

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

A 658276

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA

RECOGNITA ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FR. JACOBS & V. CHR. FR. ROST.

SOPHOCLIS
TRAGOEDIAE.

RECENSUIT ET EXPLANAVIT

EDUARDUS WUNDERUS.

VOL. II. SECT. III.

CONTINENS

TRACHINIAS.

EDITIO TERTIA

QUAM CURAVIT

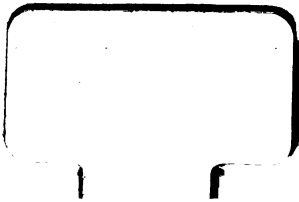
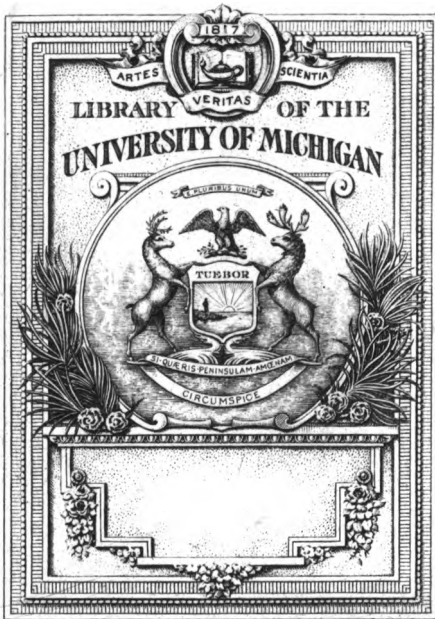
N. WECKLEIN.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXC.

888
S5
W39
1889a

Sophocles

SOPHOCLIS
TRAGŌEDIAE.

RECENSUIT ET EXPLANAVIT

EDUARDUS WUNDERUS.

VOL. II. SECT. III.

CONTINENS

TRACHINIAS.

EDITIO TERTIA

QUAM CURAVIT

N. WECKLEIN.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCXC.

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI.

4-25-30. 9114

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.
ΤΡΟΦΟΣ.
ΤΑΛΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΔΙΧΑΣ.
ΠΡΕΣΒΥΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.

greek
Harr.
2-19-30
20613

I.

FABULA HERCULIS QUALEM SOPHOCLES AD SCAENAM COMPOSUIT.

Hercules, Iove natus et Alcmena, Thebis partu editus, Iunonem infensam sibi adversamque nactus (cfr. Hom. Σ 119) Eurystheo, filio Stheneli, nepoti Persei, servire coactus est (Hom. *T* 95 sqq., Θ 363, λ 620 sqq., Hymn. in Herc., Hes. Theog. 951). In ista servitute cum eos, qui impositi sunt, labores perfecit gravissimos, tum ipse plurima pericula suscepit. Ita non solum Graecorum maria saltusque purgavit immania monstra tollens (cfr. Pind. *Nem.* I 61 sqq., III 24 sqq., *Isthm.* III 73 sqq.), sed etiam exteras terras easque remotissimas oblit neque ulla ex pugna inferior discessit.

Admirabilia eius facinora, quorum mentio ita in hac fabula fit, ut neque quando perpetraverit neque Eurystheine iussu an sua sponte exegerit, declaratum sit, haec sunt:

Leonem Nemeaeum interfecit; bellum cum Gigantibus gessit; hydram Lernaeam occidit; pugnam cum Centauris et apro Erymanthio commisit; Plutonis canem tricipitem, Echidna natum, superavit; draconem, malorum aureorum custodem, in extremis terrae finibus devicit; innumerabiles alios labores pertulit (v. 1101 sq.).

Letalem ictum sagittarum eius fuisse ostenditur eo, quod Chironi immortalis sagittae ictu vulnus insanabile inflixit.

Multis annis ante quam mortuus est Hercules Pleuronem, urbem Aetoliae, Thebis profectus, Deianirae, filiae Oenei, procus exstitit.¹⁾ Quam cum antea Achelous, fluvius, quamvis invitam sibi in coniugium dari postulasset, ut sibi nuptum locaretur certamen cum illo Hercules inre coactus est.²⁾ E quo cum victor

1) Cfr. schol. ad Hom. Φ 194 *Ἡρακλῆς εἰς Ἴλιον καταβῶν ἐπὶ Κέρβερον συνέτυχε Μελιάγῳ τῷ Οἰνέως, ὃς καὶ δεηθέντος γῆμαι τὴν ἀδελφὴν Δηϊάνειραν ἐπανεβῶν εἰς φῶς ἔσπευσε εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνέα. καταλαβὼν δὲ μνηστευόμενον τὴν κόρην Ἀχιλλῶν τὸν πλησίον ποταμὸν διαπάλαισεν αὐτῷ ταύρου μορφήν ἔχοντι. ὃς καὶ ἀποσπάσας τὸ ἔστρον τῶν κερῶν ἔλαβε τὴν παρθένον. φασὶ δὲ αὐτὸν (ἢ αὐτὸν) Ἀχιλλῶν παρὰ Ἀμαλθείας τῆς Ὀκεανοῦ κέρας λαβόντα δοῦναι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ τὸ ἴδιον ἀπολαβεῖν. δοκεῖ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ποταμῶν μέγιστος εἶναι ὁ Ἀχιλλῶς. διὸ καὶ πᾶν ὕδωρ τῆ τούτου προσηγορίᾳ καλεῖται. Ἱστορεῖ Πίνδαρος.*

2) Cfr. schol. ad Hom. Φ 237 *ἐντεῦθεν ὀρμηθέντες τὸν Ἀχιλλῶν*

discessisset, Deianiram uxorem duxit. Quacum Pleurone relicta in eam regionem iter contendit, ut Evenum fluvium traicere deberet. Ad quem ubi venit, ipse quidem per fluvium meavit, Deianiram autem Nesso Centauro, qui pacta per mercede homines trans fluvium vehebat, transferendum tradidit. Is cum Deianiram medio in flumine contrectare coepisset, magno ab ea clamore sublato ab Hercule, qui praecesserat, reverso venenata sagitta transfixus est.¹⁾ Quo facto moriens Deianiram, ut, si quando Hercules alius mulieris amore exarsisset, delinimentum quoddam haberet, veneno, quo infecta sagitta fuit, permixtum cruorem, ex vulnere destillantem, in vase aliquo coudere conditumque servare iussit.

Ex quo tempore Deianira nupta fuit Herculi, nunquam sollicitudinis ac timoris expers fuit. Perpetuo enim ille laboribus, ab Eurystheo impositis, occupatus erat. Quo factum etiam est, ut raro et breve ad tempus apud suos versaretur. Nihilominus plures ei ex Deianira liberi nati sunt, quorum natu maximus fuit Hyllus.

Quindecim mensibus ante obitum suum accidit, ut Hercules contumelias ulturus, quibus ab Euryto, rege Oechaliae (cfr. Hom. B 596, 730, § 224 sqq., φ 27 sqq.), affectus erat, filium eius, Iphitum, cum Tirynthem venisset equas, quae patri abreptae erant, investigaturus, improvisum de altissimo colle praecipitaret.

Propter eam caedem cum de sede sua fugere coactus esset, dum Deianira cum liberis suis Trachinem, urbem Thessaliae, ad hospitem concessit, ipse, quo iturus esset, celans uxorem testamento relicto ita ab ea discessit, ut exactis post abitum suum quindecim mensibus aut moriendum sibi fore aut omnibus periculis defunctum beatam transacturum reliquam vitam esse ostenderet: hoc enim sibi oraculo praedictum esse.²⁾

Intra tempus illud, quod procul a Deianira transegit, ut occisi Iphiti poenas expenderet ipsius Iovis iussu Omphalae, Lydae, per totum annum in servitatem venditus est. Ea finita cum frustra ab Euryto petisset, ut Iole, filia eius, sibi pellicis loco daretur, levi usus praetextu adversus Oechaliam, urbem Euboeae³⁾,

ἐταύρωσαν Ἡρακλεῖ ἀγωνιζόμενον. Ἀρχιλοχος μὲν οὐκ ἐτόλμησεν Ἀχελῶν ὡς ποταμὸν Ἡρακλεῖ συμβαλεῖν, ἀλλ' ὡς ταύρον. Ὀμηρος δὲ πρῶτος ποταμοῦ καὶ ἤρωος ἡγωνοθέτησε μάχην, Paus. III 18, 16 πεποιήται (scil. throno Amyclaei insculptum) καὶ ἡ πρὸς Ἀχελῶν Ἡρακλέους πάλη.

1) Cfr. schol. ad Apollon. Arg. I 1218 *σὺν τῇ γαμετῇ στελλόμενος ἀνειλεν ἐν Εὐνήφ ποταμῷ Νέσσον Κένταυρον ὡς καὶ Ἀρχιλοχος ἱστορεῖ.*

2) De hoc oraculo vide quae ad v. 815 sqq. adnotata sunt.

3) Cfr. schol. ad Hom. B 596 *ὅτι Θεσσαλίας ἢ Οὐχάλια καθ' Ὀμηρον. οἱ δὲ νεώτεροι ἐκ' Εὐβοίας πεποιήκασιν, Paus. IV 2, 3 Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς — λέγουσιν οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύντιον, χωρίον δὲ ἔσθμον ἐφ' ἡμῶν ἐστὶ τὸ Εὐρύντιον, πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν καὶ ἐκαλεῖτο Οὐχάλια· τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρωφύλος ἐν*

in qua ille regnabat, exercitum duxit. Urbe expugnata et rege omnique sexu virili occiso cum alias selectas mulieres, tum Iolem illam, puellam formosissimam, in servitutem abduxit. Ob reportatam autem victoriam dum in Euboeae promuntorio Iovi Cenaee sacra parat, Licham praeconem cum mulieribus illis Trachinem praemisit, qui saluum et incoluem mox ipsum rediturum esse nuntiaret.

Ea de re certior facta Deianira, ut caveret, ne omnem sui amorem Hercules abiceret et in Iolen transfunderet, veneficio illo, quod a Nesso accepit, vestem perungit perunctamque Herculi, ut eam Iovi sacra facturus gestet, Licham adferre iubet. Post eius discessum ubi vellus, quo usa vestem inunxerat, in solo abiectum sua vi absumi vidit, summa sollicitudine percellitur ac metu, ne Nesso vindictae ab interfectore sumendae ministram sese obtulerit, cum mox Hyllus redit et matrem Herculi parasse interitum nuntiat. Ipse enim ante Lichae adventum ad patrem quaerendum missus suis viderat oculis, postquam Hercules vestem illam induit, quantam in calamitatem, tabificam medicamento vim exserente, coniectus esset. Vipereum enim sagittae virus toto corpore ardore suo carnes depasci coepit. Itaque vehementissimis doloribus cruciatus Hercules cum initio Licham, qui vestem attulisset, pestiferi mali auctorem esse credidisset, pede apprehensum ad prominentem e mari scopulum allisit. Tum navi impositum Trachinem se deferri iussit. Haec simulatque audit Deianira, necem sibi consciscit, antequam Hercules adfertur. Qui ubi in scaenam adlatus et de miserrima et indignissima calamitate conquestus ab Hyllō comperit, quae totius mali causa esset, duo, quae olim acceperat, oracula recordatus cum mortem sibi iam instare intellexisset, Hyllum sibi rogum in Oeta monte exstruere atque Iolen post obitum suum in matrimonium ducere iubet. Quo facto postquam patri se oboedienturum filius affirmavit, Hercules concremandus effertur.*

II.

QUO TEMPORE HAEC FABULA DOCTA ESSE VIDEATUR.

Cum de tempore quo Sophocles hanc fabulam docuit nihil memoriae proditum sit, docti homines diversas rationes secuti alii ad primam, alii ad extremam poetae aetatem referunt, Dindorfius media fere aetate conscriptam esse maxime canticis chori cum pauciora et breviora sint quam in antiquioribus Sophoclis fabulis rariorque in iis sit metri dactylico-trochaici usus, comprobare conatur. Haec Dindorfii opinio valde eo commendatur quod perfectam artem miramur qua

**Ἡρακλῆα* (intellegit epicum carmen quod *Οἰχαλίας ἄλωσις* vocabatur) *πεποίηκεν ὁμολογῶντα.*

Sophocles et argumentum fabulae composuit et consilia affectusque principis personae Deianirae effluxit et conversionem fortunae cum moribus Deianirae coniunxit. Certum autem temporis argumentum probabiliter O. Hensius in libro perutili quod inscribitur „Studien zu Sophocles“ Lipsiae a. 1880 edito ex Eurip. Hipp. v. 545—553 quibus infortunium Iolae describitur repetit putatque hanc fabulam ante Hippolytum Euripidis i. e. ante Ol. 87, 4 sive a. 428 doctam esse.

Id tempus videtur nobis alio argumento confirmari et artioribus finibus circumscribi. Nam verba Herculis venenata veste pereuntis v. 797

ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοῦμὸν κακόν,
μηδ' εἴ σε χρὴ θανόντι συνθανεῖν ἔμοι

vel maxime in memoriam revocant interitum Creontis una cum filia venenato vestimento necata morientis qualis describitur Eur. Med. 1204 sqq. Quae fabula cum Ol. 87, 1 sive anno 431 docta sit, probabile videtur Trachinias Sophoclem paulo post i. e. Ol. 87, 2 vel 87, 3 sive anno 430 vel 429 a. Chr. n. conscripsisse.

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΔΗΛΑΝΕΙΡΑ.

Λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν
θάνη τις, οὔτ' εἰ χρηστός, οὔτ' εἰ τῷ κακός·
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμὸν, καὶ πρὶν εἰς Ἄϊδον μολεῖν,
ἔξοιδ' ἔχουσα δυστυχή, τε καὶ βαρύν. 5
ἦ τις πατρὸς μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως

V. 1. λόγος — φανείς] Notum est saepe a poetis Atticis φανεῖν eo sensu usurpari, ut nihil sit nisi 'edere, proferre'. Cf. Ant. 621 sq. σοφίᾳ γὰρ ἔκ του κλεινὸν ἔπος πέφανται. O. R. 474 ἔλαμψε γὰρ — ἀετίως φανείσα φάμα. ibid. 525 τοῦπος δ' ἐφάνθη, οτι etc., ibid. v. 848 ὡς φανέν γε τοῦπος ᾧδ' ἐπίστασο. Adde quae ad huius fab. v. 1144 monuimus. Itaque vocabula ἀρχαῖος φανείς eandem notionem explicant quam καλαίφατος complectitur apud Aesch. Ag. 749 καλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρον λόγος τέτυκται, quamquam attributum ἀρχαῖος etiam auctoritatem dicti praedicat. Huius autem proverbii auctor cum Solon esse putaretur, scholiasta poetam anachronismi inculpavit narrans de quibus Herodotus I 29—33 exposuit. Similia vide ad O. R. 1494 sq. adnotata.

V. 2 sq. ὡς οὐκ ἂν — κακός] Non potest dubitari, quin hoc dixerit poeta: 'non posse te cognoscere vitam hominum, utrum fausta alicui an infausta fuerit, antequam quis mortuus sit'. Ex more enim vulgari quod nomen in membro secundario, οὔτ' εἰ etc., poni de-

buisse videatur, βροτῶν αἰῶν, collocatum in membro primario est.

V. 3. οὔτ' εἰ — οὔτ' εἰ] Comparat de duplicato οὔτ' εἰ Neuius Platon. Protag. p. 312 C εἰ τοῦτ' ἀγνοεῖς, οὐδὲ ὅτῳ παραδίδως τὴν ψυχὴν οἰσθα, οὔτ' εἰ ἀγαθὸν οὔτ' εἰ κακῶ πρόγματι. De iterato τῷ post τις vide Matth. § 487, 7.

V. 4 sq. ἐγὼ δὲ τὸν ἐμὸν — βαρύν] Respondent haec locutioni Germanae: 'an *meinem* Leben habe ich ein trauriges', pro qua ut nos vulgo malumus dicere: 'mein Leben ist ein trauriges', ita Sophocles quoque, si vulgarem secutus esset dicendi consuetudinem, potuit hic dicere: τὸν ἐμὸν αἰῶνα ὄντα δυστυχῆ, sed maluit quod minus usitatum videretur ponere. Quanquam per se non potest inusitata locutio dici εἶχαι τί τι, veluti γαίωνα εἶχαι τινά, 'vicinum habere aliquem', 'an jemand einen Nachbar haben'. Cf. v. 81.

V. 6. ἦ τις πατρὸς μὲν] Oppositio, quam secuturam esse μὲν particula ostendit, continetur iis, quae v. 27 sqq. dicuntur. Similima ratio Philoct. 1.

ναίονσ' ἐτ' ἐν Πλευρῶνι νυμφείων ὄκνον
 ἄλγιστον ἔσχον, εἰ τις Αἰτωλὶς γυνή.
 μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποταμός, Ἀχελῶν λέγω,
 ὃς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξήτει πατρός, 10
 φοιτῶν ἐναργῆς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος
 δράκων ἐλικτός, ἄλλοτ' ἀνδρείω κῦτει
 βούπρωρος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
 κρουνοὶ διερραίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
 τοιόνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη 15
 δύστηνος αἰεὶ κατθανεῖν ἐπηυχόμην,
 πρὶν τοῦδε κοίτης ἐμπελασθῆναι ποτε.
 χρόνῳ δ' ἐν ὑστέρῳ μὲν, ἀσμένῃ δέ μοι,
 ὃ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς·
 ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσῶν μάχης 20
 ἐκλύεται με. καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων

V. 7. ἐτ' inseruit Erfurd. Non videtur praefendum quod Iernstedtius coniecit *ναίοντος ἐν Πλευρῶνι*. De hac urbe Aetoliae cfr. Hom. N 217 ὃς πάση Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι Αἰτωλοῖσι ἄνασσε.

V. 7 sq. *νυμφείων — ἔσχον*] Recte scholiasta monuit vocabulo *νυμφείων* significari *νυμφεύματα*, id est 'nuptias' sive 'conjugium'. Itaque *νυμφείων ὄκνον ἄλγιστον ἔσχον* est 'miserrimo metu nuptiarum premebar'. Varia lectio *δύλον* quam commemorat schol. minus apta videtur. — De locutione *εἰ τις* ad Oed. Col. 1646 admonuimus. De superlativo cfr. Eur. Androm. 6 *νῦν δ' εἰ τις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνή*. Hic *Αἰτωλὶς* pro ἄλλῃ positum de patria edocet.

V. 11. *ἐναργῆς ταῦρος*] 'Purus putus taurus', i. e. integri tauri specie; quod recte Hermannus monet dici propter sequentia, *ἄλλοτ' ἀνδρ. κ. β.*, 'nunc capite taurino homo'. Vocabulum *ἐναργῆς* eodem sensu positum O. R. 535. Sine iusta causa Herwerdenus coniecit *καράστης*, M. Schmidtus *ἐνόρης* scribendum esse. De ἄλλοτς particula vide quae ad El. 739 adnotavimus.

V. 12 sq. *ἀνδρείω κῦτει βούπρωρος* ex Strab. X p. 458 reductum est. Libri exhibent *ἀνδρείω τύπῳ βούπρωρος*. De βούπρωρος significante *βουπρόσσωπος* cfr. Aesch. Sept. 520 βλάστημα καλλιπρωρον, quod explicat schol. *καλλιπρόσσωπος*.

V. 14. *κρουνοὶ — κρηναίου ποτοῦ*] I. e. 'rivi aquae fontanae'. Scholiasta *πλήθος ὑδάτων, ὡς ἀπὸ κρήνης*. Cf. Philoct. 21 *τάχ' ἂν ἰδοῖς ποτὸν κρηναίου, εἰπερ ἔστι σῶν*.

V. 15. *προσδεδεγμένη*] 'Expectatum habens', i. e. apud me in domo patris mei habens. Male vulgo interpretantur 'expectans', de qua ratione vide quae dixi in Emendat. in Soph. Trach. Grim. 1841 p. 4 sq.

V. 17. *τοῦδε κοίτης ἐμπελασθῆναι*] τοῦδε pro τῆσδε scripsi. Vide emendat. nostras p. 5 sqq. De significato locutionis *ἐμπελασθῆναι τινος* vel *κοίτης τινός* ad Philoct. 669 diximus. De genetivo cfr. O. R. 1099 *Πανός — πελασθεῖσα*.

V. 18. *ἀσμένῃ — μοι*] Vide de hac dicendi forma Math. § 388 d. Krueg. I § 48, 6, 4.

V. 20. sq. *εἰς ἀγῶνα — μάχης*] Dictum de hac locutione iam ad

οὐκ ἂν διείποιμ', οὐ γὰρ οἶδ', ἀλλ' ὅστις ἦν
 θακῶν ἀταρβῆς τῆς θείας, ὄδ' ἂν λέγοι.
 ἐγὼ γὰρ ἤμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ,
 μὴ μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ. 25
 τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς,
 εἰ δὴ καλῶς. λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
 ξυστᾶσ' ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω,
 κείνον προκηραίνουσα. νύξ γὰρ εἰσάγει
 καὶ νύξ ἀπαθεῖ διαδεδεγμένη πόνον. 30
 κἀφύσαμεν δὴ παίδας, οὖς κείνός ποτε,

Ai. 1136. Speciose clausulis ver-
 sum permutatis Herwerdenus πό-
 νων ἐκλύεται με et τρόπον μὲν
 αν μάχης proponit.

V. 23. ἀταρβῆς τῆς θείας] 'Qui
 spectaculo non impletur formidine'.
 Exempla similia attulit plurima
 Matth. § 345 not. vel Krueg. II
 § 47, 26, 9. — De locutione ἦν
 θακῶν ad Phil. 1191 dictum est.
 Sensus autem verborum hic est:
 'haec enarrare possem, si impavida
 spectavisset certamina, non summo
 metui obnoxia'.

V. 25. Schol. μὴ μοι τὸ κάλ-
 λος· μὴ διὰ τὸ κάλλος ἀλγηδὸνι
 περιπέσω, τῷ Ἀχελῳῳ γαμη-
 θείσα. De ἐξεύροι, 'pararet' sive
 'consequeretur', cf. Philoct. 287 sq.
 γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα τόξον
 τόδ' ἐξηύροσκε. huius fab. 284
 εὐροῦσαι βίον. El. 1061 ἀφ' ὧν
 τ' ὄρασιν εὐρωσι. ibid. 1305 αὐτῇ
 μὲν εὐροῖν κέρδος.

V. 26. Schol. τέλος δ' ἔθηκε
 Ζεὺς ἀγώνιος· ὁ πρῶτα τις τοῦ
 ἀγῶνος. τὸ δὲ ὅλον οὕτως ἔχει·
 ὁ ἀγώνιος Ζεὺς εὐτυχῆς τῷ
 ἀγῶνι τέλος ἐπέθηκεν· ἐμοὶ δὲ
 οὐκ εὐτυχῶς· εὐτυχῶς μὲν, ὅτι
 ἀπῆλλαξέ με τοῦ Ἀχελῶου· οὐκ
 εὐτυχῶς δέ, ὅτι καὶ νῦν οὐχ
 ἦτεον ἀγωνιῶ διὰ τὴν Ἡρα-
 κλέους ἀπουσίαν.

V. 28. Schol. ξυστᾶσα· ἀντὶ
 τοῦ συνελθοῦσα. Cf. Ai. 491
 ἐπει τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον.
 Recte Hermannus: 'Congressu, in-
 quit, iungitur conubium, quo fit,
 ut συστάσα, ut quod notionem
 verbi συνάψασα in se contineat,
 eodem modo, ut illud verbum, con-

struatur. Similiter Homerus, ἐμὸν
 λέχος ἀντιόωσαν. Κριτὸν dicit,
 quod Hercules ipsam prae aliis
 sibi uxorem legit.' Malim κριτὸν
 ad diiudicationem certaminis re-
 ferre. Cfr. El. 684 θρόμον οὐ
 πρώτη κρίσις.

Ibid. Schol. τρέφω· ἀντὶ τοῦ
 ἔχω, ἀξέω. Vide ad Ant. 884.

V. 29. Schol. προκηραίνουσα·
 ἀγωνιῶσα, μεριμνῶσα κατὰ τὸ
 κέαρ, ὃ ἔστιν, ἐν βάθει βου-
 λευομένη. καὶ Εὐροπίδης (Hip-
 pol. 223)· τί ποτ', ὃ τέκνον, τάδε
 κηραίνεις;

V. 29 sq. νύξ γὰρ — πόνον]
 Dissentiunt in explicandis his ver-
 bis interpretes. Ac primum qui-
 dem scholiasta, qui explicat νυκτός
 ἔρχεται καὶ νυκτός ἐξορμάται
 ὡς μὴ διαδοχῆν μοι των πόνων
 γενέσθαι, ad εἰσάγει et ἀπαθεῖ
 supplet αὐτόν i. e. Ἡρακλῆα, ut
 sensus fere hic sit: 'nox enim,
 quae adducit, eadem dimittit, post-
 quam laborem excepit i. e. qua
 enim nocte venit labore perfunctus,
 eadem rursus abit, novum laborem
 subiturus'. At hoc ex ipsis ver-
 sibus 34 sq. reprobatum nec dubium
 est, quin εἰσάγει — ἀπαθεῖ πό-
 νων coniungi debeant. Hoc minus
 certum, utrum de duabus conse-
 quentibus noctibus an de una e-
 demque sermo sit. Illud commen-
 datur verbo διαδεδεγμένη, quo
 hic sensus ostenditur: 'quam cur-
 ram haec nox (somo) expulsi,
 eam exceptam proxima reduci'.

V. 31 sqq. οὖς κείνός ποτε —
 ἀπαξ] Ad interpretandum hunc
 locum non sufficit dixisse, quod

γῆτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβών,
 σπείρων μόνον προσεΐδε κάξαμῶν ἄπαξ.
 τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε καὶ δόμων
 αἰεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τω. 35
 νῦν δ' ἠνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελής ἐφν,
 ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσας ἔχω.
 ἐξ οὗ γὰρ ἔκτα κείνος Ἰφίτου βίαν,
 ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχίνι τῆδ' ἀνάστατοι
 ξένω παρ' ἀνδρὶ ναίομεν, κείνος δ' ὄπου 40
 βέβηκεν, οὐδεὶς οἶδε· πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
 ᾠδίνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται·

Brunckius dixit, nulla addita explicatione, verba sic ordinanda esse: οὗς κείνός ποτε προσεΐδεν ἀπαξ μόνον ὅπως γῆτης ἄρουραν ἔκτοπον λαβών προσεΐδεν αὐτὴν μόνον σπείρων καὶ ἐξάμῶν. Ita enim primum videri potest Hercules dici liberos, ex quo nati essent, semel tantum vidisse; quod dici nullo pacto potuit. Deinde claudicare comparatio iure existimanda est, cum agricolam, quocum Hercules comparatur, agrum suum bis videre quotannis manifestum sit, qui sementis tempore et messis videre dicatur. Itaque hoc primum addi debebat, agricolam, cum dicitur agrum suum longe dissitum tantum sementis et messis tempore videre, sata agri illius semel quotannis videre hic significari. Ex quo continuo sequitur Herculem, qui cum istiusmodi agricola comparatur, cum semel dicitur sata sua (liberos suos) vidisse, liberos suos semel quotannis vidisse dici. Sensus ergo hic est: 'quos Hercules non saepius vidit, quam agricola sata agri longe dissiti videt, in quem tantum sementis et messis tempore venit'. Denique noli putare ἄπαξ et ποτὲ non potuisse recte coniungi. Nam priore adverbio, quoties quid factum sit, indicatur; posteriore, quo tempore id factum sit, quod quis semel factum esse dixerit, non posse certo dici significatur.

V. 32. Schol. γῆτης· γεωργός, ὁ τὴν γῆν ἐργαζόμενος. ἔκτοπον δὲ ἔξω καὶ πόρρω οὖσαν.

V. 34 sq. αἰὼν — ἔπεμπε] Poetice vita ipsa facere id dicta est, quod scriptor prosaicus fieri per vitam dixisset. Cfr. Ai. 646 sq. 714. El. 39. 781 sq.

V. 35. Schol. λατρεύοντά τω· ὑπερτεοῦντα τῷ Εὐρυσθεϊ.

V. 36. Schol. ὑπερτελής ἐφν· ἀντὶ ὑπὲρ τὸ τέλος γέγονεν· οἶον, τοῦ τέλους τῶν ἀθλων κρείττων ᾤσθη, κατορθώσας αὐτούς· ἢ ὑπέρτερος αὐτῶν ἐστίν, ἡγχατης καὶ ὑπεράνω. Repetendum potius ὑπερτελής ab ea voce τέλος quae 'munus' significat, ut sensus sit: 'nunc postquam certaminum horum munere perfunctus est'. Itaque ex Sophoclis mente Hercules non usque ad finem vitae Eurysthei servitatem passus est.

V. 37. ταρβήσας ἔχω] Vide ad Phil. 1334.

V. 38—41. ἐξ οὗ γὰρ — οὐδεὶς οἶδε] Rem latius exposuit poeta v. 270 sqq. Schol. ξένω παρ' ἀνδρὶ: τῷ Κῆνικῳ ὃς ἦν παῖς Ἀμφικτύωνος ἀδελφοῦ. καὶ Ἡσίοδος (Scut. 353) 'Τρηχίνα δὲ τοὶ παρελαύνω ἐς Κῆνικα ἀνακτα'. Nexus hic est: 'ex quo enim Iphitum occidit, dum ego extorris Trachine versor, ille ubi sit, nemo scit'. De βέβηκεν vide ad O. C. 52. Non opus est cum Brunckio ὅποι scribere.

V. 41 sq. πλὴν ἐμοὶ — ἀποίχεται] I. e. πλὴν ἐμοί, ἠνίκᾳ ἀπῆλθε, προσέβαλεν etc. Significat autem Deianira vocabulo ᾠδίνης tabellam, in qua oraculum prescriptum erat, de qua pluribus

σχεδὸν δ' ἐπίσταμαι τι πῆμ' ἔχοντά νιν.
 χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιόν, ἀλλ' ἤδη, δέκα
 μῆνας πρὸς ἄλλοις πέντ' ἀκήρυκτος μένει. 45
 κἄστιν τι δεινὸν πῆμα· τοιαύτην ἐμοὶ
 δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
 θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

ΤΡΟΦΟΣ.

δέσποινα Διάνειρα, πολλὰ μὲν σ' ἐγὼ
 κατείδον ἤδη πανθάκρυτ' ὀδύρματα 50
 τὴν Ἡράκλειον ἐξοδον γοωμένην·
 νῦν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἔλευθέρους φρενοῦν
 γνώμαιοσι δούλαις κάμει χρῆ φράσαι τὸ σόν,
 πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ
 ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά, 55
 μάλιστα δ' ὄνπερ εἰκὸς Ἴλλον, εἰ πατρὸς

poeta egit v. 155 sqq. Scholiasta αὐτοῦ· ἀντὶ τοῦ ὑπερ αὐτοῦ. Immo confer quae ad Ant. 11 notata sunt. De vocabulo ὠδίνης ad Ai. 775 monitum est.

V. 43. Schol. σχεδὸν δ' ἐπίσταμαι· ὀποκτεῖω, ὀκονῶ, ὀλομαι. Quo significatu saepe ab Herodoto usurpatum id verbum esse constat.

V. 46 sq. τοιαύτην δέλτον i. e. eiusmodi (ad mortem suam pertinentia) oracula in tabella scripta.

V. 47. ἔστειχεν ἦν probabiliorem scripturam esse ostendit Dindorfius ad O. C. 35.

V. 48. Schol. θεοῖς ἀρῶμαι· εὐχομαι μηδὲν λυπηρὸν ἐγγεγραμμένον ἔχουσαν λαβεῖν [πημονῆς ἄτερ].

V. 50 sq. πανθάκρυτ' — γοωμένην] Verba haec, ὀδύρματα γοᾶσθαι, cum idem significant atque ὀδύρματα ὀδύρεσθαι, recte se habet accusativus τὴν ἐξοδον. Cf. quae exposui in Censura Ai. ab Lobeck. iterum edit. p. 39 sqq. Adiectivum πανθάκρυκτος significat hic 'lacrimosum', sive 'id quod plenum est multis lacrimis', ut πανθ. ὀδ. γοᾶσθαι sit 'multis cum lacrimis conqueri'.

V. 51. Ἡράκλειον] Expecta-

veris τοῦ Ἡρακλέους. Sed vide quae ad Ai. 134 adnotavi.

V. 52. Schol. φρενοῦν νοουθετεῖν, εἰς φρόνησιν ἀγειν.

V. 53. Schol. τὸ σόν· τὸ σολ συμφέρον, ἢ τόσον ἀντὶ τοῦ ὀλίγον. Immo 'quod ipsa sentire debes'. Cfr. Eur. Iph. A. 1167 λέξον· τί φήσεις; ἢ ἐμὲ χρῆ λέγειν τὰ σά; Alio sensu Soph. El. 577 εἰ δ' ὄνν, ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σόν κτέ.

V. 54 sq. πῶς — οὐ πέμπεις τινά] I. e. 'qui sit, ut, cum tot filiis abundes, non mittas' etc. Cf. Matth. § 622, 4. De dativo vide Krueg. I § 48, 15, 9. Schol. ἦσαν γὰρ αὐτῆ παιδεις ἐξ Ἡρακλέους Ἴλλος, Κτήσιππος, Γλήνος, Ὀνειτής· ἐστὶ δὲ Ἡρακλεῖ καὶ ἕτερος Ἴλλος ἐκ Μελίτης.

V. 56 sq. εἰ πατρὸς — δοκεῖν] Ut alia verba nonnulla duplicem casum adsciscunt ita, ut altero genus, altero species significetur, similiter hic, cum ὄσαν νέμειν πατρὸς dictum esset, alius additus genitivus est, τοῦ — δοκεῖν, ab eadem illa locutione aptus, quo prior ille genitivus accuratius explicaretur, hoc sensu: 'si patris aliquam curam gerat, an ille rebus secundis uti videatur'. Similia

νέμοι τιν' ὄραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν;
 ἔγγυς δ' ὄδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμους,
 ὥστ' εἰ τί σοι πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
 πάρεστι χρῆσθαι τάνδρῳ τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις. 60
ΔΗΙ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, καὶ ἀγεννήτων ἄρα
 μῦθοι καλῶς πίπτουσιν. ἦδε γὰρ γυνή
 δούλη μὲν, εἰρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.

ΥΛΛΟΣ.

ποιον; δίδαξον, μήτηρ, εἰ διδακτά μοι.
ΔΗΙ. σὲ πατὴρ οὕτω θαρρὸν ἐξενωμένον 65
 τὸ μὴ πνθέσθαι ποῦ ὅστιν αἰσχύνῃ φέρειν.
ΥΛ. ἀλλ' οἶδα, μῦθοις γ' εἰ τι πιστεύειν χρεῶν.
ΔΗΙ. καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἰδρῦσθαι χθονός;
ΥΛ. τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον ἐν μήκει χρόνου
 Ἀνδῆ γυναικί φασὶ νιν λάτρην πονεῖν. 70
ΔΗΙ. πᾶν τοῖνον, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.

sunt cum alia tum Ai. 1062 sq.:
 αὐτὸν — σῶμα τρυβεῦσαι. In
 optativo νέμοι nemo haerebit, qui
 intellexerit in verbis praecedentibus
 hanc sententiam inesse: μάλιστα
 δὲ πέμποις ἄν ἴλλον. De ver-
 bis πατὴρ νέμοι τιν' ὄραν cfr.
 Aesch. Eum. 627 μητρὸς τιμὰς
 νέμειν.

V. 58. Schol. ἀρτίπους θρώσκει·
 ὃ ἔστιν, ἀρτίως καὶ ἡρμοσμένως
 τῷ καιρῷ πορεύεται. Recta haec
 interpretatio. Vide quae ad El. 1083
 adnotata sunt. De accusativo δό-
 μους, ex θρώσκει apto, vide
 Kraeg. II § 46, 2.

V. 60. Schol. τάνδρῳ τῷ ἴλλῳ.
 V. 61. ὦ τέκνον, ὦ παῖ] Sic
 Phil. 260. Tum scholiasta: ἀγεν-
 νήτων δυσγενῶν. Intellege ho-
 mines loco humili ortos.

V. 62. καλῶς πίπτουσιν] Me-
 taphora a talis deprompta. Cf.
 Blomf. gloss. ad Aesch. Ag. 31.

V. 63. δούλη μὲν, εἰρηκεν δ'
 κτ.] Consulto Sophocles mihi qui-
 dem videtur alio ordine verba po-
 suisse, quam quo ordine ponenda
 fuisse interpretes iudicant, quibus
 ἐλεύθερον δὲ λόγον εἰρηκεν di-
 cere debuisset videtur. Potuit autem

metri causa scribere: ἀλλ' ἐλεύ-
 θερον λόγον λέγει, sed maluit sic
 uti fecit scribere, ut hoc signifi-
 caret: 'haec enim mulier quanquam
 re serva est, sermone tamen, quem
 fecit, liberalem se ostendit'.

V. 64. Schol. εἰ διδακτά μοι·
 εἰ προσήκει μοι μαθεῖν.

V. 65. Schol. ἐξενωμένον· ἐν
 ξένη διατριβή. Vide ad El.
 849.

V. 66. φέρειν Valekenarius re-
 stituit. Libri φέρει.

V. 68. καὶ ποῦ] Vide quae de
 καὶ particulae usu ad Oed. R. 990
 monui. Scholiasta ἰδρῦσθαι·
 διάγειν.

V. 69. Schol. τὸν μὲν παρελ-
 θόντ' ἄροτον· ἀντὶ τοῦ ἐνιαυ-
 τόν· ἄπαξ γὰρ τοῦ ἔτους ἀρο-
 τριᾶται ἢ γῆ. Sic rursus v. 825.
 De locutione ἐν μήκει χρόνου cf.
 Aesch. Ag. 616.

V. 70. Schol. Ἀνδῆ γυναικί·
 τῇ Ὀμφάλῃ. λάτρην· δούλον.
 Pro φασὶ νιν λάτρην πονεῖν nescio
 an Sophocles scripserit φασὶ λα-
 τρείαν πονεῖν.

V. 71. πᾶν κλύοι τις ἄν i. e.
 'iam nihil aerumnæ Herculi sus-
 cipiendae inauditum est'.

- ΓΑ. ἀλλ' ἐξαφείται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω.
 ΔΗΙ. ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν ἀγγέλλεται;
 ΓΑ. Εὐβοίδα χῶραν φασίν, Εὐρύτου πόλιν,
 ἐπιστρατεύειν αὐτὸν ἢ μέλλειν ἔτι. 75
 ΔΗΙ. ἄρ' οἶσθα δῆτ', ὧ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι
 μαντεία πιστὰ τῆσδε τῆς χῶρας πέρι;
 ΓΑ. τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἄγνοῶ.
 ΔΗΙ. ὡς ἢ τελευτήν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
 ἢ τοῦτον ἄρας ἄθλον εἰς τὸν ὕστερον 80
 τὸν λοιπὸν ἤδη βίον εὐαίων' ἔχειν.
 ἐν οὖν ῥοπῇ τοιαῦδε κειμένῳ, τέκνον,
 οὐκ εἰ ξυνέρξων, ἠνίκ' ἢ σεσώμεθα,
 [ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος]
 κείνον βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα; 85
 ΓΑ. ἀλλ' εἴμι, μῆτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
 βᾶξιν κατήδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆ.

V. 72. Schol. ἐξαφείται· ἀφείδη, ἀπηλλάγη τοῦ δουλεύειν.

V. 74. Εὐβοίδα — πόλιν] Verba Εὐβ. χῶραν verbis Εὐρύτου πόλιν accuratius explicantur, ita ut Hercules adversus Oechaliam, civitatem Euboicam, exercitum duxisset dicatur. De adiectivo Εὐβοίς vide 237 et Lobeck. ad Phryn. p. 89.

V. 77. τῆσδε τῆς χῶρας πέρι] Cum haec oracula nihil habeant de terra, solent de Dronkii coniectura ὤρας scribere. Sed et τοῦδε τοῦ χρόνου scripsisset Sophocles et verba τοῦτον ἄρας ἄθλον v. 80 eodem modo ad expeditionem, non ad tempus pertinent. Itaque cum Deianira iam sciat in qua expeditione Hercules hoc ipso tempore versetur, de expeditione, non de tempore loquitur.

V. 78. τὰ ποῖα — ἄγνοῶ] Eurip. Phoen. 707 τὰ ποῖα ταῦτα; τὸν λόγον γὰρ ἄγνοῶ.

V. 80. τοῦτον ἄρας ἄθλον] De usu activi αἰρεῖν ad Aiac. 129 diximus. Nihilominus haereo in his verbis, siquidem ἄθλον αἰρεῖν et ἄθλον αἰρεσθαι nihil significare posse videtur nisi 'laborem suscipere'. Atqui non 'suscepto', sed potius 'superato hoc labore' Her-

cules debebat dici in posterum vitam beatam transacturus esse.

V. 80 sq. Verba εἰς τὸν ὕστερον τὸν λοιπὸν ἤδη βίον corrupta esse patet. Conicio Sophoclem αὐθις ὕστερον vel quod verba τὸν λοιπὸν ex glossemate repetens praefero εἰς τὸν ὕστερον χρόνον τὸν ἐνθεν βίον scripsisse.

V. 82. Schol. ἐν οὖν ῥοπῇ τοιαῦδε· ἐν κινδύνῳ καὶ ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἵσταμένῳ, οὐ πορευοῦσιν ἐπιληψόμενος αὐτῷ καὶ συναγωνισόμενος;

V. 83. Schol. ξυνέρξων τῷ πατρὶ. Male vulgo ἠνίκα explicant 'quoniam'. Nunquam enim aliam quam temporis significationem habet. Ita hoc quoque loco significat 'quando', i. e. 'eo tempore, quo'.

V. 84. Hic v. qui interrumpit sententiam a Benteio deletus est.

V. 85. ἢ οἰχόμεσθα] De synizesi minus usitata cfr. ἢ εὐγένειαν Eur. El. 1097.

V. 86 sq. Schol. εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ. εἰ δὲ καὶ ἠπιστάμην, ἢ προηκηκόειν, φησίν, ὅτι ταῦτα προσέπειν, πάλαι ἂν ἐγὼ συμπαρήμην αὐτῷ. De formula καὶ πάλαι vide ad Ant. 289 sqq. Libri κατήδη et παρῆ: illud Brunckius,

νῦν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ εἶα πατρὸς
 ἡμᾶς προταρβείν, οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
 νῦν δ', ὡς ξυνήμ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ θο
 πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.

ΔΗΙ. χάρει νῦν, ὦ παῖ. καὶ γὰρ ὑστέρῳ τό γ' εὖ
 πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾶ.

ΧΟΡΟΣ.

(στροφῆ α')

Ὅν αἰόλα νύξ ἐναριζομένα

hoc Elmsleius correxit. Cfr. ad v. 411.

V. 88 sqq. νῦν δ' — νῦν δ'] Alterum νῦν ad veritatem, alterum ad tempus pertinet, ut El. 1384 sq. Etiam Aesch. Sept. 21—24 νῦν intra paucos versus repetitur significatione paululum immutata. εἶα pro ἐᾶ Vauvillerius restituit.

V. 90 sq. οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ οὐ κτλ.] Οὐ in libris omissum Brunckius addidit. Cfr. Krueg. I § 67, 12, 6. Tum verbis πᾶσαν ἀλήθειαν περὶ τῶνδε πυθέσθαι hoc videtur significari: 'penitus explorare, qui sit eventus oraculorum'. De posita περὶ praepositionis confer Phil. 343. 621. Ai. 792 sq. 969. 1029. El. 1111. Ant. 70. 1012. Nulla interposita voce continuo post nomen, ad quod pertinet, praepositio posita est Ai. 950. 1231. 1279. El. 34. 412. 700. 707. Ant. 73. 283. 528.

V. 92 sq. καὶ γὰρ ὑστέρῳ — ἐμπολᾶ] Hoc dicit: 'etiam serius venient prosperae quidem res, ubi de iis audierit, lucrum afferunt'. Apertum est τὸ εὖ πράσσειν non eius intellegi, qui comperiat, sed illius, de quo comperiat. HERM. Deianiram non in scaena remanere, sed abire cognoscitur ex verbis ὡς σάφ' εἰκάσαι v. 141.

V. 94—187. Accedit chorus, qui quae iam canit, eorum summa haec est: 'Te, qui cuncta cernis, Sol, invoco, ut, ubi Hercules commoretur, nunties. Summo enim cum desiderio Deianira de eius absentia assidue conqueritur, ne quid acci-

derit ei, metuens. At quanquam ille continuis et periculosissimis malis conflictatur, tamen dei altius auxilio nunquam non ab interitu arceatur. Quapropter rogo te, regina, ut bonam spem ne abicias. Neque enim cuiquam mortalium omni vacare dolore licet, sed semper prospera adversis Fortuna alternat. Nihil enim constans in vita humana est, ac modo hic, modo ille rebus secundis utitur. Quod te cogitare iubeo et bona sperare a Iove, qui nunquam liberorum suorum obliviscatur'.

V. 94. Schol. αἰόλα νύξ· μέλαινα, ὡς οἱ νεώτεροι, ἢ κοικίλη διὰ τὰ ἄστρα, ἢ ταχέα διὰ τὸ νυκτι θοῆ παρ' Ὀμηρῶ (M 463. cf. Butt. Lexil. T. II p. 65). Comparavit iam Eustathius ad Hom. A p. 22 Aeschlyli Ag. 276 εὐάγγελος μὲν, ὥσπερ ἡ παροιμία, ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. Similiter ibid. 291 τῆς νῦν τεκούσης φῶς τὸ εὐφρόνης λέγω. Adde Theodect. fr. 4 p. 802 N. εἰσι κασίγνηται δισσαί, ἃν ἡ μία τίττει Τῆν ἐτέραν, αὐτὴ δὲ τεκούσ' ὑπὸ τῆσδε τεκνοῦται. De adiectivo αἰόλη componit Hermannus Aesch. Prom. 24 ἡ κοικίλη νύξ.

Ibid. Schol. rec. ἐναριζομένα· φθειρομένη. Cfr. Hom. P 413 ἀναχμένω δοῦρα· ἔχοντες ναλεμές ἐγγριμκτοντο καὶ ἀλλήλους ἐναρίζον, Pind. Nem. VI 60 σὶδὸν εὐτ' ἐνάριξεν Ἄδος ἀκμᾶ ἔγχεος, Aesch. Ag. 1648 τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς οὐκ αὐτὸς ἠνάριξες;

τίκτει κατευνάζει τε φλογιζόμενον 95
 Ἄλιον, Ἄλιον αἰτῶ,
 τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμήνας, πόθι μοι, πόθι μοι
 ναίει ποτ', ὃ λαμπρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων,
 ἢ ποντίας ἀνλώνας, ἢ δισσαισιν ἀπείροις
 κλιθεῖς, 100
 εἰπ', ὃ κρατιστεύων κατ' ὄμμα. 101
 (ἀντιστροφὴ α'.)
 ποθοιμένα γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι

V. 95. Schol. *τίκτει ἀντὶ τοῦ ἀνατέλλειν ποιεῖ. φλογιζόμενον ἀντὶ τοῦ λάμποντα.* Recte autem monitum a Neuiο est ad v. *κατευνάζει* intellegendum esse participium *γενναμένη*.

V. 96. Schol. Ἄλιον Ὅμηρος (Γ 277) Ἡέλιος, ὃς πάντ' ἐφορᾷ. Non dissimiliter nuntii partes suscipere Sol iubetur ab Aiace fab. cogn. v. 844 sqq. Idem in Homericο hymno Cereris interrogatur (v. 69 sqq.), quis Proserpinam raperit. Adde Senec. Herc. Oet. 1516 sqq. et Nonn. Dionys. XXVII 269 sqq.

V. 97 sq. *τοῦτο καρῦξαι — ναίει ποτ'*] Non haerendum est in coniunctis verbis *τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμήνας*. Nam nomen posterius, τὸν Ἄλκ., ex usu pervulgato coniunctum est cum verbo *καρῦξαι*, cum deberet elatum casu nominativo in membro relativo, *πόθι — ναίει*, collocari. Cf. ad v. 2 sq. Rectissime autem dicitur *τοῦτο καρῦξαι, πόθι μοι ὃ Ἀλκμήνης ναίει*. Aptè comparavit Seidlerus Eur. Hipp. 1112: *εἶθε μοι εὐξαμένην θεοθεν τάδε μοῖρα παράσχοι, τῆχαν μετ' ὄλβου κτλ.* Alc. 37 ἢ *τόδ' ὑπέστη, πόσιν ἐκλύσασ' αὐτῇ προθανεῖν*. Heracl. 745 *ἔστιν δ' ἐν ὄλβῳ καὶ τόδ' ὄσπ ὀρθῶς ἔχον, εὐθυχίας δόκησις*. Adde Soph. Phil. 1327 cum nota nostra. Libri habent *πόθι μοι πόθι μοι καίς*, delevit καίς Porsonus. — Ceterum scholiastam, qui ad *πόθι μοι* adnotavit: *λείπει οὐκ εἶ, διατρέβει*, novum membrum incohari inde a verbis *ναίει ποτὲ* putasse mani-

festum est. Atqui in promptu est videre verbum *ναίει* ad duo membra referendum esse, et ad *πόθι μοι*, et ad *ἢ ποντίας ἀνλώνας* etc.

V. 100. Schol. *ἢ ποντίας ἀνλώνας τὸς κατὰ θαλάτταν τόπους στενοῦς· ἐκ δὲ τούτου τὰ κελᾶγγ φησὶν. ἀρα οὖν ἐν θαλάττῃ ἐστίν;* Cetera quae addit falsa sunt. Nam toto versu nihil nisi hoc significatur: 'utrum mare teneat (*ναίει*), an in alterutra continente commoretur'. Ad participium autem *κλιθεῖς* intellegendum est *ναίει*. De nominis *δισσός* significatione, quam memorandum editorum perspexit, vide quae ad El. 1300 sq. adnotavi. Denique nomine *ἢ πείροις* duas continentes Asiam et Europam intellegi debere, in quas multi veterum omnem terrarum orbem diviserint, pluribus demonstravit Schaeferus Melett. critt. p. 36 sq. Postremo *κλιθῆναι τόπω τινί* ex usu Homericο dici sic, ut sit 'in aliquo loco iacere, commorari', monuit iam Hermannus. Ceterum maxima probabilitate Margoliouthius *ἀνλώνας* coniecit; sic enim gen. *ποντίας ἀνλώνας* pendet a *πόθι* verbumque *ναίειν* non intransitivam transitivam vim permutat.

V. 101. *εἰπ', ὃ κτλ.*] Quod repetitum in fine membri *εἰπέ* est, de eo vide quae ad Ant. 814 adnotata sunt. De ceteris recte scholiasta *ὃ κρατιστεύων ὃ νικῶν πάντας τὸς θεοὺς κατὰ τὸ ὀπτικόν. Καὶ Ὅμηρος ὃς πάντ' ἐφορᾷ*. Cf. O. R. 660. El. 824.

V. 102. *ποθοιμένα*] Schol. *ἀντὶ τοῦ ποθοῦσθαι*. Musgravius *πονου-*

τὰν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν αἰεῖ,
οἶά τινι ἄθλιον ὄρνιν, 105
οὔ ποτ' εὐνάξειν ἀδακρῦτων βλεφάρων πόθον,
ἀλλ' 105

εὐμναστον ἀνδρὸς δεῖμα τρέφουσαν ὁδοῦ
ἐνθυμίσις εὐναῖς ἀνανδρωτοῖσι τρύχεσθαι, κακὰν
δύστανον ἐλπίζουσιν αἰδαν. 111

(στροφὴ β').

πολλὰ γὰρ ὄσθ' ἀκάμαντος ἢ Νότου ἢ Βορέα
τις 110

κύματ' ἐν εὐρεῖ πόντῳ βάντ' ἐπιόντα τ' ἴδοι 115

μένα, Meinekius προουμένα, Hen-
sius φοβουμένα. Sed desiderii
significatio huic loco vel maxime
convenit. Quod autem Nauckius
coniecit, πόθον πλέα, id sermone
propius. Videtur Sophocles ut
alibi, ita etiam hic medium pro
act. usurpavisse.

V. 103. Schol. τὰν ἀμφινεικῆ
Δηϊάνειραν τὴν περιμάχητον.
Brunckius interpretatur 'procorum
certamine nobilem'. Immo 'expe-
ditam certamine procorum' explica.
Cf. v. 527. Tum αἰεῖ adverbium
positum quasi δακρῦσιν sequatur.

V. 104. Schol. ἄθλιον ὄρνιν
τὴν ἀλκυνόνα φησίν, ἢ τίθει ἐν
ταῖς ὑφάλοις πέτραις, εἶτα, τῶν
ὠπῶν ἀφανιζομένων, δακρῦσι. —
γράφει ἄλιον ὄρνιν, ἀλκυνόνα ἢ
αἰθόνα. Lusciniam puta signifi-
cari. Cf. El. 149 et 1075 sqq.

V. 105. οὔ ποτ' — πόθον] Recte
Hermannus explicat: οὔ ποτ' εὐνά-
ξειν τὸν πόθον τῶν βλεφάρων,
ὥστε γίνεσθαι αὐτὰ ἀδακρῦτα,
coll. Seidler ad Eur. El. 442 et
additam. ad Vig. p. 897. Praeterea
confer Ant. 868 cum nota nostra.
Non male scholiasta: πυνθάνο-
μαι, φησί, τὴν ἀμφινεικῆ Δη-
ϊάνειραν μηδέποτε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἀδακρῦτους ἔχειν, ἀλλ'
αἰεῖ τῷ πόθῳ τῶν δακρῶν νι-
καμένην ὁδύρεσθαι.

V. 106. εὐμναστον — ὁδοῦ]
Verba sic iungenda videntur: εὐ-
μναστον δεῖμα ὁδοῦ ἀνδρὸς τρέ-
φουσαν, i. e. ἔχουσαν, coll. v. 28.
De locutione δεῖμα εὐμναστον

comparat Neuius Aesch. Ag. 163
μνάμων μῆνις, ibique Blomf. in
gloss. v. 150. Τρέφουσαν pro
φέρουσαν cum Casaubono scripsi.

V. 107. Schol. ἐνθυμίσις εὐ-
ναῖς ταῖς μερινητικαῖς, ταῖς
πολυφροντιστοῖς ἀνανδρωτοῖσι
δέ, ταῖς ἐρήμοις τοῦ ἀνδρός.
Vulgo ἐνθ. εὐν. ἀν. dativum loci
esse putant; quae interpretatio
multis de causis improbanda est.
Ego dativum causae esse iudico,
aptum ex verbo τρύχεσθαι, coll.
Matth. § 399, ita ut Sophocles, id
quod facere poetae solent, imagine
quodam usum, εὐναῖς ἀνανδρω-
τοις, 'toto viduo', significare 'ab-
sentiam mariti' voluisse statuum.
Ea dicitur ἐνθύμιος, quod gravis
et acerba Deianirae fuit.

V. 109. δύστανον] Adiectivum
hoc seiungendum a nomine κακὰν
et ad Deianiram referendum esse
recte iam monuit Neuius, coll. v. 16
et Phil. 291. De usu verbi ἐλπί-
ζειν ad v. 293 sq. monitum est.

V. 110 sq. πολλὰ — ἴδοι] Ge-
netivus ἀκάμαντος — Βορέα
auctorem significat, ut apud Hom.
B 397 τὸν δ' οὔ ποτε κύματα
λείπει παντοῶν ἀνέμων, ὅτ' ἂν
ἐνθ' ἢ ἐνθα γέγονται. Cfr.
Krug. II § 47, 5, 1. Praepositio-
nem ἐν in libris omissam Er-
furdus addidit. Verba βάντ'
ἐπιόντα τε schol. recte explicat:
τὰ μὲν ἀπιόντα, τὰ δὲ ἐπερχό-
μενα. Fluctus enim succedere
fluctibus dicuntur ut Hor. epist. II
2, 176 velut unda supervenit undam.

οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ
στρέφει, τὸ δ' αὖξει βίωτον 115
πολύπονον, ὥσπερ πέλαγος
Κρήσιον. ἀλλὰ τις θεῶν
αἰὲν ἀναμπλάκητον Ἴδιδα σφε δόμων ἐρύκει. 120

(ἀντιστροφή β')

ὣν ἐπιμεμφομένα σ' αἰδοῖα μὲν, ἀντία δ' οἶσω. 120
φραμί γὰρ οὐκ ἀποτρύειν ἑλπίδα τὰν ἀγαθὰν 125
χρῆναί σ'. ἀνάληγτα γὰρ οὐδ'
ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς 125
ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας.
ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ 129

V. 114 sqq. Schol. Καδμογενῆ· τὸν Θηβαγενῆ Ἡρακλέα. Ἡσίοδος (Theog. 530)· ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἴη. De locutione autem vide quae ad O. R. 1 adnotavimus. Tum de δέ particula in apodosis posita ad El. 27 monitum est. Certissimum est τὸ βίωτον πολυπόνον nominativum esse subiectum quae utriusque verbi, et στρέφει et αὖξει, ita ut, 'quemadmodum in mari ventis perturbato fluctus succedere fluctibus videmus, ita Herculem agitare tot vitae labores dicantur, quot maris Cretici fluctus sint'. De usu verbi στρέφει, quod Reiskius scripsit pro τρέφει, cfr. Eur. frg. 536 φρεῦ, τὰ τῶν εὐδαιμονούντων ὡς τάχα στρέφει θεός. Quod non τὸ μὲν στρέφει, τὸ δὲ αὖξει dicitur, maior vis cadit in verbum στρέφει, ut si habeas: 'Innumeri labores Herculem obruunt, alii quidem eum augent'.

V. 117. Schol. Κρήσιον· ὡς πᾶν χειμαζομένης τῆς περὶ Κρήτην θαλάσσης. Cf. Horat. Od. I 26, 1 sqq. et Strabon. X 4.

V. 117 sq. Schol. ἀναμπλάκητον· ἀπκαιοστον. Ἀναμπλάκητον est 'non aberrantem a scopo, sive consequentem quae velit', i. e. 'feliciter labores impositos perficientem'. Vide quae ad El. 1022 de usu verbi ἀμαρτάνειν monuimus.

V. 120. ὦν . . οἶσω] Sensus hic est: 'Quam ob rem (i. e. quod

quamquam deus quidam Herculem tutatur, tamen omnia funesta metuis) reprehendens te quamvis reverenda, tamen contraria afferam'. De ὦν ἐπιμεμφομένη σε cfr. Hom. A 65 εὐχολῆς ἐπιμέμφοται, Aesch. fr. 199, 2 οὐ μάχης . . μέμψη et vide Krueg. I § 47, 21 et II § 47, 21, 2. De usu adiectivi αἰδοῖα, quod ex Musgravii coniectura pro ἀδεῖα scripsi, cfr. Aesch. Suppl. 200. 464.

V. 121. Schol. οὐκ ἀποτρύειν· οὐκ ἀπογῶναι, οὐκ ἀποκάνειν, οὐκ ἀποβάλλειν, οὐκ ἀποδοκιμάζειν.

V. 124 sqq. ἀνάληγτα — Κρονίδας] 'Doloris enim vacua ne cuncta quidem gubernans rex dat mortalibus Saturnius', i. e. ne is quidem, cuius summa est potestas, Iuppiter, ut nullis doloribus mortalis laborent, perficere potest, scilicet fatis obstantibus. Cf. v. 130 sqq. M. Schmidius coniecit ἀνάλλακτα. De οὐδέ particula ex multis exemplis unum affero Eurip. fragm. 431 v. 4 sqq.: καὶ τόνδ' (τὸν Ἔρωτα) ἀπαίργειν οὐδ' ὁ παγκρατῆς σθένει Ζεὺς, ἀλλ' ὑπάκει καὶ θέλων ἐγκλίναςται.

V. 127 sq. ἀλλ' ἐπὶ — κυκλοῦσιν] i. e. ἐπικυκλοῦσι πᾶσι πῆμα καὶ χαρὰ. Aptè autem verbo ἐπικυκλοῦσιν usus hic poeta est, siquidem nunquam cessant bona et mala tanquam in orbem acta redire. Eam ipsam autem ob causam, quod perpetua est illa malorum et bonorum vicissitudo, comparatur

πᾶσι κυκλοῦσιν, οἶον ἄρκτον στροφάδες κέ-
λευθοι.

(ἐπιφθόος.)

μένει γὰρ οὐτ' αἰόλα νύξ βροτοῖσιν, οὔτε
Κῆρες, 130

οὔτε πλοῦτος· ἄλλ' ἄφαρ βέβακε, τῷ δ' ἐπέρχεται
χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι. 196

ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν ἐλπῖσιν λέγω 135

τάλαιναν ἰσχειν· ἐπεὶ τίς ᾧδε
τέκνοισι Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν; 140

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Πεπνυμένη μὲν, ἄς σάφ' εἰκάσαι, πάρει
πάθημα τοῦμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοσφορῶ,
μήτ' ἐκμάθοις παθούσα νῦν τ' ἄπειρος εἶ. 140

cum conversione ursae, quippe quae perpetuo gyro in caelo vertatur et omni anni tempestate se conspiciendam praebet. Cf. Hom. Σ 487 sqq. Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν, ἣ τ' αὐτοῦ στρέφεται καὶ τ' Ὀρίωνα δοκεῖν, οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοτρῶν Ὀκεανοῖο. Speciose Nauclius proposuit: ἄλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰν πᾶσι κυκλοῦσιν ἀλὲν ἄρκτον . . κέλευθοι.

130 sqq. μένει γὰρ — στέρεσθαι] Recte haec iam Hermannus interpretatus est ita: 'nec nox manet mortalibus, neque res adversae, neque opes, sed cito relinquunt, et ad alium accedit gaudere privarique'. Poterat idem adicere pronomen illud, cui oppositum sit τῷ δέ, contineri iam nomine βροτοῖσιν, ita ut ad verba ἄλλ' ἄφαρ βέβακε addi non necesse esset; quae verba accuratius iam sic interpretare: 'sed cito ab alio procul sunt'.

V. 134. Schol. στέρεσθαι· ἀντὶ τοῦ λυπεῖσθαι καὶ στέρεσθαι χαρᾶς. τίνος δὲ στέρεσθαι; δηλονότι τοῦ χαίρειν. Variavit orationem, verbis χαίρειν τε καὶ στ. idem significans atque iis, quae v. 127 posuit, χαρὰ καὶ πῆμα. Similiter dictum El. 265 κάκ τῶνδ' ἐμοὶ λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει.

V. 135. Schol. ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν· ἄφαρ καὶ σὲ λέγω χρῆναι φρονεῖν καὶ χρησταῖς ἐλπίσι βόσκεσθαι. ἢ οὕτως· ἃ καὶ σὲ βούλομαι φροντίζειν, ὅτι τρέπονται καὶ ἐκ κακῶν ἐπὶ ἀγαθὰ τὰ ἀνθρώπινα. De accusativo τὰν ἄνασσαν, pro quo vocativum expectaveris, ad Ant. 1090 diximus, de λέγω, 'iubeo' significante, ad O. C. 835 sq. Denique de locutione ἐλπῖσιν ἰσχειν apte adscripsit Neulius Thucyd. II 8 οὕτως ὀργῇ εἶχον οἱ πλείους τοὺς Ἀθηναίους. — τάλαιναν pro τὰδ' αἰὲν, in quibus τὰδ' post ἃ incommodum, cum C. Metzgero scripsi.

V. 137. Schol. Ζῆν' ἄβουλον· δὴ βουλον καὶ κακόβουλον, μὴ βουλευόμενον τοῖς ἰδίους παισὶ τὸ συμφέρον· διὸ μηδὲν φάσιν περὶ Ἡρακλέους ἐλπίζε· οὐ γὰρ παρορᾷ τὸ εἶναι τοῦ παιδὸς ὁ Ζεὺς. Ceterum recte Musgravius: ᾧδε, 'adeo, tantopere'; quantum tu scilicet in animo fingis.

V. 138. ἄς σάφ' εἰκάσαι] 'Ut licet conicere'. Sic scripsi pro ὡς ἀπεικάζαι. Cf. Oed. Col. 16 cum adnotatione nostra. Hermannus ὡς ἐπεικάζαι.

V. 140. μήτ' ἐκμάθοις παθούσα] Notum est παθῶν ἐξέμαθον esse 'experientia edoctus sum'. Cf. O. R. 403 παθῶν ἔγνωσ' ἄν, οἷά περ φρονεῖς. Tum ex

τὸ γὰρ νεάζον ἐν τοιοῖσδε βόσκειται
 χώροις, ἐν' ἀυαίνοντος οὐ θάλλπος θεοῦ 145
 οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ,
 ἀλλ' ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξάγει βίον,
 ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνῆ 145
 κληθῆ, λάβη τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος
 [ἤτοι πρὸς ἀνδρὸς ἢ τέκνων φοβουμένη]. 150
 τότ' ἂν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὐτοῦ σκοπῶν
 πρᾶξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὰ βαρύνομαι.
 πάθῃ μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην· 150
 ἐν δ', οἶον οὐπω πρόσθεν, αὐτίκ' ἔξερω.
 ὁδὸν γὰρ ἤμος τὴν τελευταίαν ἄναξ 155
 ὤρματ' ἀπ' οἰκῶν Ἡρακλῆς, τότ' ἐν δόμοις

libro deteriore *νῦν τ'* recepi. Optimus liber exhibet *νῦν δ'*, quae particula locum non habet nisi mutata orationis forma ut v. 1151—1153.

V. 141 sqq. τὸ γὰρ νεάζον — οὐδὲν κλονεῖ] Comparantur tenerae puellae cum plantis sive arboribus, eo in loco sitis, quo neque nimio aestu solis neque imbre neque vento pessumdentur. Cf. Hom. s. 478 sqq. τοὺς (θάμνους) μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διὰσι μένος ὑγρὸν ἀέντων, οὐδέ ποτ' Ἡέλιος φαεῖθων ἀκτίσιν ἐβαλλεν, οὐτ' ὄμβρος περάσασκε διαμπερές coll. τ. 440 sqq. Soph. O. C. 675 sqq. et Aiac. 558 sq.

V. 142. χώροις ἐν' ex Musgravii coniectura scripsi. Libri χώροισιν. Tum ex mea emendatione reposui ἀυαίνοντος, pro quo libri αὐτοῦ καὶ νιν habent. Fortasse tamen praestat αὐτὸ καῖον οὐ.

V. 144. ἀλλ' ἡδοναῖς — βίον] Quod per se spectatum insolenter et contra omnem usum dictum videtur, βίον ἐξάγειν, id mihi quidem satis aptum huic loco videtur, in quo cum puellae cum plantis comparentur, felicissime accrescentibus, recte eae dici possunt 'se tollere', i. e. 'adulescere' sive 'prorescere'. Nam βίον ἄμοχθον ἐξάγειν idem fere est atque ἐν βίῳ ἄμόχθῳ ἐξάγειν ἑαυτὸν. Similiter El. 608 dictum ἀναγῶ βίον est. De dativo ἡδοναῖς vide

Muth. § 400, 5. Krueg. I § 48, 15, 16.

V. 146. λάβη τ' — μέρος] Quidam editores ἐν νυκτὶ iungunt cum φροντίδων, explicantes: 'nocturnas curas acceperit'. Quod non probandum videtur. Νύξ dicitur ea nox, qua primum maritus ad sponsam accedit. Cf. Soph. fragm. 524 v. 11 καὶ ταῦτ', ἐπειδὴν εὐφρόνη ζεύξῃ μία, χρεῶν ἐκαινεῖν καὶ δοκεῖν καλῶς ἔχειν et Hom. Od. σ. 271 νύξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στογερός γάμος ἀντιβολήσει οὐλομένης ἐμέθεν.

V. 147. Schol. ἢ πρὸς ἀντὶ τῆς ὑπέρο. Vide ad O. R. 1400. Spurius hunc versum esse primus vidit Dindorfius. Turnerius coniecit πρὸ τάνδρός.

V. 148 sq. τὴν αὐτοῦ — πρᾶξιν] Schol. τὸ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ νέον ἀποδέδωκεν. Immo vide quae ad El. 758 adnotata sunt. De substantivo πρᾶξις, 'statum' sive 'condicionem' significante, cf. v. 294. Ai. 790. 792. Ant. 1304 sq. Deinde κακοῖσιν οἷς per attractionem dictum pro κακά, οἷς, non pro οἷς κακοῖσιν.

V. 150. πάθῃ — ἐκλαυσάμην] Vocabulo πάθῃ non significat Deianira, ut scholiasta putat, Herculis labores aut infortunia, sed sua ipsius, i. e. magnam illam sollicitudinem angoremque, quo perpetuis Herculis laboribus afficiebatur. Cf. 28 sq. et 175 sq.

λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην
 ξυνοθήμαθ', ἀμοὶ πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτέ, 155
 πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιῶν, οὐπω φράσαι.
 ἀλλ' ὡς τι δράσων εἶρπε, κοῖ' θανούμενος. 160
 νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ᾧν εἶπε μὲν λέχους ὃ τι
 χρεῖη μ' ἐλέσθαι κτήσιω, εἶπε δ' ἦν τέκνοις
 μοῖραν πατρῶας γῆς διαιρετὸν νέμοι, 160
 χρόνον προτάξας, ὡς, τρίμηνος ἦνίκα
 χώρας ἀπέη κανιαύσιος βεβῶς, 165
 τότε ἢ θανεῖν χρεῖη σφε τῷδε τῷ χρόνῳ,
 ἢ τοῦδ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος
 τὸ λοιπὸν ἦδη ζῆν ἀλυπήτω βίῳ. 165

V. 154 sq. Schol. παλαιὰν δέλτον· ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου χρησμός ἦν αὐτῷ δεδομένος. Cfr. quae infra ad v. 815 sq. adnotata sunt. Vehementer errant qui nomine δέλτος hic et v. 47 testamenti tabellam significari putant. Utroque loco et nexus sententiarum et res ipsa docet tabellam significari eam, in qua Hercules oraculum Dodonaem perscripserat. Cf. v. 1166 sqq.: ἃ (μαντεία) τῶν ὄρεῶν καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ Σελλῶν ἐσελθῶν ἄλσος εἰσεγραψάμην. Itaque ξυνοθήματα, quae scripta in tabella illa fuisse dicuntur, 'signa' sunt sive 'notae', quibus pro integris nominibus illo tempore utebantur. De locutione δέλτος ἐγγ. ξυνοθήματα vide Matth. § 424, 2. Krueg. I § 52, 4, 2.

V. 156. πολλοὺς — ἐξιῶν] De locutione ἀγῶνας ἐξιέναι in Censura Aiac. ab Lobeck, iterum edit. p. 52 expositum est.

V. 158—169. νῦν δ' ὡς κτλ.] Non sine causa moneo nexum huius loci sensumque, si paucis comprehendatur, hunc esse: 'tum vero ita discessit, ut testamento facto, si post quindecim menses non reversus esset, se mortuum existimari debere diceret; eo enim tempore elapso aut moriendum sibi esse, aut omnibus laboribus perfuncto beatam vitam fore oraculo Dodonaeco sibi praedictum esse'.

V. 168. ἔτ' οὐκ ᾧν] Ita Phil. 1217 ἔτ' οὐδὲν εἰμι, O. R. 24: ἔτ' οὐχ οἶα τε.

V. 158 sq. Schol. χρεῖη μ' ἐλέσθαι κτήσιω· ἔλεγεν προσήκειν ἐμὲ λαβεῖν τὴν προῖκα καὶ τὰ δῶρα, ἃ ὑπερ τοῦ λέχους ἐκτεσάμην. Lege Solonis cautum erat, ut uxori superstiti testator aut maiorem bonorum partem legaret aut dotem ut ei debitam redderet. De muneribus iis, quae in ἀνακαλυπτηλοῖς accipere sponsae solitae essent, alii Spanhem. ad Callim. h. Dian. 74 conferri iusserunt.

V. 161 sqq. τρίμηνος — βεβῶς] τρίμηνος Wakefieldius pro τρίμηνον scripsit. Alii cum Brunckio τρίμηνον — κανιαύσιον praefecerunt. Adiectiva τρίμηνος καὶ ἐνιαύσιος posita sunt eadem ratione qua τριταῖος ἀφίκετο dici solet. — ἦνίκα pro ἦνίκα' ἂν Dawesius restituit. — Verba ἀπέη βεβῶς sic videntur accipienda esse: 'post discessum suum abesset'.

V. 163 sq. τότε ἢ — βίῳ] Hoc dicit: 'tum aut moriendum sibi esse illo ipso tempore, aut, si illud tempus incolumis exegisset, postmodo beatam vitam fore'. De locutione ζῆν βίῳ ἀλυπήτω ad El. 637 dictum est.

V. 163—165 Dobraeus eiecit. At si hi versus omitterentur, non modo absurda foret particula ὡς v. 161 posita, sed etiam sensu carerent verba proxima τοιαῦτ' ἔφραξε . . εἰμαρμένα κτέ.

V. 164. τοῦδ' scripsi pro τοῦθ'. — Burgesius ὑπεκδραμόντα proposuit.

- τοιαῦτ' ἔφραξε πρὸς θεῶν εἰμαρμένα
 [τῶν Ἡρακλείων ἐκτελεντάσθαι πόνων,] 170
 ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαι ποτε
 Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.
 καὶ τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνον 170
 τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεῶν.
 ὦσθ' ἠδέως εὔδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ 175
 φόβῳ, φίλαι, ταρβοῦσαν, εἰ με χροῖ μένειν
 πάντων ἀρίστου φωτὸς ἐστερημένην.
 ΧΟ. εὐφημίαν νῦν ἴσχ'· ἐπεὶ καταστεφῆ 175
 στείχονθ' ὀρῶ τιν' ἄνδρα πρὸς χαρὰν λόγων.

V. 166. τοιαῦτ' ἔφραξε] Certum est subiectum verbi ἔφραξε non tabellam, sed Herculem esse.

V. 167. Hunc v. primus uncis inclusi. Primum enim gen. τῶν Ἡρ. πόνων ex εἰμαρμένα aptus esse non potest, deinde ineptum est adiectivum Ἡρακλείων, cum subiectum verbi ἔφραξε ipse sit Hercules, adiectivum autem Ἡρακλείων non praecipua quadam vi praeditum sit. Denique significatio verbi ἐκτελεντάσθαι ab hoc loco aliena est.

V. 168 sq. ὡς τὴν παλαιὰν — πελειάδων] φηγὸς est querculus esculus. Cfr. Theoph. hist. pl. III 9, 16 et v. 1168 τῆς πολυγλώσσου δρυός, Hom. ξ 327 τὸν δ' ἐς Δωδῶνην φάτο βῆμηναι, ὄφρα θεοῖο ἐκ δρυός ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ, Aesch. Prom. 858 Θεσπρωτοῦ Διὸς . . αἱ προσήγοροι δρυές. De columbis illis schol. haec habet: τὴν ἐν Δωδῶνῃ τῆς Θεσπρωτίας φηγὸν ἐφ' ἣ δύο περιστεραὶ καθήμεναι ἐμαντεύοντο . . ὑπεράνω τοῦ ἐν Δωδῶνῃ μαντείου δύο ἦσαν πέλειαι δι' ἃν ἐμαντεύετο ὁ Ζεὺς ὡς Ἀπόλλων ἀπὸ τρίποδος· οἱ μὲν οὕτω λέγουσι Θεσπίζειν, οἱ δὲ οὕτω τὰς ἱερείας γραίας οὔσας· καὶ γὰρ τοὺς γέροντας οἱ Μολοσσοὶ πελειὸς ὀνομάζουσιν. Praeterea confert schol. Herod. II c. 57. Quod autem vulgo dicebatur quercum illam loqui et vaticinari, quam ob causam v. 1168 πολυγλώσσου dixit, id sic videtur Sophocles accipi voluisse, ut verba referre quercus pu-

taretur, quae columbae, ramis eius insidentes, praerent.

V. 169. Δωδῶνι] Schol. ὡς ἀπ' εὐθείας τῆς ἢ Δωδῶν ὡς Πλευρών· Ὁμηρος δὲ Δωδῶνην εἶπεν. Cf. Steph. Byz. p. 247 sq. Δωδῶνῃ . . λέγεται καὶ Δωδῶν, ἧς τὴν γενικὴν Σοφοκλῆς Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήγῃ 'νῦν δ' οὔτε μὲ ἐκ Δωδῶνος . . ἂν πέσειεν' καὶ δοτικὴν 'Δωδῶνι ναίων Ζεὺς . . βροτῶν'.

V. 170 sq. Schol. καὶ τῶνδε ναμέρτεια: καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὸ Ἡρακλείους ἀλήθεια νῦν ἀποβαίνει ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ, ὥστε ὀπότερον πραγθῆναι. De genetivo χρόνον vide Matth. § 377, 2, de συμβαίνει v. 1174. Pro ὡς O. Helmsius requirit ὦ.

V. 172. ἠδέως εὔδουσαν] Somnum Deianirae dulcem esse cum non consentaneum sit, videtur ὡς δεμνίαν pro ὦσθ' ἠδέως scribi debere cum ἐκπηδᾶν coniungendum.

V. 173. φόβῳ — ταρβοῦσαν] Recte Seidlerus coniungenda haec verba esse monuit, coll. Eur. Herc. 971 οἱ δὲ ταρβοῦντες φόβῳ ἄρσον ἄλλος ἄλλοσε. Est autem φόβῳ ταρβεῖν Latinorum 'metu trepidare'. Carere enim omni vi participium ταρβοῦσαν videtur, si φόβῳ ad ἐκπηδᾶν spectare putaveris. De εἰ particula cf. Elmsl. ad Eur. Med. 181 et huius fab. 666. Scholiasta μένειν· ἀπὸ τοῦ ζῆν.

V. 175. Schol. εὐφημίαν νῦν ἴσχε' εὐφημία φάνει, recteque Musgravius: 'bene ominata loquere. Quasi castigato est Deianirae, cuius

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Δέσποινα Διγάνειρα, πρῶτος ἀγγέλον 180
 ὄκνον σε λύσω. τὸν γὰρ Ἀλκμήνης τόκον
 καὶ ζῶντ' ἐπίστω καὶ κρατοῦντα κακῆ μάχης
 ἄγοντ' ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγγωρίοις. 180

ΔΗΙ. τίν' εἶπας, ᾧ γεραιέ, τόνδε μοι λόγον;

orationem male ominata verba terminaverant'. Contra errare qui *εὐφημίαν* et *εὐφημα φῶναι* nil nisi 'silentium' et 'silere' significare et hic et alibi putent, in quibus praeter alios Blomfieldius in gloss. ad Aesch. Ag. 1218 est, his evincitur argumentis. Primum ipsa compositio nominis flagitat, ut *εὐφημεῖν* non 'silere', sed 'bene' aut 'fauste dicere' significasse putemus; deinde, quod contrariae notationis vocabulum est, *δυσφημεῖν* nunquam sic usurpatum videmus, ut nihil nisi 'loqui' sive 'non tacitum esse', sed ita, ut ubique 'male ominata loqui' aut 'male dicere' significaret; denique saepe verba *εὐφημεῖν* et *σιγᾶν* coniuncta reperiuntur, ut Eurip. Iph. A. 1564 *εὐφημίαν ἀνεῖπε καὶ σιγῆν στρατῷ*. Aristoph. Eq. 1316 *εὐφημεῖν χοῆ καὶ στόμα κληῖν*. Thesmoph. 39 *εὐφημος πᾶς ἔστω λεῶς στόμα συγκλησας*; postremo ut nemo unquam Graecorum, qui nihil nisi plura loqui aliquem venterit, dixisse *εὐφήμει* sive *εὐφημα φῶναι* reperitur, ita in omnibus iis locis, in quibus *εὐφημεῖν* aut verba derivata viri docui nihil nisi 'silere' significare putant, diligens interpres facile perspiciet propriam valere eius verbi notionem, quae est 'bene ominata loqui' qua tamen ipsa locutione saepe nihil aliud significatur, quam 'non infausta, non abominanda dicere'. Sic Ai. 362. 591 et El. 1211 *εὐφημα φῶναι* dictum est, *εὐφήμει* Platon. de Legg. X p. 907 init. Apud Aeschyl. Ag. 1245, cum Cassandra cecinisset: *Ἀγαμέμνονός σε φημ' ἐπόψεσθαι μόρον*, chorus respondens: *εὐφημον, ᾧ τάλαινα, κοίμησον στόμα*, non illud dicit, quod Blomfieldius putavit, 'sile', sed hoc: 'noli tam abominanda dicere,

i. e. deus hoc avertat!' Eodem sensu Eurip. Hippol. v. 724 chorus Phaedrae, cum dixisset, *θανεῖν μέλλω*, respondit: *εὐφημος ἴσθι*. Quod idem Blomfieldius male interpretatur: 'sile'. Eiusdem generis sunt *εὐφημος ἴσθι* Orest. 1327 et *εὐφημα φῶναι* Iph. T. 687 et Herc. 1184. Explicat ipse Aeschylus locutionem *γλαῦσαν εὐφημον φέρειν* Choeph. 579 sq. dicens: *ὑμῖν δ' ἐπαίνῳ γλαῦσαν εὐφημον φέρειν, σιγᾶν δ' ὄπον δεῖ καὶ λέγειν τὰ καίρια*. In uno quodam genere loquendi non incommode *εὐφημεῖν* Latine 'silere' interpreteris, quando quis sacra facturus eos, qui adsunt, *εὐφημεῖν* iubet. Cuius rei causa haec est, quod in sacris faciendis si quis alios *εὐφημεῖν* iubebat, quanquam proprie nihil nisi infausta verba deprecabatur, tamen cum in sacrificiis omnis interpellatio infausta esset, ii, qui *εὐφημεῖν* iussi erant, ita tantum satisfacere iubenti poterant, ut silerent. Ita Soph. El. 630 *ὑπ' εὐφήμον βοῆς θῦσαι* interpretari licet: 'cum silentio sacrificare'.

Ibid. *καταστεφῆ*] Vide quae ad O. R. 82 adnotata sunt.

V. 176. *πρὸς χαρὰν λόγων*] Proprie hoc significant: 'ut adferat voluptatem sermonis'. Sic El. 921 *σὺ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε*; Voluptate autem sermonis facile apparet iucundum nuntium significari. Schol. *πρὸς χαρὰν λόγων πρὸς χάριν ἀπαγγελοῦντα, λόγων ἡδονὴν διδόντα. ἐκ τοῦ στεφάνου δὲ στοιχάζεται, ὅτι μέλλει χρῆστὰ ἀπαγγέλλειν*.

V. 177. *πρῶτος ἀγγέλον*] Cf. v. 185 sqq. Tum scholiasta: *ὄκνον φόβον. Ὀμηρος (E 255) ὄκνει δ' ἔκπων (ἐπιβαίνεμεν)*.

- ΑΓΓ. τάχ' ἐς δόμους σοῦς τὸν πολύζηλον πόσιν 185
 ἤξειν, φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ.
- ΔΗΙ. καὶ τοῖ τόδ' ἀστῶν ἢ ξένων μαθῶν λέγεις;
- ΑΓΓ. ἐν βουθερεῖ λειμῶνι πρὸς πολλοὺς θροεῖ 185
 Λίχας ὁ κῆρυξ ταῦτα. τοῦ δ' ἐγὼ κλύων
 ἀπῆξ', ὅπως τοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε 190
 πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι καὶ κτῶμην χάριν.
- ΔΗΙ. αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν, εἶπερ εὐτυχεῖ;
- ΑΓΓ. οὐκ εὐμαρεῖα χρώμενος πολλῇ, γύναι. 190
 κύκλω γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεῶς
 κρίνει παραστάς, οὐδ' ἔχει βῆναι πρόσω. 195
 τὸ γὰρ ποθοῦν ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων
 οὐκ ἂν μεθεῖτο, πρὶν καθ' ἡδονὴν κλύειν.

V. 183. σὺν κράτει νικηφόρῳ] Non recte Winsemius interpretatur: 'cum victore exercitu'. Melius Brunnkuis: 'decore victoriae insignem'. Verum plus est σὺν κράτει νικηφόρῳ quam quod scriptum est El. 687 ἔχων πάντιμον γέρας. Adsignificatur enim potestas sive potentia, qua quis victoriam reportat. Cf. huius fab. 497 μέγα τι σθένος ἅ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας ἀέλ. Oed. Col. 1088 σθένει πινικίῳ. Electr. 85 ταῦτα γὰρ φέροι νίκην τ' ἐφ' ἡμῖν καὶ κράτος τῶν θρωμένων.

V. 184. ἀστῶν ἢ ξένων] Vide quae ad El. 958 adnotata sunt.

V. 185. Schol. ἐν βουθερεῖ λειμῶνι· ὑπὸ βοῶν θειριζομένῳ τοῖς ὀδοῦσι, τουτέστι, βοῦς τρέφονται. At cum haec derivatio vix probari possit, ex Hesych. gl. βουθερεῖ· ἐν ᾧ βόες θέρους ὄρα νέμονται· καὶ βουθόρῳ τὸ αὐτὸ videtur βουθόρῳ recipi debere simili ratione explicandum atque Ai. 144 ἱππομανθῆς λειμῶν dicitur 'pratium in quo equi exsultant'. — Libri πρόσπολος exhibent; πρὸς πολλοὺς Hermannus correxit.

V. 187. ὅπως τοι] Seidlerus adscripsit Xenoph. Anab. III 1, 18 ἀλλ' ὅπως τοι μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γενησόμεθα, πάντα ποιητέον.

V. 188. πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι] De re cf. Phil. 552 et O. R. 1006.

V. 189. αὐτὸς — εὐτυχεῖ] 'Ipse vero qui fit ut absit, si quidem bene se habet i. e. bonos nuntios fert?' Αὐτός est is, a quo audivisti, i. e. Lichas. De significatione verbi εὐτυχεῖν cfr. καλῶς πράσσειν v. 230 sq.

V. 190. Schol. οὐκ εὐμαρεῖα χρώμενος· οὐκ εὐχερεῖα, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔστιν αὐτῷ εὐχερὲς παρὰ γενέσθαι.

V. 191. Schol. Μηλιεὺς ἅπας λεῶς· Μηλιεῖς, ἔθνος Θετταλικῶν πλησίον Τραχίνος, Μηλία δὲ ἡ πόλις καλεῖται. De verbo κρίνειν, 'explorare' significante, iam ad Ant. 397 monitum est.

V. 192. Schneidewinus οὐδ' ἔξ βῆναι requirit.

V. 193. τὸ γὰρ ποθοῦν] Explicant quidem interpretes cum schol. τὸ ποθοῦν, τὸ ποθοῦμενόν, τὸ πόθημα, 'id quod quis desiderat' Reisig. Coni. in Arist. p. 143 et Matth. § 570 conferri iubentes, sed sine dubio corrupta est librorum memoria. Coniciebam olim scribendum esse ὃ γὰρ ποθῶν ἦν πᾶς τις, ἐκμαθεῖν θέλων, F. Gu. Schmidtus proposuit τὰ γὰρ φίλων ἕκαστος ἐκμαθεῖν ποθῶν, Subkoffius ὃ γὰρ ποθῶν ἕκαστος ἐκμαθεῖν κυρεῖ. Possis etiam τὸ γὰρ ποθοῦμενόν τις ἐκμαθεῖν θέλων.

V. 194. μεθεῖτο] Schol. ἀπολύσειεν.

οὔτως ἐκείνος οὐκ ἐκῶν, ἐκοῦσι δὲ 195
ξύνεστιν· ὄψει δ' αὐτὸν αὐτίκ' ἐμφανῆ.

ΔΗΙ. ὦ Ζεῦ, τὸν Οἰτης ἄτομον δς λειμῶν' ἔχεις, 200
ἔδωκας ἡμῖν ἀλλὰ σὺν χρόνῳ χαράν.
φωνήσατ', ὦ γυναῖκες, αἶ τ' εἶσω στέγης
αἶ τ' ἐκτὸς αὐλῆς, ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ 200
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

Ἄνολολυξάτω νόμος ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς 205

V. 195. Schol. οὐκ ἐκῶν, ἐκοῦσι δέ· τοῖς Μηλιεῦσιν [αὐτὸς] ὁ Λίγας σύνεστιν οὐκ ἐκῶν· βούλεται γὰρ αὐτὸς αὐτῶν ἀποστάς ἐλθεῖν πρὸς εἶ.

V. 197. Schol. τὸν Οἰτης ἄτομον δς λειμῶν· τὸν ἀπόρθητον. συμβαλλόντες γὰρ οἱ θυμενεῖς θροῦσι τὰ χωρία. ἄμεινον δέ, τὸν ἀφιερωμένον θεοῖς καὶ ἀγεώρητον, ὃν οὐδὲ βοτὰ καταβόσκειται· τὰ δὲ τοιαῦτα χωρία ὀργάδας ἐκάλουν. Vera posterior explicatio est. Cf. Eur. Hipp. 73 sqq. σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου λειμῶνος, ὡ δέσποινα, κοσμήσας φέρω, ἐνθ' οὔτε ποιμῆν ἄξιοι φέρβειν βοτὰ οὐδ' ἤλθε κω σίδηρος, ἀλλ' ἀκῆρατον μέλισσα λειμῶν' ἤρινόν διέρχεται, αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπέυει δρόσοις, ad quem conferri Valcken. potest, Euseb. Praep. ev. V 22 ἔστιν ἐν Τρηχίνοσ ἀτῆ κῆπος Ἡρακλήιοσ, πάντ' ἔχων θάλλοντα, πᾶσι δρεπόμενος πανημάδον οὐδ' ὀλιζοῦται, βέβριθε δ' ὑδάτεσιν διηνηκεῖς, Hesych. ἀδρέπανον· ἀδρεπτον, θεοῖς ἀνακείμενον. Σοφοκλῆς. De verbi ἔχειν usu monitum iam ad O. C. 54 est.

V. 198. ἀλλὰ] Vide Philoct. 1023 cum nota nostra.

V. 199. Schol. φωνήσατ', ὦ γυναῖκες· ἀντὶ τοῦ, ὀλολύξατε καὶ βοήσατε, χάριν ὁμολογοῦσαι τοῖς θεοῖς. De ἔσω adverbio, pro quo ponendum fuisse ἐνδον videatur, dictum ad Ant. 489 est.

V. 200. αἶ τ' ἐκτὸς αὐλῆς] Res ipsa docet eadem de re debere

αὐλῆν dictum esse, quae modo voc. στέγης significata sit, i. e. de domo. Conferatur Phil. 722 πατρίαν ἄγει πρὸς αὐλάν et huius fab. v. 901.

V. 200 sq. ὡς ἄελπτον — καρπούμεθα] I. e. ὡς νῦν καρπούμεθα φήμης τῆσδε ὄμμα, ὃ ἀέλπτωσ ἐμοὶ ἀνέτειλεν. Recte scholiasta: ἀνασχὸν· ἀναφανέν, ἀνατεῖλαν, ἐκ μεταφορᾶσ τοῦ ἡλίου. Comparat Deianira nuntium, qui modo perlatus ad eam erat, cum sole exoriente, ita ut φήμης ὄμμα eodem modo dictum sit, quo Ant. 879 οὐκ ἔτι μοι τῶσδε λαμπάδοσ (solis) ἴδον ὄμμα θεμῖσ ὄραν ταλαίνα. De coniunctis ἄελπτον ἀνασχὸν cf. O. C. 1120 τέκν' εἰφανέντ' ἄελπτα μηχανῶσ λόγον.

V. 202 sqq. Recte scholiasta ad v. 213 adnotavit: τὸ μελιδάριον οὐκ ἔστι στάσιμον, ἀλλ' ὑπὸ τῆσ ἡδονῆσ ὀρχοῦνται. Probabiliter v. 202—211 et v. 219—221 coryphaeo, his interpositis v. 212—218 universo choro tribuerunt.

V. 202 sq. ἀνολολυξάτω pro ἀνολολύξατε Burgesius restituit sequenti imperativo ἴτω convenienter ex schol. ad ἐφεστίοις ἀλ. adscripto: ταῖς ἐπὶ τῶν θυσιῶν εὐχαῖς, ἀντὶ ὃ πᾶσ οἰκοσ Ἡρακλῆιοσ θυσιᾶσ καὶ εὐχᾶσ ποιεῖται. Praeterea δόμοις quod libri habent ex δόμος propter proximum dativum ἐφεστίοις corruptum esse ex eodem scholio cognoscitur. Cum autem δόμος ὁ μελλόννυμφος, quod interpretantur 'puellae quae sunt in domo' vix ferri possit,

ὁ μελλόννυμφος, ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων	
ἴτω κλαγγά, τὸν εὐφραρέτραν	205
Ἀπόλλωνα προστάταν·	
ἰμοῦ δὲ παιᾶνα, παιᾶν'	210
ἀνάγει', ὧ παρθένοι,	
βοᾶτε τὰν ἰμόσπορον	
Ἄρτεμιν Ὀρτυγίαν, ἐλαφροβόλον, ἀμφίπυρον,	210
γέιτονάς τε νύμφας.	215

νόμος scripsi, ut νόμος ὁ μελλόννυμφος i. e. 'modus' sive 'cantus virginum' iuvenum clamori responderet. Ἀλαλαγαῖς denique libri deteriores pro ἀλαλαῖς exhibent. Notum est, verbum *ὀλολύζειν* proprium esse feminarum, summa laetitia exsultantium. Raro de viris et in re tristi dicitur, ut Soph. El. 749 sqq. Cf. Blomf. ad Aesch. Spt. c. Th. gl. 254. Elmsl. ad Eur. Heracl. 782. Seidl. ad Eur. El. 686. Kiesel. ad Theoc. XVII 64. V. 204 sq. ἐν δὲ — κλαγγά] Schol. τὸ κοινὸς Ἀπικὸν ἔστιν, ὡς (Hom. B 742) κλυτὸς Ἰπποδάμεια. Cf. Matth. § 118 not. 1. De ἐν δὲ ad El. 700 dictum est.

V. 205 sq. τὸν εὐφ. — προστάταν] Apparet accusativum τὸν. Ἀπόλλωνα aptum esse ex verbo *ἀνολολυξάτω*, quandoquidem verba ἐν δὲ — κλαγγά locum *παρθενέσεως* habent. Cum bene pharetratam poeta Apollinem dicit, hoc in eo videtur praedicare, quod telis suis perniciem, quae imminere Herculi visa erat, feliciter dispulisset. Cf. O. R. 202 sqq. Tum scholiasta προστάταν· σωτήρα. Vide quae ad El. 624 adnotavimus. Canitur ergo hymnus in Apollinem, quod, cum deus tutelarum esset, mala illa, quae Herculi imminabant, depulsiſſe putabatur. Eadem de causa idem Ai. 702 sqq. a choro celebrari videtur.

V. 206. Metri causa Dindorfius Ἀπόλλω scripsit.

V. 207 sqq. ἰμοῦ δὲ κτλ.] Cohaerent haec cum antecedentibus ita: 'dum intus in domo summa cum exsultatione puellae acclamantibus pueris Apollinem celebrabunt, nos, o virgines, alta voce Dia-

nam praedicemus'. Eadem numina, Apollo et Diana, una invocantur, ut auxilio veniant, O. C. 1091 sqq.

Ibidem. παιᾶνα — Ἄρτεμιν] Notum illud est, paeanean non minus Dianae quam Apollinis proprium fuisse; vide, quem Hermanus conferri iubet, Proclum Chrestom. p. 381 ed. Gaisf. De locutione παιᾶνα ἀνάγειν cf. Eur. Phoen. 1350 ἀνάγετε κωνυτόν. Constructio denique verborum βοᾶτε τὰν — Ἄρτεμιν ex sensu 'clamate vocem Dianae' explicanda est. Cfr. Pind. Pyth. VI 36 βόασε παιδα, Xenoph. Cyr. VII 2, 5 Κῦρον ἔβρα. Schol. ἀνυμνεῖτε καὶ τιμᾶτε τὴν ἅμα τῷ Ἀπόλλωνι σπαρεῖσαν, τὴν ἐν Ὀρτυγίᾳ τιμωμένην.

V. 210. Ὀρτυγίαν] 'Ortygia dea', tanquam in insula Ortygia culta, appellatur etiam ab Ovidio Metam. I 694. Cf. Dissen. Explic. Pind. Nem. I 1 et O. Müller. Dori. T. I p. 116 et p. 376 sqq. De altero epitheto ἐλαφροβόλον iuvat conferre O. C. 1092 sq. πυκροστίκτων ὄπαδὸν ἀνυπόδων ἐλάφων.

Ibid. Schol. ἀμφίπυρον· παρ' ὅσον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δουχεῖ, ἢ αὐτῇ οὖσα τῇ Ἐκάτῃ. Cf. O. R. 201 sq. cum nota nostra.

V. 212. γέιτονάς τε νύμφας] Schol. νύμφας φησὶ τὰς Ὀρτυγιάδας, παρ' ὅσον ἐν τοῖς ὄρεσι διατρέβει ἡ Ἄρτεμις. Sic Verg. Aen. I 498 *Qualis in Eurotae ripis aut per iuga Cynthi exercet Diana choros, quam mille secutae hinc atque hinc glomerantur Oreae*. Ovid. Met. III 178 sqq. Minime vero nymphae illas γέιτονες dici ita existimandae sunt, ut sociae sint Dianae, in quo errore Brunckius videtur versatus esse, sed

ἀείρομ', οὐδ' ἀπάσομαι
 τὸν αὐλόν, ὃ τύραννε τὰς ἐμὰς φρενός.
 ἰδοῦ μ' ἀνταράσσει 215
 εὔοι μ'
 ὁ κισσὸς ἄρτι Βακχίαν ὑποστρέφων ἄμιλλαν. 220
 ἰὼ ἰὼ Παιάν, Παιάν. —
 ἰθ', ὃ φίλα γυναικῶν,
 τάδ' ἀντίπρωρα δῆ σοι 220
 βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ.
 ΔΗΙ. Ὀρῶ, φίλαι γυναικες, οὐδέ μ' ὄμματος 225

quod, cum comites essent Dianae, quae habitare, quod sacrum ei erat, litus vicinum putabatur, et ipsae vicinae Trachiniis erant. Cf. quae ad v. 628 notata sunt.

V. 213. Schol. ἀείρομ', οὐδ' ἀπάσομαι· μεταφρίζομαι ἐν τῷ χορεύειν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἄνω αἴρομαι. Cfr. Hesych. ἀείρομαι· ἄνω αἴρομαι. Σοφοκλῆς Τραχυνίαις. Non plene ἀείρομαι scribi posse, id quod Erfurdthus commendavit, propter improbabilem metri formam monuit Dindorfus.

V. 214. Schol. τὸν αὐλόν, ὃ τύραννε· ὃ αὐλὸς, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τύραννε· ἐρεθίζει γὰρ ὁ αὐλὸς τὰς παρθένους πρὸς τὴν χορείαν· ἀντὶ τοῦ, ὃ κρατῶν τῆς ἐμῆς φρενός. ἐν δὲ τῷ ταῦτα λέγειν ὀρχοῦνται ὑπὸ χαρᾶς. Adscriptit Hermannus Aristotel. de rep. VIII 6 ἐτι δ' οὐκ ἔστιν ὁ αὐλὸς ἠθικόν, ἀλλὰ μᾶλλον ὀργιαστικόν et cap. 7 ὁ δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ Σωκράτης οὐ καλῶς τὴν Φρυγιστὶ μόνην καταλείπει μετὰ τῆς Δωριστί· καὶ ταῦτα ἀποδοκιμάσας τῶν ὀργάνων τὸν αὐλόν· ἔχει γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἢ Φρυγιστὶ τῶν ἁρμονιῶν, ἦν περ αὐλὸς ἐν τοῖς ὀργάνοις· ἄμφω γὰρ ὀργιαστικά καὶ παιθητικά. δηλοῖ δ' ἡ ποίησις. πᾶσα γὰρ βακχεία καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη κίνησις μάλιστα τῶν ὀργάνων ἔστιν ἐν τοῖς αὐλοῖς. Adde O. Müller. ad Aesch. Eum. p. 91. De conlunctis accusativo et vocativo cf. v. 96 sqq.

V. 215 sqq. Schol. ἰδοῦ μ' ἀνταράσσει εὔοι μ'· εἰς Βακχι-

κὴν ἄμιλλαν, τουτέστι χορείαν, παρορμᾷ με ὁ κισσός. τὸ δὲ ὑποστρέφων ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ λύπης εἰς ἠδονὴν μετὰ γων ἢ ὑποβάλλων. Scripsi ἀνταράσσει ex mea coniectura ad duos bacchos restituendos. Libri ἀνταράσσει. Participium ὑποστρέφων nullo pacto sic, ut scholiasta fecit, explicari potest, sed referendum ad conversionem sive motum corporis est, qui fit saltando. Nam uti 'tollit' se sive sublimem ferri modo chorus dixit (ἀείρομαι), ita recte circumagi se vel versari in orbem addere potuit. Dicitur autem ὑποστρέφων Βακχίαν ἄμιλλαν pro ὑποστρέφων τοὺς μεθ' ἀμίλλης χορεύοντας, quod est 'circumagens nos magna contentione saltantes'. In Bacchi honorem ut saltarent, incitabantur, quorum capita hederā coronata erant. Cf. Eur. Bacch. 204 sq. ἐρεῖ τις, ὡς τὸ γηρας οὐκ αἰσχύνομαι, μέλλων χορεύειν κράτα κισσώσας ἐμόν. ibid. 323 ἐγὼ μὲν οὐν καὶ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελάς, κισσῶ τ' ἐρεψόμεσθα καὶ χορεύσομεν et v. 341 ὃ μὴ πάθης σὺ, δευρῶ σου στέψω κάρᾳ κισσῶ· μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.

V. 219. ἰθ' pro ἰδε ἰθ' et γυναικῶν pro γυναι Dindorfus posuit ad numeros proximis duobus versibus aequandos.

V. 220 sq. Schol. ἀντίπρωρα· ἀντιπρόσωπα, ὑπ' ὅφιν ὀρώμενα· ὑποδεικνύουσι δὲ τὸν Λίχαν ἐρχόμενον (et captivas quas secum ducit).

V. 222 sq. ὄρῶ . . στόλον] I. e.

φρουραν παρήλθε, τόνδε μὴ οὐ λεύσσειν στόλον·
χαίρειν δὲ τὸν κήρυκα προυννέπω, χρόνω
πολλῷ φανέντα, χαρτὸν εἰ τι καὶ φέρεις. 225

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ' εὖ μὲν ἴγμεθ', εὖ δὲ προσφρονούμεθα,
γῖνοι, κατ' ἔργον κτήσιν· ἄνδρα γὰρ καλῶς 230
πράσσουντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.

ΔΗΙ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ' ἂ πρῶτα βούλομαι
δίδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἑρακλῆα προσδέξομαι. 230

ΛΙΧ. ἔγωγέ τοι σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε
καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα κοῦ νόσφ βαρύν. 235

ΔΗΙ. ποῦ γῆς; πατρώας, εἴτε βαρβάρου; λέγε.

ΛΙΧ. ἀκτὴ τις ἔστ' Εὐβοίς, ἐνθ' ὀρίζεται
βωμοὺς τέλη τ' ἔγκαρπα Κηναίφ Διί. 235

‘video quae nostras (τάδε), ne-
que res oculi mei custodiam prae-
teritit quin cernerem hoc agmen’.
Ὁμματος φρουράν, quod ex Mus-
gravii coniectura scripsi pro ὄμ-
ματος φρουρά, poetice dictum est
pro ὄμμα φρουροῦν. Hoc ipsum
autem ὄμμα φρουρεῖ, ‘oculus cu-
stodit, i. e. oculus attentus est’,
positum etiam Philoct. 151 est.
Ne quis in duplici accusativo, μὲ
et φρουράν, ex uno verbo πα-
ρήλθε apto, haereat, satis est ad-
monuisse de istiusmodi locutioni-
bus, quales sunt: ποῖόν σε ἔπος
φύγεν ἔρκος ὀδόντων et μέθες
με χεῖρα. Denique de μὴ οὐ,
quod cum Hermanno restitui pro
μῆ, vide ad v. 90.

V. 224 sq. χαίρειν φέρεις] De-
bere Deianiram his verbis allocu-
tam esse ipsum praeconem statui,
vel ex responsione Lichae satis
superque apparet. Accusativo au-
tem quod maluit uti τὸν κήρυκα
quam vocativo, in ea re nihil offen-
sionis esse apparet ex iis, quae
ad Aiac. 73 adnotavimus. De ver-
borum χαίρειν — χαρτὸν lusu ele-
gantī cfr. v. 819 et quae ad Eur.
Phoen. 618 ΠΟΛ. μήτεφ, ἀλλὰ
μοι σὺ χαῖρε. ΙΟΚ. χαρτὰ γοῦν
πάσχα, τέκνον adnotata sunt.

V. 227. κατ' ἔργον κτήσιν]

Referenda haec verba ad εὖ προσφ.
sunt et ita explicanda: κατὰ τὸ
ἔργον, ὃ κεκτήμεθα, ‘pro re,
quam possidemus’. Quam autem
se possidere rem dicat, explicat
ipse, addens: ἄνδρα γὰρ καλῶς
πράσσουντ' — ἔπη. Ex quibus
verbis apparet ‘salutem’ nomine
ἔργον significari, sive ‘res secun-
das, quibus utebatur’. Istam autem
salutem, sive res secundas, quibus
se uti ait, ἔργον dixit, ut oppo-
neret eas benevolo alloquio, quo
exceptus a Deianira erat, eodem
modo, quo alibi ἔργα, ‘res’, λόγοις,
‘verbis’, opponuntur. Ceterum
nemo non intellegit facere praeconem,
quod saepe facere istiusmodi
homines videmus, ut Herculis cau-
sam suam faciat, et, quae illi prop-
ria erant, quasi communia sibi
cum illo fingat esse.

V. 231 sq. ἰσχύοντά τε — βα-
ρύν] Gratum quid facturus Deia-
nirae quam plurimis verbis salvum
esse Herculem affirmat. Quod cum
faciat παθητικῶς, nihil fere atti-
net, quo ordine singula proponan-
tur. Itaque minime haerendum in
eo est, quod ζῶντα non primo loco
positum est.

V. 233. Schol. πατρώας· ἀντι-
τοῦ Ἑλλάδος· Ἀργεῖος γὰρ ὁ
Ἑρακλῆς. Natus tamen Thebis

- ΔΗΙ. εὐκταῖα φαίνων, ἧ' πὸ μαντείας τινός;
- ΔΙΧ. εὐχαῖς, ὄθ' ἤρει τῶνδ' ἀνάστατον δόρει 240
 χώραν γυναικῶν, ὧν ὄρῳ ἐν ὄμμασιν.
- ΔΗΙ. αὐταὶ δέ, πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσὶ καὶ τίνες;
 οἰκτραὶ γάρ, εἰ μὴ ξυμποραὶ κλέπτουσί με. 240
- ΔΙΧ. ταύτας ἐκείνος Εὐρύτου πέρσας πόλιν
 ἐξείλεθ' αὐτῷ κτῆμα καὶ θεοῖς κριτόν. 245
- ΔΗΙ. ἧ' κάπλι ταύτη τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον
 χρόνον βεβῶς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον;

putabatur. De omissis ante πα-
 τρώας εἰτε cf. Oed. R. 517 λό-
 γοῖσιν εἰτ' ἔργοισιν, Eur. frgm.
 912, 2 Ζεὺς εἰτ' Αἰδῆς ὀνομα-
 ζόμενος στέργεις Matth. § 517 extr.

V. 235. βωμοὺς — Διί] Eusta-
 thius p. 789, 17 comparat πάγ-
 καρπα θύματα in El. v. 634 ad
 mentem scholiastae, qui ita scribit:
 τέλη, θυσίας, ἐγκαρπα δὲ τὰ
 θυμιάματα ἀπὸ ἀνδρῶν ἢ καρ-
 πῶν. Mira vero Iovi sacra ab Her-
 cule, urbe capta. Valckenarius
 recte vidit de luco sermonem esse
 Iovi consecrato, cum poeta de ea-
 dem re v. 753 scribat: ἔνθα πα-
 τρώφ Διὶ βωμοὺς ὄρῃζει τεμε-
 νίαν τε φυλλάδα. Illo quoque
 in loco pravae interpretationes ad-
 latae sunt. Schol. τὸν ἀπὸ τῶν
 τεμενῶν στέφανον, ἧ' τέμενος
 πολύφυλλον. Hoc postremum ve-
 rum. Dubitanter Musgravius τέλη
 intellegi posse προσόδους dicit,
 Harpocratonem adferens in v. ἀπὸ
 μισθωμάτων. Atqui hanc veram
 interpretationem esse certissimum
 est. Ita Harpocratio Δίδυμός φη-
 σιν ὁ γραμματικὸς ἀντι τοῦ ἐκ
 τῶν τεμενικῶν προσόδων. ἐκά-
 στω γὰρ θεῷ πλῆθρα γῆς ἀπέ-
 νημον, ἐξ ὧν μισθουμένων αἱ
 εἰς τὰς θυσίας ἐγίνοντο δαπά-
 ναι. οὐ γὰρ κατ' εὐσέβειαν
 ἔθνον τὰ ἱερῆα, ἀλλὰ μισθού-
 μενοι. Praeclare illustrant Sopho-
 clis utrumque locum tabulae Hera-
 cleenses, ex quibus et ὄρῃζειν at-
 que ὄρισται propria esse verba de
 finibus constituendis regundisque,
 et mercedem locati agri certa copia
 frugum pendii solitam intellegitur.
 HERM.

Ibid. Schol. Κηναῖω Διί· Κή-
 ναιον, Εὐβολίας ἀκρωτήριον, ἀπὸ
 Κηναίου τοῦ Ἐλεφόρου.

V. 236. εὐκταῖα φαίνων,
 ἧ' πὸ μαντείας· πότερον αὐτὸς
 εὐξάμενος, καὶ ὑποσχόμενος ἐπὶ
 τῇ νίκῃ τοῦτο ποιεῖν, ἢ ἀπὸ
 μαντείας, θεοῦ τινος κλεῖσάν-
 τος; De vocabulo εὐκταῖος egit
 Blomf. gloss. ad Spt. c. Th. 720.
 Agam. 1358. De verbo φαίνων
 'in lucem proferre, rata facere'
 significante, cfr. O. C. 721.

V. 237. εὐχαῖς, ὄθ' ἤρει] I. e.
 'ex voto quod fecit tum cum Oechal-
 iam oppugnabat'. Liber deterior
 exhibet εὐκταί', ὄθ' ἤρει. Prae-
 terea hic et v. 478 δόρει scripsi,
 formam Sophocleam. Libri δορί.

V. 238. ὄρῳ ἐν ὄμμασιν] I. e.
 'vides ut in oculorum conspectu
 sitas'.

V. 240. οἰκτραὶ — κλέπτουσι
 με] Recte Schaeferus: 'dignae enim
 sunt miseratione, si de calamitati-
 bus earum recte iudico'. Cf. 298 sqq.
 Blaydesius ἐσθλαὶ (vel χρῆσται)
 γάρ proposuit.

V. 241. Schol. ταύτας ἐκείνος;
 ἔνα τὰς μὲν αὐτὸς ἔχη, τὰς δ'
 ἀνιερώσῃ τοῖς θεοῖς.

V. 243. Schol. ἧ' κάπλι ταύτη
 τῇ πόλει· ἀρ' οὖν τὸν πολὺν
 τοῦτον καὶ ἀνάριθμον χρόνον
 τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ Οἰχαλίᾳ διέ-
 τριψεν; ἄσκοπον δὲ πολὺν, ὃν
 οὐκ ἂν τις ἐπιλογίσαιτο καὶ
 καταμάθοι διὰ τὸν χρόνον (I. διὰ
 τὸ μήκος vel πλῆθος). De voca-
 bulo ἄσκοπος ad El. 848, de ἀνή-
 ριθμος ad O. R. 176 egimus.

AIX. οὐκ, ἀλλὰ τὸν μὲν πλειστον ἐν Λυδοῖς χρόνον 245
κατείχεθ', ὡς φησ' αὐτός, οὐκ ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἐμποληθεῖς. τοῦ λόγου δ' οὐ χρη φθόνον, 250
γύναι, προσεῖναι, Ζεὺς ὅτου πράκτωρ φανῆ.
κεῖνος δὲ πραθεῖς Ὀμφάλη τῇ βαρβάρῳ
ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει. 250
χοῦτως ἐδήχθη τοῦτο τοῦνειδος λαβῶν,
ᾧσθ' ὄρκον αὐτῷ προσβαλὼν διώμοσεν, 255
ἧ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
ξὺν παιδί καὶ γυναικὶ δουλώσειν ἐτι.
κοῦχ ἠλώσε τοῦπος. ἀλλ' ὄθ' ἀγνός ἦν, 255

V. 245 sqq. Haec nunc deinceps argumentum fabulae in difficultates et facinus deducunt. In comoediis epitasin vocant. Fit enim res iam varia, periculosa et progressionem suam difficiliorem atque perturbatior. In hac omnis est fabularum laus propter casuum et fortunae explanationes. Sed Lichas ad haec viam sternit mendaciis suis, quibus conatur celare amorem Herculis. Quibus proditiis, quo maxime ille profuturum se ero suo speraverat, eo gravissime nocet. Augetur enim suspicio Deianirae et animus sollicitatur, adque illud consilium capessendum deducitur, quod ipsi et marito funestum esset futurum. CAMER.

V. 246. ὡς φησ' αὐτός] Referenda haec verba ad sequentia, οὐκ ἐλ., ἀλλ' ἐμποληθεῖς, addita ab Licha eo consilio, ne ut invidiosum facinus, cuiusmodi occultari solet ab hominibus, servitutem illam Hercules reticere velle videretur. Negat autem invidiosam servitutem esse posse, quod non ultro suscepta ab Hercule, sed imposita ab Iove sit.

V. 247. Schol. ἐμποληθεῖς· πραθεῖς. Sic Ant. 1036. Phil. 579.

V. 247 sq. Schol. τοῦ λόγου — φθόνον· μέμψιν. οὐ χρη, φησί, μέμψεσθαι οἷς ἂν πράξη ὁ Ζεὺς. ἰδίῳ γὰρ λογισμῷ πάντα πράττει, ὡς θέλει. ἧ οὕτως· οὐ χρη παρακτεῖσθαι λέγειν τὰ παρὰ τοῦ Διὸς γινόμενα, κἂν ἡ χαλεπά. Posteriorem interpretationem

nem probat Hermannus, sensum hunc esse monens: 'narratio rei, cuius Iuppiter auctor inveniat, carere debet invidia'. Ad προσεῖναι supplendum τιεῖ vel σοί. Margoliouthius τῷ λόγῳ proposuit. Quo recepto in proximo versus ὅπου scribendum foret. De coniunctivo vide Krueg. II § 54, 15, 3.

V. 253. Schol. τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους: τὸν αἰτιον, καὶ σχεδὸν αὐτὸν ποιήσαντα, τοῦ πάθους· λέγει δὲ τὸν Εὐρυπτον. Itaque Latine est 'affinis, proximus culpae', quemadmodum interpretati sunt hoc vocabulum P. Burmann. ad Phaedr. I, 10, 5 et Valcken. Animadv. ad Ammon. p. 4. Seidlerus active dictum voluit, 'qui admovit hoc malum'. Nauckius coniecit τὸν ἀυτόχειρα, Meklerus τὸν οἱ πιστῆρα.

V. 254. ξὺν παιδί] l. e. 'cum liberis'. Recte Hermannus: sic, inquit, locutus puto Graecos, ubi vel non constaret, vel non quaeretur, haberetne quis liberos, aut pluresne haberet. Quod idem nos facimus, 'mit Weib und Kind' dicentes. — Ceterum ἐτι nou abundare, ut putat scholiasta, sed 'aliquando' significare, praeeunte Dorvillio ad Charit. p. 98 (259 ed. Lips.) monuit Brunckius. Ita nos quoque minantes 'noch' usurpamus.

V. 255. Schol. ἠλώσε· ἐματαιώσεν, μάταιον εἶπεν τὸ ἔπος. Aptè comparaveris Homericam locutionem (II 737), οὐδ' ἄλλως βέλος. Ibid. Schol. ἀλλ' ὄθ' ἀγνός ἦν·

στρατὸν λαβῶν ἑπακτὸν ἐρχεται πόλιν
 τὴν Εὐρυτεῖαν. τόνδε γὰρ μεταίτιον 260
 μόνον βροτῶν ἐφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους·
 ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφίστιον,
 ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγους 260
 ἐπερρόδησε, πολλὰ δ' ἀτηρᾶ φρενί,
 λέγων, χεροῖν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη 265
 τῶν ὧν τέκνων λείποιο πρὸς τόξου κρίσιν,

ὅτε ἠγγίσθη ἀπὸ τοῦ φόνου, ὃ
 εἰσιν, ὅτε ἐπλήρωσε τὴν ὑπέρ
 τοῦ φόνου δουλείαν.

V. 256. Schol. ἑπακτόν· συμ-
 μαχικόν, οὐκ ἴδιον. Arcades,
 Malienses et Locros Epicnemidlos
 eius fuisse socios Apollod. II, 7, 7
 narrat, solos Arcades Diodor. Sic.
 IV 37 commemorat.

V. 257. τόνδε] I. e. τὸν Εὐ-
 ρυτον, cuius nomen latet in prae-
 gresso adiectivo τὴν Εὐρυτεῖαν.
 Cf. Matth. § 435. Krueg. II § 43,
 3, 7. Deinde monendum est με-
 ταίτιον dici et eum, 'qui consors
 sit culpa', sive 'qui cum aliis in
 culpa sit', ut apud Aesch. in Eum.
 199 αὐτὸς σὺ τούτων οὐ μεταί-
 τιος κέλη, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν ἐπρα-
 ξας, ὡς παναίτιος, et eum, 'qui
 non extra culpam sit', sive 'qui
 auctor facinoris sit'. Quo poste-
 riore significatu et hic positum
 esse μεταίτιον et v. 1234 ex ad-
 dito nomine μόνον luce clarius
 apparet. Eodem sensu idem posi-
 tum est v. 447.

V. 260. ξένον παλαιὸν ὄντα]
 Cfr. Hom. φ 22 Ἴφιτος αὐθ' ἔπ-
 ονος διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο
 δῶδεκα θηλείαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι
 ταλαργοί. αἶ δὴ οἱ καὶ ἐπειτα
 φόνος καὶ μοῖρα γέγοντο, ἐπεὶ
 δὴ Διὸς υἱὸν ἀφικετο καρτερό-
 θυμον, φῶθ' Ἡρακλεῖα . . ὅς
 μιν ξένον ἔοντα κατέκτανε φ
 ἐνὶ οἴκῳ.

V. 260 sq. πολλὰ μὲν — ἀτηρᾶ
 φρενί] Recte Hermannus: Insolentius,
 inquit, cum ἐργοῖς dicendum
 esset, ἀτηρᾶ φρενί posuit, mala
 mente meditatium facinus intelle-
 gens, quod ebrium factum Hercule-
 m domo eiecerit. Schol. ἐπερ-

ρόδησε: σφοδρῶς ὕβρισεν· ἢ
 εἰς τὴν παιδοκτονίαν τῶν ἀπὸ
 Μεγάρων τέκνων ἢ οἷ πολλοῖς
 κρῶν ἀμίλησεν γυναιξίν ὡς
 Ἀπολλόδωρος. Nimirum is inter-
 pres in mente habet, Hercules
 cum audisset Eurytum profectum
 esse ei se Iolen in matrimonium
 daturum esse, qui se aut filios
 suos sagittandi arte superasset,
 Oechaliam venisse ad Iolen recu-
 perandam, tum autem, cum e cer-
 tamine proposito victor discessis-
 set, non solum promisso praemio
 frustratum, sed etiam acerbis male-
 dictis et iniuriis laecessitum esse.
 Cfr. schol. Hom. φ 23, E 392,
 schol. Eur. Hipp. 545, Apollod. II
 5, 12. Ex ἐπερρόδησε ad ἀτηρᾶ
 φρενί supplendum ὕβρισε vel si-
 mile quid, nisi verba πολλὰ δ'
 ἀτηρᾶ φρενί, λέγων χεροῖν μὲν
 de Bergkii coniectura secludenda
 sunt.

V. 263. τῶν ὧν — κρίσιν] De
 genetivo, ex verbo λείπεσθαι apto,
 vide Matth. § 357, 358. Krueg. I
 § 47, 19. De liberis Euryti schol.
 haec exponit: διαφρονεῖται ὁ τῶν
 Εὐρυτιδῶν ἀριθμός· Ἡσίοδος
 μὲν γὰρ δ' φησιν ἐξ Εὐρύτου
 καὶ Ἀντιόχης παιδας οὐτάς· ἡ
 δ' ὑποκυσσάμενη καλλίζωνος
 Στρατονίκη Εὐρυτον ἐν μεγά-
 ροισιν ἐγένετο φίλιαν υἱόν·
 Τοῦ δ' υἱεὶς ἐγένοντο Ληϊῶν τε
 Κλυτίος τε Τοξεύς τε ἀντίθεος
 ἢ δ' Ἴφιτος ὄζος Ἀθήας· Τούς
 δὲ μέθ' ὀπλοτάτην τέκετο ξαν-
 θὴν Ἰόλειαν Ἀντιόχῃ κρείονσα
 Πύλωνος Ναυβολίδαο', Κρεώ-
 φυλος δὲ β', Ἀριστοκράτης δὲ
 γ', Τοξέα, Κλυτίον, Ληϊονα.
 De significatu voc. κρίσιν ad El.
 671 monitum est.

φανεῖς δὲ δοῦλος ἀνδρὸς ἀντ' ἑλευθέρου
 φαίεται· δειπνοῖς δ' ἦνικ' ἦν ὠνωμένος, 265
 ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν. ὦν ἔχων χόλον,
 ὡς ἴκει' αὐθις Ἴφιτος Τιρυνθίαν 270
 πρὸς κλιτὸν ἵππους νομάδας ἐξιγροσκοπῶν,
 τότε ἄλλος' αὐτὸν ὄμμα, θατέρα δὲ νοῦν
 ἔχοντ', ἀπ' ἄκρας ἤκε πυργώδους πλακός. 270
 ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἀναξ,
 ὃ τῶν ἀπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος, 275
 πρατόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,
 ὀδοῦνεκ' αὐτὸν μοῦνον ἀνθρώπων δόλῳ
 ἔκτεινεν. εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμύνατο, 275
 Ζεὺς τᾶν συνέγνω ξὺν δίκῃ χειρομένῳ.
 ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες. 280
 κείνοι δ' ὑπερχλίοντες ἐκ γλώσσης κακῆς
 αὐτοὶ μὲν Ἄιδου πάντες εἰς' οἰκήτορες,
 πόλις δὲ δούλη· τάσδε δ' ἄσπερ εἰσορᾶς, 280
 ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον

V. 264sq. φανεῖς δὲ—φαίεται] I. e. 'non ut liberum hominem, sed ut servum pessum ire', scilicet ab Eurystheo. Cf. Aiac. 1020 τέλος δ' ἀπωστός γῆς ἀπορριφθήσομαι, δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἑλευθέρου φανεῖς. Philoct. 995 οἴμοι τάλας, ἡμᾶς μὲν ὡς δοῦλους σαφῶς πατὴρ ἀρ' ἐξέφυσεν, οὐδ' ἑλευθέρους. Restituit autem φανεῖς Hermannus, ἀντ' ipse scripsi. Libri habent φωνεῖ et ὡς.

V. 266 sq. Schol. ὦν ἔχων χόλον· ὅπερ δὴ τοῦτων ὀργιζόμενος Ἡρακλῆς ἐφόνευσεν τὸν Ἴφιτον, εἰς τὸ τῆς Τιρυνθίας ὄρους παραγεγονότα διὰ τὴν τῶν ἵππων ἀναζήτησιν.

V. 269 sq. Schol. τότε ἄλλος' αὐτὸν ὄμμα· ἀλλοχόσε τὸν νοῦν ἔχοντα καὶ οὐδὲν δεινὸν κείσεσθαι προσδοκῶντα ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐδίσκευσεν. — πυργώδους πλακός· ὑψηλοῦ ὄρους.

V. 277. ὕβριν] Intellegenda iniuria est, qualis Euryti fuit.

V. 278. Schol. κείνοι δ' ὑπερχλίοντες· οἱ παῖδες τοῦ Εὐρύτου υπερηφάνως λοιδορησάμενοι τῷ

Ἡρακλεῖ ἀνηρέθησαν, ὑπερευτρυνήσαντες τῇ καθ' Ἡρακλέους λοιδορίᾳ. Non filii tantum, sed una cum illis eorum pater, Eurystus, intellegendus est. Sensus hic est: 'illi vero orationis insolentia et sibi interitum pararunt et civitas ut in servitute veniret perfererunt'. Pro ὑπερχλίοντες, quod ex lemmate scholii recepi, libri habent ὑπερχλιδῶντες. Magis autem poeticum χλίειν quam χλιδᾶν. Cfr. Blomf. gloss. ad Aesch. Choeph. 131. De ἐκ praepositionis usu ad Phil. 60 et 91 dictum est; de locutione Ἄιδου οἰκήτορα εἶναι cf. Ai. 517.

V. 280. τάσδε δ'] De attractione cfr. Oed. R. 449 τὸν ἄνδρα τοῦτον ὃν κάλει ζητεῖς ἀπειλῶν. οὗτός ἐστιν ἐνθάδε, Matth. § 474. Krueg. I § 51, 10, 9.

281. Schol. ἄζηλον· κακοδαίμονα, ὃν οὐκ ἂν τις ζηλώσειεν. Ὀμηρος (q 219)· ἀμέγαρτε σὺ βῶτα'. De ἐκ praepositione apte confert Neuius v. 619. 1075. Ai. 277. Gen. ὀλβίων autem ad nomin. ὀλβιαί, non ὀλβια referendus. De εὐρεῖν vide ad v. 26.

χωροῦσι πρὸς σέ. ταῦτα γὰρ πόσις τε σὸς 285
 ἐφείτ', ἐγὼ τε, πιστὸς ὦν κείνῳ, τελῶ.
 αὐτὸν δ' ἐκείνον, εὐτ' ἂν ἀγνὰ θύματα
 ῥέξῃ πατρώῳ Ζηνὶ τῆς ἀλώσεως, 285
 φρόνει νιν ὡς ἤξοντα. τοῦτο γὰρ λόγον
 πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἡδιστον κλύειν. 290

ΧΟ. ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανῆς κυρεῖ,
 τῶν μὲν παρόντων, τὰ δὲ πεπυσμένη λόγῳ.

ΔΗΙ. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαίρομ' ἂν ἀνδρὸς εὐτυχῆ 290
 κλύουσα προᾶξιν τήνδε πανδίκῳ φρενί;
 πολλῆ' ὅτ' ἀνάγκη τῆδε τοῦτο συντρέχειν. 295

V. 283. Schol. ἐφείτο· ἐνετείλατο. — Libri exhibent ἐγὼ δ', quod emendavit Wakefieldius.

V. 284. ἀγνὰ θύματα] Non cogitandum cum scholiasta de hostiis καθαροῖσι. Etenim ante expeditionem susceptam Hercules a caede Iphiti purus erat; vide v. 258. Intellegenda igitur sacrificia perfecta, quibus nihil ad puritatem deerat, sive in victimis, sive in igne, sive in ritibus. Aesch. Pers. 614 βοός τ' ἀφ' ἀγνῆς λευκὸν εὐποτον γάλα. Alia sunt Platonis ἀγνὰ θύματα p. 875 C. Idem p. 96 B ἱερῶσι τε καὶ ἱερεῖαις ἐγχειρίζετω τὰ θύματα, οἷς ἀγνεῖα τούτων ἐπιμελής. MUSG. Vide etiam v. 239 sq.

V. 285. πατρώῳ Ζηνὶ] Cf. Winckelmann. ad Plat. Euth. Excurs. p. 159 sqq. Tum τῆς ἀλ. genitivus aptus est ex nomine θύματα.

V. 286. νιν] Eodem modo, quo hic νιν praegresso ἐκείνον additum, dictum O. R. 248. Alia exempla collegit Math. § 472, 1 a.

V. 286 sq. λόγον — κλύειν] Vix opus est, ut moneamus λόγον πολλοῦ καλῶς λεχθέντος dici pro πολλῶν λεχθέντων καλῶν. HERM.

V. 288. νῦν σοι — κυρεῖ] De verbi κυρεῖν usu ad O. C. 1284 sq. monuimus.

V. 289. τῶν μὲν παρόντων] Praeconem intellegit et quas adduxerat captivas, documentum rei prospere gestae. Libri habent τῶν δὲ: correxit Scaliger.

V. 290 sq. χαίρομ' ἂν — πανδίκῳ φρενί] Manifestum est φρενί eodem sensu cum verbo χαίρειν coniunctum hic esse, quo Ai. 525 sq. οἴκτον ἔχειν φρενί dictum est, ut alia afferre desistam. Illi autem substantivo φρενί apte poeta adiectivum πάνδικος maluit hic apponere, quam, quod quis exspectaverit, adverbium ponere πανδίκως, de cuius usu ad O. C. 1801 diximus. Similiter Ai; 230 παραπλήρω χειρὶ compositum est. Licet igitur πάνδικῳ φρενί interpretari: 'toto animo'. Neque enim scholiastae assentiendum puto, explicanti haec verba ita: μετὰ πάσης δικαιοσύνης. — De nomine προᾶξις ad v. 148 sq. monuimus.

V. 292. τῆδε τοῦτο συντρέχειν] τῆδε, τῆ εὐτυχεί προᾶξι. — τοῦτο, τὸ χαίρειν. De συντρέχειν, quod hic significat 'conspirare', cfr. Eur. Or. 1215 τοῦ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει (i. e. 'convenit').

V. 293 sqq. Egregie poeta Deianiram, quasi praesagentem iam iam futuram calamitatem, cum debere plena esse summae laetitiae videretur, magna quadam afflict sollicitudine facit, cum, quae modo liberae florentesque virgines fuerunt, in servitute abductas captivasque intuens, quam cito res secundae mutari in adversas soleant, recordatur. Itaque quam sortem virginibus illis obtigisse videt, ne quando suis ipsius liberis accidat, Iovem anxia deprecatur. — Ac tria

ὄμως δ' ἐνεσσι τοῖσιν εὖ σκοποῦμένοις
 ταρβείν τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ σφαλῆ ποτε.
 ἐμοὶ γὰρ οἶκτος δεινὸς εἰσέβη, φίλαι, 295
 ταύτας ὀρώσῃ δυσπότους ἐπὶ ξένης
 χώρας αἰκόους ἀπάτοράς τ' ἀλωμένας, 300
 αἱ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἑλευθέρων ἰσως
 ἀνδρῶν, τὰ νῦν δὲ δοῦλον ἰσχουσιν βίον.
 ὦ Ζεῦ Τροπαίε, μὴ ποτ' εἰσίδοιμί σε 300
 πρὸς τοῦμόν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι,
 μηδ', εἰ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι. 305
 οὕτως ἐγὼ δέδοικα τάσδ' ὀρωμένη.

quidem hac ratione poeta consecutus est, primum ut impendentis mali metus quidam in spectatorum animis excitaretur, deinde ut quam generoso ac misericordi animo Deianira esset, appareret, denique ut commode diverbium ad Iolene converteretur.

V. 293 sq. ὄμως δ' — ποτε] 'Nihilominus est, quod ii, qui rem recte considerant, metuunt, ne, qui rebus secundis utatur, mox de fortuna sua deiciatur'. De σκοπεῖσθαι medio cf. O. R. 964. Ita statim post v. 306 ὀρωμένη dicitur. De attractione ταρβείν τὸν εὖ πρ., μὴ κτλ. ad v. 97 sq. iam monitum est. Scholiasta: γνωμολογεῖ ὀρώσα τὰς αἰχμαλώτους. 'Καὶ τοῦτο τοῦπος ἐστὶν ἀνδρὸς ἔμφρονος· ὅταν καλῶς πράσῃ τις, ἐλπίζειν κακά'. Quo in versu notanda est locutio ἐλπίζειν κακά. Eodem modo dictum supra v. 110 sq. κακὰν — ἐλπίζουσαν αἴσαν. v. 724 τὴν ἐλπίδα κτλ. v. 951 τάδε δὲ μένομεν ἐπ' ἐλπίαν et Ai. 799.

V. 295. ἐμοὶ γὰρ οἶκτος κτλ.] Recte Hermannus contra eos, qui pro οἶκτος ponendum fuisse ὄκνος vel similibus significationibus substantivum putarunt, nexum hunc esse monuit: 'qua enim, has intuens, sortis earum miseratione tacta sum, ea utinam ne meis olim ab aliquo contingat'. De dativo ἐμοὶ vide ad Phil. 1091 sq.

V. 297. αἰκόους — ἀλωμένας] Cf. O. R. 1506 μὴ παρὰ σφ' ἴθης

Soph. Trag. II. 3.

πρωτὰς ἀνάνδρους ἔγγενεις ἀλωμένας. Pro χώρας Reiskius χήρας coniecit.

V. 298. Non sine specie probabilitatis Schubertus ἐξ ἀριστέων exigit pro ἐξ ἑλευθέρων. Nam ex ingenuis natas esse captivas, nihil memorabile.

V. 299. δοῦλον — βίον] Sic supra v. 53 γνώμασι δοῦλας.

V. 300. Schol. ὦ Ζεῦ Τροπαίε· ἀποτροπευτέ, ἀλεξίκακ. Ἰνετεύει δὲ μὴ παθεῖν παραπλήσια ταῖς αἰχμαλωτίσι τὰ τέκνα αὐτῆς. Alio sensu Iuppiter τροπαῖος dicitur Ant. 143, nisi praestat eodem sensu hic positum τροπαῖος statuere.

V. 301. πρὸς τοῦμόν — ποι] Hermannus, recte se habet, inquit, vulgatum ποι, ita ut sensus sit, πρὸς τοῦμοῦ σπέρματός τινα. Aperte Schaeferus: ποί, 'quoquam'. Optat Deianira, ut Iuppiter nulli non suorum parcat.

V. 302. Schol. τῆσδέ γε ζώσης· δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ (vide ad Ai. 78)· ὁ δὲ νοῦς· εἰ καὶ μέλλεις τι θρᾶν κατὰ τῶν ἐμῶν παίδων, τοῦτο ἐμοῦ ζώσης ἀναβαλοῦ. Schaeferus intellegi δράσης ex δράσεις iubet, coll. Pors. ad Eur. Or. 1035. Non video, cur non id ipsum intellegendum sit, quod praecessit, χωρήσαντά σε πρὸς τοῦμ. σπ. εἰσίδοιμι. His verbis optat Deianira, ut si quid tale Iuppiter suis liberis molliatur, prius ipsa moriatur.

3

ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἰ νεανίδων;
 ἄνδρος, ἢ τεκούσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν 305
 πάντων ἄπειρος τῶνδε, γενναία δέ τις.
 Αἶχα, τίνος ποτ' ἐστὶν ἢ ξένη βροτῶν; 310
 τίς ἢ τεκούσα; τίς δ' ὁ φτύσας πατήρ;
 ἔχειπ'· ἐπεὶ νῦν τῶνδε πλείστον ᾤκτισα
 βλέπουσ', ὄσπερ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνῃ. 310
 ΑΙΧ. τί δ' οἶδ' ἐγώ; τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως
 γέννημα τῶν ἐκείθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις. 315
 ΔΗΙ. μὴ τῶν τυράννων; Εὐρύτου σπορά τις ἦν;

V. 304. ὦ δυστάλαινα — νεανίδων] Elmsleius ad Eur. Heracl. 567 iungenda verba esse ὦ δυστ. νεανίδων putat. Ceterum Iole potissimum, quam adloquitur, propterea Deianirae oculos animumque in se convertit, quod praeter eximiam pulchritudinem dignitatemque gravissime amissam libertatem perpetuis, quas effundebat, lacrimis lugere videbatur, dum ceterae nulla affectae tristitia ac stupidae adstant. Cf. 325 sq. Hinc sola Iole v. 313 φρονεῖν εἰδέναι visa Deianira est.

V. 305. τεκούσα exhibet La v super x scripto, τεκνούσα interpretatur schol., qui haec habet: ἄνδρος ἢ τεκούσα: τέκνα ἔχουσα ὅπερ Καλλιμαχὸς φησι παιδοῦσα (παιδοῦσσα, fr. 431).

V. 305 sq. Schol. πρὸς μὲν γὰρ φύσιν· ὅσον μὲν γὰρ ἐστὶν ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ φύσεως τοῦ σώματος στοχάζεσθαι, ἄπειρος εἰ τῶν ἐκ τοῦ γάμου προσγινομένων· ἔοικας δ' ὅμως τις εἶναι σύγγενής. Nomen φύσις eo sensu hic positum, quo non raro dici ad El. 673 docuimus. Itaque nobis πρὸς φύσιν reddere liceat: 'dem Aeusseren nach'. Tum πάντων τῶνδε referendum ad eas notiones, quae latent in uno vocabulo τεκούσα, id est ad coniugium et puerperum. De τίς pronomine ad Ai. 8 monitum est.

V. 305 sqq. Herwerdenus versibus 305 sq. deletis v. 308 cum Braunio (Philol. vol. XLIV p. 366 sq.) post v. 304 transponit.

V. 308. ὁ φτύσας πατήρ] Vide quae ad El. 334 sq. adnotata sunt.

V. 310. ὄσπερ κτλ.] Supple πλείστον ex antecedentibus, coll. O. C. 743 sq. Ceterum vide quae ad v. 304 diximus. Pro οἶδεν Astius coniecit δοκεῖ. Sed nescio an hic versus spurius sit.

V. 311. τί δ' οἶδ' ἐγώ;] Eodem prorsus modo nos dicimus: 'was weiss ich's?' In sequentibus de καὶ particula ad Ant. 766, de vi verbi κρίνειν supra ad v. 192 diximus.

V. 312. Schol. γέννημα — ὑστάτοις· οὐκ ἐν ταῖς ἀπερριμμέναις καὶ εὐτελεῖσι τεταγμένῃ, ἀλλὰ δῆλον ὅτι προύχουσα ἐν εὐγενείᾳ. De ἐκείθεν confer quae adlata sunt exempla similia ad Ant. 519.

V. 313. μὴ τῶν τυράννων] De μὴ interrogativo cf. O. C. 1487 sq. cum nota nostra; de numero plurali ad O. R. 361 monuimus. Notandus autem imprimis numerus pluralis est vocabulorum βασιλεὺς et τύραννος, de uno rege positus. Sic Ant. 60 ψῆφον τυράννων ἢ κράτη περιέξιμεν. ibid. 1172 τί δ' αὐτόδ' ἀχθος βασιλείων ἤκεις φέρων; Eur. El. 93 λαθῶν τυράννων, οἳ κρατοῦσι τῆσδε γῆς. Herc. 567 κατασκάψω δόμονος καινῶν τυράννων. Additū hoc loco articulus est, quod hoc dicit poeta: 'an ex rege illius civitatis prognata est?' His quae adieci, Εὐρύτου — ἦν, non possunt alio sensu posita esse quam hoc: 'Eurytus equam filiam habuit?' Hil-

- ΛΙΧ. οὐκ οἶδα. καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν.
 ΔΗΙ. οὐδ' ὄνομα πρὸς του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις; 315
 ΛΙΧ. ἤμιστα· σιγῇ τοῦμὸν ἔργον ἦνυτον.
 ΔΗΙ. εἰπ', ὦ τάλαν', ἀλλ' ἡμῖν ἐκ σαυτῆς· ἐπεὶ 320
 καὶ ξυμπορά τοι μὴ εἰδέναι σέ γ', ἦτις εἰ.
 ΛΙΧ. οὐτᾶρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξ ἴσου
 χρόνῳ διήσει γλῶσσαν, ἦτις οὐδαμὰ 320
 προύφηγεν οὔτε μείζον' οὔτ' ἐλάσσονα.
 ἀλλ' αἰὲν ᾠδίνουσα συμποραῶς βάρος 325
 δακρυρροεὶ δύστηνος, ἐξ ὄτου πάτραν
 διήνεμον λέλοιπεν. ἦδε τοι τύχη
 κακῇ μὲν αὐτῆς, ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει. 325

bergius coniecit εἰπέ, τοῦ σκορὰ ποτ' ἦν.

V. 314. Schol. οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν· ἐπολοπραγμόνου, περιειργαζόμεν. μακράν δέ, ἐπιπολύ· καλῶς δὲ ὁ Αἴχας διὰ τὸ ὑποπτον οὐδὲ τὸ γένος αὐτῆς ἀμολόγησεν εἰδέναι. De voc. μακράν confer O. R. 215 cum nota nostra.

V. 315. Schol. τῶν ξυνεμπόρων· ξυναιχμαλιωτῶν. ἔχεις δὲ ἀντι τοῦ ἔγνωσ. De voc. ξυνέμπορος ad Phil. 534, de ἔχειν verbi usu ad Ant. 9 diximus.

V. 316. Schol. ἦνυτον· ἄτικως· ἦνυον.

V. 317 sq. Schol. ἐκ σαυτῆς· ἀπὸ σαυτῆς, καὶ μὴ ὡς ἀφ' ἡμῶν ἀναγκαζομένη· συμπορά γὰρ ἔστι τὸ μὴ γινώσκασθαι σε, ἦτις τυγχάνεις. τοῦτο δὲ φησιν, ὡς μέλλουσα αὐτῇ δεξιῶς χρῆσασθαι, εἰ γνώη τὰ κατ' αὐτήν. Similiter Hermannus ἐκ σαυτῆς interpretatur 'tua sponte'. At cum ex aliis cognoscere non potuisset Deianira, quae esset quam admiratur captiva, ipsam appellans rogansque, ut dicat ἐξ σαυτῆς, quae sit, profecto nihil nisi hoc significare potest, velle se, ut ipsa dicat, quae sit. De ἀλλά particula cf. Herm. ad Vig. p. 811 et Elmsleium ad Eur. Heracl. 565. Sine necessitate Meinekius ξυμπορά τὸ μὴ εἰδέναι coniecit.

V. 319 sq. οὐ τᾶρα — γλῶσσαν] Verba sic iungenda sunt: οὗτοι ἄρα οὐδὲν ἐξ ἴσου τῷ γε

πρόσθεν χρόνῳ γλῶσσαν διήσει, i. e. 'ut antea, ita ne nunc quidem ullam vocem emittet'. Libri vidiose διοίσει, quod emendavit Wakefieldius. Nota locutio est φωνῆν, ὅσα, ἔπος, γλῶσσαν λέσαι, 'vocem emittere' sive 'edere'. Ac futuro quidem ἦσει usus Sophocles est Ai. 630 αἰλινον ἦσει. 861 ἦσει μέγαν κωκυτόν, verbo composito δειέναι O. C. 963 ὀσις φόνου μοι καὶ γάμους καὶ ξυμποραῶς τοῦ σου διήκας στόματος. Tota autem locutio, οὐδὲν δειέναι γλῶσσαν, fere contrarium significat atque id quod Sophocles posuit El. 596 ἢ πᾶσαν λεῖς γλῶσσαν. Magis commoda autem oratio fieret, si scriptum esset: οὐτᾶρα, τῷ γε πρόσθεν εἰπερ ἐξισοὶ χρόνῳ, διήσει γλῶσσαν. De ἐξισοὶ cfr. El. 1194 μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοὶ.

V. 321. οὔτε — ἐλάσσονα] De fortiore negandi formula οὔτε μείζον οὔτ' ἔλαττον Schaeferus ad Dionys. de comp. verb. p. 71 dixit.

V. 322. Schol. ᾠδίνουσα· καταπονομένη. De accusativo vide Matth. § 414.

V. 324. Schol. διήνεμον· ἔρημον· ὑψηλήν. Ὀμηρος (B 730) ἠνεμόεσάν φησιν. Hoc dicit scholiasta, videri Sophoclem idem vocabulo διήνεμον significasse, quod Homerus adiectivo ἠνεμόεις significavit. Contra monuit Hermannus alienissimam illam significationem ab huius loci ratione esse, in quo non dubium est, quin de 'excidio'

ΔΗΙ. ἦδ' οὖν ἐάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας
οὔτως, ὅπως ἦδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς 330
τοῖς οὔσι λύπην ἐξ ἑμοῦ νέαν λάβοι·
ἄλλοι γὰρ ἢ παρούσα. πρὸς δὲ δάματα
χωρῶμεν ἤδη πάντες, ὡς σύ θ' οἱ θέλεις 330
σπεύδης, ἐγὼ τε τάνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.

ΑΓΓ. Αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἀμμείνας', ὅπως 335
μάθης ἄνευ τῶνδ' οὔστινας τ' ἄγεις ἔσω,
ἂν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας ἐκμάθης ἂ δει.
τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ. 335

ΔΗΙ. τί δ' ἔστι; τοῦ με τίγδ' ἐφίστασαι βάσιν;

vel 'interitu', non de 'altitudine' Oechaliae dixerit. Itaque prior probanda est scholiastae interpretatio.

V. 324 sq. Schol. ἦδ' οὖν τοῖς τύχη· αὐτῆ δὲ ἡ τύχη, καθ' ἣν σιωπῆ, ἐπιβλαβῆς μὲν αὐτῇ ἔστι, καθ' ἣν οὐ τογχανῆ τῆς παρὰ σοῦ δεξιότητος· ὅμως συγγνώμην ἔχει. At apparet Licham comprobare ea quae Deianira v. 821 dixit καὶ ξυμφορὰ τοι μὴ εἰδέναι σέ γ' ἦτις εἰ. Itaque pro αὐτῇ γ', quod libri habent, cum Blaydesio αὐτῆς scripsi. Iam sensus est: 'haec eius condicio illa quidem mala (et molesta) est, sed veniam habet'.

V. 326. Schol. ἦδ' οὖν ἐάσθω· μὴ ἀναγκαζέσθω λέγειν, ἀλλὰ πρᾶττέτω ὡσπερ αὐτῆ φίλον, ἵνα μὴ δόξωμεν αὐτὴν λυκαίν.

V. 327. ὅπως ἦδιστα] De numero plurali cfr. Krueg. II § 44, 8, 9.

V. 328. ἐξ ἑμοῦ νέαν ex mea coniectura scripsi. Libri optimi πρὸς γ' ἑμοῦ λύπην. Alii coniciunt πρὸς γ' ἑμοῦ διπλῆν vel τοῖς οὔσι ἀλλήν πρὸς γ' ἑμοῦ λύπην. Fortasse praeferendum τοῖς οὔσι ἦδη (ἦδη proposuit Nauckius) πρόσφατον λύπην λάβοι.

V. 330 sq. Schol. οἱ θέλεις· πρὸς τὸν Ἡρακλέα δηλονότι. Pro ἐγὼ τε, quod liber deterior exhibet, La ἐγὼ δὲ praebet.

V. 332. Schol. αὐτοῦ γε πρῶτον· ὁ προεπαγγελισάμενος κατέχει αὐτὴν, ἵνα εἴπῃ περὶ ὧν ἤκουσε παρὰ τοῦ Αἰγα ἐν τῷ προαστείῳ λέγοντος. Participium

ἀμμείνασα aptum ex verbo praegresso χωρῶμεν, ita ut supplendum sit χάρις.

V. 333. Schol. οὔστινας ἄγεις· ἄγεις ἀντὶ τοῦ ἐκμείνας· ἦσαν δὲ καὶ ἄρσενες μετὰ τῶν αἰχμαλώτων. Minime vero; non erant nisi mulieres captivae. Cf. 240 sq. 283 sq. Rursus masculinum genere usus est poeta, captivas Lichamque significans, v. 342. 344.

V. 333 sq. οὔστινας τ' pro οὔστινας Erfurdinus, ἐκμάθης pro ἐκμάθης θ' Turnebus scripsit. O. Hensius priore versu electo alterum sic corrigit: ἂν οὐδὲν εἰσήκουσας ἐκμάθης ἂ δει.

V. 535. τούτων — ἐγὼ] Recte Schaeferus monuit idem hoc esse atque τούτων γὰρ εἰμι πάντ' ἐπιστήμων ἐγώ. Simillime Ant. 721 τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων. Vide quae ad Ai. 1387 adnotavimus. Nauckius improbanda locutionem τούτων ἔχω πάντα ἐπιστήμην coniecit: τούτων ἐγὼ γὰρ πάντ' ἐπιστήμων ἔφην, quibus praetulerim τούτων ἐγὼ γὰρ πάντ' ἐπιστήμων κρῶν, M. Schmidtus πάντων ἔχω γὰρ τῶνδ' ἐπιστήμην ἐγώ.

V. 336. τοῦ — βάσιν;] Eadem ratione qua dicitur τί ὡδὲ ἐπιβαίνεις με, aptus est gen. τοῦ ex nomine βάσιν, quia pro simplici verbo ἐπιβαίνεις locutio βάσιν ἐφίστασαι posita est. Schol. τίς ἐνεκεν τῆν πορείαν καὶ τῆν εἰσοδὸν ἰσῆς καὶ κωλύεις; Putandus homo iste ita obviam obtituisse Deianirae, quam remanere

- ΑΓΓ. σταθείς' ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος 340
 μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.
 ΔΗΙ. πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὐτίς πάλιν
 καλωῶμεν, ἢ 'μοὶ ταῖσδέ τ' ἐξείπειν θέλεις; 340
 ΑΓΓ. σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἰργεται, τούτους δ' ἔα.
 ΔΗΙ. καὶ δὴ βεβᾶσι, χῶ λόγος σημαινέτω. 345
 ΑΓΓ. ἀνὴρ ὄδ' οὐδὲν ὦν ἔλεξεν ἀρτίως
 φανεὶ δίκης ἐς ὄρθόν, ἀλλ' ἢ νῦν κακός,
 ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν. 345
 ΔΗΙ. τί φῆς; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς.
 ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοία μ' ἔχει. 350
 ΑΓΓ. τούτου λέγοντος τάνδρὸς εἰσήκουσ' ἐγῶ,
 πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης
 ταύτης ἕκατι κείνος Εὐρυτόν θ' ἔλοι 350
 τήν θ' ὑψίπυργον Οἰκαλίαν, Ἔρωσ δέ νιν
 μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε, 355

in scena vellet, ut progredi non posset. Apparet hoc cum ex horum ipsorum verborum significatione, tum e v. 335 αὐτοῦ γε etc. et v. 340 σταθείς' ἄκουσον, accommodatumque hoc omnino ingenio nuntii est, non nimis verecundo ac modesto. Ita ne interrogatus quidem interpellat Deianirae cum Licha colloquium v. 402 sqq. et v. 431 sqq.

V. 338. Schol. μάτην' ψευδῶς. Vide quae ad El. 629 adnotavimus.

V. 339. ἐκείνους] Cfr. τούτους v. 344. Intellegendus Licha est cum captivis mulieribus. Tum verbis sqq. ταῖσδε pronomine significatur chorus.

V. 341. Schol. σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν· ἀντὶ τοῦ οὐδὲν οὔτε πρὸς σέ οὔτε πρὸς ταύτας (chorum) ἀπόρητον. τούτους δὲ ἢ τὰς αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἄμα δύντας ἄρσενας ἢ τοὺς περὶ τὸν Λίχαν. Ad σοὶ ταῖσδέ τε supplendum ἐξείπειν, οὐδὲν εἰργεται autem significat 'nullo modo arceatur' vel 'nihil obstat'. O. Hensius εἰργομαι.

V. 342. καὶ δὴ] De harum particularum usu ad El. 310 diximus; de locutione ὁ λόγος σημαινει Neuius conferri Heindorf. ad Plat.

Gorg. 142 iubet. Oerius proposuit προβαινέτω.

V. 344 sq. Schol. φανεὶ δίκης ἐς ὄρθόν· ἀντὶ τοῦ ἐφανεὶ δίκαιός καὶ μετὰ ἀληθείας. ἀλλ' ἢ νῦν κακός· ἀντὶ τοῦ, ἢ τὰ πρότερον ἢ τὰ νῦν ψευδεται. De locutione ἐς ὄρθόν vide Matth. § 578 d, de voc. κακός v. 468 sq. σοὶ δ' ἐγὼ φράξω κακὸν πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἐμ' ἀψευδεῖν αἰεὶ. Denique de usu adiectivi δίκαιος ad Ai. 539 monuimus.

V. 347. ἀγνοία μ' ἔχει] Omissum τούτων est; vide quae ad Phil. 137—139 adnotavimus.

V. 350. ἔλοι] Notandus hic locus est, quod εἶλεν semel positum ita, ut ad duo diversa nomina diverso sensu referendum sit. Cf. Hom. A 928 ἐνθ' ἐλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμον ἀρίστω, coll. schol. ad Soph. El. 176 ed. meae.

V. 352. θέλξειεν — τάδε] Repugnantia quae verbis θέλξειεν αἰχμάσαι inest invidiam habet. — Schol. αἰχμάσαι τάδε· καταπράξασθαι τῇ αἰχμῇ ὃ ἐστὶ, διὰ πολέμου κατορθῶσαι. Non probō hanc interpretationem. Rectius Hesyehius: αἰχμάζει· πολεμεῖ. αἰχμάσας· πολεμήσας, ita Eur. Rhés. 444 σὺ μὲν γὰρ ἦδη δέ-

οὐ τὰπὶ Λυδοῖς οὐδ' ὑπ' Ὀμφάλῃ πόνων
 λατρεύματ', οὐδ' ὁ ριπτὸς Ἰφίτου μόρος.
 ὃν νῦν παρώσας οὗτος ἐμπαλιν λέγει. 355
 ἀλλ' ἤνικ' οὐκ ἐπειθε τὸν φυτοσπόρον
 τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχει λέχος, 360
 ἐγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ' ἐτοιμάσας,
 ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης, ἐν ᾗ
 τὸν ἐργάτην τῶνδ' εἶπε δεσπόζειν θρόνων, 360
 κτείνει τ' ἄνακτα πατέρα τῆσδε καὶ πόλιν
 ἐπερσε. καὶ νῦν ὡς συνάορον δόμους 365
 ἐς τοῦσδε πέμπει κοῦκ ἀφροντίστως, γύναι,
 οὐδ' ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τόδε·
 οὐδ' εἰκός, εἴπερ ἐκτεθέριμανται πόθω. 365
 ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σέ δηλῶσαι τὸ πᾶν,
 δέσποιον, ὃ τοῦδε τυγχάνω μαθῶν πάρα. 370
 καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
 ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοί,

κατον αἰχμάξεις ἔτος. Tum τὰδε αἰχμάζειν eodem modo accipiendum quo τὰδε μάρασθαι et similia, de quibus ad O. R. 259 sq. diximus.

V. 353 sq. Refutandi studiosus delator ex narratione adversarii quaedam arrepta cum risu perstringit. — ὑπ', quod pro ἐπ' Herwerdenus restituit, Ὀμφάλῃ est 'in servitio Omphalae'. — De πόνων λατρεύματα cfr. Krueg. II § 47, 5, 2. — De verbis ριπτὸς μόρος vide quae ad Ant. 86 adnotata sunt.

V. 355. ὃν νῦν παρώσας] Pro-nomen relativum patet referendum esse ad Amorem, Ἔρωτα. Erfurd-tius ὃ, Koehlius ἄ proposuit. Tum παρώσας recte explicat Hesychius ἄσας. Denique ἐμπαλιν λέγει est 'secus atque antea dixit'.

V. 357. Schol. κρύφιον ὡς ἔχει λέχος· λαθραῖόν σοι μὴ εἰδυίας σου, ἀλλ' ἴνα ὡς καλλιπαῖδα αὐτὴν λάβοι.

V. 360. τὸν ἐργάτην τῶνδ' scripsi pro τὸν Ἐσθρατον τῶνδ'. Hercules dicebat quidem auctorem contumeliae sibi illatae in ea urbe regnare, sed illam urbem nulla

alia causa quam quod Ioles patria erat petebat.

V. 361 sq. κτείνει — ἐπερσε] De variatis temporibus ad Ai. 81 monitum est.

V. 362 sq. Brunckius allique καὶ νιν, nescio an recte. — ὡς συνάορον scripsi pro ὡς δοξῆς ἦκει et πέμπει κοῦκ pro πέμπων οὐκ. — ἐς τοῦσδε pro ὡς τοῦσδε Brunckius restituit.

V. 363. Schol. οὐκ ἀφροντίστως· ἀντὶ τοῦ οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ διὰ πολλῆς φροντίδος ἔχων αὐτὴν καὶ ἀγαπῶν.

V. 364. Schol. μηδὲ — τόδε· τὸ ἐν δούλης μέρει ἔχειν αὐτὴν. Verba μηδὲ προσδόκα significant: 'ne crede quidem', vel 'ne expecta quidem'. Cf. O. C. 1748 μηδέ γε μάλιστα. Erfurd-tius μὴ τι προσδόκα, Hartungius μὴ σὺ προσδόκα.

V. 365. ἐκτεθέριμανται ex schol. ἐκκέκονται resituit Dindorfius. Libri habent ἐκτεθέριμανται, nisi quod in La prius ν punoto notatum esse videtur.

V. 368 sq. πρὸς μέσῃ — ἀγορᾷ] Similiter dictum atque Latinorum 'apud forum'. Compare licet O. C. 10. Infra dixit v. 428 ἐν μέσῃ — ἀγορᾷ.

- ὥστ' ἐξελέγγειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα, 370
 οὐχ ἦδομαι, τὸ δ' ὀρθὸν ἐξείρηχ' ὄμωσ.
 ΔΗΙ. οἰμοὶ τάλαινα, ποῦ ποτ' εἰμι πράγματος; 375
 τίν' εἰσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστερον
 λαθραῖον; ᾧ δύστηνος, ἄρ' ἀνώνυμος
 πέφυκεν, ὅσπερ οὐπάγων διώμνυτο; 375
 ΑΓΓ. ἡ κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ' ὄνομα καὶ φύσιν,
 πατρὸς μὲν οὐσα γένεσιν Εὐρύτου ποτέ, 380
 Ἰόλῃ 'καλεῖτο, τῆς ἐκεῖνος οὐδαμὰ
 βλάστας ἐφώνει, δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν.
 ΔΗΙ. ὄλοιτο μὴ τι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ 380
 λαθραῖ' ὅς ἀσκει μὴ πρόποντ' αὐτῶ κακά.
 τί χρῆ ποιεῖν, γυναικες; ὡς ἐγὼ λόγους 385
 τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένη κυρῶ.
 ΧΟ. πυθοῦ μολοῦσα τάνδρός, ὡς τάχ' ἂν σαφῆ
 λέξειεν, εἰ νιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις. 385

V. 370. ὥστ' ἐξελέγγειν] Non accurate interpretantur haec verba; quae si de Deianira intellegenda essent, ἔστι vel παρά addendum fuit. Referantur ad Trachinios, 'multi haec audivere, qui eum arguant'. HERM.

V. 272. ποῦ — πράγματος] Ut supra πράξις v. 294, ita hic πράγμα positum. Eodem modo Ai. 314 ἐν τῷ πράγματος κυροῖ ποτε.

V. 374 sq. ᾧ δύστηνος — διώμνυτο] Interrogatione utens cum dicit: 'me miseram, ignotane ergo est, ut iste deierabat?' facile intellegitur hoc significare: 'me miseram, non ignobilis ergo est, ut iste deierabat?'

V. 376 sqq. ἡ κάρτα — 'καλεῖτο] 'Perfecto maxime splendens ut nomine ita genere, patrie nata Euryto, Iole vocabatur'. De ἡ κάρτα, quod pro ἡ καὶ τα Canterus restituit, cf. Ai. 1359. El. 312. 1278, de accusativo γένεσιν quae ad Phil. 287 adnotavimus. Ὄνομα, quod Deianirae interrogatione requiritur, de Froelichii coniectura pro ὄμμα reposui. In v. proximo nescio an poeta scripserit πατρὸς γενῶσ' ἀνακτος Εὐρύτου ποτέ. Denique ἐκαλεῖτο sic dictum scito, ut supplendum sit 'a Licha'. Alioquin poeta καλεῖται scripisset.

V. 279. Schol. βλάστας· τοὺς γουεῖς, ἄφ' ὧν ἐβλάστησεν. Cf. O. R. 717. O. C. 972.

Ibid. Schol. δῆθεν· προσποιούμενος μηδένα ἠρωτηκέναι, μηδὲ ἐγνωκέναι. — ἀντὶ τοῦ ὡς δῆ. Hoc dicit: 'quasi nihil omnino sciens'. De δῆθεν particula monuit Matth. § 608 et Blomf. gloss. ad Aesch. Prom. 210; de ἱστορεῖν verbi usu ad O. R. 1113 diximus.

V. 380 sq. His versibus nota ΧΟ., quae in La omissa est, proximis duobus nota Deianirae praemitti solet. Sed neque ulla causa est, cur Deianira non diverbium continuet, et sententia illi etiam magis convenit. Chorus a Deianira consilii experti rogatus demum sermonem excipit. Schol. ὄλοιτο μὴ τι πάντες· ὄλοιτο μὴ πάντες ἀνδραποῖ, ἀλλ' οἱ κακοὶ καὶ ὅσοι μηχανῶνται λάθρα καὶ κακούργους λόγους ἑαυτοῖς συντιθέασιν. Vide quae ad Phil. 943 adnotavimus.

V. 381. μὴ πρόποντ' αὐτῶ] I. e. 'a natura eius aliena' sive 'occulta et astuta ea quae nos dicimus caracterlos'. Cfr. Phil. 902 ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὅταν λιπὼν τις δρᾷ τὰ μὴ προσεκίοντα.

V. 384 sq. πυθοῦ restituit Nau-

ΔΗΙ. ἀλλ' εἰμι. καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις.

ΑΓΓ. ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν; ἢ τί χρῆ ποιεῖν; 390

ΔΗΙ. μίμν', ὡς δὲ ἀνὴρ οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων,
ἀλλ' αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται.

ΔΙΧΑΣ.

Τί χρῆ, γύναι, μολόντα μ' Ἡρακλεῖ λέγειν; 390
δίδαξον, ὡς ἔρποντος, ὡς ὄρῃς, ἐμοῦ.

ΔΗΙ. ὡς ἐκ ταχείας ξὺν χρόνῳ βραθεῖ μολῶν 395
ἄσσεις, πρὶν ἡμᾶς κἀνανεώσασθαι λόγους.

ΔΙΧ. ἀλλ' εἰ τι χροῖς ἵστορεῖν, πάρεμι' ἐγώ.

ΔΗΙ. ἢ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νεμεῖς; 395

ΔΙΧ. ἴστω μέγας Ζεὺς, ὧν γ' ἂν ἐξειδῶς κυρῶ.

okins. Libri πρῦθου, ut πείθου pro πείθοσ in libris scribi solet. Cf. ad v. 467. — εἰ veni Brunckius re-duxit. Libri εἰ μιν.

V. 386. Schol. οὐκ ἀπὸ γνώμης· ἀλλ' ἀρεσά. De hoc ἀπὸ prae-positionis usu vide Math. § 572, qui rectius iudicare videtur quam illi, qui ἀπὸ hoc sensu scribendum putant.

V. 387. Schol. ἡμεῖς δὲ προσμέ-νωμεν· κατ' ἐρωτησιν. Nuntii haec verba esse, non chori, cui Turne-bus tribuerat, monuit Hermannus. In libris personae nota ommissa.

V. 389. Schol. αὐτόκλητος· αὐτόματος.

V. 391. δίδαξον, ὡς — ἐμοῦ] Ὡς particulae genitivis absolutis praepositae ea est vis, ut idem fere significet atque νομίσας vel εἰδῶς vel οὕτω γιγνώσκων. Ita-que quod Lichas hic dicit, etiam sic dici potuit: δίδαξον, εἰδὺνία, ὅτι ἔρπω ἐγώ, sive εἰδὺνία ἔρ-ποντα ἐμῆ, aut etiam ita: δίδαξον, οὕτω τὴν γνώμην ἔχουσα, ὡς ἔρποντος ἐμοῦ, coll. Xenoph. Anab. I 3, 6 ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος, ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. Cf. Soph. El. 316 ὡς οὖν ἀπόντος, ἴστόρει, τί σοι φίλον. Oed. R. 11 ἀλλ' ὦ γραιμῆ, φράζε —, ὡς θέλοντος ἂν ἐμοῦ προσ-αρκεῖν πᾶν. ibid. v. 145 ὑμεῖς μὲν βᾶθρον ἴστασθε — ὡς πᾶν ἐμοῦ δρασόντος. Antig. 1179 ὡς ᾧδ' ἐχόντων, τὰλλα βουλευεῖν πάρα. Herod. VII 143 παρασκευά-

ζεσθαι ὧν αὐτοὺς ὡς ναυμαγή-σοντας συνεβούλευε, ὡς τοῦτον ἰόντος τοῦ ξυλλῶου τῆς χειρός.

Ib. ὡς ὄρῃς pro εἰσορῃς Wake-fieldius coniecit.

V. 392. ἐκ ταχείας] I. e. τα-χείως. Conferat Musgravius v. 727 ἐξ ἐκουσίας. Ant. 994 δι' ὄρθῃς. Plura vide apud Bernhardy Synt. p. 185. Tum ξὺν χρόνῳ βραθεῖ idem est atque βραδέως, ut O. C. 1602 ταχεῖ ξὺν χρόνῳ nihil est nisi ταχέως.

V. 393. Schol. καὶ νεώσασθαι· ἀνακαινίσασθαι, καὶ αὐθις ὁμι-λῆσαι ἀκριβῶς ἐκ νέως. ἢ οὕτω· πρὶν ἡμῖν καινοτέρους ἀνακοι-νώσασθαι λόγους. Eustathius p. 811, 20 vocabulum νεῖόν expli-cans: πρωτότυπον δὲ αὐτῆς, in-quit, τὸ νεῖν οὐ χροῖσις παρ' Ἡσιόδῳ ἐν τῷ, 'θέρως δὲ νεω-μένη οὐ σ' ἀπατήσει'. ἐξ οὗ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, 'ἀνανεώ-σασθαι λόγους', τὸ ἀκαινιῆσαι, εἰπεῖν δὲ κυριώτερον, ἀναπολιῆ-σαι. Inde κἀνανεώσασθαι pro καὶ νεώσασθαι recepi. Est autem hic κἀνανεώσασθαι quinquae syl-labarum vocabulum; de qua re vide quae ad Aiac. 1090 diximus.

V. 395. ἢ καὶ — νεμεῖς] 'Etiam-ne fidem veritatis mihi tribues?' i. e. 'etiamne mihi hoc tribues, ut veritatem cui fidem habeam dicas'. Cfr. Eur. Or. 245 ἦκει, τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχον.

V. 396. Schol. ἴστω ὁ μέγας

- ΔΗΙ.** τίς ἢ γυνὴ δῆτ' ἐστίν, ἣν ἤκεις ἄγων; 400
ΔΙΧ. Εὐβούις ᾧν δ' ἐβλασταν, οὐκ ἔχω λέγειν.
ΑΓΓ. οὗτος, βλέφ' ᾧδε. πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;
ΔΙΧ. σὺ δ' εἰς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσας ἔχεις; 400
ΑΓΓ. τόλμησον εἰπεῖν, εἰ φρονεῖς, ὃ σ' ἴστορῶ.
ΔΙΧ. πρὸς τὴν κρατοῦσαν Ληάνειραν, Οἰνέως 405
κόρην δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, εἰ μὴ κυρῶ
λεύσσων μάταια, δεσπότιν τε τὴν ἐμὴν.
ΑΓΓ. τοῦτ' αὐτ' ἐχρηζον τοῦτό σου μαθεῖν. λέγεις 405
δέσποιναν εἶναι τήνδε σὴν;
ΔΙΧ. δίκαια γάρ.
ΑΓΓ. τί δῆτα; ποῖαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην, 410
ἣν εὐρεθῆς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ᾧν;
ΔΙΧ. πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις;

Ζεὺς, ὅτι περὶ ᾧν οἶδα ἀκριβῶς σοι διηγήσομαι. De iureiurando cf. O. C. 522.

V. 398. ᾧν δ' ἐβλασταν] De genetivo vide Math. § 374. Krueg. I § 47, 6, 3.

V. 399. οὗτος, βλέφ' ᾧδε] Indignatus nuntius, quod Lichas, cum vera se dicturum esse modo iurasset, tamen, unde orta esset egregia virgo illa, se nosse negavit, illico interpellat colloquium Lichae et Deianirae, eodem sensu haec verba proferens, quo dictum est O. R. 1122 sq.: οὗτος σὺ, πρέσβυ, δεῦρό μοι φάνει βλέπων, ὃ σ' ἄν σ' ἐρωτῶ. Δαῖτον ποτ' ἦσθα σὺ; Utroque enim loco qui oculos in se converti volunt, non tam attentum esse, quem appellant, quam vera dicere iubent. Tanta enim vis conscientiae est, ut opprimi prorsus nequeat, adeoque scelesti et improbi homines vultu se prodere soleant, cum vera dicere iussi mentiri instituunt. Tum verbis πρὸς τίν' — δοκεῖς hoc dicit nuntius: 'ad quem (Deianiram significat) loqui te ista putas?'

V. 400. εἰς τί] Notum est εἰς praepositionem etiam de consilio dici. Cf. Math. § 578 c. extr. Krueg. I § 68, 21, 7. De formula ἐρωτήσας ἔχεις ad Phil. 1384 monitum est.

V. 401. τόλμησον — ἴστορῶ]

Pronuntiatione adiuvanda haec verba sunt, ut sensus eorum elucescat. Iubet enim, quasi non ausuro respondere Licha. Hoc enim vult: 'non audebis respondere, quod te interrogavi, si integra mente uteris'. HERM. Similiter M. Tullius Philipp. II 30, 49: *aude dicere te prius ad parentem tuum venisse quam ad me.*

V. 402. Schol. πρὸς τὴν κρατοῦσαν] τοῦτο πρὸς τὸ 'πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;'

V. 403 sq. δάμαρτά θ' — δεσπότιν τε] De τῇ — τῇ particulis vide Elmsleium et Hermannum ad Eur. Med. 940. Tum μάταια λεύσσειν videtur significare 'male cernere', i. e. 'non cernere' sive 'caecum esse'.

V. 406. δίκαια γάρ] Schol. δίκαια ἄντι τοῦ ἀληθῆ. Cf. ad v. 408. De numero plurali ad v. 327 monitum est.

V. 407. ἀξιοῖς] Neque hic neque El. 172 ποθῶν δ' οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι, neque O. R. 944 ἀξιώθαι, significat, quod sunt qui putent, ἀξιώ 'volo', sed id, quod vulgo significat, 'aequum censeo'.

V. 408. Schol. μὴ δίκαιος ᾧν] μὴ ἀληθεύσαν. Vide ad v. 344 sq. Cavillatur autem nuntius Licham lusu verborum δίκην — δίκαιος post δίκαια usurpatorum.

V. 409. πῶς μὴ δίκαιος] Recte

- ΑΓΓ. οὐδέν. σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρωῶν κυρεῖς. 410
 ΑΙΧ. ἄπειμι. μῶρος δ' ἢ πάλαι κλύων σέθεν.
 ΑΓΓ. οὐ, πρὶν γ' ἂν εἴπης ἱστορούμενος βραχύ. 415
 ΑΙΧ. λέγ', εἰ τι χρεῖζεις. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
 ΑΓΓ. τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἐπεμφας ἐς δόμους,
 κάτοισθα δῆπου;
 ΑΙΧ. φημί· πρὸς τί δ' ἱστορεῖς; 415
 ΑΓΓ. οὐκουν σὺ ταύτην, ἣν ὄπ' ἀγνοίας ὄρας,
 Ἰόλην ἐφασκες Εὐρύτου σποράν ἄγειν; 420
 ΑΙΧ. ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς πόθεν μολῶν
 σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρῶν;
 ΑΓΓ. πολλοῖσιν ἀστῶν. ἐν μέσῃ Τραχινίων 420
 ἀγορᾷ πολὺς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.

monuit Rostius μὴ particulam positam esse, quia Lichas verba nuntii repetat.

Ibid. τί ποτε ποιήσας ἔχεις;] Mire Brunckius: 'quas mihi narras ambages?' Melius scholiasta: τί πεπανούργηκας κατ' ἐμοῦ; τί ἐμψαυήσω, ἢ ἐδολιάσω; Cf. v. 1121.

V. 411. Atticam formam ἦ pro ἦν Elmsleius restituit.

V. 412. οἶ] Scil. 'abibis'. Scholiasta: ἱστορούμενος· ἐρωτώμενος.

V. 413. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ] Eurip. Suppl. 567 λέγ', εἰ τι βούλει. καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.

V. 414. Ἐπεμφας] I. e. 'prosecutus es' sive 'duxisti'.

V. 415. κάτοισθα] I. e. 'scis quam dicam'. Nuntius nihil nisi personam statuit. Itaque non est quod quis cum Brunckio κάτοισθα δῆτε; ΑΙ. οὐ φημι scribat.

V. 416. Schol. σὺ ταύτην· οὐ σὺ, φησί, ταύτην, ἣν προσποιῶ ἀγνοεῖν, ἔλεγες εἶναι Ἰόλην; ἣν ὄπ' ἀγνοίας ὄρας· ἣν ἀγνοεῖς. Non novi equidem locutionem similem huic: ὄπ' ἀγνοίας ὄρας τινα, quam interpretantur: 'simulata ignorantia adspicere'. Corrupta videtur lectio, sed nihil adhuc inventum est quod poeta scripsisse admodum probabile sit. Reiskius coniecit ἣν ὄπ' ἀγνοίας στέγεις, Meinekius ἣν σὺ γ' ἀγνοεῖν λέ-

γεις, Schneidewinus ἦς σὺ τοῦτομ ἀγνοεῖς.

V. 418 sq. τίς πόθεν — παρῶν] Iungendum πόθεν cum μολῶν, conferendumque de duplici interrogatione in unam coniuncta Ant. 401 ἄγεις δὲ τήνδε τῷ τρόπῳ πόθεν λαβόν; Phil. 243 τίμι στόλω προσέσχες τήνδε γῆν πόθεν κλέων; Tam ne quis haereat in participio παρῶν, tenendum est saepe id nunc cum verbis videndi et audiendi ita coniungi, ut sit 'suis oculis' vel 'suis auribus', nunc cum verbis dicendi et sciendi, ut sit 'testis oculatus', nunc cum aliis verbis agendi sic, ut nihil sit nisi Latinorum 'ipse'. Ut hic positum, ita statim post v. 431 ὅς σου παρῶν ἤκουσεν. Cf. El. 3 νῦν ἐκεῖν' ἔξεστὶ σοὶ παρόντι λεύσσειν. Ant. 1192 παρῶν ἐρῶ. Eurip. Suppl. 649 λέξον. παρῶν γὰρ τοὺς ἀπόντας εὐφρανεῖς. Aesch. Pers. 269 καὶ μὴν παρῶν γὰρ καὶ λόγους ἄλλων κλύων, Πέρσαι, φράσαιμι· ἂν, οἶ' ἐπορσύνθη κακὰ. Oed. Col. 1587 καὶ σὺ που παρῶν ἐξοίσθα. Antig. 1112 ἐγὼ δ' — αὐτὸς τ' ἔδθησα καὶ παρῶν ἐκλύσομαι. Ai. 1131. 1156. 1384. Verum vel maxime probatur quod pro παρῶν Bothius scripsit πάρα.

V. 420. πολλοῖσιν ἀστῶν] Vel ad ἐφασκον datus referendus vel, id quod praefendum duco, e v. 418 ἐν praepositio repetenda est.

- AIX.** κλύειν γ' ἐφασκον. ταὐτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται 425
 δόκησιω εἶπεν κάξακριβῶσαι λόγον.
- ΑΓΓ.** ποίαν δόκησιν; οὐκ ἐπάμωτος λέγων
 δάμαρτ' ἐφασκες Ἡρακλεῖ ταύτην ἄγειν; 425
- AIX.** ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν, φράσον, φίλη
 δέσποινα, τόνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος. 430
- ΑΓΓ.** ὅς σου παρῶν ἤκουσεν, ὡς ταύτης πόθῳ
 πόλις δαμείη πᾶσα, κούχι Λυδία
 πέρσειεν αὐτήν, ἀλλ' ἔ τῆσδ' ἔρωσ φανείς. 430
- AIX.** ἄνθρωπος, ὦ δέσποινα, ἀποστήτω. τὸ γὰρ
 νοσοῦντι ληγεῖν ἄνδρὸς οὐχὶ σῶφρονος. 435
- ΔΗΙ.** μῆ, πρὸς σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταίου νάπος
 Λιδὸς καταστράπτοντος, ἐκκλέψης λόγον.

V. 422 sq. Schol. ταὐτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται· οὐ ταυτὸν ἐστὶ δόκησις καὶ ἀληθείης λόγος· θέλει δ' εἶπεῖν, ὅτι κατὰ ἤκουσα. Quod libri ante κλύειν exhibent *καὶ*, recte deletiv Dindorfius.

V. 424. *ποίαν δόκησιν*] De hoc voc. *ποιός* usu egit Reisig. Coni. p. 74 sq. Praeterea cf. Herodot. VII 185 *δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν*.

V. 426 sq. φράσον — τόνδε, τίς ποτ' κτλ.] Monitum de hoc attractionis genere iam ad v. 97 sq.

V. 428. ὅς σου παρῶν ἤκουσεν κτλ.] Ne quis pro ἤκουσεν personam primam, ἤκουσα, ponendam fuisse opinetur, tenendum est nuntium pro Deianira, quam appellaverat Lichas, respondere ac de se ut de altero dicere. Qui si ipse appellatus de se dixisset, tam necessaria fuisset persona prima, quam nunc persona tertia est. Id ipsum autem, quod occupavit ille, quae debet Deianira respondere, egregie convenit ingenio eius, de quo ad v. 336 monuimus.

V. 429. *κούχι Λυδία*] Nomine terrae Lydiae ut supra verbis *ἐπὶ Λυδοῖς* res nota breviter significatur. Alii Lydiam mulierem i. e. Omphalen intellegunt.

V. 430. *φανείς*] Recte monet Neuis similiter dictum esse atque *λήθουσα μ' ἐξέπινες* Ant. 532.

V. 432. *νοσοῦντι*] Notum est *νοσεῖν* non solum de morbo cor-

poris, sed etiam de quovis animi ingenitque immoderato affectu dici. Hic est *νοσοῦντι* 'male sano'. Colloquium autem cum homine male sano cum nihil nisi nugae proficiat, non *διαλέγεσθαι*, sed *ληγεῖν* dicitur. Similiter *πυροῦν* pro *λέγειν* usurpatur Eur. Heracl. 293 *πάσι γὰρ σῶτες κήρυξι νόμος, δις τόσα πυροῦν τῶν γιγνομένων*.

V. 433 sqq. Ut ab initio colloquii, quod cum Licha habuit, Deianira nonnisi leni mitique contra illum oratione usa est, ita nunc quoque, quae fuit egregia eius humanitas, precando maluit et obtestando quam increpando et minando eum commovere, ut ne, quid rei esset, sese celaret, cur et posset sine ullo periculo et vero etiam deberet verum dicere, praeclare exponens.

V. 433 sq. *μῆ, πρὸς σε — λόγον*] Quo sensu per Iovem tonantem obtestetur Deianira Licham, ut verum dicat, dictum ad El. 1046 est. De collocatione *σε* pronominis vide O. C. 250. Phil. 468 sq. et Matth. § 465 not. 3, de omisso, ex quo aptus accusativus est, verbo obtestandi Brunck. ad Eur. Med. 326 et ad Apollon. Rhod. III 985. Monk. ad Eur. Hippol. 608. Idem Latini scriptores fecerunt. Vide quae ad M. Tulli or. Planc. XLII 103 adnotata sunt. Pro *νάπος* Blaydesius *πάγον* scribendum con-

οὐ γὰρ γυναικί τοὺς λόγους ἐρεῖς κακῆ, 435
οὐδ' ἦτις οὐ κάτοιιδε ἀνθρώπων, δι
χαίρειν πέφυκασ' οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς αἰέ. 440
Ἔρωτι μὲν νυν ὄστις ἀντανίσταται
πύκτης ὄπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν, ὄπως θέλει, 440
[κάμοῦ γε· πῶς δ' οὐ χιτέρας, οἶας γ' ἐμοῦ;]
ὥστ' εἰ τι τῶμῳ τ' ἀνδρὶ τῆδε τῆ νόσφ 445
ληφθέντι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαινομαι,
ἢ τῆδε τῆ γυναικί, τῆ μεταίτια
τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινος. 445
οὐκ ἔστι ταῦτ'. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθῶν

iecit. Denique de locutione ἐκλέπειν λόγον ad Ai. 188 diximus.

V. 435. οὐ γὰρ γυν. τοὺς λόγους κτλ.] 'Neque enim quae dices mulieri pravae dices'. De quo articuli usu cf. Matth. § 277 b.

V. 437. πεφύκασ' — τοῖς αὐτοῖς] πεφύκασ' de Nauckii coniectura resutui, Libri habent πέφυκεν. Non τὰ ἀνθρώπων sed ἀνθρώποι ex consuetudine linguae Graecae ut subiectum supplendum est. Dativum τοῖς αὐτοῖς autem ex verbo χαίρειν aptum esse apparet.

V. 438. μὲν νυν] Sic O. R. 31 θεοῖσι μὲν νυν οὐκ ἰσοῦμένον σ' ἐγὼ κτλ. O. C. 96 ἐγνωκα μὲν νυν.

439. ἐς χεῖρας] Recte Schaeferus iungenda haec cum verbo ἀντανίσταται esse monuit, coll. Plutarch. Thes. c. 5 μάλιστα δὴ πάντων ἐς χεῖρας ὠθείσθαι τοῖς ἐναντίοις μεμαθηκότες. Lucian. T. III p. 353 ὥστε καὶ ἐς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί. Addo O. C. 975 εἰ δ' αὖ φανείς δύστηνος, ὡς ἐγὼ φάνην, ἐς χεῖρας ἦλθον πατρὶ καὶ κατέκτανον.

V. 441. Hic versus spurius esse videtur. Nam arroganter dicit Deianira mulier modestissima, diffidilius esse se vinci ab Amore quam deos. Omnino fieri non potuit, ut Amoris in se Iolentem vim aliquam et potestatem esse Deianira diceret.

V. 442 sqq. τῶμῳ τ' ἀνδρὶ] Per anacoluthon respondet huic τὲ

particulae ἢ particula v. 444 posita. Contraria ratione ἢ — τὲ sibi respondent apud Hom. B 289 ὥστε γὰρ ἢ παιδὲς νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες, ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἰκόνδε νέεσθαι. Cf. Matth. § 626.

V. 443. Schol. ληφθέντι μεμπτός εἰμι· μεμπτή εἰμι, τοιτέστιν· εἰ μέφομαι. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπίμεμπτος, ἐπιπληκτική. De activa huiusmodi adiectivorum verbalium potestate vide Porson, ad Eur. Hec. 1117.

V. 444sq. τῆ μεταίτια — τινος] Sensus hic est 'cum ea res, cuius illa auctor existit, nec dedecori mihi sit nec pernicii'. Negat Deianira Herculis in Iolen amorem aut dedecus aut perniciem sibi afferre. De adiectivi μεταίτιος usu ad v. 257 diximus; de locutione αἰτίας εἰμί τινός τινι confer v. 1233 ἢ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνῃ μεταίτιος. El. 295 οὐ σὺ μοι ταῦτ' αἰτία; Denique de ἐμοὶ ad prius etiam membrum referendo cf. El. 929.

V. 446 sqq. Schol. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθῶν· εἰ μὲν παρ' Ἡρακλέους ἐκελεύσθης ψεύσασθαι, κακῆν μάθησιν ἐμμανθάνας· εἰ δὲ σὺ σαυτὸν εἰς τοῦτο ψευδολογίας ἄγεις, ἴσθι, ὅτι, κἂν φελέσης ποτὲ εἰπῆς τάληθές, οὐ δυνήσῃ, ὑπὸ τῆς συνηθείας νικώμενος, ἢ κἂν θέλγῃς ἀληθεῦσαι, οὐ πιστευθήσῃ. Certum est verborum εἰ δ' αὐτός — φρά-

ψεύδη, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις· 450
 εἰ δ' αὐτὸς αὐτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν
 θέλῃς γενέσθαι χρηστός, ἰφθίμη κακός.
 ἀλλ' εἶπε πᾶν τάληθές· ὡς ἔλευθέρῳ 450
 ψεύδει καλεῖσθαι κῆρ πρόσεστιν οὐ καλή.
 ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίνεται· 455
 πολλοὶ γὰρ οἷς εἰρηκας, οἱ φράσουσ' ἐμοί.
 κεί μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεις, ἐπεὶ
 τὸ μὴ πνθέσθαι, τοῦτό μ' ἀλγύνειεν ἄν· 455
 τὸ δ' εἶδέναι, τί δεινόν; οὐχὶ χάτερας
 πλείστας ἀνήρ εἰς Ἡρακλῆς ἐγγυε δῆ; 460
 κοῦπω τις αὐτῶν ἐκ γ' ἐμοῦ λόγον κακὸν
 ἠνέγκαι' οὐδ' ὄνειδος· ἦδε τ' οὐδ' ἄν εἰ

σουσ' ἐμοί sensum hunc esse: 'sin ipse te ita instituis, cum voles bonus esse, apparebis pravus'; i. e. 'sin ultro veritatem me celas, cum voles homo bonus et utilis esse, quae iniucunda mihi accidere queant reticendo, hominem te malum ostendes; mendicium enim dici magno dedecori est; fieri autem non potest, ut, verane an falsa mihi nuntiaris, me lateat; multi enim sunt quibuscum locutus es, ex quibus, quid verum sit, certissime cognoscam'. — De αὐτόν pronominis usu cf. O. C. 853. 980 et Matth. § 489 II.

V. 451. ψεύδει] De dativo vide Matth. § 536. Krueg. I § 55, 2, 5. Schol. κῆρ· μερίς, κλήρος, μοῖρα, τύχη. Non est quod cum O. Hensio κέρδος ἐστὶν οὐ καλὸν scribamus. Apte confert Neuius Phil. 477 ὄνειδος οὐ καλόν.

V. 452. ὅπως δὲ λήσεις κτλ.] Nihil insolentiae est in eo, quod post verbum γίνεται positum ὅπως est cum indicativo futuri, ut O. R. 1058. Quaecumque enim verba perficiendi aut curandi, ut aliquid fiat, significationem habent, post ea recte particula illa cum indicativo futuri sequitur. Verba autem οὐδὲ τοῦτο γίνεται nihil aliud significant quam hoc: 'ne hoc quidem fit' sive 'ne hoc quidem fieri potest'.

V. 454. κεί μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεις] Ut hic, ita saepe

notione non mutata variantur vocabula. Cf. O. R. 54 εἶπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς. Ant. 1291 sq. σφάγιον ἐκ' ὀλέθρου γυναικείον ἀμφικεῖσθαι μόρον; huius fab. 608.

V. 457. Schol. ἀνὴρ εἰς· τινὲς ἀνάνδρους (scilicet legerat is interpres ἀνήρεις) παρθέτους, ὡς Μῆδαν (Brunck. Μίδειαν ex Pausan. X 10, 1, ubi cf. I 5, 2) τὴν Φόλαντος, Αὔγην τὴν Ἀλεοῦ, Μεγάραν τὴν Κρίοντος, τὰς Θεσπίου θυγατέρας, Ἀστυδάμειαν τὴν Ἀμύντορος. Verbum γαμῆν τινα tantum 'rem habere cum muliere' hic significare facile intellegitur. De locutione πλείστας εἰς ἀνὴρ cf. Matth. § 461. Krueg. I § 49, 10, 5.

V. 459 sq. Schol. ἦδε τ' οὐδ' ἄν εἰ κάρτα· οὐδὲ ἢ ἴολη ὄνειδισθῆσεται, οὐδ' εἰ μεγάλως αὐτῆς ἐρᾷ ὁ Ἡρακλῆς. — τῷ φιλεῖν· αὐτὴν ὁ Ἡρακλῆς. Cf. O. C. 1617 τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον ἢ τοῦδε τάνδρος ἔχετε. De verbi ἐντήκω usu ad El. 1292 monuimus. Tournerius ἐκακείη coniecit. Errant autem vehementer qui ἐντακείη ad Iolen referunt, de qua non posse ullo pacto cogitari cum aliunde apparet, tum imprimis e verbis v. 461 sq.: ὅτι τὸ κάλλος κτλ. Denique de omisso verbo finito, ex antecedentibus adsumendo, vide El. 365 τῆς σῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς

- κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν, ἐπεὶ σφ' ἐγὼ* 460
ῥῆκτεῖρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
τὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσεν, 465
καὶ γῆν πατρῶαν οὐχ ἐκούσα δύσμορος
ἐπερσε κάδουλώσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ἴτω κατ' οὖρον· σοὶ δ' ἐγὼ φράξω κακὸν 465
πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἐμ' ἀψευδεῖν ἀεί.
- XO.** *πιθοῦ λεγούσῃ χρηστά, κοῦ μέμνη χρόνω* 470
γυναικὶ τῆδε, κάπ' ἐμοῖ κτήσῃ χάριν.
- ΛΙΧ.** *ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, ἐπεὶ σε μανθάνω*
θνητὴν φρονοῦσαν θνητὰ κοῦκ ἀγνώμονα, 470
πᾶν σοὶ φράσω τάληθές, οὐδὲ κρύψομαι.
ἔστιν γὰρ οὕτως; ὥσπερ οὕτος ἐννέπει. 475
ταύτης ὁ δεινὸς ἡμερὸς ποθ' Ἑρακλῆ
διήλθε, καὶ τῆσθ' εἶνεχ' ἡ πολυφθορος
καθηρέθη πατρῶος Οἰγαλία δόρει. 475
καὶ ταῦτα, δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν,
οὔτ' εἶπε κρύπτειν οὔτ' ἀπηρηθήη ποτέ, 480
ἀλλ' αὐτός, ὦ δέσποινα, δειμαίνων τὸ σὸν
μὴ στέρονον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
ἡμαρτον, εἰ τι τήνδ' ἁμαρτίαν νέμεις. 480
ἐπεὶ γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστασαι λόγον,
κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν 485

τυχεῖν· οὐδ' ἄν σὺ, σώφρων γ' οὔσα.

V. 465. *ἴτω de Nauckii coniectura scripsi. Libri ῥέλω, sed in La litera prima puncto notata videtur. Cfr. Aesch. Sept. 676 ἐπεὶ τὸ πρῶγμα κάρτ' ἐπισπέραξι θεός, ἴτω κατ' οὖρον . . πᾶν τὸ λαῖου γένος.*

V. 467. *πιθοῦ pro κείνου restituit Dindorfius.*

V. 470. *θνητὴν φρ. θνητὰ κτλ.] Cfr. Eur. Alc. 799 ὄντας δὲ θνητοὺς θνητὰ καὶ φρονοῦντας χρῶν. De voc. ἀγνώμονα, quod generis neutrius esse apparet, ad O. C. 86 monitum est. Recte Hermannus: 'quoniam te ut hominem humana atque indulgentiae plena sentire video'.*

V. 471. *οὐδὲ κρύψομαι] De medio ad Ai. 627 dictum est.*

V. 474. *ἡ πολυφθορος] De prolepsi cf. v. 840 et O. C. 1089.*

V. 477. *Schol. οὔτ' εἶπε κρύπτειν· τὸ ἐξῆς· καὶ ταῦτα οὔτ' εἶπε κρύπτειν· τὰ περὶ τοῦ ἔρωτος, φησί, τῆς Ἰόλης οὔτε κρύπτειν μοι ὁ Ἑρακλῆς εἶπεν, οὔτε μὴν ὁμολογῆσιν. Recte Brunckius haec sic interpretatus est: 'neo iussit ipse silentio premere, neo infitatus est unquam'.*

V. 480. *εἰ τι — νέμεις] De verbo νέμειν, idem fere atque νομίζειν significante, ad O. C. 876 monuimus. De pronomine conferunt Ai. 114 ἐπειδὴ τέρψις ἦδε σοὶ τὸ δρᾶν. O. C. 775 τίς αὐτῆ τέρψις ἀκοντας φιλεῖν;*

V. 482. *κείνου — χάριν] De hoc voc. χάριν usu egit Matth. § 576 extr.*

καὶ στέργε τὴν γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους,
οὗς εἶπας ἐς τήνδ', ἐμπέδως εἰρημέναι.
ὡς τᾶλλ' ἐκείνος πάντ' ἀριστεύων χεροῖν 485
τοῦ τῆσδ' ἔρωτος εἰς ἅπανθ' ἦσσαν ἔφν.

ΔΗΙ. ἀλλ' ὦδε καὶ φρονοῦμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν, 490
κοῦτοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαρούμεθα
θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ' εἶσω στέργης
χωρῶμεν, ὡς λόγων τ' ἐπιστολὰς φέρης, 490
ἃ τ' ἀντὶ δῶρων δῶρα χρῆ προσαρμόσαι,
καὶ ταῦτ' ἄγης. κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε 495
χωρεῖν, προσελθόνθ' ὦδε σὺν πολλῷ στόλφ.

(στροφή.)

ΧΟ. Μέγα τι σθένος ἂ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας ἀεί.
καὶ τὰ μὲν θεᾶν 494

V. 483sq. βούλου — εἰρημέναι] Notanda locutio est: βούλομαι ἐμπέδως εἰρημέναι λόγον, significans: βούλομαι ἐμπέδον εἶναι τὸν λόγον, ὃν εἰρηκα. Fortasse tamen Nauckius recte scripsit ἐμπέδους. Tum εἶπας ἐς τινα saepe sic dicitur, ut sit 'dicere quae spectent ad aliquem', id est 'dicere de aliquo'. Cf. Matth. § 578 c.

V. 485. τᾶλλ' — ἀριστεύων χεροῖν] De locutione ἀριστεύων τι χεροῖν ad Ai. 427 diximus.

V. 488 sq. Schol. κοῦτοι νόσον ἐπακτὸν τὴν θεομαχίαν. ἐπακτὸν δὲ ἐπακτῶτα ἀντὶ τοῦ, ἀσθαίρετον — τὴν θεομαχίαν. τὸ γὰρ πρὸς ἔρωτα φιλονεικεῖν θεομαχεῖν ἐστὶν ἀντιπρὸς. Hoc dicit: 'neque voluntarium quidem malum suscipiemus male cum dis pugnando'; id est: neque ultro mihi malum consciscam illud, quo fieri non potest quin afficiar, quando cum Amore pugno. Quia γ' in optimo libro deest, Nauckius νόσημ' ἐπακτὸν proposuit. Tum δυσμαχεῖν τινι significat 'male pugnare cum aliquo', i. e. 'pugnam committere cum aliquo, ex qua victor discedere nequeas, frustra pugnare cum aliquo'. Sic Ant. 1106 ἀνάγκη δ' οὐχὶ δυσμαχητίον. De locutione νόσον ἐξαίρεσθαι ad Ai. 129 monitum est; de genere masculino δυσμαχοῦν-

τες vide Matth. § 436, 4. Krueg. I 43, 18.

V. 490. λόγων τ' ἐπιστολὰς] 'Mandata'. Cf. Ai. 781. O. C. 1001. Additus genetivus λόγων est propter verba sequentia: ἃ τ' ἀντὶ δῶρων δῶρα. Nam et verba vult referri Deianira ad Herculeum et res sive dona ad eum perferri.

V. 491 sq. Schol. ἃ τ' ἀντὶ δῶρων δῶρα. ὅπως ἂν αὐτῶ παρ' ἡμῶν κομίσῃς ἀντιποινα καὶ σύμφωνα οἷς ἡγάγης. λέγει δὲ ἀντὶ τῶν ἀλμαλώτων.

V. 494—521. Chorus recordatus quae de non exstinguenda vi amoris modo dicta erant, invictum celebrat Veneris numen, eiusque deae quanta sit potentia, cum ex deorum summorum exemplis, qui superati ab ea sint, tum ex acerrimo atrocissimoque certamine, quod Hercules et Achelus, summo in Deianiram amore incensi, pro illius nuptiis olim inierint, luculenter apparere canit.

V. 494. μέγα τι — ἀεί] Hoc dici puto: 'Magnam quandam vim Venus exercens victoriam ubique reportat'. Vide quae ad v. 183 adnotavimus. Schol. σθένος νίκης περιφραστικῶς τὴν νίκην. De verbo ἐκφέρεται cf. El. 60 ὅταν λόγφ θανὸν ἐργοῖσι σωθῶ κάξενέγκωμαι κλίτος.

παρέβαν, καὶ ὅπως Κρονίδαυ ἀπάτασεν, οὐ
λέγω, 500

οὐδὲ τὸν ἐννοχον Ἄιδαν,

ἢ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·

ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν

τίνες ἀμφίγυνοι κατέβαν πρὸ γάμων, τίνες 500

πάμπληκτα παγκόνιτά τ' ἐξῆλθον ἄεθλ' ἀγώ-
νων; 505

V. 495 sq. Schol. παρέβαν· ἀντὶ τοῦ παραβήσομαι· καὶ ὅσα μὲν, φησί, εἰς θεοὺς ἐνεδείξατο, ὑπερβήσομαι. Rectius interpretatur alius scholiasta ad v. 499 παρήμι. Aoristo autem quo iure Graeci ita uti potuerint, ut praesentis temporis significationem videretur habere, explicat Krueg. I § 53, 6, 3.

V. 497. Schol. τὸν ἐννοχον· τὸν ἐν σκότῳ διατρέβοντα.

V. 498. Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας] I. e. Ἐννοσίγαιον vel Ἐνοσίχθονα. Aptè contulit Erfurdus Hom. T 57 sq. δεινὸν δὲ βρόντησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε ὑπόθεν· αὐτὰρ ἐνεργθε Ποσειδάων ἐτίναξεν γαίαν ἀπειρεσίην ὀρέων τ' αἰπεινά κάρηνα.

V. 499 sqq. Schol. ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν· τὴν Δηϊάνειραν. ὃ δὲ νοῦς οὕτω· τὰ μὲν εἰς θεοὺς γεγονότα παρήμι, ἐκεῖνα δὲ λέγω, τίνες ἠγωνίσαντο περὶ τῶν γάμων Δηϊανείρας, καὶ κατέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα. In ἐπὶ praepositione cum accusativo iuncta minime debebat Musgravius haerere; cf. Krueg. I 68, 42, 2.

V. 500. τίνες post ἄκοιτιν addidit Hermannus, in libris deest.

Ibid. ἀμφίγυνοι] Id est, Hermannus inquit, dispare membrum, alter humana forma, alter tauriformis. Rectius schol. interpretari videtur ἀντίκαλοι ἢ ἰσχυροὶ ἐν τοῖς γυλοῖς, quamquam vocabulum perperam a nomine γυλῶν repetit. Tum πρὸ γάμων sunt qui interpretentur 'ante nuptias'; melius opinor Matth. § 575 'pro nuptiis'.

V. 501. Scholiasta ἀντὶ τοῦ διή-

νυσαν, ἐπεξῆλθον, ἠγωνίσαντο. λέγει δὲ, ὅτι πᾶν εἶδος ἀγωνισματος κατ' ἀλλήλων ἐνεδείξαντο. — ἄεθλα· ἀγωνίσματα· πάμπληκτα δὲ πηγῶν μεσά. De locutione ἐξῆλθον ἄεθλα vide ad v. 156. Wakefieldius ἐξῆνον ἄεθλ', Nauckius ἐξῆνυσαν ἄεθλ' coniecit. Locutionis autem, qualis est ἄεθλα ἀγῶνων, quod prorsus simile sit nullum novi exemplum. Nam ἀγῶν μάχης, quod supra v. 20 positum, qui diversa discernere didicerit, non comparabit. Item dissimile est Phil. 507 πολλῶν ἐλεξεν δυσολύτων πόνων ἄεθλα, ubi πόνων ἄεθλα sunt 'certamina laborum', id est 'conflictio cum laboribus'. Contra hic ἄεθλα necesse est solam laborum significationem habeat, ita ut ἄεθλα ἀγῶνων sint 'laboriosa certamina'. Non prorsus dissimile capiam videatur Eurip. Herc. 812 ξιφηφόρον ἐς ἀγῶνων ἀμιλλαν.

Ibidem. πάμπληκτα παγκόνιτά τ'] Neque editorum quisquam neque lexicographorum recte mihi videtur voc. παγκόνιτος interpretatus esse. Explicat 'pulverulentus'. At quis credat Sophoclem, poetam elegantissimum, certamina dixisse plagis plena et pulvere. Immo certissimum est, ut ἀγῶνες πάμπληκτοι id genus certaminum significant, in quo plagas sibi infligant certantes, uno verbo 'pugilatum', ita ἀγῶνας παγκόνιτος dici illa certamina, in quibus luctentur secum certantes, id est 'luctam'. Constat enim κομισθεῖαι dictos esse athletas, qui membra oleo uncta pulvere conspergere, ut apprehendi ab adversariis possent, atque luctari inter se solerent.

(ἀντιστροφή.)

ὃ μὲν ἦν ποταμοῦ σθένης, ὑψίκερω τετραόρου
φάσμα ταύρου,

Ἀχελῷος ἀπ' Οἰνιαδᾶν· ὃ δὲ Βακχίας ἀπὸ 510
ἦλθε παλιντονα Θήβας 505

τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων,
παῖς Διός· οἱ τὸτ' ἀολλεῖς

ἴσαν ἐς μέσον ἕμενοι λεχέων· μὴνα δ'
εὐλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις ῥαβδονόμει ξυ-
νοῦσα. 515

(ἐπ' ὁδός.)

τὸτ' ἦν χερός, ἦν δὲ τόξων 510

πάταγος, ταυρείων τ' ἀνάμιγδα μετώπων·
ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι 520

V. 502. ποταμοῦ σθένης] Dic-
tum hoc eadem ratione, qua supra
v. 38 Ἴφιτον βίαν.

Ibidem. Schol. τετραόρου· τε-
τρασελοῦς. — φάσμα· φάν-
τασμα, σχῆμα.

V. 504. Schol. ἀπ' Οἰνιαδᾶν·
ἀπὸ Αἰτωλίας. (Οἰταίος corrigit
ex Steph. Byz. 486, 17 M. Schmid-
tius, qua recepta coniectura hoc
scholion ad Οἰνιάδας Oetaeae,
proximum ad Οἰνιάδας Acarna-
niae referendum est) ἢ οὕτως·
Οἰνίαι, πόλις Ἀκαρνανίας, δι'
ἧς δεῖ ὁ Ἀχελῷος κληθῆντι-
κῶς δὲ λέγεται. Cf. Thucyd. II
102.

Ibidem. Schol. Βακχίας· τῆς
τὸν Βάκχον ἐχοῦσης· καλῶς δὲ
τὸ Βακχίας πρὸς ἀντιδιαστολήν.
Cf. Ant. 1137 sqq. Hercules autem
Thebis natus fuisse iam supra v.
116 dictus est. Insolentius inter
ἦλθε et Θήβας interpositum ad-
iectivum παλιντονα. Vide quae ad
O. C. 1223 adnotata sunt.

V. 506. Schol. ἀφ' ἱστορίας
φησὶ λόγχην ἔχειν τὸν Ἡρακλέα.
Hinc Brunckius sagittas intellegendas
putat, coll. Eur. Herc. 1098
περὶ τὰ τ' ἔγχυ τόξα τ' ἔσπαρ-
ται πέδῳ. At neque λόγχας um-
quam dicta esse tela novi, et ha-
stam Herculi tribuit Hesiodus Scut.
Herc. v. 417. 462. Clavam ge-
stasse Hercules primum a Pisandro
Camiraeo dictus videtur esse.

Soph. Trag. II. 3.

V. 507. Schol. ἀολλεῖς· κατα-
χρηστικῶς εἶπεν ἐπὶ δύο τὸ ἀολ-
λεῖς. ἐπὶ πλῆθους γὰρ λέγεται.
Adscripsit Hermannus Mosch. II
48 δοιοὶ δ' ἔστασαν ὑψὺ ἐπ'
ὄφρους αἰγιαλοῖο φῶτες ἀολ-
λήθην.

V. 508 sq. Schol. ἕμενοι· ἐπι-
θυμοῦντες. — μὴνα δὲ ἡ Κύπρις
παροῦσα ἐβράβευσεν καὶ διέτατ-
τεν. Hermannus haec adnotavit:
Sensus hic est: 'sola fausti tori
largitrix dea regebat certamen'. Ut
in Antig. 796 νύμφη εὐλεκτρος
sponsam significat, cuius torus ex-
petendus est, ita quid mirum Venerem
ipsam, per quam torus ex-
petitur, εὐλεκτρον dici? Scilicet
numen Veneris hic dictum, cum
cupiditas amantium intellegatur.

V. 510 sq. Schol. τότε οὖν ὁ
Ἡρακλῆς καὶ χερσὶ καὶ τόξοις
ἐμάχετο, ὃ δὲ Ἀχελῷος τοῖς κέ-
ρασιν.

V. 511 sqq. ἀνάμιγδα μετώπων
et mox ἦν δ' ὀλόεντα πλῆγματα
scripsi. Libri ἀνάμιγδα κεράτων
et ἦν δὲ μετώπων ὀλόεντα πλῆγ-
ματα. Vide Emendat. p. 32 sqq.

V. 512. Schol. ἦν· Ἡσίοδος
(Theog. 321)· τῆς δ' ἦν τρεῖς
κεφαλαί. ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. Cf.
Matth. § 216 not. 4. 303, 1. Krueg.
I § 63, 4, 4.

V. 512 sq. Schol. ἦν δ' ἀμφί-
πλεκτοι κλίμακες· κλίμακες αἱ
ἐπαναβάσεις, παρὰ τὸ ἄνω τε

κλίμακες, ἦν δ' ὀλόοντα
πλίγματα, καὶ στόνος ἀμφοῖν.

ἂ δ' εὐώπις ἀβρὰ

515

τηλαυγεί παρ' ὄχθῳ

ἦστο, τὸν δὲν προσμένονσ' ἀκοίταν.

525

ἐγὼ δὲ μὰν τέρματ' οἷα φράζω,

τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας

τὸ δεινὸν ἀμμένει,

520

κάπὸ ματρὸς ἄφαρ βέβακεν, ὥστε πόρτις ἐρήμα.

ΔΗΙ. Ἦμος, φίλαι, κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ

531

ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,

καὶ κάτω αὐτοὺς στρέφουσαι ἐν τῇ μάχῃ· ἔστι δὲ εἶδος παλαισματος ἢ κλίμαξ· τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα ἐπὶ Ἡρακλέους ἀκουστέον. Hesychius: κλίμακες· πάλης εἶδος. Idem est κλιμακισμός, et verbum κλιμακίζειν, διακλιμακίζειν. Meminit etiam Pollux III 155. Nemo tamen, quale hoc luctae genus esset, exposuit. Positum erat, nisi fallor, in eo, ut quis averteret adversarium, atque a tergo complexus, quasi per scalam, dorsum eius conscenderet. Apud Ovidium Metam. IX 51 *quarto exiit amplexus, adductaque brachia solvit; impulsunq; manu (certum mihi vera fateri) protinus avertit, tergoque onerosus inhaesit. Si qua fides (neque enim facta mihi gloria voce quaeritur), imposito pressus mihi monte videbar.* Alia in hanc rem vide apud P. Fabrum Agonist. I c. 10 et 20. Diversum est ἐκ κλίμακος, de quo Etymol. M. p. 322, 31, quod non ad luctam, sed ad pugilatam pertinet. HERM.

V. 514. πλίγματα] Genus luctae est. Hesychius πλίγμα· βῆμα. ἀπὸ τῶν κυλιόμενων, καὶ παλαιόντων, ὅταν περιβάντες τοῖς σκέλεσι κατατρέχωσιν. Etymol. M.: ἀμφιπλήξ· περιβάδην. πλίσσεσθαι γὰρ τὸ βάδην διαβαίνειν. καὶ πλίγμα τὸ διάστημα τῶν ποδῶν. Σοφοκλῆς Τριπτολέμω· ὄρακοντε θαιρόν ἀμφιπλήξ ἐλληφότε'. Adde Aristoph. schol. ad Acharn. 217.

V. 515. Schol. ἂ δ' εὐώπις ἀβρὰ· ἢ Δηϊάνειρα.

V. 516. τηλαυγεί παρ' ὄχθῳ] 'In colle, unde longinquus prospectus erat'. Ceterum confer v. 24 sqq.

V. 518 sqq. ἐγὼ δὲ μὰν τέρματ' οἷα φράζω adiutus scholio ἐγὼ παρῆσα τὰ πολλὰ τὰ τέλη λέγω τῶν πραγμάτων reposui (Hartungius ἐγὼ δὲ τὰ τέρματ' οἷα φράζω) et mox τὸ δεινὸν ἀμμένει. Libri ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω et ἐλεεινὸν ἀμμένει. Sensus hic est: 'Equidem finitas et perpetratas res narro (sine magno affectu animi, quippe quae felicem exitum certaminis non ignorem); at virgo de qua certabatur atrocissimam rem (i. e. amplexus Acheloi, si superior foret) expectabat (ita ut summa aegritudine afficeretur), quae matre repente (i. e. primum) relicta sibi videretur destituta ut iuvenca vacca amissa'. His poeta optime illustrat metum et pavorem Deianirae vicissitudines certaminis spectantis.

V. 522 sqq. Schol. ἦμος, φίλαι, κατ' οἶκον· Δηϊάνειρα πρὸς τὸν χορὸν ἐξελθούσα διαλέγεται καὶ φησὶν, ἐν ὅσῳ ὁ Αἰχας κατὰ τὸν οἶκον συντάττεται ταῖς αἰχμαλώτοις, ἐξῆλθον, ἵνα ἄπερ ἐμνησανησάμην δηλώσω ὑμῖν.

V. 522 sq. θροεῖ ταῖς αἰχμαλισίῳ] Idem dixit infra v. 601 his verbis: ἔως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἡγορῶ ξέναις. Scholiasta: ὡς ἐπ' ἐξόδῳ· ὡς μέλλων αὐτῆς ἐξίνασι πρὸς τὸν Ἡρακλέα. Cf. El. 1322.

τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρα,
 τὰ μὲν φράσουσα χερσὶν ἀτεχνησάμην, 525
 τὰ δ' οἷα πάσχω συγκατοικτιουμένη. 535
 κόρη γάρ, οἶμαι δ' οὐκ ἔτ', ἀλλ' ἐξευγμένην,
 παρσιδεδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος,
 λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.
 καὶ νῦν δὴ οὔσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ 530
 χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιάδ' Ἡρακλῆς, 540
 ὃ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς καλούμενος,
 οἰκούρι' ἀντέπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.
 ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι
 νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῆδε τῆ νόσῳ 535
 τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῆδ' ὁμοῦ τίς ἂν γυνή 545
 δύναιτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων;

V. 524. *θυραῖος ἦλθον*] Nota locutio. De multis, quae similia sunt, satis est contulisse Phil. 157 *τὴν ἔχει στίβον, ἐναυλον ἢ θυραῖον*;

V. 525 sq. *τὰ μὲν — τὰ δ'*] 'Partim — partim'. Cf. Matth. § 288 not. 2.

V. 526. Schol. *συγκατοικτιουμένη· σὺν ὕμιν θρηνησοῦσα.*

V. 527 sq. Schol. *ἀλλ' ἐξευγμένην παρσιδεδεγμαι· γεγαμημένην τῷ Ἡρακλεῖ προσεδεξάμην, φορτίον λωβητὸν τῆς ἐμῆς φρενός, ἦτοι βλαβερὸν φορτίον καὶ ἐφύβριστον.*

V. 528. *παρσιδεδεγμαι*] Recte explicat Rostius: 'male recepi' sive 'receptam habeo'.

V. 529. *λωβητὸν — φρενός*] 'Contumeliosam mercedem mei animi', id est 'indignum mei in Herculem animi fructum'. De voc. *ἐμπόλημα* cf. interpp. ad Arist. Plut. 1156.

V. 530 sq. Schol. *μιᾶς ὑπὸ χλαίνης· ἀντι τοῦ, μιᾶς κούτης.* Cf. Theocr. XVIII 19 *Ζανός τοι θυγάτηρ ὑπὸ τῶν μίαν ἐκετο χλαίνας*, ibique interpretes. Adde Bergler. ad Alciph. I 38 et Misc. Obs. Vol. V p. 59. De vocabulo *ὑπαγκάλισμα* cf. Eur. Troad. 757 *ὃ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον* et Helen. 242 *Διός ὑπαγκά-*

λισμα σεμνόν, "Hera. Camerarius. Nunc nos, inquit, unus manet lectulus; una in complexu Herculis veste contegemur. Haec est indigna illa contumelia, qua mulieris animus exagitatur; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα δεύτερον ἂν πάσχη γυνή· ἀνδρὸς δ' ἀμαρτάνουσι ἀμαρτάνει βίον, ut ait Euripides Androm. 372 sq.

V. 533. Schol. *οἰκούρι' ἀντέπεμψε· τοιαῦτα τῆς οἰκουρίας δῶρα ἐπεμψέ μοι ὑπὲρ τοῦ χρόνου παντός, οὐ συνώκησα αὐτῷ, ὃ ἔστιν, εὐχαριστήρια τῆς πολυχρονίας ἡμῶν οἰκουρίας.* Eustathius p. 602, 39 de vocabulo *οἰκουρία* agens: *ἦς παρώνυμον*, inquit, *τὰ οἰκουρία παρὰ Σοφοκλεῖ, ἅπερ εἰσὶν ὑπὲρ οἰκουρίας μισθολ.* Verba τοῦ μακροῦ χρόνου, quae perperam interpretatur schol., ad absentiam Herculis pertinent ut *οἰκουρεῖν* inprimis significat 'rem familiarem custodire absente domino'.

V. 534. *οὐκ ἐπίσταμαι*] Ut Latinorum 'nescio' idem fere significat atque 'nequeo'. Similiter El. 629 οὐδ' *ἐπίστασαι κλύειν.*

V. 535. *τῆδε τῆ νόσῳ*] Cf. v. 459 sq.

V. 536 sq. *τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν κτλ.*] De articulo infinitivo praeposito vide Matth. § 543 not. 2.

ὄρω γὰρ ἦβην τὴν μὲν ἔρπουσαν πρόσω,
 τὴν δὲ φθίνουσαν· ὣν ἀφαρπάξειν φιλεῖ
 ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα. 540
 ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς 550
 ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ, ὥσπερ εἶπον, ὀργαίνειν καλὸν
 γυναῖκα νοῦν ἔχουσαν· ἣ δ' ἔχω, φίλαι,
 λυτήριον λύπημα, τῆδ' ὕμιν φράσω. 545
 ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτὲ 555
 θηρὸς λέβητι χαλκῷ κεκρυμμένον,

V. 538. Schol. τὴν μὲν ἔρπουσαν πρόσω· τῇ ἰσότητι προκόπτουσαν καὶ ἀξιομένην τὴν ἦβην. Idem male φθίνουσαν explicat βεβηκυῖαν. Locutioni ἔρπειν πρόσω, 'progredi' i. e. 'prorescere' sive 'efflorescere' significanti, apte oppositum verbum φθίνειν est, 'evanescere, marcescere' significans. De locutione ἦβην τὴν μὲν — τὴν δέ cf. Matth. 298 not. 8. Musgravius τῇ μὲν — τῇ δὲ proposuit.

V. 539 sq. Schol. ὀφθαλμὸς ἄνθος· τὸ ἄνθος τῶν νέων γυναικῶν φιλεῖ ἀρπάζειν ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνδρός; τῶν δὲ ὑπαναχωρεῖν, δηλονότι τῶν πρεσβυτέρων. — ὡν δύο ἡλικιῶν τὴν νεάζουσαν ἀρπάζειν εἰσθεὶν ὁ τοῦ ἀνδρός ὀφθαλμὸς. Vera haec scholiastae interpretatio est, qua ὡν pluralem poeta posuisse iudicatur, quod de duabus inventutibus modo dixerit, et de efflorescente et de marcescente. Ad utramque ὡν spectat, minime, ut recentiores quidam interpretes putarunt, ad florescentem tantum inventutem. Itaque quod v. 540 positum pronomen est τῶν δέ, oppositum substantivo ἄνθος est, ita ut sensus hic sit: 'quarum inventutum florem decerpere solet oculus, ea vero quae marcescunt fugit'. Loquitur de inventutibus ut de plantis. Vide ad v. 141 sq. notata. Hinc ἄνθος ἀφαρπάζειν τῶν ἦβῶν dicit, ut dicimus 'decerpere flores plantarum'. Ipsa autem illa locutione, 'flores decerpere inventutum' quod nihil aliud significatur nisi 'frui inventute', fructus

autem ille aspectu potissimum florescentis iuventutis capitur, nomen ὀφθαλμὸς appositum est. Pro τῶν δ' coniecerunt τῆς δ', fortasse τότε (i. e. flore decerpto) δ' scribendum est, quod iam Campius proposuit.

V. 541 sq. μὴ πόσις — ἀνήρ] Hermannus, πόσις coniux est, inquit, conubio iunctus, ἀνήρ is, quo uxor fruitur. Speciose coniecit Mehlerus τῆς νεωτέρας δ' ἀρ' ἦ.

V. 543 sq. Schol. ἀλλ' οὐ γὰρ, ὥσπερ εἶπον· οὐ χρὴ τὴν συνετην γυναῖκα θυμουσθαι τῷ ἀνδρὶ· ὡ δὲ τροπῷ τῆς λύπης λαμα σχοίην, ὕμιν ἐρῶ. — λυτήριον λύπημα· ἀντι τοῦ τῆς λύπης. Primum monendum est ἀλλὰ particula rem incohatam omitti, quasi dicatur ἀλλὰ σιγῶ sive παρήμι ταῦτα. De verbo ὀργαίνειν intransitive dicto cf. Eur. Alc. 1106 σοῦ γε μὴ μέλλοντος ὀργαίνειν ἐμοί. Vide etiam ad El. 899. Denique Schaeferus λύπημα accusativum esso monuit, aptum ex adiectivo λυτήριον. Cuius structurae etsi similia exempla videntur quae ad Ant. 781 attuli, tamen assentior Hermannō, corruptum esse λύπημα pro eoque vel τέχνημα vel κήλημα vel simile quid (ut χλιδημα) poetam scripsisse iudicanti.

V. 546. Mirum epitheton ἀρχαίου, sed quae coniecerunt ἀγρίου, ἀχρείου, ἀλκαίου, eorum nihil probatur. Pro ποτὲ Herwerdenus πάρα et in v. 543 ποτὲ pro πάρα scribendum esse suspicatus est.

V. 547. θηρὸς] Nessum dicit,

ὃ παῖς ἐτ' οὔσα τοῦ δασυστέρου παρὰ
 Νέσσου φθίνοντος ἐκ φόνων ἀνειλόμην,
 ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν Εἴηνον βροτοῦς 550
 μισθοῦ ᾗ πόρευε χερσίν, οὔτε πομπίμοις 560
 κώπαις ἐρέσσω οὔτε λαλφεσιν νεῶς.
 ὃς κάμει, τὸν πατρῶον ἠνίκα στόλον
 ξὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὐνίς ἐσπόμην,
 φέρων ἐπ' ᾧμοις, ἠνίκ' ἦν μέσῳ πόρῳ, 555
 ψάθει ματαλαῖς χερσίν· ἐκ δ' ἦϊσ' ἐγῶ, 565
 γὰρ Ζηνὸς εὐθύς παῖς ἐπιστρέψας χεροῖν
 ἦκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πλεύμονας
 στέρων διερροίλῃσεν. ἐκδνήσκων δ' ὁ δῆρ
 τοσοῦτον εἶπε· „παῖ γέροντος Οἰνέως, 560
 τοσόδ' ὀνήσῃ τῶν ἐμῶν, ἐὰν πίθῃ, 570

Centaurum. Cf. 568. 680. 1059. 1096. 1162. De nomine proprio similiter atque hic subiuncto apte confert Neuius O. C. 675 sqq.

V. 548. Schol. *παῖς· νεωτέρα· σὺ γὰρ παρθένος.* Cfr. Dem. Mid. 540, 5 cum Schaeferi adnotatione. De epitheto *δασυστέρου* cf. Hom. B 743 ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνηέντας.

V. 549. *ἐκ φόνων*] 'Ex caede eius', i. e. a sanguine, qui effluebat e vulnere, quod illatum ab Hercule Nesso fuit. Notum est autem saepissime sic nomen φόνου dici.

V. 550 sq. *τὸν βαθύρρουν — πόρευε*] De accusativo loci, e verbo *πορεύειν* apto, cf. Eur. Alc. 449 *γυναῖκ' ἀρίστην λίμναν Ἀχροντιαν πορεύσας ἐλάτῃ δικάπῳ.* De genetivo pretii cf. Matth. § 364. Krueg. I § 47, 17, 3. Schol. *πόρευε· διεπέρα, διεπόρθημεν.*

V. 553 sq. *τὸν πατρῶον — ἐσπόμην*] Schaeferus sic interpretatur: 'cum patris missu Herculeum primum uxor sequeretur'. Sed cum *στόλον ἐπεσθαι* non eadem ratione dici possit qua ὁδὸν *πορεύεσθαι* vel *στόλον σέλλεσθαι*, videtur potius versus intercisisse et *τὸν πατρῶον στόλον* ex verbo nunc amisso *λιποῦσα* aptum fuisse, ut patris comitatus Herculeum et Deianiram usque ad flumen Euenum prosecutus esse diceretur. De lo-

cutione *ἐπεσθαι σὺν τινι* exposuit Matth. § 403 a, de accentu nominis *εὔνις* Schaefer. ad Eurip. Or. 919 ed. Pors.

V. 555. *ἦν*, scil. Centaurus. Sine causa Cobetus cum Dindorfio primum personam restituit scribens ἦ'ν μέσῳ πόρῳ. De dativo loci vide ad Oed. C. 309 sq.

V. 556. *ματαλαῖς χερσίν*] *Saepe μάταιος* est 'temerarius, improbus', ὑβριστικός. Sic Aesch. Eum. 338 *αὐτοσυγγαίαι μάταιοι.* Similiter *μετάξων* positum O. R. 891.

V. 557. Schol. *ἐπιστρέψας· εἰς αὐτὸν στραφεῖς καὶ βλέψας.*

V. 558. Schol. *κομήτην ἰόν· διὰ τὴν πτέρωσιν· τὸ δὲ πνεύμονας ἀντι ἐνικῶν.* Adscripsit Wakef. Hom. E 171 *ποῦ τοι τόξον ἰδὲ πτερόεντες οἰστοί;*

V. 559. *στέρων διερροίλῃσεν*] De genetivo cf. 1083 *διῆξε πλευρῶν.* — *ἐκδνήσκων* Nauckius ex *ἐκπνέων* et interpretatione *θνήσκων* repetit.

V. 561 sq. Schol. *τοσόδ' ὀνήσῃ· ὠφελήθησῃ, καὶ ὄνησιν λήψῃ ἐκ τῶν ἐμῶν πορθμῶν.* De genetivo vide Matth. § 327. Krueg. I § 47, 15, 3. Pronomen *τοσόδδε* spectat ad verba v. 563 sqq. *ἐὰν γὰρ κτλ.* Quam ob causam veridici potest γὰρ particula inutilis esse. At vide quae ad Ant. 298 sq. ad-

πορθμῶν, ὀθούνεχ' ὑστάτην σ' ἐπεμψ' ἐγώ·
 ἔαν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν
 σφαγῶν ἐνέργη χερσίν, ἣ μελαγχόλους
 ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα Λερναίας ὕδρας, 565
 ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον 575
 τῆς Ἡρακλείας, ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν
 στέρξει γυναῖκα κείνος ἀντὶ σοῦ πλέον·
 τοῦτ' ἐννοήσασ', ὦ φίλοι, δόμοις γὰρ ἦν
 κείνου θανόντος ἐγκεκληγμένον καλῶς, 570
 χιτῶνα τόνδ' ἔβαψα, προσβαλοῦσ' ὄσα 580
 ζῶν κείνος εἶπε· καὶ πεπειράμαί τάδε,
 φίλτροις ἔαν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα 584
 τὴν παῖδα καὶ θέλκτροισι τοῖς ἐφ' Ἡρακλεῖ· 585
 κακὰς δὲ τόλμας μῆτ' ἐπισταίμην ἐγώ 582 575
 μῆτ' ἐκμάθοιμι, τὰς τε τολμώσας στυγῶ. 583

notavi. De usu verbi *πέμπειν* ad v. 414 monitum est.

V. 563 sqq. Schol. ἀμφίθρεπτον· τὸ πεπηγός· θρέψαι γὰρ τὸ πῆξαι. Pertinet autem ἀμφὶ ad enuntiatum ἢ . . ὕδρας. Sensus enim hic est: 'si cruorem vulneris mei circum sagittam concretum eo loco quo eam monstrum Lernaee hydrae atro veneno tinxit desumpseris' i. e. 'si cruorem vulneris mei ab ea parte sagittae qua veneno Lernaee hydrae mixtum est desumpseris'.

V. 567. ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν] Subkoffius coniecit ὥστ' ἐτ' οὔτιν' εἰσιδὼν. Sed usus particulae μῆ ex notione arcendi amoris repetendus est. Cfr. Plat. Gorg. p. 510D τίνα ἂν τρόπον ἐγὼ μέγα δυναίμην καὶ μηδεὶς με ἀδικοῖ;

V. 568. ἀντὶ σοῦ πλέον] Omisam quis velit ἀντὶ praepositionem. Ad vide quae ad Ant. 182 adnotavimus.

V. 569. Pro δόμοις scribendum esse *μυχοῖς* cognoscas ex v. 686 τὸ φάρμακον . . ἐν μυχοῖς σφάζειν ἐμέ.

V. 571. Schol. προσβαλοῦσ' ὄσα· τοῦτό φησιν, ὡς κατ' ἐντολήν Νέσσον καὶ ἄλλα τινα συμμίξασα. Schaeferus, cui accessit Hermannus, προσβαλοῦσα interpretatur: 'attendens', coll. 682 sqq.

et 844. Ego malim scholiastae assentiri; cfr. Apollod. II 7, 6 ὃ δὲ (scil. Νέσσος) μέλλων τελευτῶν προσκαλεσάμενος εἶπεν, εἰ θέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλῆα ἔχειν, τὸν τε γόνον ὃν ἀφῆκε κατὰ τῆς γῆς καὶ τὸ ὄνυξ ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀπίδος αἷμα συμμίξει. ἣ δὲ ποιήσασα τοῦτο ἐφύλαττε παρ' ἐαυτῇ et Diod. IV 36.

V. 572 sqq. Libri exhibent *πεπείρανται*, quod schol. interpretatur *κατείργασται*, *τετελειώται* καὶ ἦνυσται. Hermannus insolitam apud Atticos diphthongum verbi *περάνω* miratus *πεπειράται* proposuit, Blaydesius *πεπειράσθω*. At cum inaudita sit significatio passiva perfecti *πεπειράται*, scripsi *πεπειράμαι* τάδε i. e. 'hoc tentamen tentavi'. Praeterea versus duos proximos, quorum in priore particulam *δ'* post *φίλτροις* positam delevi, in libris post v. 576 illatos huc transtuli, ut nexu sententiarum recte se haberet. Cfr. Aesch. Prom. 342 *πειράσομαι, ἔαν δύνωμαι τῶνδ' ἐσ' ἐκλύσαι πόνων*.

V. 578 sq. *κακὰς δὲ τόλμας* — *στυγῶ*] 'Malas autem artes neque ipsa exerceam neque discam, et quae exerceri odi'. De re cfr. Wachsmuth. Antiq. Hellen. II 1, 262 et II 2, 210. De usu verbi *ἐπίστα-*

μεμηχάνηται τοῦργον, εἴ τι μὴ δοκῶ 586
 πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μὴ, πεπαύσομαι.

XO. ἀλλ' εἰ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις,
 δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς. 580

ΔΗΙ. οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις, ὥς τὸ μὲν δοκεῖν 590
 ἐνεστι, πείρα δ' οὐ προσωμίλησά πα.

XO. ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρωῶσαν, ὥς οὐδ' εἰ δοκεῖς
 ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα, μὴ πειρωμένη.

ΔΗΙ. ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα, τόνδε γὰρ βλέπω 585
 θυραῖον ἦδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται. 595

μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ'· ὥς σκότῳ
 κἂν αἰσχρὰ πράσσης, οὐποτ' αἰσχύνῃ πεσῆ.

σθαι vide ad Ant. 301. Scholiasta: μὴ εἰδέην. φησί, κακοῖς πράγμασιν ἐπιχειροῖν, οἷον δολοφωῆσαι αὐτόν, ἢ τι τοιοῦτον.

V. 577. μεμηχάνηται τοῦργον] Cum dicit 'veneficium, quo deliniri Hercules possit, confectum esse', hoc adsignificat, 'paratam se esse uti veneficio illo'. Dubitari autem vix potest, quin aliqua Deianiræ famula cistam illam (cfr. v. 622 sq.) manu gestarit. Vide quae ad Ai. 336 notata sunt.

V. 578. πράσσειν μάταιον] I. e. 'nisi vanum hoc tentamen vobis videtur'.

Ibid. εἰ δὲ μὴ] Perrexit ita dicere, quod, quae praecedunt, hoc sensu accipi voluit: 'si recte vobis facere videor'. Eadem est omnium locorum ratio, in quibus εἰ δὲ μὴ pro εἰ δὲ dictum esse existimatur. Exempla vide apud Viger. p. 510 et Heindorf. ad Plat. Hipp. mai. 12. De fut. πεπαύσομαι cf. Ant. 91 οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι, ibique notam de vi huius verbi ambigua.

V. 579. Schol. ἀλλ' εἰ — δρωμένοις· ἀλλ' εἰ πεπίστευκας, ὅτι δρᾷ τι τοῦτο, ἀριστά μοι δοκεῖς βεβουλεῦσθαι.

V. 580. δοκεῖς παρ' ἡμῖν] Similiter dictum atque illud, quod O. C. 1214 positum: ἐν ἔμοι κατὰδηλος ἔσται.

V. 581 sq. Schol. πιστεύω μὲν ἀληθὲς εἶναι, οὐ μὴν πεπειράμαι. Sensus hic est: 'est quidem

fiducia, sed ea talis, ut, quamquam est, cur credam (sc. veneficium eam vim esse, quam Nessus dixit), tamen usu nondum cognorim'. Πείρα προσομιλεῖν proprie est 'in periculo faciendo versari'.

V. 583 sq. ἀλλ' εἰδέναι — πειρωμένη] Hoc dicit: 'at oportet te usu scientiam tibi parare; nam etiamsi tibi videris habere scientiam, tamen non habebis, nisi periculum facias'. De vocabulo γνῶμα cf. Blomfield. gloss. ad Aesch. Ag. 1325.

V. 585. Schol. ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα· γνωσόμεθα, φησί, τὴν δύναμιν τοῦ σκευάσματος· βλέπω γὰρ τὸν λίχαν πλησίον πορευόμενον, ὃς ἀποκομίζει τὸν πέπλον τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἔσται ἡμῖν διὰ τοῦτον πείρα. Bothius, Perturbata, inquit, mulier aliud respondet ac suaserat chorus, quasi non domi, sed in ipso Hercule faciendum sit periculum.

V. 587. Schol. στεγοίμεθα· κρυπτοίμεθα οἷον, σιωπῇ γένοιτο. — σκότῳ· λάθρα. Vide ad Phil. 520.

V. 588. αἰσχύνῃ πεσῆ] Inepte quidam comparant El. 429 ἀβουλίᾳ πεσεῖν. Illud enim est ἐξ ἀβουλίᾳ πεσεῖν, 'imprudencia interire', ut poeta ipse ibidem v. 398 explicat. Contra manifestum est hic αἰσχύνῃ πεσῆ idem esse atque εἰς αἰσχύνῃν πεσῆ. Cf. Matth. § 401, 3. Ceterum recte Bothius: prava sententia, conve-

ΛΙΧΑΣ.

Τὴ χρὴ ποιεῖν, σήμαινε, τέκνον Οἰνέως,
 ὡς ἐσμὲν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς. 590
 ΔΗ. ἀλλ' αὐτὰ δὴ σοι ταῦτα καὶ πράσσω, Λίχα, 600
 ἕως σὺ ταῖς ἐσωθεν ἡγορῶ ξένας,
 ἔπως φέρῃς μοι τόνδε ταναῦφῃ πέπλον,
 δώρημ' ἐκείνῳ τάνδρῳ τῆς ἐμῆς χειρός.
 διδούς δὲ τόνδε φράζ', ὅπως μηδεὶς βροτῶν 595
 κείνου πάροιδεν ἀμφιδύσεται χροῖ,
 μῆδ' ὄψεται νιν μῆτε φέγγος ἡλίου,
 μῆθ' ἔρκος ἱρὸν, μῆτ' ἐφέστιον σέλας,
 πρὶν κείνος αὐτὸν φανερός ἐμφανῶς σταθεῖς
 δεῖξῃ θεοῖσιν ἡμέρα ταυροσφάγῳ. 600
 οὔτω γὰρ ἠὔγμην, εἰ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους 610
 ἴδοιμι σωθέντ' ἢ κλύοιμι πανδίκως,

niens feminae de statu mentis delectae.

V. 590. Schol. τῷ μακρῷ χρόνῳ· ἀντὶ τοῦ διὰ τὸ ἐνταῦθα χρόνῳ διατροῖσαι.

V. 591 sqq. ἀλλ' αὐτὰ δὴ σοι — ὅπως φέρῃς μοι] Breviter dixit, hoc significans: 'at id ipsum ago sedulo, ut tibi dicam, quid faciendum sit, scilicet, ut adferas Herculi' etc., i. e. diu ego te hic iam exspectavi.

V. 592. ταῖς ἐσωθεν] Vide quae ad v. 312 adducta sunt. Ceterum ἀγορᾶσθαι τιτι quid sit, apparet e v. 522 sq. ed. meae.

V. 593. τόνδε — πέπλον] Eustathius p. 599, 44. ὅτι δὲ ποτὶ καὶ ἐπὶ ἀνδρείου ἱματίου ὁ πέπλος τίθεται, δηλοῖ που Εὐριπίδης (Iph. A. 1550) καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχυνίαις, ὅς τὸν Ἡρακλέους χιτῶνα, ὃν ἔβαψε Δηϊάνειρα τῷ ἐκ Νέσσου φαρμακῷ, καὶ εὐαφῇ πέπλον λέγει καὶ 'καινὸν πέπλωμα' καὶ 'ἐνδυτήρα πέπλον' καὶ 'θανάσιμον πέπλον' (613. 674. 758). Eodem modo πέπλον usurpavit Theocritus VII 17 et XXVIII 10. Ceterum ταναῦφῃ ex mea coniectura scripsi. La habet γ' εὐνφῇ (α super εν scripto a m. ant.). Vide quae exposui in Comment. de schol. in Soph. tragg. auctoritate p. 26 sqq.

V. 594. O. Hensius coniecit δώρημα τάνδρῳ, τῆς ἐμῆς ἔργον χειρός.

V. 595 sq. φράζ', ὅπως μηδεὶς — ἀμφιδύσεται] Imperativus φράζε hoc fere significat: 'iube eum curare'. Hinc recte sequitur ὅπως indicativo futuri.

V. 598. Schol. μῆτ' ἐφέστιον σέλας· ἀντὶ τοῦ τὸ κατ' οἶκον πύρ. ἔρκος δὲ ἱερὸν, ὁ βωμὸς ἢ τὸ ἱερὸν. Similiter ἔρκος de altari dictum videmus ad Phil. 1299 sq. Probatur quod coniecit M. Schmidtius μῆθ' ἱρὸν ἔρκους i. e. 'nec sacra templi nec domestici foci flamma'.

V. 599 sqq. Schol. πρὶν κείνος· πρὶν αὐτὸς ἐνδυσάμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας φανερός καὶ ὕπ' ὄψεσι πάντων προελθεῖν. — ἡμέρα ταυροσφάγῳ· καθ' ἣν ἡμέραν μέλλει ταύρους θύειν τοῖς θεοῖς εὐχαριστήρια. Duo posita sunt vocabula φανερός ἐμφανῶς eodem modo, quo v. 613 καινῷ καινόν, coll. 454 cum nota nostra. Deinde notanda locutio ἡμέρα ταυροσφάγος recte a scholiasta explicata, proprie tamen hoc significans: ἡμέρα ἢ ταύρους τις σφάττει. Cfr. Aesch. Ag. 1592 κρεουργὸν ἡμαρ, Cho. 260 βουθύτοις ἐν ἡμασιν, Eur. Hel. 1474 βούθυτον ἀμέραν.

στελεῖν χιτῶνι τῷδε καὶ φανεῖν θεοῖς
 θυτῆρα καινῶ καινὸν ἐν πεπλώματι.
 καὶ τῶνδ' ἀπολσεις σῆμ', ὃ κείνος εἰμαθὲς 605
 σφραγίδος ἔρκει τῶδ' ἐπὸν μαθήσεται. 615
 ἀλλ' ἔρπε, καὶ φύλασσε πρῶτα μὲν νόμον,
 τὸ μὴ πιδνυεῖν, πομπὸς ὦν, περισσὰ δρᾶν·
 ἔπειθ', ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
 κάμου ξυνελθοῦσ' ἐξ ἀπλῆς διπλῆ φανῆ. 610

AIX. ἀλλ' εἶπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην 620

V. 602. Schol. *πανδίκως· ἀνευδοιάστως.* Apparet hunc *πανδίκως* iunxisse cum *praecedentibus*. Idem fieri voluisse Sophoclem certissimum est. Vide quae ad O. C. 1301 adnotavimus. Male vulgo, posito post *κλίσσιμι* commate, cum *στελεῖν* iunxerunt.

V. 603. Schol. *στελεῖν χιτῶνι τῷδε· σικεπάσειν, ἐνδύσειν, περιβαλεῖν αὐτὸν τούτῳ τῷ χιτῶνι.*

V. 604. Schol. *καινόν· καινοπροπέη.* Sine necessitate Nauckius *κλεινῶ κλεινόν* scripsit. De coniunctis adiectivis *καινῶ καινόν* ad Ant. 13 monitum est. Schaeferus adscripsit Herod. II 173 *ἐν θρόνῳ σεμνῶ σεμνὸν θαυρόντα.* De forma substantivi *πέπλωμα* vide Blomf. gloss. ad Aesch. Spt. 887. Ceterum recte Brunckius: mos erat veteribus, ut saoris operaturi vestes aut novas aut recens lotas induerent. Pollux I 26 *ὑπὸ νεοουργῶ στολῆ, ὑπὸ νεοπλυνεῖ ἐσθήτη, προσεινάει θεοῖς.*

V. 605 sq. Schol. *σῆμ', ὃ κείνος εἰμαθὲς· εὐγνωστον σημειὸν κομίσεις, ὅπερ ἐκείνος ἐπιγνώσεται, ἐπιθεις, τὸ ὄμμα τῆ σφραγίδι, γνοὺς ὅτι παρ' ἐμὸν εἴη ἡ σφραγίς.* Libri exhibent *τῶδ' ἐπ' ὄμμα θήσεται: τῶδ' ἐπὸν μαθήσεται* ex Billerbeckii coniectura scripsi.

V. 606. Schol. *σφραγίδος ἔρκει· περιφραστικῶς τῆ σφραγίδι.* Recte Erfurdcius *ἔρκος σφραγίδος* explicat *περίβολον, περιφραγμὸν σφραγίδος, 'munientem circuitum sigilli'*, coll. Eur. Hipp. 864 *φέρ', ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμά-*

των ἰδῶ, τί λέξει δέλτος ἦδε μοι θέλει.

V. 607 sq. Schol. *ἀλλ' ἔρπε καὶ φύλασσε· οὗτός ἐστιν ὁ προσήκων νόμος τοῖς διακονοῦσιν, ὥστε μηδὲν περαιτέρω δρᾶν τῶν προστατατομένων αὐτοῖς· ἐμφανεῖ δὲ αὐτῶ μὴ ἀποσφραγίσαντα περιεργάζεσθαι, τί ἐγκείται.* De articulo infinitivo *ἐπιδνυεῖν* praeposito vide v. 66 et de locutione *περισσὰ δρᾶν* Ant. 68 *τὸ γὰρ περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.*

V. 610. *ἐξ ἀπλῆς διπλῆ]* Vide quae ad v. 281 exempla similia attuli.

V. 611 sq. *εἶπερ — βέβαιον]* I. e. *εἶπερ βέβαιός ἐστιν ἦδε ἡ τέχνη τοῦ Ἑρμοῦ, ἣν πομπεύω.* De locutione *τέχνην πομπεύειν* in Censura Aiac. ab Lobeck. iterum edit. p. 57 sq. expositum est. Non satis accurate Brunckius, quem omnes videntur editores probasse, haec sic interpretatus est: 'at, si constanti fide hoc Mercurii fungor munere, haud unquam erga te delinquam'. Neque enim aut *βέβαιος* aut *σφάλεσθαι* recte translatum; quae verba consulto a poeta sibi opposita esse quis facile intelleget. Contrarium enim adiectivi *βέβαιος* est *σφαλερός*. Accedit, quod *σφάλεσθαι ἐν τινι* non memini unquam sic dictum esse aut dici potuisse, ut significaret 'delinquere contra aliquem'. Immo illud quidem non dubium mihi videtur, quin hoc dicere poeta voluerit: 'quam certa (quam non fallax) est ars illi Mercurii, quam exerceo, tam persuasum habere potes me non peccaturum esse', etc.

βέβαιον, οὔτι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ' ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων,
λόγων τε πίστιν ἂν ἐφείσ' ἐφαρμόσαι.

ΔΗΙ. στείχοις ἂν ἦδη. καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι 615
τά γ' ἐν δόμοισιν ὡς ἔχοντα τυγγάνει. 625

ΔΙΧ. ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωμένα.

ΔΗΙ. ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης δρῶν
προσδέγματ', αὐτὴν ὡς ἐδεξάμην φίλως.

ΔΙΧ. ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοῦμόν ἠδονῆ κέαρ. 620

ΔΗΙ. τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γάρ, 630
μὴ πρῶ λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
πρὶν εἰδέναι τὰκεῖθεν εἰ ποθοῦμεθα.

(στροφὴ α'.)

ΧΘ. Ὡ ναύλοχα καὶ πετραῖα θερμὰ λουτρὰ καὶ πάγους

V. 613. Schol. τόδ' ἄγγος· τὸ
κιβώτιον. De τὸ μὴ οὐ vide Krueg.
I § 67, 12, 6.

V. 614. λόγων — ἐφαρμόσαι] *ἐφείσ'* scribendum esse suspicatus est Otto. Libri *ἔχεις*, quod alienum a sententia huius loci. Sensus autem hic esse videtur: 'et obsequium mandatorum tuorum ei adaptare' i. e. 'et persuadere ei ut mandatis tuis (quae v. 604 sqq. exposita sunt) obsequatur'. Itaque *πίστις* eadem ratione qua *πιστεύειν* v. 1228 usurpatum est.

V. 615. *στείχοις ἂν*] Nota locutio est. Vide ad El. 624.

V. 617. *φράσω σεσωμένα*] Cfr. *θανόντα λέγω* El. 676 et de sententia Aesch. Ag. 611 *γυναῖκα πιστὴν δ' ἔνδον εὐρήσει μολῶν οἰανπερ οὐν ἔλειπε, δαμάτων κύνεα ἐσθλὴν ἐκείνω, πολεμίαν τοῖς δὺσφροσιν . . σημαντήριον οὐδὲν διαφθεείρασαν ἐν μήκει χρόνου.*

V. 619. Schol. *προσδέγματα· ὑποδοχάς. λέγει δὲ ὅτι οἶσθα, πῶς φιλοφρόνως αὐτὴν προσήκασθαι. καὶ τοῦτο δὲ ἐπαγωγὸν πρὸς Ἡρακλέα, εἰ γε τὴν ὑπονοουμένην φιλοφρόνως προσεδέξατο.* Pro *αὐτὴν* optimus liber *αὐτὴν δ'* exhibet. Recte hunc versum Nauckius eiecisse videtur, quo eiecto verba *τὰ τῆς ξένης* significant 'conditionem peregrinae puellae'.

V. 620. Bene Herwerdenus ὡς γ' coniecit.

V. 621. *τί δῆτ' ἂν — ἐννέποις;*] Haec verba quid significant, quantum non est intellectum ab interpretibus, tamen e sequentibus, *δέδοικα γάρ κτλ.*, luce clarius apparet. Hoc dicit Deianira: 'praeter illa vero nihil est, quod de me Herculi referas. Vereor enim, ne, si quid de meo in illum desiderio dicere velis, id ante dicas, quam sciam, num ille mei desiderio teneatur'. Blaydesius *λέγης σὺ* coniecit. De locutione *ὁ ἐξ ἐμοῦ πόθος* ad Ant. 193 diximus.

V. 624—653. Summa totius carminis haec est: 'Quicumque circa Trachinem habitatis, scite mox Herculem faustissimo cum tibiae cantu rediturum esse. Qui postquam per totum annum peregre fuit, sollicita ac trepidante de eius salute Deianira, finito iam bello summa cum gloria revertetur. Utinam autem sine mora huc accedat, summo in uxorem flagrans amore.' Qui vero cum cetera, quae inde a v. 581 acta sunt, tum imprimis extrema Deianirae verba (v. 630—632) adverterit, eum non dubitaturum puto, quin, quam in fine huius carminis chorus sententiam posuit, ea primaria sit totiusque cantus causa fuerit. Itaque hoc potissimum dicere chorus existimandus est: 'uti-

Οἴκας παραναιετάοντες, οἳ τε μέσσαν 635 626
Μηλιδα παρ λιμναν,

nam summo incensus in Deianiram amore Hercules redeat! quem saluum iam et incolumem summa cum gloria reversurum esse scite, quicumque circa Trachinem habitatis'. Vide quae ad Ant. 155 sqq. adnotavimus.

V. 624 sq. ὦ ναύλοχα—λουτρά] Vix opus est, ut moueatur ὦ non ad ναύλοχα, sed ad παραναιετάοντες pertinere. Neque illud pluribus demonstrabo, cur vehementer errent qui ναύλοχα cum Passovio substantivum esse putant. Immo sufficit monuisse, quod, si opus esset, certissimis argumentis comprobarem, ut vocabulum πετραία, ita etiam ναύλοχα et adiectivi vice fungi et ad θερμά λουτρά referendum esse. Neque in eo, quod 'aquae calidae' dicuntur ναύλοχοι, haerebit, qui perpendit, ut ἄλιον et θαλάσσιον non tantum significet quod in mari, sed etiam quod ad mare sit, ita ναύλοχον recte dici locum eum, qui ad mare situs sit, stationi navium aptum. Vidit hoc iam scholiasta, qui ναύλοχα interpretatus sit παραθαλάττια. Mare autem illud, ad quod sitae dicuntur aquae calidae, appellatum ναύλοχον videtur propterea, quod sinus erat, isque tranquillus. Qua de causa idem sinus statim post Μηλις λιμνα dictus est. Itaque sensus verborum ναύλοχα—λουτρά hic est: 'quae inter mare et scopulos (intellege Callidromum) sitae sunt, aquae calidae'. Fuisse autem ita sitas constat. Herod. VII 176 τῶν δὲ Θερμοπυλίων τὸ μὲν πρὸς ἐσπίρης ὕδρος ἄβατον τε καὶ ἀποκρημον (a Strabone dictus Callidromus), ὑψηλόν, ἀνατείνον ἐς τὴν Οἴτην, τὸ δὲ πρὸς τὴν ἡῶ της ὁδοῦ θαλάσσια ὑποδέκται καὶ τενάγχα. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμά λουτρά, τὰ Χύτρος καλεοῦσι οἱ ἐπιχώριοι, καὶ βωμός ἴδρονται Ἡρακλῆος ἐπ' αὐτοῖσι. Strabo IX p. 428 τούτου (Pindi montis) δὴ τὸ μὲν πρὸς Θερμοπύλας νενευκός μέρος

Οἴτη καλεῖται, σταδίον διακοσίων τὸ μήκος, τραχὺ καὶ ὑψηλόν, ὑψηλότατον δὲ κατὰ τὰς Θερμοπύλας· κορυφοῦται γὰρ ἐνταῦθα καὶ τελευτᾷ πρὸς ὄρεῖς καὶ ἀποτόμους μέχρι τῆς θαλάσσης κρημονός· ὀλίγη δ' ἀπολείπει παροδὸν τοῖς ἀπὸ τῆς παραλλῆς ἐμβάλλουσιν εἰς τοὺς Λοκροῦς ἐκ τῆς Θετταλίας. Τὴν μὲν οὖν παροδὸν Πύλας καλοῦσι καὶ Στενά καὶ Θερμοπύλας (cf. Herod. VII 201). ἔστι γὰρ καὶ θερμά πλησίον ὕδατα τιμώμενα ὡς Ἡρακλῆους ἰσθμῶ. Τὸ δ' ὑπερκείμενον ὄρος Καλλιδρόμον. Adde Appian. Syr. c. 17 et Liv. XXXVI 15 et c. 18. — Schol. δοκεῖ τοῦτο παρ' ἱστορίαν εἶναι· φασὶ γὰρ πρῶτον ἐν Τραχίνι τῷ Ἡρακλεῖ ἀναδεδόσθαι, ἐνταῦθα δὲ ὡς προῦπαρχόντων αὐτῶν φησιν. De his vide schol. ad Aristoph. Nub. 1041 haec adnotantem: Ἡρακλῆα λουτρά. Ἰβνός φησι τὸν Ἡρακλειτὸν κατὰ δωρεάν ἀναδόναι Ἡρακλεῖ λουτρά θερμῶν ὑδάτων· ἐξ ὧν τὰ θερμά τινὲς φασιν Ἡρακλῆα γίνεσθαι. οἳ δὲ φασιν, ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ κολλὰ καμόντι· περὶ Θερμοπύλας Ἀθηναῖα θερμά λουτρά ἀναδέδωκεν. Πέλοσανδρος· τῷ δ' ἐν Θερμοπύλῃσι θεὰ γλανκίπιδις Ἀθήνη πόλις θερμά λουτρά παρὰ ἡγημῖνι θαλάσσης'. Quis diserte docuerit, morienti Herculi cum esset Trachina delatus Minervam aquas illas calidas creasse, nescimus. Itaque in incoerto relinquendum est, iurene an iniuria Sophocles anachronismi accusatus sit. Illud quidem certum est, istiusmodi anachronismos neque spectatoribus offensivos esse potuisse et a poetis tragicis plurimos esse admissos.

V. 625 sq. πάγος Οἴκας] Intellege iuga illa montium, quae ab Herodoto Τρηχίλια πέτραι appellantur l. VII c. 198, ubi haec sunt scripta: περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτόν (sinum Maliacum dicit) ἔστι χῶρος πεδινός, τῇ μὲν εὐρύς, τῇ δὲ καὶ κάρτα στενός. περὶ

χρυσαλακάτου τ' ἄκταν κόρας,
 ἐνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ
 Πυλάτιδες κλέονται,

630

(ἀντιστοφῆ α')

ὁ καλλιβρίας τάχ' ὑμῖν ἀνλὸς οὐκ ἀναρσίαν εἰ
 ἀχῶν παναχὰν ἐπάνεισιν, ἀλλὰ θείας
 ἀντίλυρον μούσας.

ὁ γὰρ Διὸς ἀλκαίος κόρος

635

δὲ τὸν χῶρον τοῦτον ὄρεα ὕψηλά
 καὶ ἄβρατα περικληθεῖ παῖσαν τὴν
 Μηλίδα γῆν, Τρηχίλιαί τε πέτραι
 καλεόμεναι.

V. 626 sq. μέσσαν — λίμναν] Vocabulo λίμναν mare significari iam scholiasta monuit, allato Hom. ε 337 αἰθυίῃ δ' εἰκνῖα ποτῆ ἀνεδύσατο λίμνην. Intellegendus est sinus Maliacus. Eum dici medium non ita puto, ut, quod Musgravius vult, fundus eius significetur, sed quod medius est inter terram illam, cuius incolae invocantur. Eodem modo dictum Ant. 1223 τὸν δ' ἀμφὶ μέσση περιπετῆ προσκειμένον et v. 1236 ἦρσιε πλευραῖς μέσσην ἔγχος. — πάρο pro παρα Triclinius restituit.

V. 628. Schol. χρυσαλακάτου ἐν Εὐβοίᾳ τιμᾶται χρυσότοξος Ἀρτεμις. Item Herodotus VII 176 et Plutarch. Themist. c. 8 Dianae templum fuisse in litore Artemisio Euboeae exstructum narrant. Nihilominus vel ex verbis sequentibus, ἐνθα — κλέονται, luce clarius apparet non Euboeae litus, sed Thessaliae sive Malidis oram maritimam poetam nomine ἄκταν intellegi voluisse. Atque eam oram sacram fuisse Dianae et ex huius fab. v. 215 intellegitur et ex Apollonio Rhodio, a Musgravio allato, apud quem l. I v. 571 sq. narratur Orpheus, cum Pagasa solvissent Argonautae, cecinisse Ἀρτεμιν, ἣ εἰκνας σκοπιάς ἄλδος ἀφιέπεσκε θυομένη καὶ γαῖαν Ἰωλιίδα. Ceterum vix potest dubitari, quin orae illius maritimae eum potissimum locum poeta hic intellegi voluerit, quem his verbis descripsit Herodotus VII 200 ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φολίνιος ποταμοῦ καὶ Θεο-

μοπυλίαν κόμη τέ ἐστὶ, τῇ οὐνομα Ἀνθήλη κείται, παρ' ἣν δὴ παραρρεῖαν ὁ Ἀσωπὸς ἐς θάλασσαν ἐκδιδοί, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν ἐσθρὸς, ἐν τῷ Δημητρὸς τε ἱερὸν Ἀμφικτυονίδος ἱδρῶται, καὶ ἔδραι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱερὸν.

V. 629 sq. ἐνθ' — κλέονται] Intellegendum concilium Amphictyonum est, quod dictum ἀγορὰ Πυλάτις de loco, ad quem convocabatur, Πύλαι, i. e. Θεομοπύλαι. Cf. Frid. Guil. Tittmanni liber vernacule scriptus de concilio Amphictyonum p. 78. De locutione ἐνθα . . κλέονται, quae significat 'ubi celebrata illa concilia Graecorum sunt' ad Oed. R. 1417 dictum est. De verbo κλέομαι vide G. Dindorf. ad Eurip. Alcest. 447.

V. 631—634. Schol. οὐκ ἀναρσίαν οὐκ ἐχθρὰν, οὐδὲ θρηγῶν βοήν. — ἀχῶν ex emendatione Elmslei scripsi. Libri λάχων. — ἀντίλυρον ἰσόλυρον. De extremo vocabulo cf. Valcken. ad Eur. Phoen. 1034 sq. Musgravius, Ait, inquit, tibiam iis reversuram esse non funebres sonos, velut Hercule mortuo, edentem, sed laetos et hymnis deorum paeonibusque concinentes. Est enim θεία μούσα carmen sacrum, deorum laudibus plenum, qualia ob victoriam cantari solent. — Idem de diversis tibiae officio adscripsit Ovid. Fast. VI 659 sq. cantabat fanis, cantabat tibia ludis, cantabat maestis tibia funeribus. De locutione ἦχεῖν παναχὰν cf. v. 866 ἦχεῖ τις — κωνυτόν. Cf. O. C. 1500.

V. 635. ἀλκαίος de mea coniectura scripsi. Libri Ἀλκμήνας

σοῦται πάσας ἀρετᾶς
λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους·

645

(στροφὴ β'.)

ὄν ἀπόπολιν εἶχομεν παντᾶ
δυοκαιδεκάμηνον ἀμμένουσαι
χρόνον πελάγιον ἰθρῖες οὐδέν· ἃ δέ οἱ φίλα
δάμαρ

640

τάλαιναν δυστάλαινα καρδίαν
πάγκλαντος αἰὲν ὄλλυτο·
νῦν δ' Ἄρης οἰστροηθεῖς
ἐξέλυσ' ἐπίπονον ἀμέραν.

650

(ἀντιστροφὴ β'.)

ἀφίκοιτ' ἀφίκοιτο, μὴ σταίη

655

τε κόρος, unde Ἀλκμήνας κόρος Triclinius. Cfr. Eustath. 929, 42 ὁ δὲ Ἡρακλῆς κατὰ τοὺς παλαιούς Ἀλκίαιος πρὶν ἐκαλεῖτο. V. 636. Schol. σοῦται ὄρηάται, ἤξει. Pro σοῦται restituit σοῦται Elmsleius. Cfr. σοῦσθω Ai. 1414 et Hesych. σοῦται ἔρχεται, πορεύεται, διώκεται. Tum πάσας ἀρετᾶς est 'summae virtutis'. Vide ad Phil. 142.

V. 638 sqq. Schol. ὄν ἀπόπολιν εἶχομεν ὄν ἐκτός εἶχομεν τῆς πόλεως, εἰς δωδεκάμηνον ἀναμένουσαι. τὸ δὲ ἐξῆς ὄν ἀπόπολιν πελάγιον, ἀντι τοῦ ἀποθεῖν τῆς πόλεως ἐν τῷ πελάγει. Adverbium παντᾶ, 'omnino' significans, iunge cum verbis δυοκ. ἀμμ. χρόνον, ut hoc dicat chorus: 'totum annum exspectantes'. Annum autem spatium, quamquam Hercules quindecim menses aberat (v. 156—174), exspectabant eum, quia ex oraculo Dodonaeo duodecim annus (vide ad v. 815 sqq.) finis laborum atque idem tempus reditus fore videbatur.

V. 640. ἰθρῖες οὐδέν] Confer quae Deianira v. 40 sq. dixit. De οἱ dativo vide Matth. § 389 g, Krueg. II § 48, 6, 1, de hiatus ad El. 188.

V. 641 sq. τάλαιναν — ὄλλυτο] Similiter Euripid. fragm. inc. 908, 6 ed. N. τῆκα τάλαιναν καρδίαν ὄρησθία.

V. 643. ὄλλυτο] I. e. 'tabescebat'. Schol. διεσθέρητο.

V. 644. οἰστροηθεῖς] 'Exstimulatus', scil. ad Oichaliam delendam. Ex libri Parisini scriptura, in quo est οἰστροθεῖς, Musgravium αὐστροθεῖς effecit, quae coniectura quamquam apte Mars bello finito dicitur στροθεῖς i. e. 'compositus, sedatus', non probatur propter αὐ hic parum commodum.

V. 645. ἐξέλυσ' ἀμέραν] I. e. 'sustulit laboriosam vitam' sive 'finivit labores Hercules'. De usu verbi ἐκλύειν ad Oed. R. 35 sq. diximus. Vocabula ἡμαρ et ἡμέρα saepissime cum adiectivis coniuncta ita a poetis usurpari, ut 'tempus' i. e. 'statum' vel 'conditionem' significent, notum est.

V. 646 sqq. Schol. μὴ σταίη πολύκαπον· μηδαμοῦ ἢ ναῦς ἀλλαγῶ ὀρμίσαι, ἕως ἐνταῦθα ἀφίκοιτο, τὴν Εὐβοίαν νῆσον ὑπερβάς καὶ καταλιπὼν· καταστρεψάμενος γὰρ τὴν Οἰχαλίαν, ἐκεῖ ἔμεινεν θῆσαι τῷ κατρί. — πολύκαπον ὄχημα ναός· ἀντι τοῦ ἢ ναῦς. — αὐτῶ· τῷ Ἡρακλεῖ. De locutione ὄχημα ναός cf. Eur. Iph. T. 409 sq. ἐπλεσαν ἐπὶ κόντια κύματα ναίων ὄχημα λινοπόροισιν αὔραις. Med. 1123: ναῖαν ἀπήνην. Aesch. Prom. 483 θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ λινοπέτρ' ἠῆρε ναυτίλων ὄχηματα.

πολύκωπον ὄχημα ναὸς αὐτῶ,
 πρὶν τάνδε ποτὶ πόλιν ἀνύσειε, νασιῶτιν ἐστίαν
 ἀμείψας, ἐνθα κλήζεται θυτήρ· 650
 ὄθεν μόλοι πανάμερος 660
 τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ
 συγκραθεὶς ἐπὶ προφάσει θηρός.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Γυναῖκες, ὡς δέδοικα, μὴ περαιτέρω
 πεπραγμέν' ἤ μοι πάνθ', ὅσ' ἀρτίως ἔδρων. 655
 ΧΟ. τί δ' ἐστὶ, Δηάνειρα, τέκνον Οἰνέως; 665
 ΔΗ. οὐκ οἶδ', ἄθνυμῶ δ', εἰ φανήσομαι τάχα
 κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
 ΣΟ. οἶ δὴ τι τῶν σῶν Ἑρακλεὶ δωρημάτων;
 ΔΗ. μάλιστα γ' ὥστε μήποτ' ἂν προθυμίαν 660
 ἄδηλον ἔργου τῷ παραινέσαι λαβεῖν. 670

V. 648. πρὶν — ἀνύσειε] De optativo ad Phil. 943, de usu verbi ἀνύσειν ad O. C. 1546 dictum est.

V. 649 sq. ἐστίαν — θυτήρ] Recte Brunckius: 'insulari relicta ara, ubi sacris operari dicitur'. De verbo κλήζεται cf. O. R. 1451.

651 sqq. ὄθεν μόλοι — προφάσει θηρός] Haec librariorum mendis depravata schol. sic explicat: ἀντι τοῦ τῆν σήμερον ἡμέραν ἔλθοι τῶ πέπλω τῆς πειθοῦς θεληθῆεις τῶ ἐκ προφάσεως τοῦ Νέσσου κατεσκευασμένῳ πειθοῦς δὲ πέπλω εἶπεν ὅτι γέγονεν ἐπὶ τὸ (l. τῶ) μετακίθειν καὶ μετακίθειναι τῆν Ἑρακλέους γνώμην ἐπὶ τῆν Δηάνειραν. Hinc metri versuum stroph. ratione habita suspicaris poetam dedisse: τᾶς πειθοῦς συγκραθεὶς ἐνθουτοῖς ἐπὶ προφάσει θηρός i. e. 'suada veste commixtus consilio Centauri'. De usu vocabuli πανάμερος cfr. Eur. Hipp. 369 τίς σε παναμέριος ὅδε χρόνος μένει; Mudgius πανίμερος coniecit.

V. 654. Schol. περαιτέρω ὑπερὸ τῆν συμφέρουσαν χρεῖαν καὶ κλειον τοῦ δειοντος. Hinc O. Hensius probabiliter coniecit scriptum fuisse μὴ καιροῦ πέρα cl. Aesch.

Prom. 523 μὴ νυν βροτοῦς μὲν ἀφέλει καιροῦ πέρα.

V. 656. Turnerius non temere coniecit τί δ' ἐστὶ θεινόν; εἰπέ, τέκνον Οἰνέως;

V. 657 sq. ἄθνυμῶ δ', εἰ — καλῆς] De sensu locutionis ἄθνυμῶ, εἰ κτλ. ad v. 178 monitum est. Tum ἀπ' ἐλπίδος καλῆς dictum ita, ut sit pro Latinorum ablativo instrumenti. Cf. El. 65 et O. C. 15 cum nota mea.

V. 659. οὐ δὴ τι κτλ.] De οὐ δὴ τι particulis, in nostrum sermonem transferendis 'doch nicht etwa', ad El. 1161 egimus. Genetivum τῶν δωρημάτων Hermannus ex ἀπό praepositione, quae versu praecedente posita est, aptum esse putat. Rectius videntur alii ad ἐλπίδος eum referre. De dativo v. Matth. § 390. Krueg. I § 48, 12, 4.

V. 660. Schol. μάλιστα γ' ὥστε μὴ ναί, φησί, περὶ τούτου φοβούμαι οὕτως, ὥστε μηδέποτε παραινέσαι τιμὴν ἀδηλον πράγματος προθυμίαν λαβεῖν, ὃ ἐστὶν, ἀδηλοῦ πράγματι ἐπιχειρεῖν. Quod adiectivum ἀδηλος non cum voc. ἔργου, sed cum προθυμίαν coniunctum est, de eo vide ad Ai. 8.

ΧΟ. δίδαξον, εἰ διδακτόν, ἐξ ὅτου φοβῆ.
 ΔΗΙ. τοιοῦτον ἐκβέβηκεν, οἷον ἦν φράσω,
 γυναικες, ὑμῖν θαυμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν.
 ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον ἀρτίως 665
 ἐχρῖον ἀργῆτ' οἶδς εὐέρον πόκω, 675
 τοῦτ' ἠφάνισται, διάβορον πρὸς οὐθενὸς
 τῶν ἐνδον, ἀλλ' ἐδεστὸν ἐξ αὐτοῦ φθίνει,
 καὶ ψῆ κατ' ἄκρας σπιλάδος· ὡς δ' εἰδῆς ἄπαν,
 ἣ τοῦτ' ἐπράχθη, μείζον' ἔκτενω λόγον. 670
 ἐγὼ γὰρ ἂν ὁ θῆρ με Κένταυρος, πονῶν 680
 πλευρὰν πικρᾶ γλωχίνι, προυδιδάξωτο,
 παρῆκα θεσμῶν οὐδέν', ἀλλ' ἐσφζόμην

V. 662. Schol. εἰ διδακτόν· εἰ μὴ ἀπόρητον εἶη. Cf. v. 64.

V. 663 sq. ἦν ut est in libro deteriore pro ἂν Erfurdinus restituit. Sensus est: 'Tale quid accidit quale si vobis narravero miraculum vobis sit incredibile auditu'.

V. 665. τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον] De usu voc. πέπλος ad v. 593 diximus. Vocabulum ἐνδυτῆρα de ornatu intellegendum esse, monuit Hermannus conferri iubens Diss. I de choro Eumenidum p. 12.

V. 665 sqq. ᾧ γὰρ — τοῦτ' ἠφάνισται] Pronomen ᾧ generis neutrius est, cui convenit, quod deinde positum est, τοῦτο. Ad ᾧ apposita sunt explicandi causa πόκω οἶδς εὐέρον. Adiectivum ἀργῆτ' autem, cum ἰ dativi non elidi constet, ad πέπλον referendum significat effectum perungendi hoc sensu: 'ita perungebam ut canderet'. — In libris εὐείρω legitur, εὐέρον Lobeckius reduxit post Valckenarium qui εὐείρον proposuerat.

V. 667 sq. διάβορον — τῶν ἐνδον] I. e. οὐ πρὸς τινος τῶν ἐνδον διάβορον, 'non comminutum a quoquam eorum, qui intus sunt'. Perrexit autem ita dicere Sophocles, quasi pro διάβορον πρὸς οὐθενὸς posuisset: καὶ οὐ διαβέβρωται πρὸς τινος τῶν ἐνδον. Pro τῶν ἐνδον recte videtur Herwerdenus τῶν ἐκτός coniecisse, ut haec insequentibus verbis ἐξ αὐτοῦ opponerentur.

V. 669. Schol. κατ' ἄκρας σπι-

λάδος· σπιλὰς ἢ πέτρα. ὡς οὖν ἐπὶ λίθου θεμενη αὐτό, τοῦτο φησι. κατατήκεται οὖν καὶ δεῖ καὶ καταλίνεται, ἀπὸ τοῦ λίθου διαρρέον. Recte monet Hermannus melius σπιλάδα explicari 'glaream' quam 'lapidem'. De forma ψῆ cf. Butt. § 105 not. 14. Matth. § 49 not. 2. Propter insolitam verbi ψῆ vim intransitivam Herwerdenus hunc versum delet ut ex v. 698 fictum. Froehlichius coniecit καὶ ψῆγεται κατ' ἔδαφος].

V. 670. μείζον' — λόγον] Vide similia apud Blomf. gloss. ad Aesch. Agam. 889. Idem Sophocles significavit breviori locutione quam posuit O. C. 1120, λόγον μηχανεῖν; Blaydesius μάσσον' pro μείζον' requirit.

V. 671 sq. Schol. ἐγὼ γὰρ ἂν ὁ θῆρ με' ἂν εἰπέ μοι ὁ Νέσσος, ὅτε τὴν πλευρὰν ἤλγει, τῷ βέλει τρωθεῖς. γλωχίνι δὲ ἀπὸ μέρους τῷ βέλει· γλωχίνι γὰρ ἡ ἀκίς, ὃ λέγει Ὀμηρος (Λ 214) ὄγκον. — πονῶν' ἀντὶ τοῦ ἀλγῶν. De adiectivo πικρᾶ cf. Butt. Lexil. T. I p. 17.

V. 672. προυδιδάξωτο] De medio vide Matth. § 496, 7, de composito ad Ai. 163.

V. 673. παρῆκα θεσμῶν κτλ.] Notum est Draconis leges dictas esse θεσμούςς. Eodem sensu Sophocles id nomen hic posuit, ita ut hoc dicat: 'Quas enim leges mihi Nessus moriens praescripsit, earum nullam neglexi, sed diligen-

χαλκῆς ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν,
 [καί μοι τάδ' ἦν πρόρρητα, καί τοιαῦτ' ἔδρων] 675
 τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον ἀκτινός τ' αἰεὶ 685
 θερμοῦς ἄθικτον ἐν μυχοῖς σφῆξιν ἐμέ,
 ἕως νῦν ἀρτίχριστον ἀρμόσαμι πον.
 κἄθρων τοιαῦτα. νῦν δ', ὅτ' ἦν ἐργαστέον,
 ἔχρισα μὲν κατ' οἶκον ἐνδυτὸν κρυφῆ 680
 μαλλῶ, σπάσασα κτησίλου βοτοῦ λάχνην. 690
 κἄθηκα συμπτύξασ' ἀλαμπές ἡλίου
 κοίλῳ ζυγάστρω δῶρον, ὥσπερ εἶδετε.
 εἶσω δ' ἀποστειχονσα δέρομαι φάτιν
 ἄφραστον, ἀξύνβλητον ἀνθρώπων μαθεῖν. 685
 τὸ γὰρ κατάγμα τυγγάνω δίψασά πως 695

tissime memoria servavi'. Οὐδέν', non οὐδέν scribendum esse Herwerdenus et F. Gu. Schmidtius monuerunt. De medio verbi σφῆξιν vide ad El. 976 sq., de significatione ad O. R. 318.

V. 674. χαλκῆς — γραφήν] Verba ἐκ δέλτου χαλκῆς apta sunt ex adiectivo δύσνιπτον. Hoc enim Deianira dicit: 'ut non possunt ex tabula aerea dilui literae, quae incisae sunt, ita nullam legum, quas mihi Nessus scripsit, ex memoria excidere mihi passa sum'. Scholiasta: διεφύλαξα ὅσα μοι παρήγγειλεν, ὡς αὖτε δέλτῳ χαλκῆ ἔχουσα ἐγκειραραγμένα.

V. 675. Cur uncis incluserim hunc versum, in Emendat. p. 196 sq. exposui.

V. 676 sq. τὸ φάρμακον — σφῆξιν ἐμέ] Infinitivus aptus est ex verbis ὦν ὁ θῆρ με — προυδιδάξαιτο. Scholiasta: ἀπροσπέλαστον πυρός καὶ ἡλιακῆς ἀκτινός. De locutione ἄθικτον ἀκτινός cf. v. 28.

V. 678. νῦν cum Elmsleio scripsi. Libri ἄν.

V. 679 sq. Schol. νῦν δ', ὅτ' ἦν ἐργαστέον· νῦν δ', ὅτε ἐνέστη ὁ καιρὸς τοῦ χρίσαι, ἔχρισα μάλῳ (l. μαλλῶ) ἔριον. Pro ἐνδυτὸν libri habent ἐν δόμοις: correxit Dindorfius. Actius κατ' οἶκον ἐν μυχοῖς, Heimsoethius τὸν πέπλον ἐν δόμοις coniecit.

V. 681. Schol. κτησίλου βοτοῦ λάχνην· ἀπὸ κτησίλου προβάτου

τὸν μάλῳ σπάσασα. Dicitur κτήσιον βοῖον 'ovis propria', i. e. non aliena, sed quae erat ex grege Deianirae. Cf. Blomf. gloss. ad Aesch. Ag. 978. Denique λάχνη est 'vellus', cum contra μάλλος 'villus' sit 'lanae'.

V. 682. Schol. ἀλαμπές ἡλίου· μὴ κατανασθῆν. Similiter hoc dictum atque El. 36 ἄσκενος ἀσπίδων.

V. 683. Schol. κοίλῳ ζυγάστρω· εἰς ξύλινον σφρόν, τουτέστι κίβωτον. Supra dixit v. 622 ἄγγος. De dativo loci ad v. 555 monitum est. — Sine necessitate Herwerdenus ὦπερ εἶδετε coniecit.

V. 684. ἀποστειχονσα] Eodem modo ἀπόσσειν Ai. 305 dictum est. Tum φάτιν male explicat scholiasta φάντασμα, φαντασίαν. Immo 'rem' intellege, 'de qua dicitur'. Quo sensu λόγος et ἔπος saepe dici notum est. Sic supra v. 250. Speciose tamen Nauckius scribit φάσμα δέρομαι, Blaydesius δέρομαι θίειν.

V. 685. ἀξύνβλητον — μαθεῖν] Similia ad Philoct. 830 sq. attulimus.

V. 686 sq. Schol. τὸ γὰρ κατάγμα· τὸ γὰρ ἔριον τοῦ προβάτου μετὰ τὸ χρίσαι τὸν πέπλον ἔχρισα εἰς τόπον καταλαμπόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου· τὴν γὰρ ἀγγὴν ἀκτινὰ ἡλιῶτιν εἶπεν. — κατάγμα· τὸ αἰγιον μήρουμα. De πῶς particula, 'nescio quomodo' significante, cf. O. C. 1151.

[τῆς οἰός, ᾧ προύχριον, ἐς μέσην φλόγα,]
 ἀκτίν' ἐς ἡλιῶτιν· ὡς δ' ἐθάλλετο,
 ῥεῖ πᾶν ἄδηλον καὶ κατέψηκται χθονί,
 μορφή μάλιστ' εἰκαστὸν ὥστε πρίονος 690
 ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου. 700
 τοιόνδε κείται προπετές. ἐκ δὲ γῆς, ὄθεν
 προύκειτ', ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
 γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πρίονος ποτοῦ
 χυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ' ἀμπέλου. 995
 ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω. 705
 ὄρω δέ μ' ἔργον δεινὸν ἐξειργασμένην.
 πόθεν γὰρ ἂν ποτ', ἀντι τοῦ θνήσκων ὁ θῆρ

V. 687. Hunc versum recte videtur Dobraeus expunxisse. Cfr. Emendat. p. 197 sqq.

V. 690 sq. Schol. μορφή μάλιστ' εἰκαστὸν· εἰκόδς πρίονοι ξύλου. Θανμαστώς δὲ βρώματα πρίονος εἶπε τὸ πρίσμα· τρόπον γὰρ τινα ἐσθίων τὸ ξύλον ὁ πρίον ἐκείνο τὸ λεπτὸν ἀποβάλλει. Blaydesius μορφήν proponit.

V. 692. τοιόνδε κείται προπετές] Ne putes τοιόνδε positum esse pro οὕτως, tenendum est brevi rem absolvisse poetam, hoc dicentem: 'tale erat, quod humi iacebat'. Schol. προπετές· ἐρομμένον καὶ προπεσόν χαμαί. De attractione, qua usus poeta in sequentibus est, ὄθεν προούκειτο, ad O. C. 1222 diximus.

V. 693. Schol. ἀναζέουσι· ἀνακαχλάζουσι.—θρομβώδεις ἀφροί· ἐπηρμένοι· θρόμβος γὰρ ὁ ὄγκος. ἢ περιφερῆ φουσηματα. Adiectivo θρομβώδεις explicari videtur, qua forma fuerit spuma, quae dicitur e terra efferbuisse. Est enim θρόμβος 'grumus', nobis 'ein Klumpen'. Itaque θρομβώδεις ἀφροί spuma dicitur istiusmodi, quae grumi habuerit similitudinem, nobis 'klumpiger Schaum'. Deinde numero plurali usum esse poetam scito, quod pluribus in locis spumam ebullisse e terra dicere voluit. Neque enim dubitari potest, quin erent qui cum Passovio θρομβώδεις interpretantur 'concretus'. Equidem quo sensu hic positum nomen

θρόμβος dixi, eodem Aeschylus usurpavit Choeph. 531 ὥστ' ἐν γάλακτι θρόμβον αἵματος σπάσαι et Eum. 184 ἰμοῦσα θρόμβους οὖς ἀφελκυσας φόνου. Nam θρόμβος αἵματος est 'grumus sanguinis', nobis 'Blut-Klumpen'.

V. 694 sq. Schol. γλαυκῆς ὀπώρας· τοῦ γλεῦκους τοῦ ἀστίας ἐκπιεσθέντος καὶ νέου. μάλιστα δὲ ὁ νέος οἶνος θερμοῦς ὢν, εἰ πέσοι χαμαί, ἀφρῖζει· γλαυκῆν δὲ ὀπωραν τὸν νέον οἶνον εἶπε διὰ τὴν λαμπρότητα. Hesychius: ὀπώρα· τὸ θέρος καὶ τὸ μετόπωρον. κυρίως δὲ ἡ σταφυλή. καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀκοροδύων. Itaque hoc dicit: 'haud secus ac si pinguis liquor uvae maturaе (propter caeruleae, i. e. nitentis) statim a vite Bacchica in terram effusus erit'; id est, 'cuiusmodi spumas agit pinguis liquor uvae maturaе, quae modo calcata erit, in terram effusus'. Illud facile quisque sua sponte cognoscet, non de una va intellegendum nomen ὀπώρα esse. Liqueur uvae dicitur πίων eodem modo, quo musta dicuntur pinguia a Latinis scriptoribus.

V. 696. ποῖ γνώμης πέσω] Cf. O. C. 170.

V. 698 sq. πόθεν γὰρ — εἴνοιαν] Verbis ἀντι τοῦ tantum accuratius explicatur quae initio posita est particula πόθεν. De παρέσχεν ἂν, quod ex praeterito tempore idem significat atque ex

ἔμοι παρέσχ' εὐνοϊαν, ἧς ἔθνησχ' ὕπερ;
 οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ τὸν βαλόντ' ἀποφθίσεια 700
 χροῖζων ἔθειλέ μ'. ὦν ἐγὼ μεθ' ἕτερον, 710
 ὅτ' οὐκέτ' ἄρκει, τὴν μάθησιν ἄρνημαι.
 μόνη γὰρ αὐτόν, εἴ τι μὴ ψευδοθήσομαι
 γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἔξαποφθερῶ.
 τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα καὶ θεὸν 705
 Χείρωνα πημῆραντα, χῶνπερ ἂν θίγη, 715
 φθείρει τὰ πάντα· κνωδάλου δὲ τοῦδε δὴ
 σφαγῶν διελθὼν ἰὸς αἵματος μιγᾶς
 πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξῃ γοῦν ἐμῇ.
 καίτοι δέδοκται, κείνος εἰ σφαλήσεται, 710

praesenti tempore παράσχοι ἂν, ad Ai. 119 diximus.

V. 699. Schol. ἧς ἔθνησχ' ὕπερ· ὕφ' ἧς, δι' ἧν. Immo ὕπερ ἧς est: 'cuius servandae causa', i. e. ne stuprum mihi ab eo inferretur. Temere Nauckius ex scholio ἔθνησχ' ὕπο recepit.

V. 701. ἔθειλέ μ' Hesychius ἔθειλεν· ἠπάτα. Homerum respiciens, Φ 604, ubi pariter scholiasta. WAKEF.

Ibidem. ὦν] Cuius rei. Itaque singularem numerum expectaveris. Sed vide ad Phil. 1326 sq.

V. 702. Schol. ἄρκει· ὀφελεί. V. 703 sq. Schol. εἴ τι μὴ ψευδοθήσομαι· εἴ μὴ διαμαρτοίμῃ τῆς γνώμης, ἣν ἔχουσα περὶ αὐτοῦ τυγχάνω. Sic Ai. 1382 καὶ μ' ἔψευσας ἔλπιδων πολὺ. Aesch. Pers. 475 ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν Πέρσας. Non dissimile est quod ibid. v. 394 positum: φόβος δὲ πᾶσι βαρβάρους παρῆν γνώμης ἀποσφαλεῖσιν. Pro quo Euripides dixit Iph. A. 742 ἔλπιδος ἀπεσφάλην. Futurum ψευδοθήσομαι, pro quo ψευδοίμαι sententiae magis conveniat, metro inservit. Cfr. βουλήσομαι Oed. R. 1077.

V. 705—709. τὸν γὰρ βαλόντ' — δόξῃ γοῦν ἐμῇ] Sententiam totius loci hanc esse patet: 'Herculis enim sagitta, qua ictus Nessus est, cum ita mortifera sit, ut deos pariter atque cuiusvis generis animantes perimat, consentaneum est, ut venenum illud morti-

ferum, quo tinctae eius sagittae sunt, Nessi corpori insperatum ex eoque servatum Herculi etiam ipsi interitum afferat'. Itaque haereo nonnihil in verbis: τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον, cum vix videatur obiectum quod dicitur, nomen Nessi, omitti hic potuisse. De Chirone, qui invitus Herculeum letali vulnere affecit, cfr. Apollod. II 5, 4.

V. 706. χῶνπερ restituit Wakefieldius idque habet liber Paris. 2712, in quo v super χῶσπερ scriptum est. Ceteri libri χῶσπερ (vel χῶσαπερ). Schol. χῶσπερ ἂν θίγη· καὶ ὅσα (Porsonus ὅς) ἂν θίγη τοῦ Ἡρακλείου βέλους, εἴτε ἀνθρώπος εἴτε θηρίον ἀπόλλεται.

V. 707 sq. Fortasse scribendum φθείροντα πάντα vel, ut Froehlichus coniecit, φθείρονθ' ἅπαντα. Tum κνωδάλου δὲ τοῦδε δὴ O. Hensius restituit. Libri πάντα κνωδάλ'· ἐκ δὲ τοῦδ' ὄδε. Denique αἵματος μιγᾶς scripsi pro αἵματος μέλας, ut Oed. R. 742 libri inter μέγας et μέλας variant. Statuendum autem, μιγᾶς ad rationem adiectivi πλέως cum genitivo coniunctum esse et Deianiram dicere, venenum quod per istius monstri vulnus letale penetraverit, sanguine Nessi permixtum etiam Herculi mortiferum fore. Cfr. v. 572 sq. Herwerdeni conjectura ἰὸς, εἵματος βαφή, πῶς . . . τόνδε; proponentis eo ipso improbat, quod non βάπτειν, sed χρίειν recte de hac re dicitur.

ταύτη σὺν ἀκμῇ κάμει συνθανεῖν ἄμα. 720

ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσταν οὐκ ἀνασχετόν,
ἦτις προτιμᾷ μὴ κακῇ, πεφνύμεναι.

ΧΟ. ταρβεῖν μὲν ἔργα δεῖν' ἀναγκαίως ἔχει,
τὴν δ' ἑλπιδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος. 715

ΔΗΙ. οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλευμάσιν 725
οὐδ' ἑλπίς, ἦτις καὶ θράσος τι προξενεῖ.

ΧΟ. ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ 'ξ ἔκουσίας
ὀργῇ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρόπει.

ΔΗΙ. τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ 720
κοινωνός, ἀλλ' ὃ μῆδέν ἔστ' οἴκοι βαρύν. 730

V. 711. ταύτη σὺν ἀκμῇ] ἀκμῇ
ex mea coniectura scripsi. Libri
ὄρμῃ (et ὀργῇ). Vide Emendat.
p. 52 sq. Sensus verborum est:
'hoc ipso momento, quo ille labe-
tur' sive 'peribit'. Grammaticus
apud Bekk. Aneod. p. 365, 10
ἀκμή· αὐτὴ ἡ ὄρη τῆς τοῦ
πράγματος ἐπιτάσεως. Cf. Eur.
Phoen. 1080 ἦλθον δὲ πρὸς κίν-
δυνον Ἀργείον θορός; — ἀκμὴν
γ' ἐπ' αὐτήν. Similiter idem
Hel. 897 ὃν μόλις ποτὲ λαβοῦσ'
ἐπ' ἀκμῆς εἰμι καταδόντ' ἰδεῖν,
ubi videatur Pflugkius. De σὺν
praepositionis usu conferri potest
v. 395 σὺν χρόνῳ βαθαδεῖ et Oed.
Col. 1601 κάσθ' ἐπιστολάς πατρὶ
ταχεῖ πόρευσαν ἐν χρόνῳ.

V. 712. Schol. ζῆν γὰρ κακῶς
κλύουσταν· γυναικα κακοδοξοῦ-
σαν οὐ δεῖ ζῆν, ἦτις μὴ θέλει
δοκεῖν ἐκ φύσεως εἶναι κακῇ.

V. 713. ἦτις προτιμᾷ] I. e. 'si
cuius interest'. De hoc Attico
verbi προτιμᾶν usu cfr. Suid. προ-
τιμᾶν· τὸ φροντίζειν.

V. 714 sq. Schol. ταρβεῖν μὲν
ἔργα· ἀνάγκη μὲν εὐλαβεῖσθαι
τὰ δεινὰ ἔργα· οὐ χρὴ δὲ πρὸ
τῆς ἐκβάσεως καὶ τῶν συμβησο-
μένων ἀρεῖσθαι τὰ δεινὰ. Quae
non omnino vera interpretatio est.
Rectius Brunckius: 'necesse qui-
dem est atrocita facta formidare,
sed ante exitum spes abiicienda non
est'. Significat autem κρίνειν τὴν
ἐλπίδα: 'iudicare de spe', sive
'decernere, falsane an vera sit spes',
id est hoc loco 'abdicere spem'.

V. 717. Schol. προξενεῖ· παρέχει.

V. 718 sq. ἀμφὶ τοῖς — πέ-
πειρα] 'In eos, qui inviti deliqu-
erunt, ira lenis est'. Solent poetae
pro simplici genetivo saepe cum
alias praepositiones tum ἀμφὶ πο-
nere. Ita et hoc loco ὀργῇ τῶν
σφαλέτων potuit dici et El. 846 sq.
μελέτωρ τοῦ ἐν πένθει pro eo,
quod dictum est: μελέτωρ ἀμφὶ
τῶν ἐν πένθει. Vide ad El. 230.
De locutione ἐξ ἔκουσίας ad v. 892
monitum est.

V. 720 sq. τοιαῦτα — βαρύν]
Neque hic neque alibi unquam κοι-
νωνός τοῦ κακοῦ est 'mali aucto-
r', sed 'particeps' vel 'socius
mali', sive 'qui malo afficitur', ut
Ai. 284. Hoc enim et dicit et dic-
ere debet: 'taliam dixerit non qui
malo afficiatur, sed qui ipse nulla
calamitate prematur'. Quo signi-
ficat Deianira alio animo, quam
quo dixerat chorus, Herculem in
se futurum esse, calamitate, quam
paraverit, affectum. Recte scho-
liasta: ὁ μὴ δυστυχῶν τοιαῦτα
ἂν εἴποι. Ceterum de δέ parti-
culae usu vide Matth. § 616.

V. 721. Quam olim Wakefieldius
huic loco medelam adhibendam pu-
tavit, ut οἴκοι pro οἰκοῖς, quod in
codicibus est, scriberet, necessario
recipiendam esse putavi. Neque
enim aut Sophocles aut quisquam
Graecorum unquam, quod sciam,
dativo οἰκοῖς ita usus est, ut signi-
ficatum metaphoricum, quo positum
id vocabulum hic esse patet, pro-
nominis reciproci ἑαυτῶ ei tribue-
ret. Quo sensu uolam adverbium
οἰκοῖ usurpatum novi. Cfr. Hom.

ΧΟ. σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μὴ τι λέξεις παιδί τῷ σαντῆς· ἐπεὶ
πάρεστι, μαστήρ πατρὸς ὃς πρὶν ᾤχετο.

ΥΛΛΟΣ.

Ὡ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἐν εἰλόμην, 725
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωμένην 735
ἄλλον κεκληῖσθαι μητέρ', ἢ λῶους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαι ποθεν.

ΔΗΙ. τί δ' ἐστίν, ὦ παί, πρὸς γ' ἐμοῦ στυγούμενον;

ΥΛ. τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι, τὸν δ' ἐμὸν λέγω 730
πατέρα, κατακτείνασα τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ. 740

ΔΗΙ. οἴμοι, τί ν' ἐξήνεγκας, ὦ τέκνον, λόγον;

ΥΛ. ὄν οὐχ οἶόν τε μὴ οὐ τελεσθῆναι. τὸ γὰρ
φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἀγέννητον ποιεῖν;

ΔΗΙ. πῶς εἶπας, ὦ παί; τοῦ παρ' ἀνθρώπων μαθῶν 735
[ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φήσ]; 745

Ω 239 οὗ νυ καὶ ὑμῖν οἴκοι
ἔνεστι γόος. Accedit, quod nunquam Sophocles οἴκοις ommissa praepositione ita dixit, ut esset 'in domo' vel 'domi'.

V. 722 sqq. Schol. σιγᾶν ἂν ἀρμόζοι· πρέπει σοι λοιπὸν σιωπᾶν καὶ μηκέτι περὶ τούτων πλείω λέγειν, εἰ μὴ ἄρα τι τῷ σῷ παιδί μέλλεις ἐρεῖν παραγινόμενα. De articulo ad πλείω apposito vide ad Phil. 568, de usu intransitivo verbi ἀρμόζειν ad Ant. 1295 sq. diximus.

V. 724. μαστήρ — ᾤχετο] Adverte locutionem μαστήρ πατρὸς ᾤχετο, significantem: τὸν πατέρα μαστευσῶν ᾤχετο.

V. 725. ὡς ἂν — εἰλόμην] De ἐκ τριῶν Neuius conferri Wass. ad Thueyd. I 122 iubet. Haereo autem in σέ pronomine, alieno in loco posito. Itaque Johnsono accesserim, qui prorsus delendum putavit. Potuit enim salvo sensu omitti.

V. 726. σεσωμένην idem quod ζῶσαν significare patet.

V. 728. Schol. ποθέν· ἐκ θεοῦ τινος. Verbum ἀμβέβασθαι facile apparet hoc significare: 'sibi commutare', i. e. 'commutando sibi

parare'. Nauckius ἀνταμείψασθαι pro τῶνδ' ἀμείψασθαι scribendum coniecit.

V. 729. Schol. στυγούμενον· λυπηρὸν καὶ μίσους ἄξιον. Ceterum nota τί δ' ἐστὶ πρὸς ἐμοῦ, significans: 'quid factum a me est'.

V. 733. οὐ post μὴ addidit Nauckius. Cfr. Krueg. I § 67, 12, 6.

V. 733 sq. Schol. τὸ γὰρ φανθὲν· τὸ ἄπαξ πραχθὲν καὶ ἐπιπέρας ἔλθον πῶς ἂν τις μὴ γενέσθαι ποιήσειεν; Πίνδαρος (Ol. II 29)· 'τῶν δὲ πεπραγμένων ἀπόλητον οὐδ' ἂν χρόνος ὁ πάντων πατήρ δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος'. Nauckius coniecit κρανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἄκραντον ποιεῖν; At cfr. quae ad v. 236 adnotavimus. Ceterum alterum ἂν ex Suida s. v. οἴμοι accessit. Deteriores libri δύναιτ' ἀγέννητον exhibent.

V. 735 sq. τοῦ παρ' ἀνθρ. μαθῶν] Notanda praepositionis collocatio, quae genetivo ἀνθρώπων subsequente expeditur. Nam praepositio non solum, si clausulam versus obtinet, sed etiam tam nomini facile postponitur, si eam ali-quod vocabulum nomini attributum excipit. Cfr. Oed. R. 178 ἀντᾶν

- ΤΑ.** αὐτὸς βαρεῖαν ξυμπορὰν ἐν ὄμμασιν
 πατρὸς δεδορκῶς κοῦ κατὰ γλώσσαν κλύων.
ΔΗΙ. ποῦ δ' ἐμπελάξεις τάνδρῳ καὶ παρίστασαι;
ΤΑ. εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεῶν. 740
 ὄθ' εἶρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέρσας πόλιν, 750
 νίκης ἄγων τρόπαια κάκροθίνια,
 ἀκτὴ τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον
 Κήναιόν ἐστιν, ἐνθα πατρὶφ Διὶ
 βωμοὺς ὀρίζει τεμενίαν τε φυλλάδα· 745
 οὐ νιν τὰ πρῶτ' ἐσεῖδον ἄσμενος πόθφ. 755
 μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγὰς
 κῆρξ ἀπ' οἰκῶν ἵκετ' οἰκείος Λίχας,
 τὸ σὸν φέρων δῶρημα, θανάσιμον πέπλον·
 ὃν κείνος ἐνδύς, ὡς σὺ προυξεφίεσο, 750
 ταυροκτονεῖ μὲν δῶδεκ' ἐντελεῖς ἔχων, 760

πρὸς ἐσπέρον θεοῦ, El. 14 τοσόνδ' ἐς ἠβης. — Versum proximum aequabilitatis causa, cum antea et postea Hyllus duos, Deianira unum versum habeat, Nauckius expunxit. Hoc v. eiecto participium μαθῶν ad εἴπας pertinet.

V. 736. Schol. ἄζηλον· φαῦλον, ὃ οὐδείς ζηλώσειεν. Cf. v. 284.

V. 737 sq. αὐτὸς — δεδορκῶς] Insolentius nomen πατρὸς positum inter verba ἐν ὄμμασιν et δεδορκῶς.

V. 738. κατὰ γλώσσαν] Proprie significat: 'secundum sermonem'. Eo enim sensu saepe dici γλώσσαν notum est. Cf. v. 281. Ant. 961. Ai. 1263. Nihil autem hoc aliud est nisi: 'ex ore aliorum'. Aperte adscripsit Brunckius Aesch. Pers. 269 καὶ μὴν παρῶν γε κοῦ λόγους ἄλλων κλύων, Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπαρσύνθη κακά. Dicendi consuetudinem, de qua vide Oed. C. 936, Aesch. Ag. 804, secutus Herwerdenus κοῦκ ἀπὸ γλώσσης κλύων restituit.

V. 740. εἰ χρὴ μαθεῖν σε] Dignane sit Deianira, cui rem exponat, iratus Hyllus dubitat.

V. 743 sq. ἀκτὴ τις ἀμφίκλυστος κτλ.] De orationis forma ad Ant. 951 sqq. monitum est. De sensu nominis ἀμφίκλυστος vide

v. 780. O. C. 1235 πάντοθεν βόρειος ὡς τις ἀκτὰ κτλ. et Xen. Cyrop. VII, I 5, 7, ubi πάντοθεν μάχεσθαι sic dicitur, ut non sit a quattuor, sed a tribus partibus pugnare, coll. VII 1, 24. De loco cfr. Aesch. frg. 30 Εὐβοῖδα καμπὴν ἀμφὶ Κηναίων Διὸς ἀκτην, κατ' αὐτὸν τύμβον ἀθλίον Λίχα.

V. 746. Schol. τεμενίαν τε φυλλάδα· τέμενος πολύφυλλον. Vide quae ad v. 235 adnotavimus.

V. 746. ἄσμενος πόθφ] I. e. 'laetus cum diu desiderassem'.

V. 747. πολυθύτους — σφαγὰς] Simillime dictum Eur. Heracl. 777 πολυθύτους τιμά.

V. 748. Schol. ἔλεγτο ὁ Λίχας σύντροφος εἶναι Ἴλλου. Bothius οἰκείος interpretatur 'domesticus, non publicus'. Sed ne haec quidem significatio sententiae satis convenit, ut recte videatur F. Gu. Schmidtius οὐ κενός proposuisse.

V. 750. Schol. ἐνδύς, ὡς σὺ προυξεφίεσο· ἐνδυσάμενος, ὡς σὺ ἐντελέλω.

V. 751. ἐντελεῖς] Significantur istiusmodi tauri, quales debent esse, qui dis sacrificarentur. Cf. Passov. lex. vv. τέλειος, τέλος, τελήεις. Blomfieldius ἐντελεῖς scribi iussit.

λείας ἀπαρχήν, βουῖς· ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
 ἕκατόν προσήγε συμμιγῆ βοσκήματα.
 καὶ πρῶτα μὲν δελταίος ἔλεφ φρενὶ
 κόσμῳ τε χαίρων καὶ στολῇ κατήρχετο· 756
 Ἰπῶς δὲ σεμνῶν ὀργίων ἐδαίετο 765
 φλόξ αἱματηρὰ καπὸ πείρας δρυός,
 ἰδρῶς ἀνῆι χρωτί, καὶ προσπτύσσεται
 πλευρασίην, ἀρτίκολλος ὥστε τέκτονος,
 χιτῶν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὄστέων 760
 ἀδαγμὸς ἀντίσπαστος· εἶτα φοινίας 770
 ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο·
 ἐνταῦθα δὴ βόησε τὸν δυσδαίμονα
 Λίχαν, τὸν οὐδὲν αἰτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
 ποίαις ἐνέγκοι τόνδε μηχαναῖς πέπλον· 765
 ὃ δ' οὐδὲν εἰδῶς δύσμορος τὸ σὸν μόνης 775

V. 752. τὰ πάνθ'] Vide Matth. § 266.

V. 755. κόσμῳ — στολῇ] Disiunctas posuit poeta eas notiones, quas coniunctas efferre prosaici scriptores solent, 'ornatu' dicens 'et veste' gavisum esse Herculem, 'ornatissima veste' eum gavisum esse significans. Tum κατήρχετο Meinekius restituit. Libri κατήρχετο ut Oed. R. 920 κατενόμασιν pro κατέρμασιν. Cfr. Hom. γ 445 χέρνιβά τ' οὐλοχότας τε κατήρχετο.

V. 756 sq. Schol. ὅτε δὲ ἀπὸ τῶν θυμάτων καὶ τῶν ξύλων ἡ φλόξ ἀνεκαίετο, τότε ἰδρῶς ἀνῆι περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. De significatione nominis ὀργίων ad Ant. 993 sq. monuimus.

V. 757. Schol. φλόξ αἱματηρὰ· αἱματηρὰ, ὅτι ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἱερῶν συνίσταται· πείρας δὲ δρυός, λιπαροῦ ξύλου· δρῶν γὰρ λέγει πᾶν δένδρον. Intellegendam πύκην esse recte Hermannus monet. De locutione φλόξ αἱματηρὰ apte adscripsit Neuius Ant. 123 πενυάενθ' Ἡφαιστον.

V. 758. χρωτί] Dativus loci est, de quo ad O. C. 309 sq. extr. egimus. — Libri προσπτύσσεται, correxit Musgravius.

V. 759. Schol. ἀρτίκολλος· ὡς

ὑπὸ τέκτονος καλῶς συγκολλημέντος. Gen. τέκτονος est gen. auctoris qui vocatur, quasi dicas ὥστε ἔργον τέκτονος. Cfr. Ai. 998 ὄξεϊα γὰρ σου βᾶξις ὡς θεοῦ τινας διήλθ' Ἀχαιοὺς. Herwerdenus ὡς ἐκ τέκτονος coniecit.

V. 760 sq. Schol. ὀδαγμὸς ἀντίσπαστος· κνησμός· δῆξασθαι γὰρ τὸ κνησασθαι. ἀντίσπαστος δὲ ἴσος σπασμῶ, ἡ μετὰ σπασμοῦ. Nescio, an hoc dicat poeta: 'consecutum esse morsum ossium, quo ossa veluti divulsa sint'.

V. 762. Schol. ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο· ὡς κατήσθιεν αὐτὸν ὁ ἰὸς. Pertinet vero ὡς ad ἰὸς δεινῆς ἐχίδνης, cum Hyllus originem veneni ignoret.

V. 765. ποίαις — πέπλον] Cum dicit: 'qua fraude attulisset vestem', hoc videtur significare: 'quam fraudem in adferenda veste commisisset', i. e. quid fecisset de veste, ut tantum sibi morbum adferret. Corruptam enim eam Hercules ab Licha putabat, ut insidias sibi strueret.

V. 766 sq. Schol. τὸ σὸν μόνης δῶρομ' ἔλεξεν· εἶπεν, ὅτι σὺ αὐτῷ προσήγαγες τὸν πέπλον, ὥσπερ ἔσταλται ὑπὸ σοῦ, ὅλον, οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ πανουργήσας. Hoc scholium duas explicationes

δώρημ' ἔλεξεν, ὡσπερ ἦν ἔσταλμένον.
 κάκεινος ὡς ἤκουσε καὶ διώδυνος
 σπαραγμὸς αὐτοῦ πλευμόνων ἀνθήψατο,
 μάρφας ποδὸς νιν, ἄρθρον ἧ λυγίζεται, 770
 ρίπτει πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν· 780
 κόγχης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσου
 κρατὸς διαρραισθέντος, αἱματοσφαγῆ.
 ἅπας δ' ἀνηνφήμησεν οἰμογῆ λέως,
 τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου· 775
 κοῦθεις ἐτόλμα τάνδρὸς ἀντίον μολεῖν. 785
 ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε καὶ μετάρσιος,

co. iunxit: ὅτι σὺ αὐτῷ προσήγα-
 γες τὸν κέπλον. — ὡσπερ ἔσταλ-
 ται . . πανοργήσας. Adsumen-
 dus autem ad ἔλεξεν ex praece-
 dentibus infinitivus ἐνεργεῖν.

V. 770. Schol. μάρφας ποδὸς
 νιν· δραξάμενος τοῦ ποδὸς τοῦ
 Λίγα κατ' ἐκείνο τὸ μέρος, ἐνθα
 δεσμεῖται τὸ ἄρθρον. λέγει δὲ
 τὸ περὶ τὸν ἀστράγαλον μέρος,
 ὡ εἰσθαμεν δεσμεῖν ὑπόδημα,
 ἧ τι τοιοῦτο. εἰρηται δὲ ἀπὸ
 τῶν λύγων· εὐέλικτον γὰρ τὸ
 φυτόν νείον δν. Ὁμηρος (Α 105).
 'δίδη μόσχοισι λυγοῖσιν'. — ἧ
 λυγίζεται· ἀρμόζεται, κάμπτε-
 ται, σπαστρέφεται. ὅπου ἐστὶν ὁ
 δεσμός τῶν νευρῶν, ἐνθα ὑπο-
 δεσμούμεθα.

V. 771. Schol. ἀμφίκλυστον·
 τῆν ἐκ τοῦ πόντου ἀφορέωθεν
 κλυζομένην. Vide ad v. 743.

V. 772 sq. κόγχης — αἱματο-
 σφαγῆ] κόγχης ex Mekleri, διαρ-
 ραισθέντος ex Heimreichii, αἱμα-
 τοσφαγῆ ex mea coniectura scripsi.
 Libri κόμης — διασπαρέντος αἱ-
 ματός θ' ὁμοῦ, quae interpreta-
 batur Hermannus 'ex vertice co-
 mato elisit cerebrum, medio capite
 dissipato simulque sanguine'. De
 nomine κόγχη calvam significante
 cfr. Poll. II 86 et 188 et Lycophr.
 Alex. 1105, ubi κόγχος eandem
 vim habet, de ἐκραίνει Eur. Cycl.
 400 τὸν δ' αὖ τένοντος ἀρπάσας
 ἄκρον ποδός, παῖαν πρὸς ὄξυ
 στόνυχια πετραίων λίθου, ἐγκέ-
 φαλον ἐξέρρανε. Denique λευκὸν

μυελὸν αἱματοσφαγῆ Sophocles
 eodem modo dixisse putandus est
 quo Homerus P 298 ἐγκέφαλος
 αἱματόεις.

Ibid. μυελόν] Athenaeus lib. II
 p. 65 F Ἀπολλόδορος δ' ὁ Ἀθη-
 ναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν
 παλαιῶν φησιν ἐγκέφαλον· καὶ
 Σοφοκλῆα γούν, ἐν Τραχινίαις
 ποιήσαντα τὸν Ἡρακλῆα δι-
 πτοῦντα τὸν Λίγαν ἐς θάλασσαν,
 οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ
 λευκὸν μυελόν, ἐκκλίνοντα τὸ
 μὴ ὀνομαζόμενον· κόμης δὲ
 λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσου
 κρατὸς διασπαρέντος αἱματός
 θ' ὁμοῦ· καίτοι τάλλα διαρ-
 ρήθην ὀνομάσαντα. Quibus usus
 Eustathius p. 757, 44 verba λευ-
 κὸν μυελόν apposuit. Appollo-
 dori errorem docte refutavit Casau-
 bonus p. 136 sq., non insolenter
 locutum esse Sophoclem demon-
 strans, cum ἐγκέφαλος proprie sit
 adiectivum, ad quod intellegendum
 est μυελός. Quin Coraius adno-
 tavit hodie quoque a Graecis cere-
 brum dici μύαλον, et ἀμύαλον
 hominem fatuum. HERM.

V. 774. ἀνηνφήμησεν] Hesy-
 chius: ἀνευφήμησεν· ἀνωμαξεν.
 Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Lex. Seg.
 p. 399, 14 ἀνευφήμησεν ἀντι τοῦ
 ἐθρηνησεν. Cf. Heindorf. ad Plat.
 Phaedon. p. 15.

V. 775. Schol. τοῦ Ἡρακλέους
 νοσοῦντος, τοῦ δὲ Λίγα ἤδη ἀνυ-
 σθέντος, ὅ ἐστι, πεφονευμένου.
 De usu verbi διαπέπραγματι vide
 Blomf. gloss. ad Aesch. Pers. 265.

βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουν πέτραι,
 Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες Εὐβοίας τ' ἄκρα.
 ἐπεὶ δ' ἀπέειπε πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ 780
 ῥίπτων ἑαυτὸν, πολλὰ δ' οἰωγῆ βοῶν, 790
 τὸ δυσπάρεινον λέκτρον ἐνδατούμενος
 σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον
 οἶον κατακτῆσαιτο λυμαντὴν βίου,
 τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον 785
 ὀφθαλμὸν ἄρας εἰδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ 795
 δακρυρροοῦντα, καὶ με προσβλέψας καλεῖ·
 „ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοῦμὸν κακόν,
 μηδ' εἴ σε χρῆ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί.
 ἀλλ' ἄρον ἔξω καὶ μάλιστα μὲν με θῆς 790
 ἐνταῦθ', ὅπου με μὴ τις ὄψεται βροτῶν· 800
 εἰ δ' οἴκτον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἐκ γε τῆσδε γῆς
 πόρθημενσον ὡς τάχιστα, μηδ' αὐτοῦ θάνω.“

V. 778 sq. ἀμφὶ hic adverbium est ut Eur. Ion. 224. — Diog. L. X 137 exhibet ἀμφὶ δ' ἔστενον πέτραι Λοκρῶν τ' ὄρειοι . . ἄκρα.

V. 779. Schol. Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες· Ὀμηρος (B 527, 536) Λοκρῶν δ' ἠγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Ἄλας, Λοκρῶν οἱ ναλοῦσι πέτρην ἱερῆς Εὐβοίας·

V. 780. Schol. ἐπεὶ δ' ἀπέειπεν· ἀπέεικαμεν, ἀπηγόρευσεν ἑαυτὸν, ὑπερμέκμηκεν, ἀπέιρηκεν πρὸς τὰς ὀδύνας, ἐπὶ γῆς κυλιόμενος. Est autem ἀπέειπε — ῥίπτων ἑαυτὸν — βοῶν 'fatigatus erat corpore iaciendo — vociferando'.

V. 782. Schol. ἐνδατούμενος· νῦν σφόδρα κακῶς λέγων, δυσφημῶν, συνεχῶς μεμφόμενος, ἐπαρώμενος. Vide de hoc verbo Blomf. gloss. ad Aesch. Spt. c. Th. 575. Substantivo λέκτρον 'coniugium' significari patet. Dicitur id δυσπάρεινον eodem modo, quo πνοαὶ-δύσπνοοι et similia dicuntur, quae collegi ad Ant. 500 sq.

V. 783. τὸν Οἰνέως γάμον] Elmsleius ad Eur. Med. 581 γάμον hic κῆδος sive 'affinitatem' significare monet.

V. 784. Schol. πλεονάζει ἢ κατὰ, καὶ ἔστι κτῆσαιτο ἀντι τοῦ ἔσχεν. Cf. Ai. 768. 1256.

V. 785 sqq. Schol. τότ' ἐκ προσέδρου· ὅτε ἀπέεικαμε κυλιόμενος, τότε ἀνατείνας τὸν ὀφθαλμὸν διὰ τῆς κατακεχυμένης τοῦ σώματος λιγνύος, εἰδέ με δακρυρροοῦντα. λιγνύος δέ, ἢ τῆς παρακαυμένης ἀναθυμιάσεως καὶ καπνοῦ, ἢ τῆς παρακαυμένης καὶ περιεχυμένης αὐτῶν φλογώδους νόσου. Ultra praestet interpretatio, facile est intellectus. Vocabulo στρατός idem significatur atque nomine λέως, quod v. 774 posuit. Vide quae ad Ant. 8 adnotavimus.

V. 789. Quod Herwerdenus coniecit θηήσκοντι, sententiae magis convenire videtur.

V. 790. De sensu verborum μάλιστα μὲν ad Ant. 327 diximus.

V. 792 sq. Schol. εἰ δ' — γῆς· ἐνήσχυνται γὰρ αὐτοῦ θανεῖν, μὴ ἐγγελασθῆ ὑπὸ τῶν Οἰχάλισαν. Hoc dicit: 'sin misericordia moveris, ut nolis me summis cruciatum doloribus eo usque avehere, ubi nemo me videat mortaliū mortem obeuntem, at ex hac me terra quam celerrime avehendū cura, neque hic me mori sine'. De ἀλλά particula ad v. 198 monitum est; de μὴ θάνω vide Krueg. I § 54, 2, 2.

τοσαῦτ' ἐπισκήφαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
 θέντες σφε πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλαμεν μόλις 795
 βρυχώμενον σπασμοῖσι. καὶ νιν αὐτίκα 805
 ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ' ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
 τοιαῦτα, μῆτερ, πατρὶ βουλευσασ' ἐμῶ
 καὶ δρωῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος Δίκη
 τίσαιτ' Ἑρινύς τ', εἰ θεμίστ' ἐπεύχομαι 800
 θέμις δ', ἐπεὶ μοι τὴν θέμιν σὺ προύβαλες, 810
 πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
 κτείνας', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ.

- ΧΟ.** τί σίγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ', ὀδούνεκα
 ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ; 805
- ΓΛ.** ἑὰτ' ἀφέρπειν. οὐρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν 815
 αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἐρπούση καλός.
 ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος τί δεῖ τρέφειν

V. 794 sq. τοσαῦτ' ἐπισκήφαν-
 τος — σφε] Expectaveris potius
 ἐπισκήφαντα propter sequentia
 θέντες σφε. Sed amant ita et
 Graeci genetivos absolutos et La-
 tini ablativos eiusdem generis po-
 nere, quando per se spectari casus
 illos absolutos et pro integro mem-
 bro temporali esse volunt. Exempla
 pauca attulit Matth. § 561. Ut unum
 afferam, cfr. Xen. Anab. V 2, 24
 μαχομένων δὲ αὐτῶν καὶ ἀπο-
 ρουμένων θεῶν τις αὐτοῖς μη-
 χανὴν σωτηρίας δίδασιν.

V. 796. βρυχώμενον σπασμοῖσι]
 Schol. ἀνοιμῶζοντα μεγάλας ἐκ
 τῶν σπασμῶν. Aliquid autem ex
 re adfert poeta, si scripsit σάλοισι
 i. e. 'quaque maris iactatione'. Cfr.
 Phil. 271 ἐκ πολλοῦ σάλου εὐ-
 δοντ' ἐπ' αὐτῆς.

V. 797. Meinekius ἢ ζῶντ' ἑτ'
 ὄψεσθ', Nauckius θνησκοντ' ἐσό-
 ψεσθ' proposuit.

V. 799 sq. ὧν σε — ἐπεύχομαι]
 De Iustitia simul et Furia invocata
 vide quae ad Ai. 1361 sq. adnota-
 vimus. Schol. ποίνιμος' ἢ τιμα-
 ρός, ἢ ποινὴν ἀπαιτοῦσα. Cf.
 Blomf. gloss. ad Aesch. Ag. 395.
 — εἰ θεμίστ' ἐπεύχομαι ipse
 scripsi. Libri εἰ θέμις δ', ἐπεύ-
 χουμαι. Vide Emendat. p. 56 sqq.
 Hesych. Θεμιστά· ἔνομα, νόμιμα.

V. 801. τὴν θέμιν σὺ προύβα-
 λες] Schol. θέμις δὲ ἐστὶν ἡμᾶς
 καταρᾶσθαι σοι, ἐπεὶ σὺ προ-
 τέρα τὴν θέμιν ἀπέριψας καὶ
 παρεῖδες. Is legit προύβαλες quod
 ex deterioribus libris pro προύλα-
 βες restitutum est. Nescio tamen
 an recte Nauckius τὴν θέμιν σὺ
 προύσελεῖς proposuerit.

V. 804. τί σίγ' ἀφέρπεις;] Vide
 quae ad O. R. 1044 sq. adnotata
 sunt.

V. 805. Schol. ξυνηγορεῖς· συν-
 ἄδεις, συμφωνεῖς. Gravius tamen
 est et venustius Sophocleum ξυνη-
 γορεῖς, aptissime compositum cum
 subst. τῷ κατηγόρῳ, quam quod
 scholiasta explicationis causa po-
 suit.

V. 806 sq. Schol. οὐρος ὀφθαλ-
 μῶν ἐμῶν· εἶθε οὐρος καλός ἐπι-
 πνεύσειεν αὐτῇ ἀπιούση, ἕνα
 μηκέτι αὐτῇν ἴδοιμι. τροπικῶς
 δὲ τὸ οὐρος, ὡς ἐπὶ νεως, ἀντι
 τοῦ οὐριοδρομεῖτω. In locutione
 οὐρος καλός non debet haereri.
 Cf. Hom. λ 640 πρῶτα μὲν εἰρησῆ,
 μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὐρος.

V. 808 sq. Schol. τρέφειν· ἀντι
 τοῦ ἔχειν. Vide ad v. 28. De ad-
 verbio ἄλλως ad Phil. 929 monui-
 mus. Denique de adiectivo μη-
 τρῶν, cum subst. ὄγκον con-
 iuncte, cum videatur cum nomine

μητρῶον, ἣτις μηδὲν ὡς τεκούσα δρᾶ;
 ἀλλ' ἐρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν, ἣν 810
 τῶμῶ δίδωσι πατρὶ, τὴνδ' αὐτὴ λάβοι. 820

(στροφὴ α')

XO. Ἴδ' οἶον, ᾧ παῖδες, προσέμμεν ἄφαρ
 τοῦτοπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
 τᾶς παλαιφάτου προνοίας,
 ὃ τ' ἔλακεν, ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι 815

ὀνόματος coniungi debuisset, vide quae ad Ai. 8 adnotata sunt.

V. 810. ἐρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν] Cum τέρψιν idem sit quod χαράν, similem verbi χαίρειν traductionem, quae hic acerbissima est, habemus atque supra v. 224sq., ubi vide quae adnotata sunt.

V. 812—849. Summa totius cantus haec est: 'Evenit oraculum olim Herculi editum, fore, ut exaotis duodecim annis laborum finem consequeretur. Qui enim mortuo labores etiamnunc imponi queant? Morietur autem ille hoc ipso die, cui mortifera vestis adhaereat Centaurique dolus summos dolores creet. Quorum nihil metuens Deianira, cum novi coniugii noxam imminere domui vidit, hanc quidem avertendam putavit, verum eam quam Nessi consilio accepit calamitatem, gravissimis querelis deflebit. Quae quanta sit, mox apparebit. Nam, proh dolor, tanta Herculis membra pestis pervasit, quantam nemo unquam hostium ei intulit. Vae miserum excidium Oechaliae, quo capta Iole et huc deducta est! Verum Venerem huius mali effectricem esse apparet'.

V. 812sq. Schol. Ἴδ' οἶον, ᾧ παῖδες· ὁ χορὸς πρὸς ἀλλήλας διαλέγουσιν περὶ τοῦ δεδομένου μαντείου τῷ Ἡρακλεῖ ἐν τῇ Δωδώνῃ, ὅτι νῦν ἀπέβη. τὸ δὲ οἶον ἀντὶ τοῦ οἴως. οἶον, ὁρᾶτε, ᾧ φίλοι, οἴως ἡμῖν ἀθρόως συνέπεσεν καὶ εἰς οἶον κακὸν ἀπέβη τὸ ἔπος ἐκ τῆς μαντείας πάλαι χρησθεῖν. Cum coryphaeus ceteras chori personas alloqui videatur, is solus hoc carmen cecinisse putandus est. — Ut ἴδου in interiectio-

nem abiit, ita hic ἴδέ eadem ratione qua ἄγε, φέρε usurpatum ad pluralem numerum pertinet. — Qui οἶον pro οἴως dictum esse aiunt, nescio, rectene dicendi formam, qua usus poeta est, perspectam habeant. Ut dicitur τοιοῦτος ἀπῆλθε, 'talis discessit', ita οἶον προσέμμεν — ἡμῖν est: 'quale ad nos accesserit divinum effatum'. De usu intransitivo verbi προσμιγνύναι cfr. Phil. 106. O. Hensius προσέλαμψεν coniecit cl. Oed. R. 478 ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόντος.. φάμα Παρνασσῶ.

V. 814. προνοίας] Vaticinatio cum sit eius, qui praevidet, quid futurum sit, non est mirum poetam vocabulo προνοίας ita usum esse, ut idem quod μαντεία significaret. Dicitur autem πρόνοια de rerum futurarum scientia cum alibi tum O. R. 978 τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;

V. 815sq. Schol. ὃ τ' ἔλακεν· ὅπερ ἐφθέγγετο, ἐπειδὴ ἐνιαυτὸς παρέλθοι, τότε διαδοχὴν γενέσθαι τῶν πόρων τῷ Ἡρακλεῖ, τῷ Διὸς παιδί. — τελεόμηνος· ὁ ἐνιαυτὸς ὁ τέλειον ἔχων τὸ δωδεκάμηνον, καὶ ἄροτος ὁ ἐνιαυτὸς ἀπὸ τοῦ ἄπαξ κατ' ἐνιαυτὸν ἀροῦν. Hesychius: ἄροτος· ἐνιαυτὸς. Σοφοκλῆς Τραχινίαις. Sponte apparet ὃ τε referendum esse ad τοῦτοπος τὸ θεοπρόπον. Recte explicat schol. ἐκφέροι intransitive usurpatum, perperam intellexit verba τελεόμηνος δωδέκατος ἄροτος, quae nisi de duodecimo anno dici non possunt. Inde cognoscitur, So-

δωδέκατος ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων 825
 τῷ Διὸς αὐτόπαιδι,
 καὶ τὰδ' ὀρθῶς
 ἐμπεδα κατουρῖζει.
 πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσω
 ἔτι ποτ' ἐπίπονον δέχοιτ' ἄνω λατρείαν; 830 820

(ἀντιστροφῇ α΄.)

εἰ γὰρ σφε Κενταύρου δνοφερᾷ νεφέλα
 χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα
 πλευρὰ προστακέντος ἰοῦ,
 ὃν τέκετο θάνατος, ἔτρεφε δ' αἰόλος δράκων 825
 πῶς ὄδ' ἂν ἀέλιον ἕτερον ἴ' τανῦν ἴδοι, 835

phocle auctore oraculum Dodonaem Herculi vaticinatum esse post duodecim annos laborum finem fore, tum autem cum Hercules discedens Deianirae oraculum Dodonaem in vetusta tabula conscriptum (v. 157) traderet, decem annos novemque menses elapsos fuisse. Tum *τελεῖν* interpretes vulgo passive dictum putant, subiectum membri *ἀναδοχὰν* esse rati. Immo subiectum est *δωδέκατος ἄροτος*, contra *ἀναδοχὰν* accusativus ex *τελεῖν* aptus, significans 'susceptionem'. Cf. Emendat. p. 65. Meinekius *ἀναπνοῶν τελεῖν* coniecit.

V. 817 sq. Schol. αὐτόπαιδι· γνησίῳ παιδί. — καὶ τὰδ' ὀρθῶς· ταῦτα δὲ τὰ χρησθέντα ἀσφαλῶς νῦν ἡμῖν ἀποβαίνει. τροπικῶς δὲ κατουρῖζει, ὡς περὶ οὐρία πνεύματι προσορμεῖ ἡμῖν κατ' ὀρθὸν ἀννόμενα. — κατουρῖζει· προσπνεῖ. Noli putare κατουρῖζει esse intransitive dictum, τὰδὲ accusativus est, subiectumque *δωδέκατος ἄροτος*. De tota locutione cf. El. 490 eam nota nostra.

V. 819 sq. πῶς — λατρείαν;] Schol. πῶς γὰρ ὁ μηκέτι ὄρων τὸ φῶς παρὰ Εὐρυσθέως κελεύοιτο; Libri habent ἐπίπονον ἔχοι θανῶν λατρείαν, in quibus neque numeri versui antistr. respondent et θανῶν post ὁ μηκέτι λεύσσω molestum est. Quod de mea coniectura scripsi δέχοιτο, id in memoriam revocat vocabulum

ἀναδοχὰν antea usurpatum, ἄνω autem saepe 'apud superiores' significare constat.

V. 822 sqq. Verba sic coniungenda: εἰ γὰρ Κενταύρου δολοποιὸς ἀνάγκα ἰοῦ προστακέντος χρίει σφε πλευρὰ δνοφερᾷ νεφέλα, sensus autem hic: 'nam si effecta dolo Centauri necessitas veneni firmiter inhaerentis latera Herculis pungit caligine oculis offusa'. *Δνοφερᾷ* scripsi pro *φορία*, ut Oed. R. 153 *φοβεράν* in *δνοφεράν* emendandum est. Cfr. Hom. T 417 *νεφέλη δὲ μιν ἀμφεκάλυψεν κυανίη*. De locutione *χρίει σφε πλευρὰ* vide Krueg. II § 46, 16, 1, de genetivo *ἰοῦ* ex *ἀνάγκα* substantivo pendente ad Phil. 203 sq. diximus. De verbo *χρίειν*, 'pungere' vel 'mordere' significante, vide Blomf. gloss. ad Aesch. Prom. 583.

V. 825. ὃν — δράκων] Adverte locutionem poeticam, qua virus, ab hydra gestatum, quod mortiferum erat, ipsa Mors genuisse dicitur. Similiter alibi poetae, quae mortem hominibus afferunt, ea nunc ab Orco, nunc a Morte, nunc a Furiis aut genita aut fabricata dicere solent. Vide quae ad Aiac. 1007 sq. adnotavimus. Ceterum *ἔτρεφε* cum Lobeckio scripsi. Libri *ἔτεκε*. Cfr. Emendat. p. 69 sq.

V. 826. In *ἀέλιος* cum prima syllaba correpta dubitationem moveat, Hermannus olim *ἔτι φάος* scribendum coniecit. Cfr. Emendat. p. 70.

δεινотάτῳ μὲν ἄρθρα
 προτετακῶς
 νήματι, μελαγχαίτα δ'
 ἄμμιγά νιν αἰκίζει
 φόνια δολιόμυθα κέντρ' ἐπιζέσαντα.

840 830

(στροφὴ β')

ὦν ἄδ' ἅ τλάμων ἄοκνος,
 μεγάλαν προορῶσα δόμοισι βλάβαν νέων
 αἰσσοῦσαν γάμων,
 τὰ μὲν οὔτι προσέλαβεν, τὰ δ' ἀπ' ἀλλόθρου

835

V. 827 sqq. *δεινотάτῳ μὲν — ἐπιζέσαντα*] ἄρθρα ex Hermanni, νήματι ex mea coniectura scripsi. Libri ὄθρα et φάσματι. Cfr. Hesych. νήμα ὄφασμα, ut hic quoque φάσματι ex ὄφασματι ortum esse videtur. Tum libri μελαγχαίτα τ' et Νέσσον δ' ὑπο φόνια δολιόμυθα exhibent: δ' Wakefeldius restituit, Νέσσον δ' ὑπο Hermannus delevit ὑπόφωνα δολιόμυθα scribens, φόνια Brunckius proposuit. Totius autem loci *εἰ γὰρ — ἐπιζέσαντα* sententia haec est: 'Nam si latera Herculis virus mortiferum hydrae Lernaeae pungit, quomodo alium quam quem nunc cernit diem cernat? Atqui adhaerent membra eius atrocissimae telae simulque cruciant eum mortiferi stimuli clandestinis Centauri nigris comis hirsuti consiliis parati? Epitheton μελαγχαίτης et propter vim suam et propter nominis propinquitatem (v. 821) sufficit ad Centaurum significandum. Quod poeta relicta quam incohaverat structura μελαγχαίτα δὲ θηρὸς κέντρα νιν αἰκίζει dixit pro eo, quod dicere debebat: μελαγχαίτα δὲ θηρὸς κέντροις αἰκίζομενος, in eo nihil offensionis esse patet. Cf. quae ad O. R. 447 et Ant. 805 adnotavimus.

V. 832 sqq. ὦν — ἄοκνος] 'Quorum — securi', i. e. nihil horum, quae acciderunt Herculi, fore suspiciens. ἄοκνος Musgravius restituit. Libri ἄοκνον. In proximis versibus προορῶσα Blaydesius, αἰσσοῦσαν Nauckius correxit. Libri προορῶσα et αἰσσοῦσαν.

V. 835 sqq. τὰ μὲν οὔτι — ἄγχαν] προσέλαβεν et mox οὐλαῖσι ex mea coniectura scripsi. Libri προσέβαλεν et ἐλεθροῖσι. Cfr. Emendat. p. 82 sqq. Ἄλλοθρον pro ἀλλοθρόον Erfurditius restituit. Spectant pronomina τὰ μὲν et τὰ δὲ ad substantivum βλάβαν, et prius quidem pronomen ad id malum, quod imminere Deianirae ex novis nuptiis. Id non adsumpsisse Deianiram chorus ait, quod ipsa illa supra impetrare a se posse negavit, ut cum pellice illa Herculis, Iola, una in domo habitaret eamque consortem eiusdem concubii faceret. Cf. v. 545 sq. Hinc rectissime positum προσλαβεῖν, siquidem, si tolerasset Deianira malum bigamiae, ad priorem Herculis uxorem, id est ad semet ipsam, novam uxorem tanquam sociam adsumpsisset. Ita eadem in re dictum ab Euripide Med. 885 νῦν οὖν ἐπαινώ, σαφρονεῖν τέ μοι δουεῖς κῆδος τόδ' ἡμῖν προσλαβών. Adde Soph. O. C. 378 sq. — Membro posteriore τὰ δὲ — συναλλαγῆς hoc significatur: 'quae vero alieni (peregrini) hominis consilio adducta sunt funesta permutatione', id est 'quod malum Nessi consilio ex funesto eius medicamine profectum est'. De adiectivo ἀλλόθρους cf. Philoct. 540, de usu verbi μολεῖν Electr. 908. Denique substantivum συναλλαγαί vix dubium est quin eam rem significet, quam Nessus reddidit Deianirae pro eo, quod ultimam illam Eveno fluvium transportavit, uno

γνώμας μολόντ' οὐλίαισι συναλλαγαῖς 845
 ἧ που ὄλοα στένει,
 ἧ που ἀδινῶν χλωρὰν
 τέργει δακρῦων ἄχραν.
 ἀ δ' ἐρχομένα μοῖρα προφαίνει δολίαν καὶ με-
 γάλαν ἄταν. 850 840

(ἀντιστροφὴ β')

ἔρρωγεν παρὰ δακρῦων·
 κέχεται νόσος, ᾧ πόποι, οἶον ἀναρσίω

verbo medicamen, quo perit Hercules. Cf. v. 555 sqq. Itaque totius huius loci, *μεγάλαν — ἄχραν*, sensus hic est: 'magnam videns aedibus instare calamitatem novi conubii, hanc quidem non adscivit, sed illam, quae alieni hominis consilio ex funesto medicamine profecta est, perniciem sine dubio gemit multum et uberes lacrimas effundit; id est: 'vitam domesticam cum perturbari novo coniugio videret, ne illud malum subiret, maluit, quod a Nesso accepit, medicamine uti, quo ipsum maritum perdidit; quam rem graviter lugebit'.

V. 837. ἧ που ὄλοα] Particulae ἧ που recte explicat scholiasta *ὄντως δὴ*. Tum ὄλοα, de cuius vocabuli significatione vide ad El. 828, dicitur Deianira, quod perniciem attulit Herculi, nisi potius ὄλοα neutrius generis habendum et eadem ratione qua ὄλοος στεναγμούς explicandum est. — Pro στένει requiritur verbum spondeum efficiens. Cfr. Emendat. p. 89 sq.

V. 838 sq. ἀδινῶν — ἄχραν] Verbum *τέργει* proprie 'humectare', minus proprie 'effundere' significare recte monuit allatis exemplis similibus Lobeckius ad Ai. 376 p. 242 sq. ed. sec. Ita Pindar. Nem. X 141 *τέργει δάκρυα* dixit. Simile est *τήκειν οἰμωγῆν*, de quo ad El. 121 sq. monui. De adiectivo *ἀδινός* exposuit Buttman. Lexil. I nr. 51. Denique de nomine *χλωρός* Eustathius p. 217, I haec scripsit: *ἰστέον, ὅτι, ἐπεὶ τὰ κυρίως θάλλοντα καὶ ἀπαλά εἶσι, διὰ τοῦτο καὶ τέρεν δάκρυον που λέγεται*

τὸ ἀπαλόν. ἐπεὶ δὲ καὶ χλωρὰ εἶσι τὰ θάλλοντα καὶ ὄγκοτητα ἔχει πλείω, διὰ τοῦτο καὶ ὄγκον δάκρυον καὶ χλωρὸν ὁ Ἐδριπίδης (cf. Elmsl. ad Med. 876) φησί. Σοφοκλῆς δὲ ἐν Τραχινίαις χλωρὰν ἄχρην δακρῶν ἔφη. Non dissimiliter infra v. 1055 dictum est *χλωρὸν αἷμα*, quod non recte Cicero vertit 'decolorem sanguinem'. Immo significatur 'sanguis fluens, non corruptus', qualis est cum per venas diffusus fluit. Eodem modo Eur. Hec. 128 *τὸν Ἀχιλλεῖον τῦμβον στεφανοῦν αἵματι χλωρῷ*, quod recte in scholiis explicatur: *νεαρῷ, ὄγκῳ, προσφάτω*.

V. 840. ἀ δ' ἐρχομένα — ἄταν] Cum dicit: 'fatum autem imminens aperit magnam dolosamque calamitatem', hoc significat: 'apparebit autem mox, quae in factis fuit, magna calamitas, Nessi fraude parata'. Explicat haec sequentibus, *κέχεται νόσος κτλ.*, parenthetice interiectis verbis *ἔρρωγεν παρὰ δακρῶν*. Probabiliter Nauckius *ἐρχομένα* in *ἀρχομένα* mutat.

V. 841. Schol. *ἔρρωγεν παρὰ δακρῶν· ἀντὶ τοῦ, παρῆστιν ἡμῖν δακρῦειν, ὡς ἀπὸ πηγῆς κρονονηδόν*. Conferunt Eur. Alc. 1068 *ἐκ δ' ὀμμάτων πηγαι καταρρώγασιν* et Aesch. Pers. 436 *κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν*. Adde huius fab. v. 919.

V. 842 sqq. *κέχεται νόσος — αἰκίωσι*] Sensus hic est: 'diffusus est morbus (per membra Herculis), eheu, malum elusmodi, quale nunquam ab hostibus invasit inolitum Iovis filium ad eum cruciandum'. De infinitivo *αἰκίωσι* ex *ἐπέμολεν*

οὐπω Ζηνὸς κόρον
 ἀγκλειτὸν ἐπέμολεν πάθος αἰκίσαι· 855
 ἰὼ κελαινὰ λόγγα προμάχου δορός, 845
 ἃ τότε θοᾶν νύμφαν
 ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
 τάνδ' Οἰγαλλίας αἰχμᾶ·
 ἃ δ' ἀμφίπολος Κύπρις ἀναυδος φανερὰ τῶνδ'
 ἐφάνη πράκτωρ. 860

ΧΟ. Πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς 850

apto cf. Matth. § 852, de genetivo ἀναρσίαν ab eodem verbo pendente Electr. 908. De sententia totius loci cf. huius fab. v. 1048 sqq.

V. 843 sq. οὐπω Ζηνὸς κόρον ipse scripsi. Libri οὐπω ἀγκλειτὸν Ἡρακλέους. Fortasse tamen genet. Ἡρακλέους repetendus est ex interpretatione ad οὐπω βίαν ἀγκλειτὸν adscripta. Ἐπέμολεν ex Triclinii, αἰκίσαι ex Lorenzii emendatione recepi. Libri ἀπέμολε et οἰκίσαι.

V. 845 sqq. ἰὼ κελαινα λόγγα· κελαινὴν εἶπε τὴν λόγγην διὰ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀποτελούμενον θάνατον· μέλας δὲ ὁ θάνατος· δυσφορεῖ δὲ ἐπὶ τῷ αἰχμάλωτον εἰληφθεῖα τὴν Ἴολην· διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορὰ. Λόγγα δὲ δορός περιφραστικῶς ἡ λόγγη. προμάχου δὲ τοῦ προσβεβλημένου, τὸ δὲ λόγγα πρὸς τὸ αἰχμᾶ· ὁ δὲ λόγος· ὡ θανατοποιεῖ λόγγη, ἥτις τότε ἀνελοῦσα τὸν Εὐρυτον, ἐνταῦθα τὴν Ἴολην ἤγαγες ἐκ τῆς ὑψηλῆς Οἰγαλλίας, ὡς εἶθε μήποτε· τουτέστι, φεῦ τῆς λόγγης (1. ἡμέρας) ἐκείνης, ἐν ἣ ἐπορθησε τὴν Οἰγαλλίαν ὁ Ἡρακλῆς, ἐνα ἐνέγκη τὴν Ἴολην· διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορὰ ἐγένετο. De adiectivo κελαινός ad Ai. 147 diximus. Tum nominis προμάχου interpretationem improbat Hermannus, hastam eiusmodi significatam a poeta esse arbitratus, quam primores gesterint. Atque hoc voluisse ei visus est alius scholiasta, qui sic scripsit: τὸ προμάχου ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους ληπτέον, ὡς τοῦ πρὸ πάντων μαχομένου.

V. 846. Schol. θοᾶν· ἀντὶ τοῦ

θοᾶς· τινὲς δὲ τὴν ταχέως νυμφουθεῖσαν. Recte videtur Herwerdenus ἀτ' ὀλεθρίαν coniecisse post Blaydesium qui ἃ τὸτ' ὀλοᾶν proposuerat.

V. 848. Schol. αἰχμᾶ· νόμῳ κλέμον. Nisi praestat explicare 'bello', ut Eur. Herc. 437 εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἦβων δόρον τ' ἐπαλλον ἐν αἰχμᾷ et Herod. VII 152 extr., vel potius de Gleditschii coniectura Οἰγαλλίας ἀκτάν scribendum est, ut τάνδε non ad νύμφαν, sed ad ἀκτάν pertineat.

V. 849. Schol. ἃ δ' ἀμφίπολος Κύπρις· ὁ νοῦς· ἢ δὲ Κύπρις ἦν ἄρα φανερώς ἢ πάντων τούτων ἐργάτις, εἰς ἔρωτα Ἴόλης βαλοῦσα τὸν Ἡρακλέα. — ἀμφίπολος· ἢ ὑπηρετησαμένη τῷ Ἡρακλεῖ πρὸς τὸν ἔρωτα. Videtur igitur hoc dicere: 'attamen Venus, quae adiuvit, manifesta horum omnium effectrix tacita apparuit'. De positu adiectivi ἀμφίπολος cf. 477.

V. 850 sqq. Brunckius et his tribus versibus et v. 853 sq. et 855 sqq. pro chori nomine, quod est in libris, semichorii notam praeposuit. Contra Hermannus totum hunc locum usque ad v. 884 per antistrophas partitus est, mesodis et epodis admixtis, et inter singulas chori personas distribuit. Item mihi certum videtur a singulis chori personis recitata hic esse ea quae choro in codicibus assignata reperuntur; sed quomodo haec singulis chori personis dividenda sint, non poterit ante decerni, quam pristina poetae manus omnino restituta fuerit. At etiam-

- οἶκτον δι' οἶκων ἀρτίως ὀρμωμένον;
 τί φημί; 865
- XO. ἦχει τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχή
 κωκυτὸν εἶσω· καὶ τι καινίξει στέγη.
- XO. ξύνες δὲ 855
 τήνδ', ὡς κατηφῆς καὶ συνωφρυσμένη
 χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σημανοῦσά τι. 870

ΤΡΟΦΟΣ.

ἽΩ παῖδες, ὡς ἄρ' ἡμῖν οὐ σμικρῶν κακῶν
 ἦρξεν τὸ δῶρον Ἑρακλεῖ τὸ πόμπιμον.

nunc aliquot versus huius loci mendis istiusmodi laborant, quae quomodo tollenda sint difficile sit divinare. — Ante v. 850 nutricis eiulationem ex aedibus erumpentem *ἴω μοι μοι* vel similem quandam excidisse putat Meinekius cl. Ai. 974, El. 77. Contra dici potest, Graecum spectatorem credere quod actor ei nuntiat.

V. 850 sqq. Schol. *πότερον ἐγὼ μάταιος· ὁ χορὸς τῆς τροφῆς ἀκούων θεηνοσύσης ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῆς Δηλιανείρας φησὶ τοῦτο.* Cf. Ant. 1217 *εἰ τὸν Ἀλμονος φθόγγον ξυνήμ', ἢ θεοῖσι κλέπτουμαι.* Eurip. El. 747 *φίλοι, βοῆς ἠκούσατ', ἢ δοκῶ κενὴ ὑπῆλθε μ'.* Nota sunt Horat. Od. III 4, 5. *auditis, an me ludit amabilis insania?* et Ovid. Fast. V 549 *fallor, an arma sonant?*

V. 852. *τί φημί;* [Quid dico?] i. e. 'quid veri in eis est quae dico'. Cfr. Oed. R. 1471 et Plat. Lach. p. 195 C *τί δοκεῖ Λάχης λέγειν, ᾧ Νικία;* *ἔοικε μέντοι λέγειν τι.*

V. 853 sq. Schol. *οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχή· οὐ μικρὸν, ἀλλὰ μέγα καὶ ἐξαιουστον· τοῦτο δὲ ὡς ἡσθημένη μείζονος βοῆς.* Vera haec est interpretatio, quamvis verborum significationi non convenire videatur. Etenim quam quis notionem efferendam fuisse adiectivo crediderit, quod post *ἀλλά* positum est, eam involvit poeta substantivo *κωκυτός*, ita ut verborum *οὐκ* — *κωκυτὸν* sensus hic sit: 'non obscurum sonitum,

sed eiulatum miserum'. Distingue igitur sono prae ceteris verbis substantivum *κωκυτὸν*. Speciose M. Schmidtius *οὐκ εὐασμόν* coniecit. De locutione *ἦχειν κωκυτὸν* ad v. 631 sqq. monitum est, de *εἶσω*, pro quo *ἐνδον* quis exspectaverit, ad Ant. 489.

V. 854. Schol. *καὶ τι καινίξει στέγη· ἔοικε τι νεώτερον ἔχειν ὁ οἶκος.* Videtur *καινίξει τι* ita dictum esse, ut sit: 'parit quid inexpectati'. Cf. v. 873 *καινοποιήθην*.

V. 855 sqq. Schol. *ξύνες δὲ· ἀλλήλαις παρακελεύονται αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ.* De attractione *ξύνες τήνδ', ὡς γραῖα κτλ.* ad v. 97 diximus.

V. 856 sq. *κατηφῆς* — *χωρεῖ*] *κατηφῆς* ex Blaydesii coniectura scripsi. Libri *ἀήθης*. Cfr. Eur. Heracl. 638 *τί χρῆμα κείσαι καὶ κατηφῆς ὄμμ' ἔχεις;* De *συνωφρυσμένη* vide Iul. Pollux. II 50 *καὶ μὴν παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς τὸ συνωφρυσθῆναι ἐπὶ τῶν λυπουμένων.* Ita Eur. Alc. 777 *σὺ δ' ἄνδρ' ἐταῖρον δεσπότου παρόνθ' ὄρων στυγνῶ προσάπω καὶ συνωφρυσμένῳ δέσχη.* Adde eiusdem fab. 173 sq.: *ἀκλαντος, ἀστένακτος, οὐδὲ τοῦπιόν ακόνον μεθίστη χωρτὸς σῦειδῆ φύσιν.*

V. 858 sq. *κακῶν ἦρξεν*] Conferri iubet Neuius interpretet Herod. V 97.

V. 859. Schol. *τὸ πόμπιμον· τὸ πεμφθέν· λέγει δὲ τὸν χιτῶνα.*

- ΧΟ. τί δ', ὦ γεραία, καινοποιηθὲν λέγεις; 860
 ΤΡΟ. βέβηκε Δραγνείρα τὴν πανυστάτην
 ὀδῶν ἀπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός. 875
 ΧΟ. οὐ δὴ ποθ' ὡς θανούσα;
 ΤΡΟ. πάντ' ἀκήκοας.
 ΧΟ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα;
 ΤΡΟ. δεύτερον κλύεις.
 ΧΟ. τάλαινα δῆτα, τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φῆς; 885
 ΤΡΟ. σχετλιώτατα πρὸς γε πρᾶξιν.
 ΧΟ. εἰπέ τῷ μόρῳ, γύναι, ξυντρέχει. 880
 ΤΡΟ. αὐτὴν διηΐστωσε.
 ΧΟ. τίς θυμὸς ἢ τίνος νόσος
 τανθ' αἰχμᾶ βέλεος κακοῦ 870
 ξυνεῖλε; πῶς ἐμήσατο
 πρὸς θανάτῳ θάνατον
 ἀνύσασα μόνα; 885

V. 861 sq. βέβηκε — ποδός] Mos est poetarum, ut, ubi tropo audaciore usi fuerint, aliquid adiciant, quo, quid dicere velint, melius intellegatur. Exempla non pauca attulit Blomf. gloss. ad Aesch. Ag. 81. Similiter hic post verba βέβηκε — ἀπασῶν additum videtur ἐξ ἀκινήτου ποδός, quod tamen vulgo in eadem sententia omititur. Cf. Ant. 807. 1213. El. 1162. Eurip. Med. 1067. Alc. 263. 610. Ion. 1226. Nisi forte praestat totam locutionem ex sermone vulgari depromptam existimare. De ἐκ praepositione ad Phil. 91 dixi.

V. 863. οὐ δὴ ποθ'] Admonui de harum particularum usu ad El. 1161. Tum de locutione πάντ' ἀκήκοας ad Phil. 1212 dictum est.

V. 865. τάλαινα δῆτα ex Gleditschii coniectura scripsi. Libri τάλαιν' ὀλεθρία. De particulae δῆτα usu ad El. 1144 sq. monitum est.

V. 866. Scholiasta: σχετλιώτατα ἤλθε πρὸς τὴν ἀναίρεσιν' τουτέστιν, ὡς ἂν τις ἰδῶν ἢ ἀκούσας σχετλιάσειεν τὴν πρᾶξιν. Pro verbis γε πρᾶξιν eiusmodi manifestum est a poeta substantivum esse positum, quod perceptionem sive cognitionem significa-

ret, ita ut hoc diceret nutrix: 'ita perii, ut horrendum fuerit et iis qui viderint et iis qui audiant'. Cf. Emendat. p. 99 sq.

V. 866. Schol. εἰπέ τῷ μόρῳ' τίνι θανάτῳ συνέπεσεν; ἀντι τοῦ τίνι τρόπῳ ἐτελεύτησεν;

V. 868. αὐτὴν διηΐστωσεν] Schol. αὐτὴ ἑαυτὴν ἀφανῆ ἀπὸ τοῦ βίου ἐποίησεν.

V. 869. τίνος νόσος ex mea coniectura scripsi, quia verbum ξυνεῖλε singularem numerum requirit. Libri τίνες νόσοι. Sensus est: 'utrum ipsius ira an alius perversitate factum est, ut morti Herculis mortem suam adiungeret?' Verba τίνος νόσος ad Herculis amorem spectant.

V. 873 sq. στονόεντος — σιδήρου] 'Luctuosi ictu ferri'. Cf. Eur. Or. 1101 ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς. De ἐν praepositionis usu ad Phil. 61 dictum est. Advertendum autem, nutriceam ad aliquod respondere, quod chorus non interrogavit. Nam verba πῶς ἐμήσατο admirantis, non interrogantis sunt. Hanc nutricis irrisionem quandam chorus leviter reprehendit, cum ὦ ματάλα eam alloquitur. Itaque non est quod de nonnullorum coniectura ὦ μάταιε scribatur.

- ΤΡΟ.** *στονόεντος ἐν τομᾷ σιδάρου.*
- ΧΟ.** *ἐπείδεις, ὦ ματαία, τάνδ' ὕβριν;*
- ΤΡΟ.** *ἐπείδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.* 875
- ΧΟ.** *τίς ἦνεν; φέρ' εἶπέ.* 890
- ΤΡΟ.** *αὐτὴ πρὸς αὐτῆς χειροποιεῖται τάδε.*
- ΧΟ.** *τί φωνεῖς;*
- ΤΡΟ.** *σαφηνῆ.*
- ΧΟ.** *ἔτεκεν, ἔτεκεν μεγάλην
ἂ νέορτος ἄδε νύμφα 880
δόμοισι τοῖσδ' ἔρινύν.* 895
- ΤΡΟ.** *ἄγαν γε· μᾶλλον δ' εἰ παροῦσα πλησία
ἐλευσσεσ οἱ ἔδρασε, κάρτ' ἂν ἔκτισας.*
- ΧΟ.** *καὶ ταῦτ' ἔτλη τοι χεῖρ γυναικεία κτίσαι;*
- ΤΡΟ.** *δεινῶς γε· πένυση δ', ὥστε μαρτυρεῖν ἔμοι. 885
ἐπεὶ γὰρ ἦλθε δωμάτων εἶσω μόνη, 900
καὶ παῖδ' ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια
στορνυῖθ', ὅπως ἄφορρον ἀντῶν πατρὶ,*

V. 874. Schol. *ἐκατέτησας ἰδεῖν τὴν ἀμύτητα; οὕτως γὰρ εἶπεν τὴν ὕβριν.* Vocabulo ὕβρις significatur 'factum insolens', i. e. hoc loco interfectio Deianirae. Audiverat enim modo chorus violenta morte sive ictu ferri interisse Deianiram.

V. 876. *τίς ἦνεν]* ἦνεν ex mea coniectura scripsi. Libri *τίς ἦν; πῶς;* Intellegendum *τὴνδε τὴν ὕβριν.* Quibus verbis hoc dicit chorus: 'quis commoveri se passus est, ut flagitanti Deianirae necem inferret?' Plerumque enim qui sua sponte obibant, vel servum famulumve vel hominem fidum infligere sibi ferrum iubebant. Vide quae ad Ai. 883 adnotavimus. De forma ἦνεν pro vulgari ἦνεν in Emendat. p. 107 dixi.

V. 877. Schol. *αὐτὴ — τάδε· ταῦτα τῇ χειρὶ ἐαυτῆς διεπράξατο.* Cf. 1132. Ant. 1177 *αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ* sc. *αἰμάσσεται.* Ai. 906 *αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ.*

V. 880. *ἂ νέορτος ἄδε νύμφα]* Schol. *ἡ νεωστὶ ἐνταῦθα ὀρμησασα Ἰόλη.*

V. 884. Schol. *κτίσαι· κατασκευάσαι καὶ ποιῆσαι· καλῶς*

δὲ ὡς ἐπὶ μεγάλῳ τολμήματι εἶπε τὴν λέξιν. De usu verbi *κτίζειν* cf. Blomf. gloss. ad Aesch. Pers. 294. Ceterum miratur chorus mulierem sua manu sibi inferre necem potuisse.

V. 884. *τοι* ipse scripsi. Libri *τις.* Omittunt libri Trichiniani. Cfr. Emendat. p. 109.

V. 885. Schol. *πένυση δ', ὥστε μαρτυρεῖν ἔμοι· οὕτως ἀκριβῶς διηγῆσομαι σοι τὸ πρᾶγμα, ὥστε πεισθῆναί σε, ὅτι ἀληθῆ λέγω.*

V. 886. *ἐπεὶ γὰρ ἦλθε]* γὰρ ἦλθε restituit Schaeferus. Libri *παρῆλθε.* De γὰρ particulae usu ad Ant. 238 sq. diximus.

V. 887. *ἐν αὐλαῖς]* Vide quae ad v. 200 notavimus. Illud praeterea sponte intellegitur, nomine *δέμνια* lectum significatum esse, in quo Hercules morbo affectus reponeretur. Adiectivum *κοῖλα* cur mendosum putem, in Emendat. p. 111 sq. demonstravi. O. Hensius coniecit *κοιματήρια.*

V. 888. *ὅπως πατρὶ]* Id consilium morte Deianirae irritum fit. Cfr. v. 928 sqq. Poeta autem hanc supplet causam, cur Hyllus patri antecesserit.

κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μὴ τις εἰσίδοι,
 βρυχάτο μὲν βωμοῖσι προσπίτνουσ', ὅτι 890
 γένοιοντ' ἔρημοι, ἔκλαιε δ' ὀργάνων ὄτου 905
 ψαύσειεν, οἷς ἐχρήτο δειλαία πάρος.
 [ἄλλη δὲ κάλλη δωμάτων στρωφωμένη,
 εἰ τοῦ φίλον βλέψειεν οἰκετῶν δέμας,
 ἔκλαιεν ἢ δύστηνος εἰσορῶμένη, 895
 αὐτὴ τὸν αὐτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη 910
 καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.]
 ἐπεὶ δὲ τῶνδ' ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ' ὄρω
 τὸν Ἡράκλειον θάλαμον εἰσορῶμένην.
 κάγῳ λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη 900
 φρούρουν· ὄρω δὲ τὴν γυναικα δεμνίους 915

V. 889. κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα. Nota attractio est. Significatur autem Deianira in interiorum domum se recepisse.

V. 890. βωμοῖσι] Quae erant in domo arae. Cf. Eur. Alc. 170 πάντας δὲ βωμοὺς οὐ κατ' Ἀδμήτου δόμους. — De augmento in βρυχάτο et in φρούρουν v. 915 omisso vide Krueg. II § 28, 3, 4. — Libri προσπίτνουσ' quod correxi, quia ad significandum cadendi modum temperatum, quem nos verbis 'sinken, niedersinken' reddimus, poetae tragici forma πίτνειν usi sunt. Cf. Cur. crit. p. 13.

V. 891. γένοιοντ' ἔρημοι Nau-ckius restituit. Libri γένοιοντ' ἔρημη.

V. 893. Schol. ἄλλη δὲ κάλλη· ἀντὶ τῆδε κάκεισε. Genetivum ex adverbio loci aptum esse apparet. Haec verba cum repugnent iis quae nutrix v. 889 dixit κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μὴ τις εἰσίδοι, v. 893—897 interpolati esse videntur.

V. 894. φίλον Naberus reposuit. Libri φίλων. De periphrasi οἰκετῶν δέμας. iam ad Ant. 931 sqq. monuimus.

V. 895. εἰσορῶμένη] I. e. 'cum adspiciebat'. Quod non nego salvo sensu omitti potuisse, quamvis differat ab eo, quod praecedit, εἰ βλέψειεν, quod significat: 'si videbat'. Simillime dixit Aeschylus Choeph. 738 ἢ δὴ κλύων ἐκεῖνος

εὐφρανεῖ νόον, εὐτ' ἂν πύθηται μῦθον. Cf. etiam Ant. 764 προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὄρων. Illud notum est, εἰσοράσθαι saepe a Sophocle poni, ubi prosaici scriptores activum posterint. Sic El. 1059.

V. 897. καὶ τὰς . . οὐσίας] Ver- sus aut corruptus aut interpolatoris ingenio dignus. Schol. ἐπεὶ μηκέτι ἐμελλεν καίδασ τίττειν ἦτοι σχήσειν. Nauckius καὶ τὰς ἀπάτορας et cum Reiskio ἐστίας proponit. Fortasse scribendum καὶ τῆς ἀκηθοῦς . . οὐσίας, ut matrem familias et suam et rei familiaris cura sua diligentiaque carituae sortem deploret. An ex interpolatoris mente vocabuli τόκος recordati Deianira rem familiarem iam quaeast et incrementi expertem commiseratur?

V. 900 sq. κάγῳ — φρούρουν] Accusativus λαθραῖον ὄμμα aptus est ex participio ἐπεσκιασμένη. Vide ad v. 154 sq. Nutrix manu oculum obumbrabat, sive manum oculo superducebat, cum per rimam ianuae aliquam speculabatur, quid in thalamo Herculis Deianira ageret. Adiectivo λαθραῖον idem fere atque adverbio λάθρα significari vix opus est ut moneam.

V. 901 sq. Schol. δεμνίους τοῖς Ἡρακλείοις· ἔνθα συνεκίδεν· ἄλλο γὰρ ἦν, ὅπερ ἐστόρεσεν ὁ ἄλλος. De verbo sim-

τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσιν φάρη.
 ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενθοροῦσ' ἄνω
 καθέζειτ' ἐν μέσοισιν εὐνατηρίοις,
 καὶ δακρύων ρήξασα θερμὰνάματα 905
 ἔλεξεν· „ὦ λέγῃ τε καὶ νυμφεῖ' ἐμά,
 920
 τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἐμ' οὔποτε
 δέξεσθ' ἐτ' ἐν κοίταισι ταῖσδ' εὐνήτριαν“.
 τοσαῦτα φωνήσασα συντόνῳ χερὶ
 λῦει τὸν αὐτῆς πέπλον, ἣ χρυσήλατος 910
 προύκειτο μαστῶν περονίς, ἐκ δ' ἐλώπισεν 925
 πλευρὰν ἄπασαν ὠλένην τ' εὐώνυμον,
 καὶ γὰρ δρομαία βᾶσ', ὄσον περ ἔσθενον,
 τῷ παιδί φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.
 κὰν ᾧ τὸ κείσε δευρὸ τ' ἐξορμώμεθα, 915
 930
 ὀρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλήγι φασγάνῳ
 πλευρὰν ὑφ' ἥπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.
 ἰδὼν δ' ὁ παῖς ᾤμωξεν. ἔγνω γὰρ τάλας
 τοῦργον κατ' ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε,

plici βάλλειν, pro quo compositum exspectes, ad Ai. 745 diximus. Sic 940 αἰτία βάλοι κακῆ. Cfr. etiam quae ad v. 588 monita sunt.

V. 904. εὐνατηρίοις pro εὐναστηρίοις Dindorfius restituit. Similiter in v. 908 Nauckius εὐνάτριαν scribit.

V. 905. δακρύων ρήξασα θερμὰνάματα] Comparat Musgravius Dioscoridem Anthol. p. 202 δάκρυα δ' οὐκ ἔρρηξ' ἐπὶ πίνθεσιν. Incertum ibid. p. 270 ἔρρηξαν Μοῦσαι δάκρυα.

V. 906. νυμφεῖ' ἐμά] Intellegendus thalamus coniugalis est, in quo erat lectus. Cf. Ant. 1205.

V. 909. συντόνῳ χερὶ] 'Intenta manu' i. e. fortiter et vehementer.

V. 910. ἣ Wakefieldius restituit. Libri ω.

V. 911. Schol. προύκειτο μαστῶν περονίς· πρὸς τῷ στήθει γὰρ ἐπερονῶντο αἱ γυναῖκες. — ἐκ δ' ἐλώπισεν· ἐγύμνωσεν, ἐξέδυσεν· λῶπος γὰρ τὸ ἱμάτιον. Hesychius: ἐξελώπισεν· ἐξεσκύλευσεν, ἐξέδυσεν. Cf. O. R. 1269 sqq.

V. 914. Schol. τῷ παιδί· τῷ

Ἴλλῳ, τῷ παιδί τῆς τοιαῦτα τοιμώσης. Musgravius et Schaeferus genitivum ex verbo φράζω aptum esse volunt. At alia est eorum locorum ratio, in quibus verba dicendi et interrogandi cum genetivo iunguntur, ut huius fab. v. 1122. Vide ad Phil. 434. Illud facile apparet, τάδε pronomen et ad φράζω et ad τεχνωμένης referendum esse. Cf. quae ad Phil. 512 adnotavimus. Meinekus tῆσδε μωμένης τάδε coniecit.

V. 915. τὸ κείσε δευρὸ τ'] Similiter dictum ut O. C. 505 τὸ ἐκεῖθεν. Vide Mauth. § 283. Scholiasta: καὶ ἐν ὅσῳ διετρέχουμεν πρὸς τὸν Ἴλλῳ, εἶτα πάλιν πρὸς τὴν Δηλιάνειραν, ἐφθασεν εὐνήτην ἀνελοῦσα.

V. 917. Schol. πλευρὰν ὑφ' ἥπαρ καὶ φρένας· περὶ τὸ ἥπαρ γὰρ φρένες εἶσι παχέαι. Ὀμηρος (ι 301)· ὄθι τε φρένες ἥπαρ ἔχουσιν'.

V. 918 sq. ἔγνω γὰρ — ἐφάψειεν τόδε] Certissimum est verba ἔγνω et ἐφάψειεν ad unum eundemque referenda esse. Itaque hoc dicit: 'vidit enim miser ille ira-

ὄψ' ἐκδιδαχθεῖς τῶν κατ' οἶκον, οὖνεκα 920
 ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἐρξείην τάδε. 935
 κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὄδυρμάτων
 ἐλείπετ' οὐδέν, ἀμφὶ νιν γοώμενος,
 οὔτ' ἀμφιπίντων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
 πλευρὰν παρὲς ἐκεῖτο πόλλ' ἀναστένων, 925
 ὧς νιν μεταίως αἰτία βάλοι κακῆ, 940
 κλαίων, ὀθούνεκ' ἐκ θυοῖν ἔσοιδ' ἄμα,
 πατρός τ' ἐκείνης τ', ὠρφάνισμένος βίον.
 τοιαῦτα τάνθαδ' ἐστίν. ὥστ' εἰ τις δύο
 ἦ καὶ τι πλείους ἡμέρας λογίζεται, 930

cundia sua se hoc facinus accendisse', i. e. vidit enim Hyllus opprobriis et maledictis, quibus in Deianiram invecus esset (734—820), perfecisse se, ut illa caedem sibi inferret. De verbo ἐφάπτειν apte adscripsit Neuius Eur. Bacch. 778 ἦδη τόδ' ἔγγυς; ὥστε πῦρ, ἐφάπτεται ὑβρίσῃ Βακχῶν.

V. 920. ἐκδιδαχθεῖς τῶν κατ' οἶκον] Genetivus ex verbo ἐκδιδαχθεῖς eadem ratione aptus est qua verbum *μανθάνειν* cum genetivo coniungitur. De locutione *οἱ κατ' οἶκον* cf. El. 1147.

V. 921. ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρός] Suspicio poetam scripsisse *μαθοῦσα πρὸς τοῦ θηρός*. Cfr. Phil. 971 πρὸς κακῶν ἀνδρῶν μαθῶν. Heimsoethius *σφαλεῖσα πρὸς τ. θ.*, Heimreichius *ἀλοῦσα π. τ. θ.* coniecit. Vix iste prae-positionis usus defenditur locis qualis est Hom. Z 456 πρὸς ἄλλης ἰστόν ὑφαίνοις.

V. 922 sqq. οὔτ' ὄδυρμάτων ἐλείπετ' οὐδέν κτλ.] 'Neque querelarum expers fuit', i. e. neque querelas effundere desinebat. Cf. Math. ad Eur. Hipp. 328.

V. 924. ἀμφιπίντων στόμασιν] Cf. Eur. Alc. 400 ἄκουσον, ὦ μᾶτερ, ἀντιᾶξω σ' ἐγὼ — ὁ σὸς ποτὶ σοῖσι πίντων στόμασιν νεοσός. Libri ἀμφιπίντων quod ea causa correxi quae ad v. 890 exposita est.

V. 926. ὧς νιν — βάλοι κακῆ]

Eodem modo αἰτία βαλεῖν dictum est, quo supra v. 558 ἀλοχόνῃ πασεῖν. Cf. O. R. 656 μήποτ' ἐν αἰτία — βαλεῖν.

V. 927. Wakefieldius κλαίων θ' proposuit.

V. 927 sq. ὀθούνεκ' ἐκ θυοῖν — βίον] ὠρφάνισμένος βίον cum Wakefieldio scripsi. Libri *ορφ. βίον*. Uti parentes, cum moriuntur, βίον παιδὸς ὠρφανίζειν dicuntur, 'vitam filii viduam' sive 'orbam reddere', i. e. 'se' sive 'parentibus orbare', ita recte filius dicitur βίον ὠρφανίζεσθαι ἐκ sive ὑπὸ τῶν τοκέων. Dictum autem illud est ab Euripide Alc. 356 sq. προλιποῦσα δ' (ἢ μήτηρ) ἄμὸν βίον ὠρφάνισεν τλάμων. Itaque sensus hic est: 'dolens duobus simul, et patre et matre, morte amissis in misero orbitatis statu se versaturum esse'. Cf. Emendat. p. 120 sqq. Nauckii coniectura εἰς θυοῖν pro ἐκ θυοῖν scribentis magis speciosa quam vera est.

V. 929 sqq. Schol. ὥστ' εἰ τις δύο ἦ καὶ πλείους τῶν ἀνθρωπίνων ἀδῆλων ὄντων, ἀνόητοί εἰσιν οἱ λογιζόμενοι δύο ἦ καὶ πλείους ἡμέρας καὶ οὐ προσδοκῶντες καθ' ἐκαστην ὥραν τὸν θάνατον' πολλάκις γὰρ λύπη τιμὴ ἢ δυστυχία περιπεσόντες, ἑαυτοὺς ὑπεξάγουσι τοῦ βίου παραχρῆμα, καὶ οὐκ ἀναμένουσι τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν, ὡς καὶ Δηιάνειρα. Libri exhibent ἦ καὶ πλείους τις: emendavit Dindorfius.

μάταιός ἐστιν. οὐ γάρ ἐσθ' ἢ γ' αὔριον 945
πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

(στροφὴ α΄.)

ΧΟ. Πότερα πρότερον ἐπιστένω;
πότερα μέλα περαιτέρω;
δύσκριτ' ἔμοιγε δυστάνω. 935

(ἀντιστροφὴ α΄.)

τάδε μὲν ἔχομεν ὄραῖν δόμοις, 950
τάδε δὲ μένομεν ἐπ' ἐλπίσιν·
κοινὰ δ' ἔχειν τε καὶ μέλλειν.

(στροφὴ β΄.)

εἰδ' ἀνεμόεσσά τις
γένοιτ' ἔπουρος ἐστιῶτις αὔρα, 940
ἦτις μ' ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὅπως 955

V. 932. Nauckius coniecit πρὶν ἐκπεράσῃς, Turnerius πρὶν εὖ παρῆ τις cl. O. C. 1229.

V. 933 sqq. Schol. ποῖα, φησί, στένω, τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, ἢ τὰ κατὰ τὴν Ἀηλιάνειραν; ποῖα χαλεπότερα καὶ περαιτέρω δευνότητος; δυσκατάληπτά ἐστιν, ἰσομεγέθη ὄντα. Recta haec interpretatio. Manifestum est enim hoc dici: 'utra prius gemam? utra supra modum (utrorum sive utra utris magis) misera? Vix possum in miseria mea discernere'. Ἐπιστένω coniunctivus est qui dicitur deliberativus. Libri πότερ' ἂν πρότερα et τέλεα exhibent: πρότερα πρότερον Dindorfius, μέλας Musgravius invenit.

V. 936 sqq. Schol. τάδε μὲν ἔχομεν· τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀηλιάνειραν αὐταῖς ὄψεσιν ἔξεστι θεωρεῖν, ἐν τῷ οἴκῳ, τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἡρακλέα ἐκδεχόμεθα. Verba μένω τι ἐπ' ἐλπίσι significant 'exspecto quid plenus timoris'. Cf. Emendat. p. 127 sq.

V. 937. μένομεν restituit Erfurdinus. Libri μέλλομεν.

V. 938. κοινὰ δ' — μέλλειν] Recte scholiasta: ἴσον δὲ ἐστὶ τὸ ἔχειν κατὰ καὶ τὸ προσδοκᾶν. Quamquam hoc quisvis sua sponte intellegit, μέλλειν non esse προσδοκᾶν, sed elliptice dici, ut intel-

legendum sit ἔξειν. Similiter dixit Euripides Alc. 527 τέθνηχ' ὁ μέλλων, κοῦκέτ' ἐσθ' ὁ κατθανών.

V. 939 sqq. Schol. εἰδ' ἀνεμόεσσά τις· ἀνεμόεσσα αὔρα, περιφανῆς ἄνεμος. ἔπουρος, οὐριος. ἐστιῶτις, κατοικίδιος. Ὁ δὲ νοῦς· εἶθε, ὡς ἐστῆκα, πνεύσειεν ἄνεμος οὐριος ἐπὶ τῆς οἴκας, ἵνα με λαβῶν ταύτης ἀπαγάγοι τῆς ἐστίας καὶ ἀποχωρήσοι, ὅπως μὴ παραχρῆμα ἀποθάνω, θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα κακῶς διακειμένον. Τοῦτο δὲ λέγει, ὡς μὴ καρτεροῦσα ἰδεῖν τὰς συμφοράς. Hoc igitur dicit: 'utinam procella ex hoc ipso loco orta procul hinc me auferat'. Cuiusmodi sententiam nonnunquam apud poetas Graecos efferrī ab iis legimus, qui tolerando alicui malo impares se esse contentur liberarique huius vitae molestiis cupiunt. Cfr. Hom. Z 345 sqq., v 63 sqq., Eur. Hipp. 732 sqq., Ion. 796 sqq., 1238 sqq. Ἀνεμόεσσα αὔρα idem est atque θύελλα, tum ἐστιῶτις γένοιτο significat ἐν τῇ ἐστία γένοιτο, denique ἔπουρος est 'secundus'.

V. 941. ἦτις μ' — ἐκ τόπων] De optativo ad Aī. 1194 diximus. Tum ἐκ τόπων noli ita interpretari, ut sit 'ex hoc loco'; quo sensu debebat necessario ἐκ τῶνδε

τὸν Διον ἄλκιμον γόνον
 μὴ ταρβαλέα θάνοιμι μῶλυν εἰσιδοῦσ' ἄφαρ·
 ἐπεὶ ἐν θυσαπαλλάκτοις ὀδύνας
 χωρεῖν δόμονδε λέγουσιν
 ἄσπετόν τι θαῦμα.

945

960

(ἀντιστροφή β')

ἀγχοῦ δ' ἄρα κοῦ μακρὰν
 προύκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδῶν.
 ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἦδε τις στάσις
 παιδὸς φορεῖον ὡς φίλου

950

965

vel ἐκ τούτων τῶν τόπων dici. Immo quemadmodum Latini 'loco' vel 'ex loco movere' dixerunt, ita Sophocles ἀποικίζειν τινὰ ἐκ τόπων dixisse videtur sic, ut idem esset atque ἀπάγειν τινὰ ἐκ τόπων, qua locutione ipse Sophocles O. R. 1340 usus est. Comparari licet usitatam illam locutionem ἐκποδῶν ἀγειν τινά. Id ipsum, ἐκποδῶν, etiam hic reponi vult Herwerdenus.

V. 942. Διον scripsit metri causa Nauckius. Libri Διός. Cfr. Eur. Ion. 200 Δίῳ παιδί, 1144 Διον παιδός. Eadem ratione Nauckius Eur. Or. 1684 sanavit.

V. 943. μὴ ταρβαλέα θάνοιμι κτλ.] Verbum θανεῖν non proprio vulgarique moriendi significatu hic positum est, sed coniunctum cum ταρβαλέα significat 'metu exanimari, vor Angst vergehen, Todesangst ausstehen'. Sic ἐκθανεῖν γέλωτι sive ὀπὸ γέλωτος dicitur, veluti Hom. σ 100, et φόβῳ ἀπόλλυσθαι apud Xenoph. Cyrop. VI 1, 2 ἐνθα δὴ ὁ Κῦρος γιγνώσκων, ὅτι ὁ Γαδάτας πάλαι ἀπολώλει τῷ φόβῳ, μὴ λυθείη ἢ στρατιά, ἐπιγυλάσας εἶπεν κτλ., nec dissimilia sunt, quae leguntur apud Sophoclem O. C. 529 ὦμοι, θάνατος μὲν τὰδ' ἀκούειν et Ai. 215 θανάτω γὰρ ἴσον πάθος ἐκπέυση. Deinde μῶλυν, quod ex G. H. Muel-leri coniectura pro μοῦνον scripsi, interpretantur παθρόν, βραδύν, 'debilem'. Sophocles frg. 631 μεμολυσμένη significans παρεμμένη usurpavit. Denique ἄφαρ cum εἰσιδοῦσα eodem sensu coniunctum

est, quo vulgo εὐθύς cum participiis coniungitur.

V. 945 sqq. ἐπεὶ ἐν — θαῦμα] Recte haec Brunckius ita transtulit: 'siquidem aiunt domum eum venire immedicabilem correptum dolore, horrendum visu'. Libri exhibent χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσιν: δόμονδε ex mea coniectura scripsi. Cf. πέδονδε, quod v. 786 positum est. O. Hensius χωρεῖν δόμον προλέγουσιν, quibus praetulerim χωρεῖν δόμους προλέγουσιν. Mox ἄσπετον θέαμα probabiliter C. Schenkelius proposuit.

V. 948 sq. ἀγχοῦ — ἀηδῶν] Recte Hermannus, 'Breviter, inquit, dicit ἀγχοῦ κοῦ μακρὰν pro ἀγχοῦ ὄντα. 'Atqui propinqua, ait, nec remota flebam'. Videns enim appropinquantem Herculem, quae antea quæsta esset, iam prope adesse dicit'. Non dissimiliter dictum Phil. 26 τούργον οὐ μακρὰν λέγεις. De προκλαίειν, quod errant qui pro simplici κλαίειν positum putant, confer Eurip. Alc. 526 ἄ, μὴ προκλαί' ἄκοιτιν, εἰς τὸδ' ἀναβαλοῦ. — Post ἀηδῶν libri habent ξένοι, delevit Triclinius.

V. 950 sqq. ξένων γὰρ — φέρει βάσις] In libris legitur: ξένων — ἦδε τις βάσις. πᾶ δ' αὖ φορεῖν; ὡς φίλου — ἀψοφον φέρει βάσις: στάσις ex Meinekii, παιδὸς φορεῖον et ἀψοφον ex mea coniectura scripsi. Sensus est: 'ecce enim, peregrinorum caterva feroculum fert ut pro caro infante sollicita lento gressu absque strepitu'. De significatione nominis στάσις cfr. Aesch. Cho. 456 στά-

προκηδομένα βαρείαν ἄψοφος φέρει βάσιν.
αἰαί, ὄδ' ἀναύδατος φέρεται.
τί χρῆ θανόντα νιν ἢ καθ'
ὑπνον ὄντα κρίναι;

955

970

ΥΛΛΟΣ.

*Ὡμοι ἐγὼ σοῦ,
πάτερ, ὦ[μοι ἐγὼ σοῦ] μέλεος.
τί πάθω; τί δὲ μήσομαι; οἴμοι.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

σίγα, τέκνον, μὴ κινήσῃς
ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος.
ζῆ γὰρ προπετής. ἀλλ' ἴσχε δακῶν
στόμα σόν.

960

975

σις δὲ πάγκοιτος ἄδ' ἐπιρροθεῖ,
Ag. 1105, Eum. 311.

V. 952. βαρείαν — φέρει βάσιν] Mirae prolatae ab editoribus quibusdam explicationes sunt adiectivi βαρείαν, quo certissimum est non posse nisi 'gravem', id est 'tardum' incessum significari. Apportabant enim Herculem lento incedentes gressu, ut vehementissimo morbo laboranti parcerent. Simillime κούφος, contrarium significatum habens, saepissime de 'cito incessu' dicitur, veluti apud Homerum κούφα βιβάς, βιβάσθων, apud Sophoclem Ant. 224 κούφον ἐξάρσας πόδα, apud Euripidem El. 439 κούφον ἄλμα ποδῶν, Troad. 342 μὴ κούφον ἄρη βῆμα. Itaque non est quod de Froehlichii conjectura βραδείαν scribatur. Acc. βαρείαν βάσιν ad ἄψοφος pertinet.

V. 954. ἀναύδατος Erfurdus restituit. Libri ἀναυδος. Schol. ἀναυδος· μηδὲ φωνῆν προέσθαι δυνάμενος.

V. 955 sq. Schol. τί χρῆ θανόντα νιν· τί, φησί, δεῖ κρίναι περὶ αὐτοῦ, καὶ τί ἂν τις δοξάσειεν; πότερον τέθνηκεν, ἢ ὑπνωθεὶς βεβήπτεται;

V. 957. Schol. ὦμοι ἐγὼ· Ὑλλος ἀπαντήσας τῷ πατρὶ θρηνηεῖ. De genetivo σοῦ vide Matth. § 371. Krueg. I § 47, 3, 2.

V. 958. πάτερ, ὦ μέλεος recte videtur Dindorfius restituisse.

V. 959. τί πάθω;] 'Quid agam?', Vide ad O. C. 212. Quod sequitur, τί δὲ μήσομαι, scholiasta explicat: τί τεχνάσομαι, ὅπως σοφείης. Atqui ex iis, quae statim post Hyllus ex sene, qui Herculem ex Euboea comitatus erat, quaerit, πῶς φῆς, γέρον; ἢ ζῆ; suspicari licet Hyllum in ea nunc fuisse sententia, ut Herculem exhalasse iam animam crederet. Coniunctivus autem aoristi et indicativus futuri quamvis diversa significant, tamen hic quidem recte componi poterunt. Simillime dictum Ai. 404 sq. ποῖ τις οὖν φύγη; ποῖ μολῶν μενῶ; Froehlichius τί γενήσομαι; coniecit.

V. 960. Schol. σίγα, τέκνον· γέρον τις ἀκολουθῶν τῷ Ἡρακλεῖ ἀπὸ Εὐβοίας πρὸς τὸν Ὑλλων φησί· μὴ ἀνεγείρῃς αὐτόν· τοῦτο γὰρ αἰτίον ὀδύνης τοῖς κάμνουσιν.

V. 961. Schol. ὠμόφρονος· ἐκ τῶν ὀδυνῶν ἠγρωμένον.

V. 962. Schol. ζῆ γὰρ προπετής· προπετής, εἰς τὸν θάνατον προνευκῶς, ἢ παρειμένος· εἰς τὴν γῆν πεσών· ἢ ἐπὶ πρόσσωπον κοιμῶμενος· ἢ καὶ μόνον κείμενος. Videtur hoc dicere senex: 'vivit enim, quamvis prostratus in

ΓΛ. πῶς φῆς, γέρον; ἢ ζῆ;
 ΠΡΕ. οὐ μὴ ἔξεγερεις τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
 κἀκκινῆσεις κἀναστήσεις
 φοιτάδα δεινὴν
 νόσον, ᾧ τέκνον.

965

980

ΓΛ. ἄλλ' ἐπὶ μοι μελέω
 βάρος ἄπλετον ἐμμέμονεν φροῖν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ᾧ Ζεῦ,
 ποῖ γὰς ἦκω; παρὰ τοῖσι βροτῶν
 κείμαι πεπονημένος ἀλλήκοις
 ὀδύνας; οἴμοι μοι ἐγὼ τλάμων·
 ἦ δ' αὖ μαιρὰ βρύνκει. φεῦ.

970

985

ΠΡΕ. ἄρ' ἐξήδη σ' ὄσον ἦν κέρδος

lecto iaceat'. Ex eo enim, quod prostratum vidit iacere Herulem, collegisse Hyllus videtur morte eum consumptum iam esse. Ita προπετής positum v. 701 τοιόνδε κείται προπετής.

V. 962 sq. ἄλλ' ἴσχε δακῶν στόμα σόν'] 'Sed morde et cohibe os tuum', id est, 'sile'. De locutione δάκνειν τὸ στόμα et, quae simillima est, δάκνειν ἑαυτόν, vide interpp. Aristoph. Nub. 1359.

V. 964 sqq. οὐ μὴ ἔξεγερεις κτλ.] De οὐ μὴ cum indicativo futuri coniunctis particulis vide Elmsl. ad Eur. Med. 1120. Matth. § 609, 2. Krueg. I § 53, 7, 5. μὴ ἔξεγερεις Dawesius reduxit. Libri μὴξεγερεις vel μὴ ἔξεγερεις habent.

V. 966. Schol. φοιτάδα· τὴν μανιώδη.

V. 967 sq. ἄλλ' ἐπὶ μοι etc.] Non dubium mihi videtur, quin, quem admodum Sophocles Al. 208 sq. βάρος τι ἐναλλάσσεισθαι dixit ita, ut esset βαρεῖάν τινα ἐναλλαγὴν ἐναλλάσσεισθαι, ita idem hoc loco βάρος ἄπλετον ἐμμέμονεν ἢ φροῖν hoc sensu posuerit: βαρὺ καὶ ἄπλετον μένος (δουρῆν) ἐμμέμονεν ἢ φροῖν. Vide quae disserui in Cens. ed. Lob. sec. p. 80 sqq. Itaque hoc dicit Hyllus: 'at gravi et intolerando cum impetu adver-

sus me miserum animus exaestuat'. Quibus verbis hoc significat, tantum esse animi affectum, ut ipse eum continere et non effari, quae sentiat, non possit. Luctatur enim quasi animus cum lingua. Cf. v. 976 ἄλλ' ἴσχε δακῶν στόμα σόν et v. 992 sq. οὐ γὰρ ἔχω, πῶς ἂν στέρεξαιμι, κακὸν τόδε λεύσσων.

V. 969 sqq. Schol. ᾧ Ζεῦ, ποῖ γὰς ἦκω· Ἡρακλῆς, ὡς ἐξαναστάς καὶ ἀγνοῶν, ποῦ μετενηνεκται.

V. 970. παρὰ τοῖσι] Vide de hac forma dativi Buttm. § 77 not. 3. Matth. § 152 not. 1, huius fab. v. 1119.

V. 972. οἴμοι μοι pro οἴμοι Brunckius scripsit.

V. 973. Schol. βρύνκει· ἐσθίει με ἢ νόσος καὶ ἀναλίσκει. Ceterum ἢ non pronomini vice fungitur, sed articuli, iungendum cum μαιρὰ, ut sit 'die verfluchte', suppresso nomine νόσος. Simillime infra saepius αὐτῆ et ἦδε dicitur atque fortasse etiam hic ἦδ' (vel potius ἄδ') αὖ μαιρὰ praeferendum. Vide ad v. 996.

V. 974. ἐξήδη σ' scripsi pro ἐξήδη et sententiae causa, quae requirit 'nonne tibi praedicebam?' et quoniam Attica forma secundae personae est ἐξήδησθα. Coniungenda sunt verba sic: ἄρ' ἐξήδη, ὄσον κέρδος ἦν σε αἰγὴ κεῖσθαι;

σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι 975
 τῷδ' ἀπὸ κρατὸς 990
 βλεφάρων ὕπνον;

ΓΑ. οὐ γὰρ ἔχω, πῶς ἂν

στέρξαιμι, κακὸν τόδε λεύσσων.

ΗΡ. ᾧ Κηναία κρηπὶς βρωμῶν,
 ἦν μήποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας 980

ᾧφελον ὄσσοις,
 ἰερῶν οἶων οἶαν ἐπὶ μοι 995

μελέω χάριν ἦνυσας, ᾧ Ζεῦ,
 οἶαν μ' ἄρ' ἔθου λάβαν, οἶαν. 1000 985

τίς γὰρ αἰοιδός, τίς ὁ χειροτέχνης
 ἰατρορίας,

V. 977. βλεφάρων ὕπνον scripsi pro βλεφάρων θ' ὕπνον, quod minus poetice dictum.

Ibid. Schol. οὐ γὰρ ἔχω, πῶς ἂν ἀδυνατώσ ἔχω καρτερεῖν ἐπὶ τηλικούτω κακῷ. De locutione οὐκ ἔχω ὅπως cf. Ai. 428 sq., de significato verbi στέργειν O. C. 517 cum annotatione nostra.

V. 979—986. Sic ex mea emendatione scripsi, quam necessariam esse planum me fecisse puto in Emendat. p. 138—147. Addo, ne quem laude sua fraudem, duo me menda ex Seidleri coniectura sustulisse. Libri omnes ita: ᾧ Κηναία κρηπὶς βρωμῶν ἰερῶν, οἶαν ἀνθ' οἶων θυμάτων ἐπὶ μοι μελέω χάριν ἦνυσας. ᾧ Ζεῦ, οἶαν μ' ἄρ' ἔθου λάβαν, οἶαν, ἦν μήποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας ᾧφελον ὄσσοις, τόδ' ἀκήλητον μανίας ἀνθός καταδερχθῆναι. τίς γὰρ κτλ. Ne hoc quidem praetereundum, ἦνυσας pro ἦνυσω ante me iam Brunckium restitui iussisse.

V. 979 sqq. Schol. ᾧ Κηναία κρηπὶς κρηπὶς τὸ ἔδαφος. περιφραστικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ, ᾧ Κηναίον. μέμφεται δὲ τῷ τόπῳ, ὅτι οὐκ ἐπὶ αἰσίσις ἀδῶν γέγονε τὰ ἐκεῖ θύματα. Hoc dicit Hercules: 'utinam nunquam miser ego te oculis vidissem, promuntorium Ceneae, fundamentum altarium, quae extruxi: in quibus quae tibi

obtuli sacra amplissima, qualem, Iuppiter, pro iis gratiam mihi retulisti, quali me labe affectisti!' De re confer v. 752 sq.

V. 982 sq. ἰερῶν — χάριν ἦνυσας] Genetivus οἶων ἰερῶν ex nomine χάριν aptus est. Deinde χάριν ἀνύσειν ἐπὶ τιμὶ facile apparet tantum dici posse, si, quod gratiae referendae causa alicui tribuitur, non iucundum et exoptatum, sed adversum et infaustum sit. Cf. Emendat. p. 141 sq. Quam autem gratiam intellegi velit Hercules, explicat ipse verbis sequentibus.

V. 985. οἶαν μ' ἄρ' ἔθου λάβαν] Locutio λάβαν τιθεσθαι cum idem significet atque λαβᾶσθαι, in addito accusativo μὲ non haerendum est. Cf. Matth. § 421 not. 4. Krueg. II § 46, 18, 2.

V. 986. τίς γὰρ — χειροτέχνης] Recte Hermannus, 'Iucipit, iuquit, poeta, ut si dicitur sit: τίς αἰοιδός κατακλήσει, tum mutata structura pergit: τίς ὁ χειροτέχνης ἰατρορίας, ὃς κατακλήσει; Χειροτέχνης non puto, ut volunt, proprie de chirurgo dictum, sed oppositum αἰοιδῶν, qui non, ut ille, verbis, sed facto medelam afferat. Est is autem minime omnium palpator magneticus, qualis Passovio videbatur, sed vere chirurgus, cuius quomodo ille nullum hic usum esse putet, ego non video. Quidni enim

ὄς τήνδ' ἄτην κατακλήσει;·
θαυμ' ἄν πόρρωθεν ἰδοίμην.
(στροφὴ α')

Ξ ξ, 990
ἔἄτέ μ', ἔἄτέ με δύσμορον ὕστατον,
1005
ἔἄθ' ὕστατον εὐνᾶσθαι.
(στροφὴ β')

πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίσεις;
ἀπολείς μ', ἀπολείς.
ἀνατέτροφας ὅ τι καὶ μύση. 1009 995
ἦπται μου, τοτοτοί, ἦθ' αὐθ' ἔρπει. πόθεν ἔστ', ὦ

exulceratum veneno corpus illius medicamentis allevetur, quibus ante omnia vestem, quae membris agglutinata inhaerebat, resolvi opus erat? — Ceterum vide quae ad Ai. 574 sq. adnotavimus. Blaydesius τίς γὰρ ἐκωδός coniecit et Erfurdus τίς χειροτέχνης.

V. 988. Inter ἄτην et κατακλήσει adduntur in codicibus haec verba: χωρὶς Ζηνός, quae ego delevi. Cf. Emendat. p. 146.

V. 989. Θαυμ' — ἰδοίμην] I. e. 'Miraculum ex longinquo viderim' sive 'nunquam videbo'. Cfr. ad Phil. 448 sq.

V. 991 sq. ἔἄτέ μ' — εὐνᾶσθαι] Aptè Erfurdus adscripsit Hom. hymn. in Merc. 289 ἄλλ' ἄγε, μὴ πύματόν τε καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσης et Odys. v. 119 νῦν ὕστατα δειπνήσειαν. De qua locutione cf. Censur. nostr. Aiac. ab Lobeck. iterum edit. p. 86. — Ceterum primum ἔἄτε bisyllabum est. Δύσμορον ὕστατον ipse scripsi pro δύσμορον (cui adscriptum in La γρ. ὕστατον) εὐνᾶσαι. In proximo versu ἔἄθ' ὕστατον Hermannus, εὐνᾶσθαι Ellendius proposuit. Libri ἔἄτέ με δύστατον εὐνᾶσαι.

V. 989 sqq. Ad iustum stropharum ordinem restituendum, ut antistropha quaeque stropham excipiat (stroph. I, syst. dact., antistr. I, stroph. II, syst. dact., antistr. II, str. III, syst. dact., antistr. III) Herm. Schuetzius v. 993—95 post 1003 et v. 1009—1011 post 1014 transponit.

V. 993. Schol. πᾶ μου ψαύεις' ὡς ἐφαπτομένον αὐτοῦ τοῦ παιδὸς ἐπι τῷ γνῶναι, πῶς ἔχει τῷ σώματι. κοῖ ψαύεις, ἀντι τοῦ, καὶ ἐψηλαφῶν καὶ μεταφέρων τῆδε κἀκέϊσε τὸ σώμα μου. — ποῦ προσάγεις τὰς χεῖρας; Aut πᾶ quod Seidlerus voluit aut, quod praestat, κοῖ duplicandum videtur, nisi in v. 1012 Gleditschius recte scripsit θρωσκει δεινά.

V. 995. Schol. ἀντέτροφας' ὅ τι ἄν ἡσυχάσῃ τοῦ κακοῦ τούτου, καλὴν κινήσας ἀντρέφας' ὄλον, ὅ τι ἄν τῶν ὀδυνῶν παύσῃ, τοῦτο διήγειρας. Huic sensui coniunctivus μύση non videtur convenire. Sed Hercules metuit, ne iterum Hyllus sedatum dolorem suscitaret. Herwerdenus putat, ἀνατέτροφας, quod pro ἀντρέφας Erfurdus restituit, ex ἀνατρέφω repetendum esse.

V. 996. ἦπται — ἔρπει] Ut supra v. 973 ἡ μιὰρά dictum pro ἡ μιὰρά νόσος, ita hic ἦδε pro ἡδε ἡ νόσος. Sic rursus infra v. 1015 τόδε μ' αὐ λωβᾶται. Adde Philoct. 758 ἦκει γὰρ αὐτῆ. 787 sq. προσέρπει, προσέρχεται τόδ' ἐγγύς. 807 ὡς ἦδε μοι ὄξεια φοιτᾷ κτλ. Iungendum autem est ἦπται cum sequente pronomine ἦδε, parenthetice interiecta exclamatione τοτοτοί.

V. 996 sqq. πόθεν ἔστ' ὦ — καὶ νῦν κτλ.] Schol. οὐ πρός τοὺς φέροντας φησὶν ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας τοὺς ἐνεργηθέντας πρῶην ὑπ' αὐτοῦ' 'ποῦ, φησὶν, ἄρα ἔστε' κτέ. Hic

πάντων ἀνθρώπων ἀδικάτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ, κατὰ τε θρία πάντα καθ-
αίρων

ὀλεκόμεν ὁ τάλας; καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι
οὐ πῦρ, οὐκ ἔγγος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀπο-
τρέψει; 1000

(ἀντιστροφὴ α΄.)

Ξ Ξ,
οὐδ' ἀπαράξαι σάρκα βίον θέλει 1015
μολὼν τοῦ στυγεροῦ; φεῦ, φεῦ.

ΠΡΕ. ᾧ καὶ τοῦδ' ἀνδρός, τούργον τόδε μείζον ἂν εἴη

sensus requirit, quod Koechlius coniecit, πόθι δ' ἔστ' ᾧ. Quod nisi scribitur, fert ita usus linguae Graecae, ut πόθεν ἔστί non possit quicquam aliud significare, nisi 'unde estis', i. e. 'ex qua terra huc venistis'. Appellat tum Hercules eos, a quibus delatus Trachinem erat, coll. v. 950 ξένων γὰρ κτλ. Ex quibus cum quaerit: 'ex qua terra huc venistis, ingratiissimi viri totius generis humani, quod ego monstris marinis et terrestribus purgans interimebar? et nunc mihi laboranti nemo praestare ministerium vitaeque me liberare vult?' facile apparet hoc eum dicere: 'neceae est vos ingratiissimos esse totius generis humani', sive 'vos ex ingratiissima esse civitate totius terrae. Totam enim terram maximis quibus laborabat malis servavi cum vitae periculo. Nunc autem cum ego laboro, nemo vestrum liberare me malo quo premeor paratus est'. De usu verbi καθαίρειν confer v. 1060 ὅσῃν ἐγὼ γαίαν καθαίρων ἰκόμην. A quo loco non differt hic locus, quamvis καθαίρων ἀνθρώπων hic dictum sit, siquidem in nomine hominis significatio loci continetur, nisi ex Wakefieldii coniectura οἷς δὴ et ex mea θρία κνώδαλ' ἀναιρών scribendum est. Deinde de locutione: ἀνδρες ἀδικάτατοι πάντων ἀνθρώπων, satis est lectorem ablegasse ad ea, quae Lobeckius ad Ai. 1358 p. 478 ed. sec. conguessit.

V. 997. ἀνθρώπων ipse scripsi.

Libri Ἑλλάνων. Cf. Emendat. p. 147 sqq.

V. 998. πολλὰ μὲν — θρία] Post πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ expectas πολλὰ δὲ κατὰ θρία. Mutata oratione τὲ infertur, quod saepe fit et post πρώτα μὲν ut Phil. 1424, Eur. Hipp. 996, Heracl. 337, Ion. 401, Or. 22, Med. 125 et si ut hic anaphora quae vocatur omittitur. Cfr. Phil. 1056 πάρεστι μὲν — ἐγὼ τε, 1136 ὄρων μὲν .. στυγρόν τε φῶτα.

V. 999. Schol. ἐπὶ τῷδε· δεικτικῶς ἀντὶ ἐμοί. — ὀνήσιμον· ὀφελήσιμον, σωτήριον.

V. 1000. οὐκ ἀποτρέψει mendosum est. Froehlichius coniecit οὐδὲν ὀρέξει; Fortasse ἀντιπαρέξει; scribendum.

V. 1002. σάρκα scripsi pro κρῶτα. Cfr. Eur. Hel. 802 σάρκ' ἀπαλλάξαι βίον.

V. 1004 sqq. ᾧ καὶ τοῦδ' ἀνδρός κτλ.] Hoc dicit: 'te, qui filius sis huius viri (Hyllum appellari patet), convenit etiam curam eius gerere et me, cuius vires non sufficiant, in attrahendo eo fovendoque adiuvere'. Ita nihil prorsus offensionis esse intellegitur in genetivo τοῦδ' ἀνδρός, ex ᾧ καὶ apto.

Ibid. ἂν εἴη Nauckius restituit. Libri ἀνείκει vel ἀνήκει. In proximis versibus ἢ δι' ἐμοῦ σωκεῖν posui pro ἢ κατ' ἐμὸν σώμαν et post ἐμπέδον, quod pro ἐμπλεον scripsi cum Hermanno, delevi ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν, ratus σώζειν ut alias ex σωκεῖν factum

ἦ δι' ἐμοῦ σωκεῖν· σὺ δὲ σύλλαβε. σοὶ τε γὰρ
 ὄμμα 1005

ἐμπεδον - - - - - 1020

ΓΔ.

ψαύω μὲν ἔγωγε·
 λαθίπονον δ' ὄδυνᾶν οὔτ' ἐνδοθεν οὔτε θύραζε
 ἔστι μοι ἐξανύσαι βίοντον. τοιαῦτα νέμει Ζεὺς.

(στροφὴ γ')

HP.

ὦ παῖ, ποῦ ποτ' εἶ;
 τᾷδέ με, τᾷδέ με πρόσλαβε κουφίσας. 1025 1010
 ἔ ε, ἰὼ δαίμον.

(ἀντιστροφὴ β')

θρφῶσκει δ' αὖ, θρφῶσκει θειλαία
 διολοῦσ' ἡμᾶς
 ἀποτίβατος ἀργία νόσος. 1080

ὦ Παλλάς, Παλλάς, τόδε μ' αὖ λωβᾶται. ἰὼ
 παῖ, 1015

τὸν φύτρο' οἰκτεῖρας ἀνεπίφθονον εἰρυσσον
 ἔγχος,

esse, verba autem ἦ κατ' ἐμᾶν
 δάμαν interpretationis causa supra
 scripta effecisse, ut verba ἦ δι'
 ἐμοῦ σωκεῖν in proximum verum
 delata id expellerent, quod parti-
 cula τε post σοὶ posita requirit.
 Scripsisse potest poeta σοὶ τε γὰρ
 ὄμμα ἐμπεδον ἰσχυρά τε χεῖρες.
 Verbum σωκεῖν, quod iam Meine-
 kius proposuit pro σφῆξιν, usur-
 pavit Sophocles etiam El. 119
 μούνη γὰρ ἄγειν οὐκᾶν σωκῶ
 λήπης ἀντίροπον ἄχθος, ubi
 schol. ἀντι τοῦ ἰσχυῶ, οἱ δὲ νεώ-
 τεροι ἀντι τοῦ σφῆξω. Sensus
 igitur hic est: 'O fili huius viri,
 cum hoc opus malus sit quam cui
 ipse per me par sim, tu opem fer;
 tibi enim et oculus rectus et ro-
 bustae manus sunt'.

V. 1006 sqq. Schol. ψαύω μὲν
 ἔγωγε· εἰ τὸ κατασεῖν αὐτὸν
 ἴσται, ἰδοὺ ἐπάπτομαι αὐτὸν·
 ἴσθι δέ, φησίν, ὅτι τὴν λαθί-
 πονον ἴσται τῶν ὄδυνᾶν οὔτε
 διὰ στόματος οὔτε ἔξωθεν προσ-
 ἄπτειν δύναμαι· οὐκ οἶδα γὰρ·
 τοιαῦτα γὰρ ἀλγήματα δίδωσιν
 ὁ Ζεὺς. — οὔτ' ἐνδοθεν οὔτε
 θύραζε· οὔτε ἀπ' ἐμαντοῦ οὔτε

ἀπὸ τινος τῶν ξένων δύναμαι
 ἐξανύσαι. Est vero οὔτ' ἐνδο-
 θεν οὔτε θύραζε nihil fere aliud
 quam οὐδαμῶθεν. Conferunt edi-
 tores Eur. Or. 604 τὰ τ' ἐνδον
 εἶσι τὰ τε θύραζε δυστυχεῖς.
 Nec verba τοιαῦτα νέμει Ζεὺς
 recte schol. interpretatus est. Nam
 τοιαῦτα pertinet ad ἐξανύσαι βί-
 οντον ὄδυνᾶν λαθίπονον, ut dicat
 Hyllus, leniendis tantis doloribus
 nullum nisi Iovem parem esse.
 Ceterum ὄδυνᾶν . . βίοντον reduxit
 Musgravius. Libri ὄδυνᾶν . .
 βίοντον.

V. 1009. Schol. ὦ παῖ παῖ·
 αἰσθάνεται τῆς τοῦ παιδὸς φω-
 νῆς ὁ Ἡρακλῆς. Libri exhibent
 ὦ παῖ παῖ, alterum παῖ delevit
 Seidlerus.

V. 1012. Schol. θρφῶσκει· ἀνα-
 ζαυρηταί η ἡ νόσος.

V. 1014. Schol. ἀποτίβατος·
 ἀπροσπέλαστος.

V. 1015. Schol. ἰὼ Παλλάς· ἐπι-
 καλεῖται τὴν Ἀθηνᾶν εἰς βοή-
 θειαν. In libris legitur ἰὼ Παλ-
 λάς; ὦ restituit Seidlerus, Παλλάς,
 Παλλάς Dindorfus.

V. 1016. Schol. ἰὼ παῖ· κᾶν

παῖσον ἐμᾶς ὑπὸ κλῆδος· ἀκοῦ δ' ἄχος, ᾧ μ' ἐχόλωσεν 1035
 σὰ μάτηρ ἄθεος, τὰν ᾧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
 αὐτως, ᾧδ' αὐτως, ᾧς μ' ᾤλεσεν. ᾧ γλυκὺς
 Ἴιδας. 1040

(ἀντιστροφὴ γ')

ᾧ Διὸς ἀνθαίμων, 1020
 εὔνασον, εὔνασον ᾧκνυπέτα μὶρρ
 τὸν μέλεον φθίσας.

XO. κλύουστ' ἐφριξα τάσδε συμφορᾶς, φίλαι,
 ἄνακτος, οἶαις οἶος ᾧν ἐλαύνεται. 1045

HP. ᾧ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγων πέρα 1025
 καὶ χερσὶ καὶ νᾶτοισι μοχθήσας ἐγᾶ,

σύ, ᾧ καὶ, τὸν φύσαντα οἰκτεί-
 ρας, ἐπίσπασαι μοι ξίφος ἀνεμύ-
 σητον, ἐφ' ᾧ οὐδεὶς σε μέμψεται
 ᾧς παροκτόνον. Libri exhibent
 τὸν φύσαντ' οἰκτείρας: τὸν φύ-
 τον οἰκτείρας Dindorfius coniecit
 cl. Hesych. φύτορες· γεννήτορες.
 Alii de Froehlichii coniectura scri-
 bunt τὸν φῶσαντ' οἰκτείρ'.

V. 1017 sq. ἐχόλωσεν] Schol.
 ἐπίσπασεν. — γράφει ἐχόλησεν
 οἶον χολῆ ἐχρίσε τὸν χιτῶνα.
 Unde bene Blaydesius ἐλόχησεν
 coniecit. Cfr. Ant. 1074 τούτων
 σε λαβητῆρες ὑστεροφθόροι λο-
 χῶσιν Ἴιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες.
 — In versibus proximis τὰν et
 ᾧ γλυκὺς Ἴιδας, ᾧ Διὸς ἀνθαί-
 μων restituit Seidlerus. Libri ᾧν
 et ᾧ Διὸς ἀνθαίμων, ᾧ γλυκὺς
 Ἴιδας.

V. 1021. Post prius εὔνασον
 libri habent μ', quod delevit Tri-
 clinius. Erfurditius scripsit εὔνα-
 στον, εὔνασόν μ'.

V. 1024. ἐλαύνεται] Vide quae
 ad O. R. 28 adnotavimus.

V. 1025 sqq. Quod in hac ora-
 tione de rebus suis gestis gloriatur
 Hercules, in eo nihil esse quod
 reprehendi queat, recte monet scho-
 liasta ad Ai. 421 (414 ed. meae).
 Latine vertit hanc orationem usque
 ad v. 1082 M. Tullius Tusc. Quaest.
 II 8.

V. 1025. καὶ λόγων πέρα ex
 mea coniectura scripsi. Libri καὶ

λόγῳ κακά. Pro quo quod vulgo
 editores recentiores auctore Bothio
 certatim posuerunt, κοῦ λόγῳ
 κακά, alienum ab hoc loco esse in
 Emendat. p. 154 sqq. docui.

V. 1025 sq. ᾧ πολλὰ — ἐγᾶ] Et libere nec satis commode hos
 versus Cicero ita transtulit: *o multa dictu gravia, perpressu aspera, quae corpore exanclavia atque animo pertulit!* Alienum enim ab hoc loco est Herculem de animi sollicitudine aut dolore conqueri, qui malis, quae superaverit, excitatus sit. Quo magis reiicienda eorum suspicio est, qui ex Tulli verbis coniecturam fecerunt Sophoclem pro νᾶτοισι aut νόοισι aut γνώμαισι scripsisse. Optimus est sensus scripturae vulgatae. Hoc enim dicit Hercules: 'o qui multa et audacia et incredibilia et manibus et humeris exanclavi mala'. De locutione τὰ λόγων πέρα cf. Eurip. Iphig. T. 900 ἐν τοῖσι θανυματοῖσι καὶ μύθων πέρα τὰδ' εἶδον αὐτῆ, ibid. 839 θανυμάτων πέρα καὶ λόγον πρόσω τὰδ' ἐπέβα. Hec. 714 ἄρρητ', ἀνωνόμαστα, θανυμάτων πέρα, οὐχ ὄσι' οὐδ' ἀνεκτά. Hesychius πέρα λόγον· ὑπὲρ λόγον. Tum de usu adiectivi θερμός in Emendat. p. 155 dictum. Denique humeris cum se mala pertulisse Hercules ait et hic et v. 1070, illuc respicere videri potest, quod aliquando Atlantis onus subisse ferebatur.

οὐπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἢ Διὸς
 προῦθηκεν, οὔθ' ὁ στρυγνὸς Εὐρύσθευς ἐμοί,
 οἷον τόδ' ἢ δολῶπις Οἰνέως κόρη 1050
 καθῆψεν ἅμοις τοῖς ἐμοῖς Ἑρινύων 1030
 ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
 πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν ἐκ μὲν ἐσχάτας
 βέβρωκε σάρκας, πλεύμονός τ' ἀρητηρίας
 ῥοφεῖ ξυνοικοῦν, ἐκ δὲ χλωρὸν αἱμά μου 1055
 πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας 1035
 τὸ πᾶν ἀφράστῳ τῆδε χειρωθεὶς πέδῃ.
 κοῦ ταῦτα λόγῃ πεδιάς, οὔθ' ὁ γηγενῆς
 στρατὸς Γιγάντων οὔτε θῆριος βία,

V. 1027 sq. οὐπω—προῦθηκεν] οὐπω ex mea coniectura scripsi. Libri κοῦπω. Cf. Emendat. p. 156. De Iunone Herculi infesta cfr. Hom. Σ 117 οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἑρακλῆος φῦγε κῆρα ὅς περ φίλτατος ἔσκε Διὶ Κρονίωνι ἀνακτι· ἀλλὰ ἐμοῖς ἑδάμασσε καὶ ἀργάλεος χόλος Ἥρης. De forma dicendi ἀκοιτις ἢ Διὸς ad Ai. 101 sq., de usu verbi προτιθέναι ad Ant. 216 monitum est.

V. 1030 sq. Ἑρινύων ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον] A Furilis texta quod dicitur vestis, quae interitum attulit Herouli, de eo vide Ai. 1007 ed. meae. Eodem modo Aeschylus Ag. 1580 ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις Ἑρινύων. Genetivus Ἑρινύων ad ἀμφίβληστρον pertinet. De vocabulo ἀμφίβληστρον cf. Aesch. Ag. 1381 ἀπειρον ἀμφίβληστρον ὡσπερ ἰχθύων.

V. 1032. Schol. προσμαχθὲν· προσκολληθὲν. Cf. 767 sqq.

V. 1032 sq. ἐκ μὲν ἐσχάτας βέβρωκε σάρκας] Hesychius interpretatur ἐσχατον· ἐσώτατον atque sic hunc locum intellexisse videtur Cicero qui vertit: 'quae latere inhaerens morsu lacerat viscera', nisi legit ἔγκρατα βέβρωκε σαρκός.

V. 1034. Schol. ῥοφεῖ· ἐκπίνει. — χλωρὸν· νέον, ἢ νεκρὸν. Confer quae ad v. 838 sq. adnotavimus.

V. 1036. Schol. ἀφράστῳ τῆδε χειρωθεὶς· ἀπροσδοκῆται, ἀνεγνωστῳ, ἢ ἀλέκτω· ἢ περι ἧς

οὐκ ἔχει τις φράσασθαι, τίς εἴη τὴν φύσιν. Arpe Wakefield. comparavit v. 1104 τυφλῆς ὑπ' ἄτης.

V. 1037 sq. Schol. κοῦ ταῦτα λόγῃ πεδιάς· ἢ ἐν τῷ πεδίῳ βαλλομένη. ἢ ἐπεὶ ἐν τῷ Θεσσαλικῷ πεδίῳ ἐμαχέσατο πρὸς Κενταύρους. — ἢ ἐν πεζομαχίᾳ· θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι οὔτε παρατατόμενος, οἷον πρὸς Λαομέδοντα, οὔτε πρὸς Λύγαν, ἢ Κενταύρους. Non male Cicero λόγῃ πεδιάς vertit *hostilis dexetra*. Intellegendae sunt hastae exercitus, ad proelium committendum instructi, sive exercitus hastis instructus. Adverte enim opposita sibi esse verba οὐ λόγῃ πεδιάς et γυνὴ μόνῃ φασγάνου δίχα. Simul illud facile apparebit, verba οὔθ' ὁ — βία non opposita, quae vulgaris interpretum opinio est, sed apposita explicationis causa verbis οὐ λόγῃ πεδιάς esse. De pugna cum Gigantibus commissae cfr. Pind. Nem. I 67 καὶ γὰρ ὅταν θεοὶ ἐν πεδίῳ Φλέγγας Γιγάντεσσιν μάχην ἀντιτάξωσιν, βελέων ὑπὸ βίαιαῖσι κέλευον φαιδίμαν γαῖα πεφύρσεσθαι κόμαν ἐνεπεν. Recte Cicero verbis θῆριος βία significari Centauros vidit, vertens: *biformato impetu Centaurus*. Adiectivum enim θῆριος poetice positum pro genetivo θηρῶν, coll. quae ad Ai. 49 sq. adnotavi. Nomine autem θηρῶν Centauri significantur; vide ad v. 547. De vocabulo βία cf. v. 38.

οὐδ' Ἑλλάς οὐτ' ἄγλωσσος οὐδ' ὄσσην ἐγὼ 1060
 γαῖαν καθαίρων ἰκόμην, ἔδρασέ πω· 1040
 γυνή δέ, θῆλυς οὐσα κούκ ἀνδρὸς φύσιν,
 μόνη με δὴ καθείλε φασγάνου δίχα.
 ᾧ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγῶς,
 καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα πρεσβεύσης πλέον. 1065
 δός μοι χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβῶν 1045
 εἰς χεῖρα τὴν τεκούσαν, ὡς εἰδᾶ σάφα,
 εἰ τοῦμόν ἀλγείς μᾶλλον ἢ κείνης ὄρων
 [λαβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον].
 ἴθ', ᾧ τέκνον, τόλμησον, οἰκτειρόν τέ με 1070
 πολλοῖσιν οἰκτρὸν, ὅστις ᾧστε παρθένος 1050
 βέβρυχα κλαίων. καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἰς ποτε
 τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα,
 ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν εἰλόμην κακοῖς.
 νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς ἠῦρημαι τάλας. 1075

V. 1089 sq. Schol. ἄγλωσσος· κα-
 κὸγλωσσος, βάρβαρος ἢ ἀλλό-
 γλωσσος. Pollux. I 109 ἄγλωσσον
 Σοφοκλῆς τὸν βάρβαρον εἶπεν.
 Certum est γαῖαν hoc loco non
 tam terrae (loci) quam gentis (ho-
 minum) significationem habere. Cf.
 Emendat. p. 150. Quod autem et
 Graecae et barbarae genti gentem
 opponit, haec verba sunt hominis
 omnia colligentis et exaggerantis.

V. 1041. Θῆλυς οὐσα — φύσιν]
 Quoniam mulieres etiam exstiterunt,
 quae animo virili essent, addit Θῆ-
 λυς οὐσα, et, quo magis id urge-
 retur (vide ad O. R. 58), rursus
 οὐκ ἀνδρὸς φύσιν οὐσα. De
 forma Θῆλυς vide Krueg. II § 22,
 6, 2, de locutione ἀνδρὸς φύσιν
 ἐστὶ ad Ai. 741 sq. diximus.

V. 1043 sq. Schol. ᾧ παῖ· ᾧ
 ἴλλε, δεῖξον τοῖς ἔργοις, ὅτι
 ἀληθῶς ἐξ Ἡρακλείους ἔχεις τὸ
 γένος, καὶ μὴ μου προκρίνης
 τὴν Δηλιάνειραν, ἀλλὰ ταῖς σαῖς
 χερσὶ τῆς οἰκίας αὐτὴν ἔξαγε καὶ
 παραδός μοι. ταῦτα δὲ ἀγνοῶν,
 οὐκ ἐθνήκεν. Nihil offensionis
 in verbis est: γενοῦ — γεγῶς,
 hoc significantibus: 'exhibe te ta-
 lem in me, qui vere sis filius meus'.
 Speciose tamen O. Hensius παῖς
 ἐτήτυμος πατρὸς coniecit. De

verbo πρεσβεῦειν, idem atque τι-
 μᾶν significante, cf. Monk. ad Eur.
 Hipp. 5. Blomf. gl. ad Aesch. Ag.
 1271.

V. 1046 sqq. Schol. ὡς εἰδῶ
 σάφα· ἵνα μάθω, πότερον ὑπὲρ
 ἐμοῦ νοσοῦντος λυγῆ (<ἦ> ὅταν
 ἴδῃς τὸ σῶμα τῆς Δηλιάνειρας
 παρ' ἐμοῦ βλαπτομένου καὶ δι-
 καίως κατακονοούμενον. Recte
 videtur Nauckius v. 1048 eiecisse,
 cum sensus εἰ τὸ ἐμὸν ἢ τὸ κεί-
 νης ὄρων μᾶλλον ἀλγείς i. e.
 'utrum meam an illius calamitatem
 aspiciens magis commovearis' tur-
 betur additis verbis λαβητὸν . .
 κακούμενον. Neque in suo libro
 hunc versum habuisse videtur Ci-
 cero qui vertit: 'iam cernam, mene
 an illam potiore m putes'.

V. 1050. Schol. ὅστις ᾧς τις
 παρθένος· Ὁμηρος (II 7) ἦν τε
 κούρη νηπίη, ἦθ' ἅμα μητρὶ
 θεοῦ ἀνελεσθαι ἀνάγει.

V. 1050—1053. ὅστις — κακοῖς]
 Vide simillima de Aiace dicentem
 Tecmessam Ai. 317—322.

V. 1053. Schol. αἰὲν εἰλόμην
 κακοῖς· ὑπέφερον πάν κακόν.

V. 1054. Schol. νῦν δ' ἐκ τοιού-
 του· ἐξ ἰσχυροῦ γέγονα ἀσθενής.
 De ἐκ praepositione ad v. 281 mo-
 nitum est.

καὶ νῦν προσελθὼν στῆθι πλησίον πατρός, 1055
 σκέψαι δ', ὅποιας ταῦτα συμφορᾶς ὑπο
 πέπονθα. δείξω γὰρ τάδ' ἐκ καλυμμάτων.
 ἰδοῦ, θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας,
 ὁρᾶτε τὸν δύστηνον, ὡς οἰκτρῶς ἔχω. 1080
 αἰαί, ὦ τάλαια, 1060
 ἔξ,
 ἔθαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως ὄδ' αὖ,
 διῆξε πλευρῶν· οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἔαν
 ἔοικεν ἢ τάλαινα διάβορος νόσος.
 ὦναξ Ἄιδη, δέξαι μ'· 1085 1065
 ὦ Διὸς ἀκτίς, παῖσον.
 ἐνσεισον, ὦναξ, ἐγκατάσκηφον βέλος,
 πάτερ, κεραυνοῦ. δαίνυται γὰρ αὖ πάλιν,
 ἦνθηκεν, ἐξώρμηκεν. ὦ χέρες, χέρες,
 ὦ νῶτα καὶ στέρον', ὦ φίλοι βραχιόνες, 1090 1070
 ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσταθ', οἳ ποτε
 Νεμέας ἐνοικον, βουκόλων ἀλάστορα,

V. 1056. Nauckius σκέψαι δ' scripsit.

V. 1057. ἐκ καλυμμάτων] Id est 'exutis tegumentis', sive 'vestimentis'. Perperam haec intellexit Cicero qui vertit: 'accede, nate, adistite, miserandum aspice eni sceratum corpus laceratum patris'.

V. 1058. Schol. ἰδοῦ, θεᾶσθε· ὁ λόγος πρὸς τοὺς περιεστῶτας.

V. 1060. Schol. αἰαί· ὀδυνώμενος ἀναβοᾷ.

V. 1062. Schol. ἔθαλψεν ἄτης· πάλιν ἐξεπύρωσέ με ὁ τῆς νόσου σπασμὸς. Inde quis coniciat poetam ἔθαλψέ μ' scripsisse, ut supra v. 710 pro ἔθειλε μ' deteriores libri ἔθειλεν habent. Verum ultro quo pertineat ἔθαλψεν intellegitur nec bene μὲ mox excipit μὲ. Deinde verba ὄδ' αὖ cum aliis editoribus coniunxi cum praecedentibus, in libris veteribus iuncta cum sequentibus posita post ἀρτίως interpunctione. Adscripsit Wakef. Aesch. Prom. 877 ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγίς μανίαι θάλλουσι, ubi schol. ὑπεκκαίονσι.

V. 1063. Schol. οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἔαν ἔοικεν· ὀδύνης ἀπει-

ραστον, ἀνετον ὀδυνῶν· ἀντι τοῦ, οὐκ ἐνδίδασί μοι.

V. 1064. διάβορος] Active dictum, ut Phil. 7 νόσφ καταστάζοντα διαβόρω πόδα.

V. 1066. Schol. ὦ Διὸς ἀκτίς, παῖσον· ὦ κεραυνέ, εἶθε με βάλῃς. Nescio an παῖσόν μ' scripserit poeta, ut olim Hermannus ad Eur. Hec. 63 suspicatus est.

V. 1067. Schol. ἐγκατάσκηφον· τόξευσσον κατ' ἐμὸν τὸν κεραυνόν.

V. 1068. Schol. δαίνυται· ἐσθίει με ἢ νόσος. — ἦνθηκεν, ἐξώρμηκεν· ἦμασεν, ἀνεκάχλασεν, καὶ ἐξεγήγεραται. De verbi ἀνθεῖν usu ad Ant. 945 sq. monuimus. Similiter Phil. 259 ἦ δ' ἐμὴ νόσος ἀεὶ τέθηλε.

V. 1070. Schol. ὦ νῶτα καὶ στέρονα· ἀφορῶν εἰς ἕν ἕκαστον μέλος δυσφορεῖ, ὅτι ἀφ' οἴου οἶον γέγονεν αὐτοῦ τὸ σῶμα.

V. 1071. sq. Schol. ὑμεῖς ἐκεῖνοι· ἀρα ὑμεῖς ἐστε οἱ τὸν Νεμεῖον χειρωσάμενοι λέοντα, τὸν τῆν Νεμεῖον λυμαινόμενον;

V. 1072 sq. Νεμέας — κάπροσ-ἡγορον] Cfr. Hes. Theog. 327 Νεμειαῖον τε λέοντα, τὸν ῥ'

λέοντ', ἄπλατον θρέμμα κάπροσῆγορον,
 βία κατειργάσασθε, Λερναίαν δ' ὕδραν,
 διφυῆ τ' ἄμικτον ἱποβάμονα στρατὸν ¹⁰⁹⁵ 1075
 θηρῶν, ὕβριστήν, ἄνομον, ὑπέροχον βίαν,
 Ἐρμυανθιδίον τε θῆρα, τὸν δ' ὑπὸ χθονὸς
 Ἄιδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας,
 δευῆς Ἐχίδνης θρέμμα, τὸν τε χρυσέων
 δράκοντα μῆλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τό-
 ποις ¹¹⁰⁰ 1080
 ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην,

Ἥγη θρέψασα .. Γουνοῖσιν κατέ-
 ἔνασσε Νεμείης, πῆμα βροτοῖσιν.
 Ἐνθ' ὃ γε οἰκείων ἔλεφαίρετο
 φύλ' ἀνδρώπων .. Ἀλλὰ εἰ ἔς
 ἐδάμασσε βίης Ἡρακληίδης, Pind.
 Isthm. V 47 τὸδε δέγμα με νῦν
 περιπλανᾶται θηρός, ὃν πάμ-
 πρῶτον ἀέθλων κτεῖνά ποτ' ἐν
 Νεμέῃ. De nomine ἀλάστωρ ad
 O. C. 784 sq. dixi. Tum adiectivum
 ἄπλατον recte scholiasta ex-
 plicare videtur ἀπόσιτον, 'cui
 appropinquare nemini licuit'. Cf.
 Eur. Herc. 399 ὃς σφ' ἄπλατον
 ἀμφέλικτος ἔλικ' ἐφρουροῖ. Con-
 tra ἀπροσῆγορον, quod Bekk.
 Anecd. p. 440, 17 explicatur: ὃν
 οὐχ οἷόν τε προσαγορευῆσαι διὰ
 τὸσπον τραχύτητα, de ferocitate
 et crudelitate leonis accipiendum
 videtur.

V. 1074. Λερναίαν δ' ὕδραν] Cfr. Hes. Theog. 313 ὕδρην . .
 Λερναίην, ἣν θρέψε θεὰ λευ-
 κώλενος Ἥγη, ἄπλητον κοτέουσα
 βίη Ἡρακληίδη· καὶ τὴν μὲν Διὸς
 υἱὸς ἐνήρατο πηλεὶ χαλκῷ.

V. 1075 sq. Schol. διφυῆ τ' ἄμικτον· τὸν τῶν Κένταυρων ἀπροσπέλαστον. ᾧ οὐκ ἦν συμμῖξαι καὶ συμβαλεῖν. Cfr. Pind. Pyth. II 44 Κένταυρον ὃς ἔπιποισι Μαγνητῖδεσσι ἐμῖγνυτ' ἐν Παλίον σφυροῖς, ἐκ δ' ἐγένοντο στρατὸς θανυμαστός, ἀμφοτέροις ὁμοῖοι τοκεῦσι, τὰ ματρὸθεν μὲν κάτω, τὰ δ' ὑπερθε πατρός. — In libris legitur ὑπείροχον quod correxit Bentleius.

V. 1078 sq. Ἄιδου — θρέμμα] Hunc laborem Herculi impositum Soph. Trag. II. 3.

ab Eurystheo esse, ut canem ex inferis adduceret, iam Homerus Θ 368 et λ 623—626 prodidit. Hesiodus quamquam Cerberum descripsit (Theog. 310—312 coll. 769—773), ab Typhone et Echidna natum dicens, tamen ab Hercule eductum ad superos esse non addidit. Idem Cerbero quinquaginta capita tribuit. Ut Sophocles, ita etiam Euripides Herc. 611, 1277 τρίκρανον eum dixit. — Speciose Nauckius σκύλακ' ἄμαϊακον τέρας coniecit cl. Phot. lex. p. 241, 14 μαϊακον· τὸ χαλεπὸν καὶ δύσμαχον.

V. 1079 sq. τὸν τε χρυσέων — τόποις] Cfr. Hes. Theog. 333 Κητῶ . . Γεῖνατο δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρμνοῖς κεύθεσι γαίης Πείρασιν ἐν μεγάλῃς παγχρύσεια μῆλα φυλάσσει. Hesperidum primus mentionem fecit Hesiodus Theog. 215 Ἐσπερίδας δ' αἷς μῆλα πύρην κλυτοῦ Ὠκεανοῦ χρύσεια καλὰ μέλουσι φέροντα τε δένδρα καρκόν. Apollod. II 5, 11, 12 ἐνιοὶ δὲ φασιν οὐ παρὰ Ἀτλαντος αὐτὰ (scil. τὰ μῆλα) λαβεῖν, ἀλλ' αὐτὸν θρέψασθαι τὰ μῆλα, κτείναντα τὸν φρουροῦντα ὄφιν. Ad verba ἐπ' ἐσχάτοις τόποις schol. adscripsit τοῖς τῆς Λιβύης. Contra Apollodorus II 5, 11, 2 ταῦτα (scil. τὰ χρύσεια μῆλα) δὲ ἦν, οὐχ ὡς τινες εἶπον ἐν Λιβύῃ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντος ἐν Ἰππεβορέοις.

V. 1081. Schol. ἐγευσάμην· ἐπειράθην. Vide ad Ant. 986 et Eur. Herc. 1353 ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην.

κούδεις τρόποι' ἔστησε τῶν ἐμῶν χειρῶν.
 νῦν δ' ᾧδ' ἀναρθρος καὶ κατερρακωμένος
 τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
 ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος, 1105 1085
 ὁ τοῦ κατ' ἄστρα Ζηνὸς ἀυθῆθεις γόνος.
 ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴσθε, κἄν τὸ μηθὲν ᾧ
 κἄν μηθὲν ξρῶ, τὴν γε δράσασαν τάδε
 χειρώσομαι κἄκ τῶνδε. προσμόλοι μόνον,
 ἔν' ἐκδιδαχθῆ πᾶσιν ἀγγέλλειν, ὅτι 1110 1090
 καὶ ζῶν κακούργους καὶ θανῶν ἐτισάμην.

XO. ᾧ τλήμον Ἑλλάς, πένθος οἶον εἰσορῶ
 ἔξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται.

ΓΑ. εἶπερ πάρεστιν ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
 σιγὴν παρασχὼν κλυθί μου, νοσῶν δμῶς. 1115 1095
 αἰτήσομαι γάρ σ', ὃν δίκαια τυγχάνειν.
 δός μοι σεαυτόν, μὴ τοσοῦτον ὡς δάκνη

V. 1082. *τρόποι' — χειρῶν*] *Exempla locutionis τρόποια στήσαι τινας* vel *ἀπό τινας* vel *κατά τινας* Taylorus ad Lysiae or. fun. p. 89 collegit. Pro genetivo autem τῶν ἐμῶν χειρῶν facile apparet scriptorem prosaicum pronomen ἐμοῦ positurum fuisse. Sed ut solent poetae saepe partem pro toto ponere, ita nonnunquam vocabulo *χειρ* utuntur pro eo ipso, cuius manus intellegendae sunt. Cf. Ai. 490 *θεοὶς γὰρ ᾧδ' ἔδοξε πον καὶ σῆ μάλιστα χειρῖ.* El. 206 *θανάτους αἰκίαις διδύμιν χειροῖν.*

V. 1083. Schol. *ἀναρθρος*· *οὐκ ἔχων τὰ ἄρθρα τῶν μελῶν διὰ τὸ σσηφθῆαι αὐτά. κατερρακωμένος δέ, τὰς σάρκας σαπίαις καὶ ἔχων αὐτὰς κρεμαμμένας ὡς δάκνη.*

V. 1084. Schol. *τυφλῆς ὑπ' ἄτης*· *ὑπὸ νόσον ἀφανούς καὶ ἀκαταλήπτου, ἣν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν.* Vide ad v. 1036. De usu verbi *ἐκπορθεῖν* ad Ai. 874 diximus.

V. 1089. *κἄκ τῶνδε*] 'Vel in hoc, quo sum, statu'. Vide ad Ai. 529.

V. 1090. *ἐκδιδαχθῆ — ἀγγέλλειν*] Sic infra v. 1245 *ἐκδιδαχθῶ δυσσεβεῖν.*

V. 1091. *κακούργους* de Cobeti coniectura scripsi. Libri *κακούς*

γε. Bergkiius *κακούργα* praefert. Pro *καὶ θανῶν* requirit Blaydesius *κακπνέων.*

V. 1092. *ᾧ τλήμον Ἑλλάς*] Cfr. Eur. Herc. 877 *μέλεος Ἑλλάς, ᾧ τὸν εὐεργέταν ἀποβαλεῖς.*

V. 1093. Schol. *εἰ σφαλήσεται. εἰ ἀποτεύξεται τούτου.* Notus hic verbi *σφάλλσθαι* usus. Sine necessitate Nauckius et alii *σφαλεῖς* ἔση coniciunt.

V. 1094 sq. *εἶπερ πάρεστιν* ex mea coniectura scripsi. Libri *ἐπέλ παρέσχες*. Cf. Emendat. p. 156. Alii coniciunt *ἐπέλ παρήης, ἐπέππερ εἰας, ἐπέπ παρείκεις* — *παρασχῶν, κλυθί.*

V. 1095. Schol. *σιγὴν παρασχῶν*· *ἀντὶ τοῦ σιωπήσας καὶ ἡσυχάσας.* De *δμῶς* particula cum participio iuncta cf. Matth. § 566. Krueg. II § 56, 13, 2.

V. 1096. *δίκαια*] Vide quae ad v. 327 adnotata sunt.

V. 1097 sq. *δός — δύσοργος*] *Mudgius τοιοῦτον* scripsit sine necessitate. Sensus enim est hic: 'da te mihi, neque vero tanta quanta morderis ira exacerbatum'. Pro *δύσοργος* exspectaveris *δύσοργον*, sed *δύσοργος* ad interposita verba *ὡς δάκνη* adiunctum est.

- θυμῷ δύσοργος. οὐ γὰρ ἂν γνοίης, ἐν οἷς
 χλῆιν προθυμῇ, κἄν ὄτοις ἀλγείς μάτην.
 HP. εἰπὼν δ' ἰσχυρίζεις λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν 1120 1100
 οὐδὲν ξυνίημ', ὧν σὺ ποιικίλλεις πάλαι.
 TA. τῆς μητρὸς ἦκω τῆς ἐμῆς φράσεων ἐν οἷς
 νῦν ἐστίν, οἷς θ' ἤμαρτεν οὐχ ἐκουσία.
 HP. ᾧ παγκάμιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὐ
 τῆς πατροφόντου μητρὸς, ὡς κλύειν ἐμέ; 1125 1106
 TA. ἔχει γὰρ οὕτως, ὥστε μὴ σιγᾶν πρέπειν.
 HP. οὐ δῆτα τοῖς γε πρόσθεν ἤμαρτημένοις.
 TA. ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.
 HP. λέγ', εὐλαβοῦ δέ, μὴ φανῆς κακὸς γεγῶς.

V. 1098 sq. Schol. οὐ γὰρ ἂν γνοίης· τουτέστιν, εἰάν μὴ τοῦ θυμοῦ παύση πρότερον, οὐ θυμῷ γινώσκαι ὑπὸ τῆς ὀργῆς σκοτούμενος, ὅτι ἀδίκως αὐτὴν ἀνελεῖν βούλει, ὅπερ σοὶ ἐστὶ μεγίστη χαρὰ, οὐδὲ ὅτι μάτην ἀλγείς τὴν ψυχὴν, νεμεσῶν τὴν οὐδὲν ἀδικήσασαν. Vera haec interpretatio est, nisi quod dolor potius ille Herculis significari videtur, quod a muliere, Deianira, superatum se et perditum putabat. Libri exhibent ἐν οἷς χαίρειν. Scripsi χλῆιν, cum dicatur χλῆιν ἐν τινι ut Aesch. Cho. 137, non dicatur χαίρειν ἐν τινι et χλῆιν de libidine ulciscendi magis idoneum sit quam χαίρειν.

V. 1100. εἰπὼν — λῆξον] Recte Hermannus, est haec, inquit, cruciatibus vexati oratio, qui quam celerrime finiri quae narranda sint cupit.

V. 1101. Schol. ποιικίλλεις· σοφίζεις, καλλωπίζεις τῷ λόγῳ. Cf. v. 412. Non est quod ex Nauckii coniectura ποιικίλλεις scribatur.

V. 1102. τῆς μητρὸς] De genetivo vide quae ad Phil. 434 sq. adnotavimus.

V. 1103. Probabiliter Nauckius ᾧς θ' ἤμαρτεν scripsit.

V. 1104. Schol. ᾧ παγκάμιστε· αὐτῇ τοῦ μίσους ἐπίτασις, ὅτι καὶ μνημὴν τῆς μητρὸς ἐποίησατο, καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἡρακλέους ἀκούοντος. Per-

tinet ad ea quae Hyllus v. 1098 sq. dixit.

V. 1105. τῆς πατροφόντου μητρὸς] Consule quae ad El. 766 exposuimus. De verbis ὡς κλύειν ἐμέ cfr. Oed. R. 84 ἔμμετρος γὰρ ὡς κλύειν et v. 1045 ἡ καστ' ἐτι ζῶν οὗτος ὥστ' ἰδσιν ἐμέ;

V. 1106. Schol. ἔχει γὰρ οὕτως· τὸ γὰρ κατ' αὐτὴν, φησί, πράγμα ἐκτός ἐστιν ἀδικίας, ὡς μὴ δεόν εἶναι τοῦτο σιωπῇ παραδοῦναι. Sensus est: 'Res Deianirae ea est ut non liceat quas imprecaris diras cum silentio et sine obloquio audire'.

V. 1107. οὐ δῆτα — ἤμαρτημένοις] Ad οὐ δῆτα adsumendum ex antecedentibus apparet ἔχει οὕτως, ὥστε — πρέπειν, ita ut hoc cum acerbitate dicat Hercules: 'sane non tacendum de Deianira propter ea, quae ante peccavit'. Hercules de veneficio cogitat. De dativo cf. Matth. § 399 not. 2.

V. 1108. ἀλλ' οὐδὲ — ἐρεῖς] Verba τοῖς ἐφ' ἡμέραν significant: 'propter ea, quae hodie fecit', coll. Hoogev. ad Vig. p. 627. De οὐδὲ μὲν δὴ particularum significato ad Ai. 858 dixi. Sensus est: 'sed etiam si quae hodie fecit audieris (Deianiram sibi mortem consciuisse), concedes mihi tacendum non esse'.

V. 1109. Schol. λέγ'· εὐλαβοῦ. δέ· εὐλαβοῦ, μὴ δέ, ὧν ὑπέρο τῆς μητρὸς λέγεις, περὶ ἐμέ φαῦλος ἐξελεγχθῆς.

- ΓΑ. λέγω. τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής. 1130 1110
 ΗΡ. πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.
 ΓΑ. αὐτὴ πρὸς αὐτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου.
 ΗΡ. οἰμοί· πρὶν, ὡς χρῆν, σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χειρός;
 ΓΑ. κἄν σοῦ στραφεῖη θυμός, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.
 ΗΡ. δεινοῦ λόγου κατῆρξας· εἰπέ δ' ἣ νοεῖς. 1135 1115
 ΓΑ. ἅπαν τὸ χρῆμ', ἤμαρτε χρηστὰ μωμένη.
 ΗΡ. χρήστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείναςα δρᾶ;
 ΓΑ. στέργηθρα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν,
 ἀπήμπλαχ', ὡς προσεῖδε τοὺς νέους γάμους.
 ΗΡ. καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων; 1140 1120
 ΓΑ. Νέσσοσ πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
 τοιῶδα φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.
 ΗΡ. ἰοῦ ἰοῦ δύστηνος, οἴχομαι τάλας.
 ὄλωλ', ὄλωλα, φέγγος οὐκ ἔτ' ἐστὶ μοι.

V. 1110. τέθνηκεν — νεοσφαγής] Cf. Ai. 898 *Ἄλας ὄδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγής κεῖται.*

V. 1111. τέρας — ἐθέσπισας] Erfurdcius comparat Eur. Hel. 316 πόλλ' ἂν γένοιτο καὶ διὰ ψευδῶν ἔπη. Unde Groddeckius cum τέρας coniunxit, quasi sit τέρας κακόν. At pertinent haec ad verbum, recteque scholiasta: ἄπιστον γὰρ διὰ δυσσημῶν ὡσπερ ἔμαντεύσω. HERM. Herwerdenus proponit τέρας τοι δαιμόνιον ἐθέσπισας, malim τέρας τοι διὰ σαφῶν ἐθέσπισας.

V. 1112. Schol. πρὸς ἐκτόπου· ὅπ' ἄλλον. Recte Hermannus, Ne quis putet, inquit, ἐκτόπου potius scribendum fuisse, quoniam a praesente tamen, non ab absente oicidi debuisset, ἐκτοπον ipsi Deianirae opponi tenendum est. Nam in quo loco ipsa est, non est alius; unde quivis alius ἐκτοπος est. Meinekius ἐκτόπου coniecit.

V. 1115. Schol. δεινοῦ λόγου· θαναταστοῦ· ἄπιστον γὰρ, εἰ παύσομαι τῆς ὀργῆς· ὅπως εἰπέ.

V. 1116. ἅπαν τὸ χρῆμ'] Adverte quae antea posuit verba Hylus, εἰ τὸ πᾶν μάθοις. Nauckius ἀπλοῦν τὸ δῆμ' scripsit cl. Aesch. 552 ἀπλοῦς ὁ μῦθος κτέ., Eur. Hel. 979, Rhés. 84, frg. 253, Xe-

noph. Anab. V 8, 18. At verba ἅπαν τὸ χρῆμα, quae praeposita enuntiatum ἤμαρτε . . μωμένη similiter praeunant atque Oed. R. 1234 ὁ μὲν τάχιτος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα, nullam movent suspicionem. — Μωμένη Heathius restituit. Libri μωμένη. Deinde de significato verbi ἀμαρτάνειν ad El. 1188 monuimus. Eodem sensu statim postea ἀπήμπλακεν positum est. Denique χρηστὰ μωμένη recte scholiasta explicat: ζητούσα χρηστόν τι διαπράξασθαι.

V. 1118. στέργηθρα — σέθεν] Supra v. 575 dixit: ἔσται φρενός σοι τοῦτο κλητήριον τῆς Ἡρακλείας. Enuntiatum ὡς . . γάμους cum δοκοῦσα προσβαλεῖν (σοι) coniungendum. In libris legitur στέργημα, vox nihili, et τοὺς ἔνδον γάμους: illud ex Nauckii, hoc ex mea coniectura emendavi. Cfr. 842 νέων γάμων.

V. 1122. τὸν σὸν — πόθον] 'Tuum in se desiderium, amorem exstimulare'.

V. 1123. Schol. ἰοῦ, ἰοῦ· ἀναμνησκόμενος τῆς ἀπὸ Δωδώνης μαντείας ταῦτα λέγει, ἀριθμήσας τὸν χρόνον. ἀρτι ἔγνωσ, ὅτι εἰς ἔσχατον ἦλθον συμφορᾶς.

οἰμοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἴν' ἔσταμεν. 1145 1125
 ἴθ', ὧ τέκνον· πατήρ γὰρ οὐκ ἐτ' ἐστὶ σοι.
 κάλει τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὀμαιμόνων,
 κάλει δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς
 μάτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
 φήμην πύθθησθε θεσφάτων, ὅσ' οἶδ' ἐγώ. 1150 1130

ΓΑ. ἀλλ' οὔτε μήτηρ ἐνθάδ'· ἀλλ' ἐπακτίᾳ
 Τίρυνθι συμβέβηκεν ὥστ' ἔχειν ἔδραν.
 παίδων δὲ τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ' αὐτὴ τρέφει,
 τοὺς δ' ἂν τὸ Θήβης ἄστνυ ναίοντας μάθοις·
 ἡμεῖς δ', ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χροῖ, πάτερ, 1155 1135
 πράσσειν, κλύοντες ἐξυπηρετήσομεν.

ΗΡ. σὺ δ' οὐν ἄκουε τοῦργον· ἐξήκεις δ', ἵνα
 φανείς ὁποῖος ὦν ἀνήρ ἐμὸς καλῆ.
 ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι
 πρὸς τῶν πνεόντων μηδενοῦς χρῆναι θανεῖν, 1160

V. 1125. ξυμφορᾶς ἴν' ἔστα-
 μεν] Simillime El. 936 ἴν' ἤμεν
 ἄτης. De genetivo vide Matth.
 § 324. Krueg. II § 47, 10, 4.

V. 1127. Schol. σπέρμα σῶν
 ὀμαιμόνων· ἀντὶ τοὺς σοὺς ἀδελ-
 φούς.

V. 1129. Schol. μάτην ἄκοιτιν]
 τὴν Ἀλκμήνην· τοῦτο δὲ φησιν
 ὡς ἀνάξια πάσχων. Wakel. ad-
 scripsit Eur. Herc. 839 ὦ Ζεῦ,
 μάτην ἄρ' ὀμογάμον σ' ἐκτησά-
 μην et Ovid. Amor. III 9, 21 *quid*
pater Ismario, quid mater profuit
Orpheo?

Ibidem. Schol. τελευταίαν ἐμοῦ
 φήμην· τὴν περὶ τῆς τελευταίας
 μου φήμην.

V. 1131 sq. ἀλλ' ἐπακτίᾳ —
 ἔδραν] οὔτε dicitur, quasi sequat-
 ur οὔτε οἱ ἐμοὶ ἀδελφοὶ πάρεσι.
 Mutata oratione efficitur, ut δὲ po-
 natur. — Recte verba ἀλλὰ συμ-
 βέβηκεν ὥστ' ἔχειν ἔδραν Τί-
 ρυνθι Schaeferus ad Dionys. de
 Comp. Verb. p. 297 ita interpreta-
 tur: 'sed nunc forte Tirynthe ha-
 bitat', ἀλλ' ἐν Τίρυνθι τυγχάνει
 κατοικοῦσα, de usu ὥστε parti-
 culae ad Bosii Ellipsis. p. 784. 924
 lectorem ablegans. De locutione
 ἔδραν ἔχειν, idem quod καθέζε-

σθαι, εἶναι significante, ad Ai. 532
 exposuimus.

V. 1135. ὅσοι πάρεσμεν] Cf.
 1194 ἔξιν οἷς χρῆξεις φίλων.

V. 1137. σὺ δ' οὐν] Mirum est
 haerere quenquam in his particulis
 potuisse. Ut pauca de multis affe-
 ram exempla, Ai. 114 σὺ δ' οὐν
 — χρῶ χροῖ. El. 891 σὺ δ' οὐν
 λέγε. O. R. 310 σὺ δ' οὐν —
 εἶσαι. 971 τὰ δ' οὐν παρόντα
 συλλαβῶν θεσπίσματα κείται.
 Pro τοῦργον, quod v. 1187 sqq.
 explicatur, F. Gu. Schmidtus τοῦ-
 μόν coniecit.

Ibid. Schol. ἐξήκεις δ', ἵνα· εἰς
 ἡλικίαν ἦκεις, ἵνα φανείς ἀξία
 πράττων παῖς ἐμὸς εἶναι.

V. 1139. πρόφαντον ἐκ πατρὸς]
 Recta haec tantum scholiastae in-
 terpretatio: προειρημένον ὀπό
 τοῦ Διός. Hoc oraculum non de-
 bere propterea, quod ab alio scrip-
 tore mentionem eius factam esse
 ignoramus, ab Sophocle fictum
 existimari vix opus est ut moneatur.

V. 1140. Schol. πρὸς τῶν πνεόν-
 τῶν· τῶν ζώντων. πνεῦμα γὰρ
 ἡ ψυχὴ. Ψυχὴν ἐκάπυσσεν'
 (X467), καὶ ὅσα γαῖαν ἐπιπναιέι
 τε καὶ ἔρπει' (P 447). ἐνθεν γὰρ
 ἡ ψυχὴ. Libri exhibent μηδενοῦς

ἀλλ' ὅστις Ἴδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι. 1141
 δδ' οὖν ὁ θῆρ Κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
 πρόφαντον, οὕτω ζῶντά μ' ἔκτεινεν θανών.
 φανῶ δ' ἐγὼ τούτοισι συμβαλοντά σοι
 μαντεία καινά, τοῖς πάλοι ξυνήγορα, 1165 1145
 ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
 Σελλῶν ἐσελθῶν ἄλλος εἰσεγραψάμην
 πρὸς τῆς πατρώας καὶ πολυγλώσσου θρυός·
 ἦ μοι χρόνω τῷ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν
 ἐφασκε μόχθων τῶν ἐφεστῶτων ἐμοὶ 1170 1150
 λύσειν τελείσθαι· κἀδόκουν πράξειν καλῶς.
 τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
 τοῖς γὰρ θανούσι μόχθος οὐ προσγίγνεται.

θανεῖν ὕπο. Musgravius coniecit μηδεὸς θανεῖν ποτε, Erfurdus τῶν ἐμπνεύτων μηδεὸς θανεῖν ὕπο, praesertim cum ἐμπνεῖν, non πνεῖν hoc sensu dici soleat, Dindorfius ἀνδρῶν πνεύτων. Sed cum sententia aut futurum θανεῖσθαι aut χρῆναι θανεῖν requirat, hoc restitui.

V. 1141. ὅστις — πέλοι] Enuntiatum relativum locum obinet genetivi ad praepositionem πρὸς referendi, ut v. 1180 πέλομαι ἃ σοι δοκεῖ locum dativi. De locutione Ἴδου — οἰκήτωρ vide quae ad Ai. 509 adnotavi.

V. 1143. ζῶντά μ' — θανών] Confer quae ad Ai. 1000 attuli similia.

V. 1144. φανῶ — σοι] Schol. φανῶ δ' ἐγὼ ἐρῶ σοι ἄλλην μαντείαν νεωτέραν, συμφωνούσαν τῇ προτέρᾳ. De locutione φαίνεῖν τί τινι, 'aperire aliquid alicui', satis est contulisse O. R. 710 φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα. Ant. 325 εἰ δὲ ταῦτα μὴ φανεῖτέ μοι τοὺς δρώντας.

Ibid. συμβαλοντά σοι ex mea coniectura scripsi. Libri συμβαλοντ' ἴσα. Cf. Emendat. p. 157.

V. 1146 sqq. Schol. Σελλῶν ἐσελθῶν: ἐνιοὶ χωρὶς τοῦ σ γράφουσιν Ἴλλους ἀποδεχόμενοι (scilicet apud Homerum Π 234) καὶ Ἴλλοκίαν τὴν Λαδώνην νομίζουσιν εἶναι· τὴν γὰρ χωρᾶν οὕτως Ἡσίοδος ὀνομάζει ἐν

Ἡοίαις λέγων οὕτως· Ἔστι τις Ἴλλοκίη πολυλήϊος ἧδ' εὐλείμων Ἀφνειὴ μήλοισι καὶ εἰλιπόδεσσι βοεσσιν· Ἐν δ' ἄνδρες ναλοῦσι πολύρρηγες πολυβούται, Πολλοὶ ἀπειρέσιοι (l. ἀπειρέσια) πῦλα θνητῶν ἀνθρώπων. Ἐνθα δὲ Λαδῶνῃ τις ἐπ' ἐσχατιῇ πεπόλισται, Τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε καὶ ὄν χρηστήριον εἶναι Τίμιον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμῆνι φηγοῦ, Ἐνθεν ἐπιχθόνιοι μαντήια πάντα φέρονται κτέ. Vide etiam quae ad v. 168 adnotata sunt et cf. Hom. Π 233 Ζεῦ ἄνα, Λαδωναῖε, Πηλασγικέ, τηλόθι ναῖον, Λαδῶνῃς μεδίαν δυσχεμέρον, ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ Σοὶ ναλοῦσ' ὑποφῆται ἀνιπιτόποδες χαμαιεῦναι.

V. 1149. χρόνω τῷ ζῶντι] Tempus praesens eadem ratione vivum vocatur, qua Ai. 141 τῆς νῦν φθιμένης νυκτός praeteritum mortuum dicitur.

V. 1150 sq. μόχθων — λύσειν τελείσθαι] Futuri infinitivum esse τελείσθαι vix opus est ut moneatur. Tum λύσειν facile apparet idem fere significare atque τέλος, ut nihil sit offensivum in locutione λύσειν μόχθων τελείσθαι. Cf. v. 79 τελευτήν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν et quae exposui in Censura Ai. ab Lob. ed. p. 39 sqq.

V. 1153. τοῖς γὰρ θανούσι κτλ.] Cf. El. 1170 τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὀρῶ λυπομένους. O. C.

ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβάλει, τέκνον,
 δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῶδε τάνδρῳ σύμμαχον, 1175 1155
 καὶ μὴ ἴπιμειναι τοῦμὸν ὄξυναι στόμα,
 ἀλλ' αὐτὸν εἰκαθόντα συμπράσσειν, νόμον
 κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί.

ΓΛ. ἀλλ', ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγον στάσιν
 τοιάνθ' ἐπελθῶν, πείσομαι δ' ἄ σοι δοκεῖ. 1180 1160

ΗΡ. ἐμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρῶτιστά μοι.

ΓΛ. ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;

ΗΡ. οὐ θᾶσσον οἶδεις, μῆδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;

ΓΛ. ἰδοὺ προτείνω, κούδ' ἐν ἀντειρηῆσεται.

955 θανόντων δ' οὐδ' ἐν ἄλγος
 ἄπτεται.

V. 1154 sq. Schol. ταῦτ' οὖν
 ἐπειδὴ λαμπρὰ φανερά, σαφῆ,
 κροθόηλα. ἐπεὶ οὖν, φησί, ὁ
 χρησμός ἀπέβη, δεῖ σε γενέσθαι
 σύμμαχον ἐμοί.

V. 1156. καὶ μὴ — στόμα]
 De verbo ἐπιμένειν cum infinitivo
 coniuncto cf. Ai. 641 sq. οἶαν σε
 μένειν πυθέσθαι παιδὸς δῦσφο-
 ρον ἄταν. Aesch. Eum. 680 μενῶ
 δ' ἀκούσαι, πῶς ἄγων κριθί-
 σται. Nihil enim ad rem, quod
 verbum simplex μένειν illic posi-
 tum est. Deinde falli mihi viden-
 tur interpretes, qui auctore Mus-
 gravio ὄξυναι intransitive (coll.
 quae ego ad El. 899 monui) hoc
 loco dictum putant. Immo ut Θη-
 λύνειν στόμα Ai. 632 ed. meae,
 ad quem locum vide quae adnotata
 sunt, significat 'os mollire', id est
 'asperitate linguae lenire', ita non
 dubium est, quin ὄξύνειν τοῦμὸν
 στόμα sit 'acuere os meum', id est,
 'facere, ut aspera sit oratio mea'.

V. 1157 sq. νόμον — πατρί]
 Non recte Erfurdiius, cui ceteri
 interpretes assensi sunt, ἐξευρί-
 σκειν explicat 'accipere'. Immo
 νόμον ἐξευρίσκειν κάλλιστον, πει-
 θαρχεῖν πατρί, est 'legem reperio'
 sive 'intellego esse optimam, ut
 patri obtemperem'. Ac saepe qui-
 dem cum ἐξευρίσκειν, tum in-
 primis simplex εὐρίσκειν eodem
 prorsus modo usurpatur, quo nos
 dicimus: 'ich finde, ich sehe an',
 veluti 'ich finde das Gesetz sehr

gut'. Sic O. R. 304 ἤς σε προσ-
 τάτην σωτήρα τ', ὠναξ, μόνον
 ἐξευρίσκομεν, 441 τοιαῦτ' ὄνει-
 διξ', οἷς ἐμ εὐρήσεις μέγαν.
 Philoct. 452 ποῦ χροῖ τίθεσθαι
 ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν τὰ
 θεῖ' ἐπαιῶν τοὺς θεοὺς εὖρα
 κακοῦς; Simillimus usus est verbi
 εὐρίσκειν, quando cum participio
 iungitur, nihil significans nisi 'in-
 tellegere', ut apud Herod. VII 194
 ἀνακρεμασθέντος ἂν αὐτοῦ, λο-
 γιζόμενος ὁ Δαρήλος εὐρέει οἱ
 πλείω ἀγαθὰ τῶν ἀμαρτημάτων
 πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασι-
 λῆιον. Fortasse tamen ἐξευρόντα
 corruptum est ex ἐξερθόντα i. e.
 'legemsancientem et confirmantem'.

V. 1159 sq. Schol. ταρβῶ μὲν
 εἰς λόγον· εὐλαβουμαι μὲν, εἰς
 τοιαύτην ὁμιλίαν ἐλθῶν, μὴ οὐχ
 αἰρετά μοι προτείνης, πράξω δὲ
 ὅμως, κἂν δεῖνὰ ἦ. — εἰς λόγον
 στάσιν· περιφραστικῶς εἰς λό-
 γους. Cf. O. R. 634 τί τήν ἄβου-
 λον, ὦ ταλαίπωροι, στάσιν γλώσ-
 σης ἐπήρασθε;

V. 1162. Schol. ἐπιστρέφεις·
 ζητεῖς, ἐπάγεις μοι ἀκριβῆ πί-
 στιν, quam interpretationem O.
 Hensius ad ἐπιστρέφεις refert,
 quod poëtam scripsisse putat. De
 verbis ὡς πρὸς τί vide quae Matth.
 ad Eur. Phoen. 621 et Lobeck. ad
 Ai. 77 p. 107 ed. sec. disputarunt.

V. 1163. οὐ θᾶσσον — ἐμοί]
 Οὐ particula utriusque membro com-
 munitis est. Cf. quae ad Ai. 75 et
 ad O. R. 618 adnotavi. De ἀπι-
 στεῖν ad v. 1208 sq. monui.

- HP. ὄμνυ Διός νυν τοῦ με φύσαντος κάρα. 1185 1165
 ΓΑ. ἢ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται;
 HP. ἢ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.
 ΓΑ. ὄμνυμ' ἔρωγε, Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον.
 HP. εἰ δ' ἐκτός ἔλθοις, πημονὰς εὔχον λαβεῖν.
 ΓΑ. οὐ μὴ λάβω· δράσω γάρ. εὔχομαι δ' ὄμωσ. 1190 1170
 HP. οἰσθ' οὖν τὸν Οἰτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;
 ΓΑ. οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.
 HP. ἐνταῦθα νυν χρὴ τοῦμόν ἐξάραντά σε
 σῶμ' ἀντόχειρα καὶ ξὺν οἷς χηρῆσι φίλων,
 πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρρίζου θρυός 1195 1175
 κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμόνδ' ὁμοῦ
 ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοῦμόν ἐμβαλεῖν·
 καὶ πενκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας,
 πρῆσαι. γόου δὲ μηδὲν εἰδίτω δάκρυ,
 ἄλλ' ἀστένακτος κἀδάκρυτος, εἶπερ εἶ 1200 1180
 τοῦδ' ἀνδρός, ἔρξον· εἰ δὲ μὴ, μενῶ σ' ἐγὼ
 καὶ νέρθεν ὦν ἀραιὸς εἰσαεὶ βαρῦς.

V. 1166. ἢ μὴν τί δράσειν;]
 I. e. ὀμνῆσαι καλεῖσθαι ἢ μὴν τί
 δράσειν;

V. 1167. τὸ λεχθὲν ἔργον] Tem-
 pus verbi λεχθὲν tempori verbi
 ἐκτελεῖν praecedit. Cf. Ai. 527
 καὶ κάρτ' ἐκάλινον τεύξεται πρὸς
 γούν ἐμοῦ, ἂν μόνον τὸ ταχθὲν
 εὖ τολμᾷ τελείν.

V. 1168. Schol. ἐπώμοτον· ὄρ-
 κιον.

V. 1169. Schol. εἰ δ' ἐκτός ἔλ-
 θοις· εἰ παραβατῆς τοὺς ὄρκους.
 Cf. Ai. 640 οὐκ ἐπι συντροφίαις ὄρ-
 γαῖς ἔμπροσθεν, ἀλλ' ἐκτός ὁμιλεῖ.

V. 1171. τὸν Οἰτης — πάγον]
 Id est τὸν τοῦ Διὸς πάγον τὸν
 Οἰταῖον. Vide ad Philoct. 484 ed.
 meae. De re vide v. 200 et v. 436.
 Ὑψίστου de Wakefieldii coniectura
 scripsi pro ὕψιστον. Nam ὕψιστος
 cognomen Iovis est. Idem vitium
 Wakefieldius ex Phil. 1289 sustulit.

V. 1173. ἐνταῦθα ad πρῆσαι
 v. 1179 pertinet.

V. 1174. ἀντόχειρα — φίλων]
 Schol. ταῖς σαντοῦ χερσὶ μεθ'
 ὧν θέλεις φίλων· σὴ γὰρ μόνος
 ἐδύνατο φέρειν αὐτόν.

V. 1175—1178 our suspectos ha-
 beam, in Emendat. p. 199 sqq. ex-
 posui.

V. 1179. γόου — δάκρυ] Brun-
 ckius cum ita haec interpretatus
 sit: 'lacrimis autem et gemitu tem-
 pera', videtur εἰδίτω ita accepisse,
 ut suppressum statueret σὲ pronom-
 en sive τὴν σὴν φρένα. Atqui
 ut recte dicatur, quod valde dubium
 videtur, γόος μ' εἰσέρχεται, quem-
 admodum dicitur οἰκτός μ' εἰσέρ-
 χεται et alia similia, quae attulit
 Valck. ad Eur. Phoen. 1378 sqq.,
 tamen vix puo quoenquam Graeco-
 rum δάκρυ μ' εἰσέρχεται dixisse.
 Itaque εἰδίτω, si scriptum a poeta
 est, de quo dubitari posse iudico,
 sic explicandum existimem: 'penet-
 ret, incidat' scil. in rogam. F. Gu.
 Schmidius μηδὲν ἠκέτω vel μη-
 δαμῶς ἴτω, Herwerdenus μηδὲν
 ἐρπέτω coniecit cl. El. 1231 γηγη-
 θὸς ἔρπει δάκρυον; Minus offen-
 sionem videatur esse in locutione
 γόου δάκρυ. Sic Alac. 579 γόους
 δακρύειν dictum. Copula con-
 iuncta sunt δάκρυα et γόοι ab
 Eur. Iph. T. 360 παρὰ δὲ βωμόν
 ἦν δάκρυα καὶ γόοι. Troad. 315

- ΤΑ.** οἰμοι, πάτερ, τί εἶπας; οἶά μ' εἰργασαι.
ΗΡ. ὅποια δραστέ' ἐστίν· εἰ δὲ μή, πατρός
 ἄλλον γενοῦ του, μηδ' ἐμὸς κληθῆς ἐτι. 1205 1185
ΤΑ. οἰμοι μάλ' αὐθις, οἶά μ' ἐκκαλῆ, πάτερ,
 φονέα γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν;
ΗΡ. οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' ὧν ἔχω παιώνιον
 καὶ μῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΤΑ. καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰόμην τὸ σόν; 1210 1190
ΗΡ. ἀλλ' εἰ φοβῆ πρὸς τοῦτο, τὰλλά γ' ἔργασαι.
ΤΑ. φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.
ΗΡ. ἧ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης;
ΤΑ. ὅσον γ' ἂν αὐτὸς μὴ ποτιψαύων χερσίν·
 τὰ δ' ἄλλα πράξω, κοῖ καμει τοῦμὸν μέρος. 1215 1195

ἐπὶ δάκρυσι καὶ γόοισι. Or. 320
 ἐν δάκρυσι καὶ γόοις.

V. 1181 sq. Schol. εἰ δὲ μή· εἰ
 δὲ μή ταῦτα ποιήσεις, διατε-
 λίσω ταῖς κατάραις καὶ καθ'
 "Αἰδου βαρῶν σε. — ἀραιὸς· ἐπά-
 ρατος, τρωαδὸς δαίμων. De usu
 adiectivi ἀραιὸς βαρῦς quae ad
 O. C. 1076sq. adnotavi. Itaque μενῶ
 σ' ἐγὼ ἀραιὸς βαρῦς idem est
 atque μενεῖ σε ἢ ἐμῆ βαρεῖα ἀρά,
 coll. v. 1240 ἄλλα τοι θεῶν ἀρα
 μενεῖ σε. I. Gilbertus ἐς τ' ἀεὶ
 βαρῦς coniecit.

V. 1183. τί εἶπας ex La restitui.
 De hiatus ad Phil. 100 monui. Ce-
 teri libri partim τίν', partim τί μ',
 partim τοῖ' exhibent. O. Hensius
 ποῖ' εἶπας coniecit.

Ibid. οἶά μ' εἰργασαι.] Sic Phil.
 928 οἶά μ' εἰργάσω. Quamquam
 huius loci ratio alia atque illius
 est. Verum sumit Hyllus iniuria
 se affectum ab Hercule esse eo,
 quod coactus sit ab eo ipsum inter-
 ficere. Cf. quae idem statim post
 dicit. Blydesius ἐργάσει pro-
 ponit.

V. 1186. οἰμοι μάλ' αὐθις] Vide
 quae ad O. C. 1466 adnotavi. Tum
 ἐκκαλῆ scholiasta explicat ἀναγ-
 κάζεις.

V. 1187. Schol. παλαμναῖον·
 ἀλάστορα, μαιφόνον, ἀντόχειρα.

V. 1188 sqq. ἀλλ' ὧν ἔχω — κα-

κῶν] Inaudita foret abundantia, si
 hoc ordine verba collocata essent:
 τῶν ἐμῶν κακῶν, ὧν ἔχω. At-
 qui cum praecedant verba ὧν ἔχω,
 minus molesta sunt quae sequun-
 tur, aliis interiectis verbis, τῶν
 ἐμῶν κακῶν. Nunc enim repetita
 tantum, quae maxime urgenda est,
 notio intellegitur. Fortasse tamen
 poeta scripsit *λατῆρα θανασιμῶν*
κακῶν.

V. 1191. φοβῆ πρὸς τοῦτο] De
 praepositionis usu vide Matth. § 591.
 Similis εἰς praepositionis usus est;
 de quo Matth. § 578 c. egit. Cfr.
 O. R. 980 εἰς τὰ μηρὸς μὴ φο-
 βοῦ νυμφεύματα.

V. 1192. φορᾶς] Schol. rec.:
 ἦγονν τοῦ φέρειν σε.

V. 1193. Schol. ἧ καὶ πυρᾶς·
 ὄντως οὖν πληρώσεις τὴν πυρᾶν
 τῆς ὕλης;

V. 1194. ὅσον γ' — χερσίν] De
 forma loquendi cf. O. R. 347 ἔσθι
 γὰρ δοκῶν ἐμοὶ καὶ ἐνυφντεῦ-
 σαι τοῦργον, εἰργάσθαι δ', ὅσον
 μὴ χερσὶ καίνων. Thucyd. I 111
 τῆς γῆς ἐκράτουον ὅσα μὴ προῖόν-
 τες πολὺ ἐκ τῶν ὀπλων. Forma
 ποτὶ ut Sophocles etiam Aeschy-
 lus semel in trimetris usus est
 Eum. 79.

V. 1195. κοῖ — μέρος] 'Nec
 defatigabitur mea pars' i. e. 'quod
 mihi agendum erit, indefessus
 agam'.

- HP. ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνευμαι δέ μοι
χάριν βραχέειαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.
- TA. εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστίν, ἐργασθήσεται.
- HP. τὴν Εὐρυτελαν οἶσθα δῆτα παρθένον.
- TA. Ἰόλην ἔλεξας, ὡς ἐπικάζειν ἐμέ. 1220 1200
- HP. ἔγνωσ. τοσοῦτον δὴ σ' ἐπισκῆπτω, τέκνον·
ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, εἶπερ εὐσεβεῖν
βούλει, πατρῶν ὀρκίων μεμνημένος,
πρόσθου δάμαρτα, μηδ' ἀπιστήσης πατρί·
μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ 1205
κλιθεῖσαν ἀντὶ σοῦ λάβῃ ποτέ· 1236
ἀλλ' αὐτός, ὦ παῖ, τοῦτο κήθευσον λέχος.
πιθοῦ. τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ' ἐμοὶ
σμικροῖς ἀπιστεῖν τὴν πάρος ξυγγεῖ χάριν.
- TA. οἴμοι. τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι κακόν· 1230 1210
τὸ δ' ὅσ' ὄραν φρονοῦντα τίς ποτ' ἂν φέροι;
- HP. ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὦν λέγω θροεῖς.
- TA. τίς γάρ ποθ', ἧ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνῃ

V. 1197. πρὸς μακροῖς ἄλλοις] De genere neutro, cum femininum deberet poni, conferrī Dorvill. ad Charit. p. 571 (549 ed. Lips.) Hermannus iubet.

V. 1199. τὴν Εὐρυτελαν — παρθένον] Vide quae ad Ai. 184 adnotavimus.

V. 1200. ὡς ex mea coniectura scripsi pro ὅστ' post Reiskium qui ὡς γ' proposuerat. Vide ad v. 138.

V. 1201. Schol. ἐπισκῆπτω· ἐν-τέλλομαι σοι, παρεγγῶ. Contra vulgarem usum et Sophocles hoc loco ἐπισκῆπτειν quod accusativo eius coniunxit, cui quid imperatur, et Euripides Iph. T. 701 ὅταν δ' ἐς Ἑλλάδ' ἐπιπύον τ' Ἀργος μόλῃς, πρὸς δεξιὰς σε τῆσδ' ἐπισκῆπτω τάδε· τύμβον τε ζωσον κἀπίθης μνημεῖά μοι.

V. 1205 sq. ἄλλος — ἀντὶ σοῦ] Vide quae ad O. C. 484 adnotavimus. — Libri λάβοι: λάβῃ quod vetantis est reduxit Elmsleius.

V. 1207. κήθευσον] Schol. οἰκείωσαι. Cfr. Aesch. Prom. 916 τὸ κηθεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῶ, ubi est 'per nuptias affinitatem contrahere'.

V. 1208. πιθοῦ pro πείθου Brunckius restituit.

Ibid. τὸ γάρ τοι — ξυγγεῖ χάριν] Id est ἂν γὰρ μεγάλα μοι πιστεύσας σμικροῖς ἀπιστήσ, τὴν πάρος χάριν συγγεῖς. Notum autem illud est, et πιστεύειν 'obtemperandi' et ἀπιστεῖν 'non obtemperandi' notione cum a ceteris Graecis tum a Sophocle saepe usurpari. Cf. de πιστεύειν v. 1251 σοὶ γε πιστεύσας. O. C. 175 σοὶ πιστεύσας. O. R. 625 ὡς οὐχ ὑπέλεξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις; de verbo ἀπιστεῖν iam ad Ant. 219 adnotui. De accusativo μεγάλα vide quae ad Ai. 1215 et ad Ant. 64 adnotata sunt.

V. 1210 sq. τὸ μὲν — φέροι:] Sensus est: 'Quamquam vereor aegrotanti irasci, tamen haec insaniam, qua Hercules Ioles matrimonium mihi iniungit, atrocior est quam ut non indignor.'

V. 1212. ὡς ἐργασείων — θροεῖς] Sic El. 1025 ὡς οὐχὶ συνδράσουσα νουθετεῖς τάδε.

V. 1213 sq. Schol. τίς γάρ ποθ', ἧ μοι μητρὶ· τὸ τίς ἐφ' ἑαυτοῦ ἐθῆκεν, ἀντὶ τοῦ, πᾶς ἂν ἐγὼ

μεταίτιος, σοὶ δ' αὐθις, ὡς ἔχεις, ἔχειν,
 τίς ταῦτ' ἄν, ὅστις μὴ ἔαλαστόρων νοσοί, 1235 1215
 ἔλοιτο; κρεῖσσον κἀμέ γ', ᾧ πάτερ, θανεῖν
 ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίεν ἐμοῦ.

HP. ἀνῆρ ὅδ', ὡς εἰκεν, οὐ νεμεῖν ἐμοὶ
 φθίνοντι μοῖραν· ἀλλὰ τοι θεῶν ἀρὰ
 μενεὶ σ' ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις. 1240 1220

TA. οἶμοι, τάχ', ὡς εἰκας, ὡς νοσεῖς φράσεις.

HP. σὺ γάρ μ' ἀπ' εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.

TA. δεῖλαιος, ὡς ἐς πολλὰ τάπορεῖν ἔχω.

ἔλοιμην γῆμαι αὐτήν, τὴν τῶν
 κακῶν αἰτίαν οὔσαν. De τίς pro-
 nominis usu ad Ai. 240 monitum
 est, de daivo μοι ad μητρί refe-
 rendo vide ad v. 640, de infinitivo
 ad Ant. 1152, de significatone ad-
 iectivi μεταίτιος ad huius fab. v.
 257, de locutione ὡς ἔχεις ἔχειν
 ad O. C. 269. Praeterea σοὶ δ'
 pro σοὶ τ' Schaeferus restituit.

V. 1215 sq. Schol. τίς ταῦτ' ἄν,
 ὅστις μὴ ἔαλαστόρων. τίς ἄν
 ταῦτα πράττειν ἔλοιτο, ἐκτός
 ὦν μανίας καὶ θεηλασίας; ἀντι-
 τοῦ, οὐκ ἄν ἐλοιμην, εἰ μὴ μαι-
 νοίμην. Non recte scholiasta
 ταῦτα ἔλοιτο ἄν interpretatus est,
 quae verba hoc significant: 'haec
 sumat, accipiat'. Pro ταῦτα ex-
 spectes τήνδε, cum Iole signifi-
 cetur. Verum loquitur Hyllus sum-
 ma cum indignatione, de Iole dicens
 ut de re sibi molestissima. Similia
 exempla attulit Bernhardy Synt. Gr.
 p. 281. Itaque non est quod ex
 Froehlichii coniectura τίς τήνδ'
 ἄν scribatur. De verbo αἰρεῖσθαι
 cf. Phil. 365 τὰλλα μὲν πάρεσι
 οὐ παρῶ' ἔλεσθαι. Ai. 396 ἔλε-
 σθέ μ' οἰκήτορα. Denique ἐξ
 ἀλαστόρων νοσεῖν facile apparet
 hoc significare: 'a numine infesto
 mente privatum esse'. De nomine
 ἀλάστωρ ad O. C. 784 sq. diximus.

V. 1217. τοῖσιν ἐχθίστοισι] Uni-
 verse loquitur, quamvis Iolen po-
 tissimum respiciat. Vide ad O. R.
 361.

V. 1218 sq. ἀνῆρ — μοῖραν] De
 infinitivo νεμεῖν, pro quo indica-
 tivum exspectes, vide Herm. ad
 Vig. p. 894. Matth. § 589 not. 2,

Krueg. I § 55, 4, 7. Similiter Cic.
 de off. I 7, 22 quoniam . . ut pla-
 cet Stoicis, quae in terris gignun-
 tur, ad usum hominum creari. Ita-
 que Erfurdii coniecturae οὐ νεμεῖ
 πατρὶ proponuntur supersedemus.
 De locutione μοῖραν εὐμεῖν τινί
 cf. Blomf. gloss. Aesch. Prom. 299.

V. 1219. θεῶν ἀρὰ] Hermannus
 θεῶν ἀρὰ, inquit, cum dicit, ex-
 secrationem deorum invocatione
 factam, ac deinde, quae hanc con-
 sequitur, iram deorum vindictam-
 que intellegit.

V. 1221. οἶμοι — φράσεις] Schol.
 ὡς φανερός εἰ νοσῶν χαλεπῶς,
 οὐτως καὶ χαλεπῶς διαλεγόμε-
 νος. Sententia nulla alia potest
 esse quam haec: 'Ea quae dices
 gravitatem morbi sana mente te
 privantem monstrabunt' i. e. 'si
 mihi mala imprecaberis, id insani
 esse apparebit'. Probabiliter autem
 Axtius φανεῖς pro φράσεις scri-
 bendum esse suspicatus est.

V. 1222. Schol. σὺ γάρ μ' ἀπ'
 εὐνασθέντος· σὺ με, φησί, ἀνα-
 ταράττεις ἀπὸ τοῦ καταπραῦ-
 θέντος κακοῦ, μὴ περδιόμενος.
 Quod Blaydesius coniecit: σὺ γάρ
 κατανασθέν τὸδ' ἐκκινεῖς κα-
 κόν, id a proverbio κακὸν εὐδον
 ἐγγίρειν vel μὴ κινεῖν κακὸν εὐ
 κείμενον, de quo vide ad O. C.
 506 sqq., propius abest.

V. 1223. Schol. δεῖλαιος, ὡς ἐς
 πολλὰ ἀτοπον γάρ καὶ ἐναντιοῦ-
 σθαι καὶ περθεσθαι, δι' ὀάπορῶ.
 Non esse hanc accuratam huius
 versus explicationem sponte appa-
 ret. Quo sensu vulgo ἔχειν cum
 infinitivo iungitur, ita ut 'posse'

- HP. οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φρυτεύσαντος κλύειν.
 TA. ἀλλ' ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν, πάτερ; 1245 1225
 HP. οὐ δυσσεβεία, τοῦμόν εἰ τέρψεις κέαρ.
 TA. πρᾶσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;
 HP. ἔρωγε. τούτων μάρτυρας καλῶ θεοῦς.
 TA. τοιγὰρ ποιήσω, κοῦκ ἀπώδομαι, τὸ σὸν
 θεοῖσι δεικνὺς ἔργον. οὐ γὰρ ἄν ποτε 1250 1230
 κακὸς φανείην, σοί γε πιστεύσας, πάτερ.
 HP. καλῶς τελευτᾶς, κἀπὶ τοῖσδε τὴν χάριν
 ταχείαν, ᾧ πατ, πρόσθε, ὡς, πρὶν ἐμπεσεῖν
 σπαραγμὸν ἢ τιν' οἴστρον, ἐς πυρᾶν με θῆς.
 ἄγ' ἔγκονεῖτ', αἰρεσθε. παῦλά τοι κακῶν 1255 1235
 αὐτῆ τελευτῆ τοῦδε τάνδρὸς ὑστάτη.
 TA. ἀλλ' οὐδὲν εἰργεῖ σοὶ περαινέσθαι τάδε,
 ἐπεὶ κελεύεις κάξαναγκάζεις, πάτερ.

significet, eodem hic interpretes ἔχω cum τάπορῆν coniunctum putant. Quod non probō. Neque enim, quod sciam, unquam, ita si ponitur ἔχω, infinitivo articulus additur. Itaque τὸ ἀπορῆν pro τὴν ἀπορίαν dictum existimo, ut τὸ φιλεῖν pro τὴν φιλίαν dixit Sophocles O. C. 1617 τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὄτου κλέον ἢ τοῦδε τάνδρὸς ἔσχετε. Videtur ergo hoc dicere: ὡς εἰς πολλὰ ἢ ἀπορία ἐστίν, ἣν ἔχω, 'quam multa sunt (ab Hercule Hyllo imperata), in quibus quid faciam ambigam'. De εἰς praepositionis usu vide Matth. § 578 c. Pro ἐς πολλὰ Hartungius ad πάντα proposuit, F. Gu. Schmidtius ἔκπαγλα.

V. 1224. Schol. δικαιοῖς· δίκαιον νομίζεις.

V. 1227. πανδίκως] Vide quae ad v. 602 adnotavimus. Hic idem est quod nos dicimus 'in vollem Ernst'.

V. 1230. Schol. θεοῖσι δεικνὺς ἔργον· διαμαρτυράμενος τοὺς θεοῦς γαμήσω τὴν Ἰόλην. Sensus est: 'deis affirmans Herouli factum esse meum factum', quod quia dicitur: τὸ Ἑρακλῆους ἔργον τοῦτο, etiam hic articulus τὸ ponitur. Vide quae ad O. R. 553 adnotata sunt.

V. 1232. Schol. καλῶς τελευ-

τᾶς· ἀντὶ τοῦ καλῶς τὸν λόγον ἐπεραιώσας.

V. 1232 sqq. τὴν χάριν — με θῆς] Non intellexerunt structurae rationem qui post πρόσθε non comma, sed colon posuerunt. Apia enim ὡς particula est e verbis τὴν χάριν ταχείαν πρόσθε, in quibus ταχείαν pronuntiatione exprimendum est. Ceterum ut amat dicere poetae Graeci: ταχὺς ἦλθον, 'cito adveni' (coll. Phil. 791. 1062 ed. meae), pro ταχέως ἦλθον, ita hoc loco pro ταχείαν scriptor prosaicus sine dubio adverbium ταχέως posuisset.

V. 1235 sq. Schol. ἄγ' ἔγκονεῖτε· ἐνεργεῖτε καὶ ἀνακουφίσατε.— παῦλά τοι κακῶν· μόνη γὰρ ἀνάπανσις τὸ παραθεῖναι με τῷ πυρὶ καὶ τοιαύτῃ τελευτῇ χρησασθαι. Cum acerbitate quadam Hercules reoordatus oraculi decantati dicit, requietem malorum revera hanc sibi esse, mortem suam extremam. Non est quod verba τελευτῇ . . ὑστάτη mendosa habeamus et cum Blaydesio τελευτῇ τῶδε τάνδρῳ θέσφατος vel cum Bergkio κλέυθος . . ὑστάτη scribamus. Verum αἰρεσθε, cum aoristus sententiae magis conveniat, ex ἀρασθε, ut assolet, corruptum videtur.

V. 1237. περαινέσθαι ex mea

HP. ἄγε νυν, πρὶν τήνδ' ἀνακινῆσαι
νόσον, ᾧ ψυχὴ σκληρὰ, χάλυβος 1240 1240
λιθοκόλλητον στόμιον πρίουσ',
ἀνάπαυε βοήν, ὡς ἐπίχαρτον
τελέουσ' ἀκούσιον ἔργον.

ΓΔ. αἰρετ', ὀπαδοί, μεγάλην μὲν ἐμοὶ
τούτων θέμενοι συγγνωμοσύνην, 1245 1245
μεγάλην δὲ θεοῖς ἀγνωμοσύνην
εἰδότες ἔργων τῶν πρᾶσσομένων·
οἱ φύσαντες καὶ κληζόμενοι
πατέρες τοιαῦτ' ἐφορῶσι πάθη.
τὰ μὲν οὖν μέλλοντ' οἶδεις ἐφορᾶ· 1270 1250
τὰ δὲ νῦν ἐστῶτ' οἴκτρὰ μὲν ἡμῖν,

coniectura scripsi. Libri τελειοῦσθαι, quo verbo prorsus abstinuerunt Aeschylus et Euripides nec Sophocles praeter hunc locum in trimetro iambico usus est. Hensius τελεσθῆναι proposuit.

V. 1239 sq. Schol. ἄγε νυν πρὶν τήνδ' ἀνακινῆσαι· ἐάντων παραθαρσύνει, ὥστε μὴ βοᾶν κομιζόμενον εἰς τὴν πυρᾶν. Verba πρὶν — ἀνακινῆσαι hoc significant: 'priusquam morbum resuscites', id est: 'ne resuscites' sive 'ut impedias, quominus resuscitetur morbus'. Non est igitur quod ex Blaydesii coniectura ἀνακινεῖσθαι scribatur.

V. 1240 sq. χάλυβος .. πρίουσα] πρίουσ' de mea coniectura scripsi. Libri παρεχούσ', quod ineptum est. De verbo πρίουσιν cfr. Ai. 1030 ζωστήρι προισθείς, frg. 811 ὀδόντι πρίε τὸ στόμα, Oppian. Cyneg. IV 138 θυμὸν ὀδᾶξ πρίουσιν. Quia imago ab ipso equo sine adiumento particulae translata est, frenum e chalybe factum gemmis distinctum dicitur; hoc enim morsu pretiosi freni similiter movemur ac si apud Homerum legimus: ποτι δὲ σιγήπτρον βάλε γαλή χρυσεῖοις ἥλοισι πεπαρμένον. Iam nemo probaverit quod Welckerus in Mus. Rhen. vol. II (a. 1834) p. 206 proposuit λυκοκόλλητον, collata Hesychii glossa λύκον· τὸν ἐν τοῖς χαλινοῖς σίδηρον.
V. 1241 sq. Schol. ἀνάπαυε

βοήν· ἀνάπαυσσον τὴν βοήν, ὡς εἰς ἐπίχαρτον ἅμα καὶ ἀκούσιον πράγμα χωροῦσα, τὴν πυρᾶν· πῶς δὲ ἐπίχαρτον καὶ ἀκούσιον; ἐπίχαρτον μὲν, ὅτι ἀπαλλάττεται τῆς νόσου, ἀκούσιον δέ, ὅτι λυπεῖ πάντα ἢ ἀποστέρησι τοῦ βίου· παρὰ τὸ 'ἐκὼν ἀέκοντι γε θυμῷ' (A 43).

V. 1243. τελέουσ' cum Billerbeckio scripsi. Libri τελέως.

V. 1244. Schol. αἰρετ', ὀπαδοί· οὐκ οἰκέταις, ἀλλὰ τοῖς ἀκόλουθοῦσιν αὐτῶ ἐξ Εὐβολίας φησί.

V. 1245. Schol. συγγνωμοσύνην· ἀντὶ τοῦ συγγνώμην, ὅτι κατὰ γνώμην πατρῶων τοῦτο ποιῶ. De locutione συγγνώμην τίθεσθαι, quae idem significat atque συγγινώσκειν, ad O. C. 462 monui.

V. 1246 sq. μεγάλην — πρᾶσσομένων] Recte iam Musgravius monuit locutionem ἀγνωμοσύνην εἰδέναι τινὶ τινας conformatam esse ex locutione χάριν εἰδέναι τινὶ τινας.

V. 1248 sq. Schol. οἱ φύσαντες καὶ κληζόμενοι· εἰς τὸν Δία ἢ ἀπότασις τοῦ λόγου· ἐκεῖνοσε, φησὶν, ἀγνώμονας ἠγείσαθε, οἵτινες γεννήσαντες αὐτὸν περιορῶσι τοιαῦτα πάσχοντα.

V. 1250. Non placet ἐφορᾶ post ἐφορᾶσι. Quid poeta scripserit, καθορᾶ, προορᾶ, οἶδεν, incertum est. His autem verbis futura Herculis consecratio ostenditur, ut quod antea et postea Hyllus Iovem gra-

αἰσχρὰ δ' ἐκείνοις,
χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων
τῷ τήνδ' ἄτην ὑπέχοντι.
λείπον μῆδὲ σύ, παρθέν', ἐπ' οἴκων, 1275 1255
μελέους μὲν ἰδοῦσα νέους θανάτους,
πολλὰ δὲ πῆματα καὶ κοινοπαθῆ·
κοῦδ' ἐν τούτων, ὅ τι μὴ Ζεὺς.

viter reprehendit, id spectatores ignorationi divinorum consiliorum tribuant.

V. 1252. Schol. αἰσχρὰ δ' ἐκείνοις τοῖς γεννήσασιν ἐπονείδιστα.

V. 1255. Schol. λείπον μῆδὲ σύ, παρθένε· ἔοικεν Ἰλλος ἀποστραφείς ταῖς ἀπὸ τοῦ χοροῦ λέγειν τοῦ μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν οἴκων, ἕως ἂν ἐπανέλθωσιν ἀπὸ τῆς πυράς. Τινὲς δὲ γράφουσιν ἐπ' οἴκων (scil. pro ἀπ' οἴκων quod libri habent) τουτέστι, μῆδὲ ὑμεῖς περιλείπεσθε ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀκολουθήσατε. Virgines enim, ut constat, decere putabatur domi manere neque in publicum prodire; hinc ait: μῆδὲ σύ, παρθένε, ἐπ' οἴκων λείπον, quae sola potest pro vera scriptura haberi.

V. 1256. μελέους — θανάτους] De unius Deianirae interitu cogitandum. Sic O. R. 496 Λαβδακίδαις ἐπίκουρος ἀδελφῶν θανάτων. El. 206 τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ θανάτους αἰκνίς. Cf. Seidler. ad Eur. El. 479. Libri exhibent μεγάλους: μελέους restituit Subkofflus.

V. 1257. καὶ <κοι>νοπαθῆ ex mea coniectura scripsi. Libri καινοποθῆ, quod vulgo ex Bentlei coniectura in καὶ καινοπαθῆ mutatur. In La literae θ vocabuli καινοπαθῆ litera γ superscripta est atque καινοπαγῆ schol. legisse videtur qui νεοκατασκευάστα interpretetur. At neque καινοπαθῆ neque καινοπαγῆ hic accommodatum sensum praebet, κοινοπαθῆ autem mala ad complures pertinentia apte significat. Cf. O. R. 1280 τὰδ' ἐκ θυοῖν ἔρραγεν οὐ μόνον κάτα, ἀλλ' ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν συμμιγῆ κακὰ, Eur. Hipp. 1462 κοινὸν τὸδ' ἄχος πᾶσι πολιταῖς ἦλθεν ἀέλπτως. De collocatione verborum cfr. Aesch. Ag. 68 πολλὰ καλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ.

V. 1258. κοῦδ' ἐν τούτων, ὅ τι μὴ Ζεὺς] Schol. λείπει τὸ ἐποίησεν. Δία δὲ τὴν εἰμαρμένην λέγει, ἥτις κακῶν καὶ ἀγαθῶν ἐστὶν αἰτία. — οὐδ' ἐν τούτων οὐδείς ἐπραξεν, εἰ μὴ μόνος ὁ Ζεὺς. Melius alii ἐστὶ videntur intellegere.

APPENDIX.

V. 17 τοῦδε Wu. (i. e. prior editor). 44—48 uncis incluserat Wu. Cfr. Emend. p. 167 sqq. 70 *φασί λατρείαν* Wu. 80 sq. Verba *εἰς . . βίοντον* cancellis circumscripserat Wu. *ἀνθις ὕστερον* vel *εἰς τὸν ὕστερον χρόνον τὸν ἐνθεν βίοντον* We. (i. e. alter editor). 85 (non 84) incluserat Wu. 88 *ἀλλ' . . οὐκ ἔα*, versibus 88 sq. post v. 91 collocatis, Wu. 120 *ὦν ἐπι μωφομένα* scripserat Wu. 138 *ὡς σάφ' εἰκάσαι* Wu. 142 *ἀναίνοντος* Wu., *αὐτὸ καίον* We. 167 incluserat Wu. 193 *ὃ γὰρ ποθῶν ἦν πᾶς τις* vel *τὸ γὰρ ποθοῦμένον τις* We. 202 *νόμος τ'* We. 215 *ἀνταράσσει* Wu. 237 *δορεῖ* Wu. 243 *τὸ πλήθος* in scholio We. 240 sq. secluserat Wu. 264 *ὡσεὶ pro φωνεῖ* scripserat Wu. 292 versum valde inutilem et ab histrione additum putat Wu. 310 suspectum habet We. 319 *εἴπερ ἐξισοῖ* We. 328 *ἐξ ἔμοῦ νέαν* Wu., *προσφατον λύπην* We. 336 *τί δ' ἀντι τοῦ με* Wu. scripserat. 353 sq. et 359 sq. cancellis saepserat Wu. (359 sq. cum Dobraeo). 360 *ἐργατην* We. *τὸν Εὐρυτον διείπε* scripserat Wu. 362 sq. *συνάρον* et *πέμπει κοῦν* We. 377 *γεγῶσ' ἀνακτος* We. 393 *κάνανωσασθαι* Wu. 441 expungit Wu. 501 *ἐξήρον* cum Wakefieldio scripserat Wu. 511 *μετάπων* et 513 *ἦν δ' ὀλόεντα κλίγματα* Wu. 518 sqq. *μὰν τέματα' οἶα* et *τὸ δεινὸν* We. (518—521 cancellis circumscripserat Wu., cfr. Emendat. p. 180 sqq.). 540 *τότε* We. 545 *χλίδημα* We. 564 sq. *μελαγχόλον* — *λοῦ* scripserat Wu. 569 *μυχοῖς* We. 572 *πεπειράμαι* We. 573 sq. transposuit We. 574 eiecit Wu. (Emendat. p. 194 sqq.). 598 *ταναῦφη* Wu. 614 *ὦν λέγεις* et 618 sq. *ξένης, ὁρῶν, προσδέγματ' αὐτὴν ὡς ἔδεξάμην φίλα* (cfr. Emendat. p. 37 sq.) scripserat Wu. 635 *ἀλκαῖος* We. 645 *ἐπιπόνων ἀμερῶν* de Erfurdii et 653 *προφάνσει* de Dindorfii conjectura receperat Wu. 652 sq. *συγκραθεῖς ἐνδυτοῖς* We. 663 *οἶον ἂν φράσαι* de sua coniectura dederat Wu. 666 *ἀργῆς . . πόνος* cum Lobeckio scripserat Wu. 675 delevit Wu. 678 versum suspectum habet Wu. 681 uncis incluserat Wu. (cfr. Emendat. p. 198). 706 *χῶσαπερ* scripserat Wu. 708 *αἵματος μιγᾶς* We. (Wu. de sua coniectura ediderat *αἵματοῦς μέλας*). 711 *ἀκμῆ* Wu. 773 *αἵματοσφαγῆ* We. 800 *θεμιστ'* Wu. 801 *τὴν ἔριν* ex sua coniectura scripserat Wu. (cfr. Emendat. p. 66 sqq.). 820 *δέχοιτ' ἄνω* We. (*φῶς ἔτι ποτ' ἔτι πόνων ἔχει λατρείαν* scripserat We. Cfr. Emendat. p. 66 sqq.). 821 *θνοφερᾶ* We. 827 sq. *σδρας νόματα* Wu. (*νήματι* We.). 830 *θηρὸς* ex Dindorfii, *ὀλοφῶα* pro *φοίνια* *δολόμυθα* ex sua coniectura ediderat Wu. Cfr. Emendat. p. 73—77. 843 *Ζηρὸς κόρον* Wu., *βίαν ἀγακλειτὸν* We. 856 *ἀηθῆς* de sua coniectura scripserat Wu. De 858—884 vide Wu. Emendat. p. 97—110. 890 *προσπλίτνοσ'* We. Post 892 lacunae signa posuerat Wu. unum excidisse versum ratus, cuius haec esset sententia: 'vestem illam mortiferam marito texens'. 893—897 spurios iudicat We. 896 *αὐτῇ τὸν . . ἐγκαλουμένη* scripserat Wu. 897 *τῆς ἀκηδοῦς* We.

921 μαθοῦσα We. 924 ἀμφιπίττων We. 946 δόμονδε Wu., δόμους
 προλέγουσιν We. 974 ἐξήδη σ' We. 977 θ' deletiv We. 979—986,
 988, 991 restituit Wu. 993 ποι, ποι We. 997 ἀνθρώπων Wu. 998
 κνώδαλ' ἀναιρῶν We. 1000 ἀντιπαρέξει We. 1002 σάρκα We.
 1005 sq. restituit We. (σοί τι γὰρ ἄμμα ἔμπεδον scripserat Wu.).
 1025 λόγων πέρα Wu. 1027 ουπω Wu. 1032 sq. ἔγκατα — σαρκός
 We. 1094 εἶπερ πάρεστιν Wu. 1099 χλίειν We. 1111 διὰ σαφῶν
 We. 1119 νήους We. 1140 ζηῆναι θανεῖν We. 1144 συμβαίνοντά
 σοι Wu. 1149 χρόνῳ μέλλουσι, τῷ παρόντι νῦν conicit Wu. Cf.
 Emendat. p. 157 sq. 1158 ἐξορθοῦντα We. 1175—1178 suspectos
 habet Wu. 1189 θανασίμων We. 1194 μή τι προσφάνων scripserat
 Wu. 1210 sq. νοσοῦντα cum Wakefieldio et ὡδς δρᾶν cum Groddeckio
 commendat Wu. 1235 ἄρασθε We. 1236 ἴσταται pro ὑστάτη pro-
 ponit Wu. 1237 περινασθαι Wu. 1241 πρίους' We. 1256 ἰδοῦσ'
 αἰνούς olim requirebat Wu. 1257 καὶ κοινοπαθῆ We. (καὶ καινο-
 παγῆ Wu.).

520 $\cup \cup \cup \cup \cup$ dim. iamb. brachyc.
 $\cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup, \cup \cup \cup$ similis priapeo.
 Vss. 522—623 trimetri iambici.

Vss. 624—630.

$\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup, \cup \cup$ { logaoedic. cum anacr. et dim.
 troch. cat.
 625 $\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ anap. et iamb.
 $\cup \cup \cup, \cup$ chori. et spond.
 $\cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ choriamb. cum anacr. et diiambus.
 $\cup \cup, \cup \cup \cup$ moloss. et chori.
 630 $\cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ dim. iamb. cat.

Vss. 638—645.

$\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ anap. et antisp.
 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ anap. et penth. iamb.
 $\cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ tetram. iamb.
 $\cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ antisp. et dim. iamb. brachyc.
 $\cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ dim. iamb.
 $\cup \cup, \cup \cup$ duo molossi.
 645 $\cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ dim. troch. hyperc.
 Vss. 654—811 trimetri iambici.

Vss. 812—821.

$\cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup \cup \cup$ iambelegus; cf. Ai. 178.
 $\cup \cup \cup \cup \cup \cup$ trim. dact. cat. cum anacr.
 $\cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ dim. troch.
 815 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ trim. iamb.
 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ idem.
 $\cup \cup \cup \cup \cup \cup$ logaoedicus.
 $\cup \cup \cup$ epitritus.
 $\cup \cup, \cup \cup \cup$ iamb. et antisp.
 820 $\cup \cup, \cup \cup \cup$ idem.
 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ trim. troch.

Vss. 832—840.

$\cup \cup \cup, \cup \cup \cup$ duo anap. et chori.
 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup$ dim. anap. et iamb.
 $\cup \cup \cup, \cup \cup$ duo anap. et iamb.
 835 $\cup \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ duo anap., chori et iamb.
 $\cup \cup \cup, \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup$ diiamb. et glyconeus.
 $\cup \cup, \cup \cup \cup \cup$ iamb. et antisp.
 $\cup \cup, \cup \cup \cup$ idem.
 $\cup \cup \cup, \cup$ duo anap. et spond.
 840 $\cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup \cup, \cup \cup$ pentam. chori. brachyc.
 cum anacrusi.

Vss. 850—865 trimetri iambici exceptis vss. 852 et 855, qui sunt amphibrachi vel bacchii.

X 419

116 METRA QUIBUS SOPH. IN HAC FAB. USUS VIDETUR.

Vss. 866—873 ita sunt corrupti, ut, quo metro constant, dici nequeat.

Vs. 875 trimeter iambicus.

Vss. 876 et 878 dimetri bacchiaci.

Vss. 877 et 882—932 trimetri iambici.

Vss. 933—935.

υ υ υ υ υ υ, υ υ υ υ dim. iambicus.

υ υ υ υ υ υ, υ υ υ υ idem.

935 υ υ υ υ, υ υ υ υ chori. et antisp.

Vss. 939—947.

υ υ υ υ υ, υ υ duo anap. et iamb.

940 υ υ υ υ, υ υ υ υ, υ υ υ υ trim. iamb. cat.

υ υ υ υ, υ υ υ υ, υ υ υ υ trim. iamb.

υ υ υ, υ υ υ υ dim. iamb.

υ, υ υ υ υ υ υ, υ υ υ υ, υ υ υ υ qualis v. 624.

945 υ υ υ υ υ, υ υ υ υ dimeter anapaest.

υ υ υ, υ υ υ υ amphibr. et adonius.

υ υ υ υ υ dim. troch. brachyc.

Vss. 957—959 systema anapaesticum liberius, quod constat monometro et duobus dimetris catalecticis.

Vss. 960—963 systema anapaesticum legitimum, dimetris constans.

Vss. 964—968 systema anapaesticum legitimum, quod constat dimetris, uno interposito monometro. Respondent vss. 974—978.

Vss. 969—973 systema anapaesticum, quod constat tribus dimetris acatalectis unoque catalectico.

Vss. 979—989 duo systemata anapaestica, quae constant dimetris, binis interpositis monometris.

Vss. 990—992.

990 υ υ pyrrhichius.

υ υ υ υ υ υ υ υ tetram. dactyl.

υ υ, υ υ υ υ, υ υ iamb., chori., spondeus.

Vss. 993—995.

υ υ υ υ, υ υ υ υ dim. anapaest.

υ υ υ υ υ monom. anap.

995 metrum dubium.

Vss. 996—1000 hexametri dactylici. Idem vss. 1004—1008.

Vss. 1009—1011.

υ υ υ υ υ υ dochmius.

υ υ υ υ υ υ, υ υ υ υ υ υ duo dact. et dochm.

υ υ υ υ υ υ dochmius.

Vss. 1023—1238 trimetri iambici, exceptis vss. 1060. 1065. 1066, quorum primus dochmius est, duo reliqui ex iambo et antispasto constant.

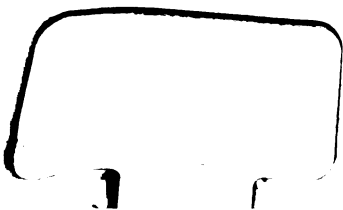
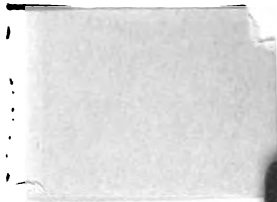
Vss. 1239—1258 tria systemata anapaestica, quae constant dimetris, uno interposito monometro.

11

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 00658 1980

Platonis opera omnia, recensuit, prolegomenis et commentariis instruxit G. Stallbaum.

Vol. III. Sect. 1.	Politia lib. I.—V. 1858. [Vergr.]	4.20
" III. " 2.	— lib. VI.—X. 1859	3.30
" IV. " 1.	Phaedrus. Ed. II. 1857	2.40
" IV. " 2.	Menexenus, Lysis, Hippias uterque, Io. Ed. II. 1857	2.70
" V. " 1.	Laches, Charmides, Alcibiades I. II. Ed. II. 1857	2.70
" V. " 2.	Cratylus eum. ind. 1835	2.70
" VI. " 1.	Euthydemus. 1836	2.10
" VI. " 2.	Meno et Euthyphro incerti scriptoris Theages, Erastae, Hipparchus. 1885	6.—
" VII.	Timaeus et Critias. 1838. [Vergr.]	5.40
" VIII. " 1.	Theaetetus. Ed. II. rec. Wohlrab. 1869	3.—
" VIII. " 2.	Sophista. 1840	2.70
" IX. " 1.	Politicus et incerti auctoris Minos. 1841	2.70
" IX. " 2.	Philebus. 1842	2.70
" X. " 1.	Leges. Vol. I. lib. I.—IV. 1858.	3.60
" X. " 2.	lib. V.—VIII. 1859	3.60
" X. " 3.	lib. IX.—XII. et Epinomis. 1860.	3.60
Sophoclis tragoediae, rec. et explan. E. Wunderus. 2 voll. 8 mai. 1847—1879		9.90

Einzeln:

Vol. I. Sect. 1.	Philoctetes. Ed. IV. ed. Wecklein	1.50
" I. " 2.	Oedipus rex. Ed. V. ed. Wecklein	1.50
" I. " 3.	Oedipus Coloneus. Ed. V. ed. Wecklein	1.80
" I. " 4.	Antigona. Ed. V. ed. Wecklein	1.50
" II. " 1.	Electra. Ed. IV. ed. Wecklein	1.20
" II. " 2.	Ajax. Ed. III.	1.20
" II. " 3.	Trachiniae. Ed. III.	1.20

Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri VIII., explan. E. F. Poppe. 4 voll. 8. mai. 1843—1882		20.55
---	--	-------

Einzeln:

Vol. I. Sect. 1.	Lib. I. Ed. III. ed. J. M. Stahl	4.50
" I. " 2.	" II. Ed. III. ed. J. M. Stahl	2.40
" II. " 1.	" III. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.70
" II. " 2.	" IV. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.40
" III. " 1.	" V. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.40
" III. " 2.	" VI. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.70
" IV. " 1.	" VII. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.70
" IV. " 2.	" VIII. Ed. II. ed. J. M. Stahl	2.70

Xenophontis Cyropaedia, comment. instr. F. A. Bornemann. 8. mai. 1838. [Vergr.]		1.50
--	--	------

— Memorabilia (Commentarii), illustr. R. Kühner. 8. mai. 1858.		2.70
— Ed. II.		3.60
— Anabasis (expeditio Cyri min.), illustr. R. Kühner. 1852.		3.60

Einzeln à 1 Mk. 80 Pf.

Sect. I. lib. I.—IV.		
" II. " V.—VIII.		
— Oeconomicus, rec. et explan. L. Breitenbach. 8. mai. 1841.		1.50
— Agesilaus ex ead. recens. 8. mai. 1844. [Vergr.]		1.20
— Hiero ex ead. rec. 8. mai. 1844. [Vergr.]		—75
— Hellenica, Sect. I. (lib. I. II.), ex ead. rec. Ed. II. 8. mai. 1880.		1.80
— Sect. II. (lib. III.—VII.), ex ead. rec. 8. mai. 1863.		4.80